

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

“การวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู

โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา

ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย

ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูเก็ต ปีที่ 2 ”

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์ และคณะ

28 กุมภาพันธ์ 2562

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการ
แนวคิดจิตตปัญญาระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย
ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคใต้ ปีที่ 2 ”

คณะผู้วิจัย

สังกัด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.อารี สารีปา	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
นางสาววิตรี ชามทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
นางสาวศีกษา เรืองดำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
นางสาวผการัตน์ โรจน์ดวง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
นางสาวชญานิษฐ์ ธรรมธิฐาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.มนตรี เด่นดวง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประโมทย์ พ่อคำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ดร.ณัฐภาวรรัตน์ ณ นคร	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สัญญาเลขที่ RDG6140023

โครงการ “การวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลโครงการ

ชื่อผู้รับทุน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์
โครงการเริ่มเมื่อ	วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ถึง 31 ธันวาคม 2561 (ขยายเวลาถึง 28 กุมภาพันธ์ 2562)
รวมเวลาที่ทำวิจัยทั้งสิ้น	13 เดือน
รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1	ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ถึง 30 มิถุนายน 2561
รายงานการวิจัย ฉบับสมบูรณ์	วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การยกระดับมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเฉพาะการผลิตและพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพและตรงสาขาวิชาที่ขาดแคลนควบคู่ไปกับการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งตรงกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านการผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ดำเนินการวิจัยและบริการวิชาการในด้านนี้มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีทุนสนับสนุนทั้งจากภายในมหาวิทยาลัยและจากแหล่งทุนภายนอก ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา มีโครงการวิจัยด้านการพัฒนาครูที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และภาคีเครือข่ายหลายโครงการและหลายพื้นที่

ผลการดำเนินการวิจัยของโครงการต่าง ๆ ทำให้ครูและนักเรียนในโรงเรียนส่วนหนึ่งได้รับการพัฒนาด้วยการปฏิบัติจริงในกระบวนการขับเคลื่อนของการวิจัย ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีนวัตกรรม คือ การเรียนรู้แบบโครงงาน (PBL) การเรียนรู้แบบโครงงานฐานวิจัย (RBL) การเปลี่ยนบทบาทครูผู้สอน (Teacher) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เป็นโค้ช (Coach)

ส่วนการพัฒนาการผลิตครูยังมีน้อยเมื่อเทียบกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏในลักษณะวิจัยในชั้นเรียนบ้าง ซึ่งถ้าละเลยการพัฒนากระบวนการผลิตครู คาดว่าจะมีช่องว่างระหว่างครูประจำการและบัณฑิตครูในอนาคตตลอดจนอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครู หรือครูของครู

ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏตระหนักถึงปัญหาและเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 เพื่อดำเนินงานสนับสนุนการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนา วัตถุประสงค์หนึ่งตามบันทึกข้อตกลงนี้คือการสร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่นเชิงประเด็น อาทิ ปฏิรูปการศึกษาเพื่อท้องถิ่น วิทยาศาสตร์ท้องถิ่น นำไปสู่การสร้างอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งที่ประชุมสภาอธิการบดีมีมติเห็นชอบให้สภาคณบดี

คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยการฝึกหัดครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ จัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาระบบ และกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัยโดยใช้แนวคิดจาก ผลของโครงการวิจัย Teacher Coaching และโครงการวิจัยเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นฐาน แล้วนำมาเชื่อมโยงกับกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีแนวคิดหลักที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู ดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครู อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 โดยใช้แนวคิดและกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา แนวคิดและกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ การวิจัยเป็นฐาน (RBL) จากงานวิจัยโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา แนวคิดการโค้ชจากงานวิจัย Teacher Coaching

ระยะที่ 2 การศึกษากระบวนการและผลการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์/คณะ ศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยการฝึกหัดครู จากระยะที่ 1 ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูใน อนาคตดำเนินการโดยพัฒนาครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูกลุ่มเป้าหมาย และให้นักศึกษาครูกลุ่มเป้าหมายที่เข้า ร่วมโครงการในระยะที่ 1 นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้าง ชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาบัณฑิตครูพร้อมทั้งเป็น “โค้ช” ให้กับ นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฝึกใช้นวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนามา กับนักเรียนของตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยงเป็น “โค้ช” ที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยคาดหวังว่า ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะมีการถอดองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและ พัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมทั้งการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนำเสนอชุดความรู้แก่เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจ ร่วมกัน ขณะเดียวกันดำเนินการวิจัยและพัฒนาครูของครู นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาชุด ต่อไปเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนในคณะครุศาสตร์

ผลที่ได้ในระยะที่ 1 คือ ในปีการศึกษา 2559 ได้พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง อาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ พร้อมทั้งได้พัฒนาครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัย เป็นฐาน เพื่อให้นักศึกษากลุ่มเป้าหมายนำไปใช้จริงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตลอดปีที่ 5

สำหรับระยะที่ 2 ในปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 มุ่งเน้นการเติมเต็มการบูรณาการ แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ให้กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง และศึกษาผลการดำเนินงานตลอดโครงการตั้งแต่วาระที่ 1 ในด้านกระบวนการทำงานและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ซึ่งความรู้ที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางการ พัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครุศาสตร์ หรือวิทยาลัยการฝึกหัดครูของ มหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีประสิทธิภาพ สอนองพระบรมราโชบายและบรรจุเป้าประสงค์ของพันธกิจของ มหาวิทยาลัยราชภัฏต่อไป

คำถามวิจัย

ปีที่ 1

1. กระบวนการจัดกิจกรรมระดับ “การเรียนรู้” บัณฑิตการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ให้นักศึกษาครู ปี 4 คืออะไร
2. ตัวชี้วัด (คุณลักษณะและสมรรถนะ) การประเมินผล “การเรียนรู้” โดยบัณฑิตการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาครู ปี 4 คืออะไร

ปีที่ 2

1. กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบัณฑิตการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค (Node) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นอย่างไร
2. ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบัณฑิตการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นอย่างไร
3. กลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบัณฑิตการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความต่อเนื่องและยั่งยืน ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

ปีที่ 1

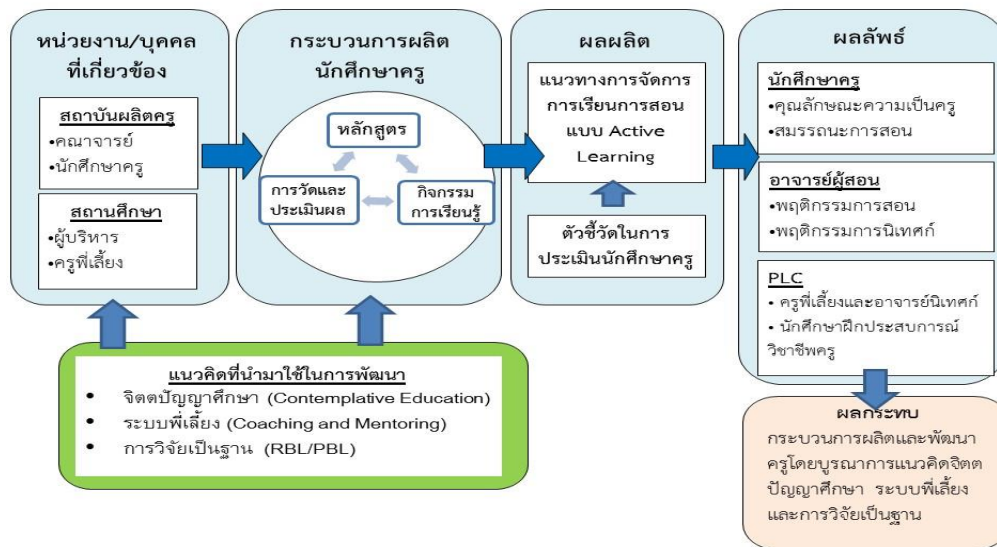
1. เพื่อสังเคราะห์กระบวนการจัดกิจกรรมระดับ “การเรียนรู้” บัณฑิตการโครงการฐานวิจัย (RBL-PBL) Coaching บนฐานจิตตปัญญาศึกษา ให้นักศึกษาครู ปี 4
2. เพื่อกำหนดตัวชี้วัดการประเมินผล “การเรียนรู้” บัณฑิตการโครงการฐานวิจัย (RBL-PBL) Coaching บนฐานจิตตปัญญาศึกษา แบบเสริมพลังการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ปี 4

ปีที่ 2

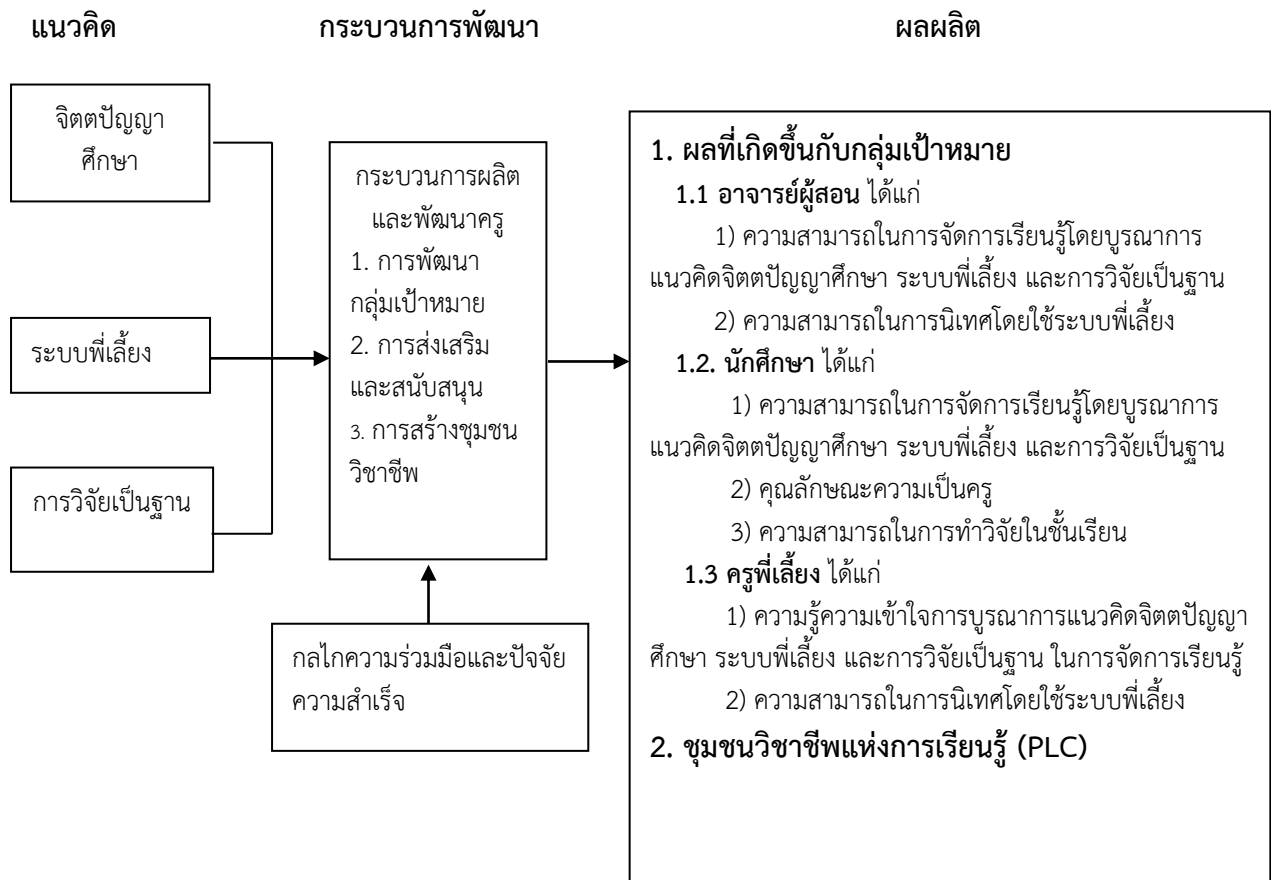
1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ โดยบัณฑิตการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบัณฑิตการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้
3. เพื่อศึกษากลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบัณฑิตการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในภาพรวม ปีที่ 1-2

2. กรอบแนวคิดการวิจัยปีที่ 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

จิตตปัญญาศึกษา หมายถึง การศึกษาที่เปิดโลกทัศน์ทำให้เข้าใจจิตใจของตนเอง รู้จักตัวเอง เปลี่ยนแปลงมุมมองเกี่ยวกับโลกและผู้อื่น ทำให้เกิดความรักต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง เกิดมุมมองเชิงความดี ความงาม การเอื้ออาทรกัน เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น และดำเนินชีวิตอย่างมีสติและมีปัญญา โดยใช้กระบวนการฟังอย่างลึกซึ้ง สนทนาสนทนา ใคร่ครวญและสะท้อนคิด

ระบบพี่เลี้ยง หมายถึง กระบวนการชี้แนะให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น โดยใช้คำถามให้คิดสู่แนวทางหรือเป้าหมาย การกระตุ้นและให้กำลังใจ การอภิปรายร่วมกัน การสื่อสารแบบสองทางอย่างกัลยาณมิตร และการสร้างพื้นที่ปลอดภัย

การวิจัยเป็นฐาน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่สร้างระบบคิดและทักษะการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด แก้ปัญหา แสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติการ สืบค้นหาคำตอบโดยการตั้งคำถาม ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์บริบท ตั้งสมมติฐาน ให้นิยาม วางแผนและออกแบบสำรวจ/ทดลองค้นหาคำตอบ วิเคราะห์ข้อมูล อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุป และนำเสนอผลงาน

การบูรณาการ CCR หมายถึง การนำกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในการออกแบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีโลกทัศน์ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลกเชิงความดี ความงามและความจริงเชิงเหตุ-ผล สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

กระบวนการผลิตและพัฒนาครู หมายถึง ลำดับหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่ทำให้นักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์มีคุณลักษณะของความเป็นครูที่มีโลกทัศน์ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลกเชิงความดี ความงามและความจริงเชิงเหตุ-ผล สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข กระบวนการผลิตและพัฒนาครู ประกอบด้วย 3 กระบวนการย่อย ได้แก่ กระบวนการผลิตและพัฒนา กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน และกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

กระบวนการผลิตและพัฒนา หมายถึง การออกแบบหลักสูตรและการจัดกิจกรรมพัฒนาให้นักศึกษาครู พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์เข้าใจ มีทักษะในการบูรณาการ CCR และสามารถประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้

กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน หมายถึง กระบวนการหนุนเสริมเพื่อขับเคลื่อน กระตุ้น และสนับสนุนการดำเนินงานเชิงวิชาการของหลักสูตร คณะ โรงเรียนฝึกประสบการณ์ และเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้โดยการจัดประชุมทำความเข้าใจ การวางแผนร่วมกัน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการบูรณาการ CCR ในการผลิตและพัฒนาครู

กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การรวมกลุ่มกันของนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงนักวิจัย และทีมหนุนเสริมโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติในการบูรณาการ CCR และผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ CCR เพื่อแบ่งปันและนำไปปรับปรุงหรือพัฒนางานการบูรณาการ CCR ให้เกิดผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครู หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรม และสมรรถนะที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาครู อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง หลังการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูไปแล้วอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา

ผลที่เกิดกับนักศึกษาครู ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และความสามารถในการทำวิจัย

ผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR และความสามารถในการนิเทศ

ผลที่เกิดกับครูพี่เลี้ยง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR และความสามารถในการนิเทศ **กลไกความร่วมมือ** หมายถึง บุคคลทุกระดับที่มีผลต่อการผลิตและพัฒนาครูด้วย CCR และร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการทำให้ นักศึกษามีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดีและมีสมรรถนะในการสอนที่เกิดจากการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ประกอบด้วย ทีมหนุนเสริมวิชาการ (Roving team) เครือข่ายคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ และโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และมีการสร้างชุมชนวิชาชีพเพื่อแบ่งปันและนำไปปรับปรุงหรือพัฒนา งานการบูรณาการ CCR ให้เกิดผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ทีมหนุนเสริมวิชาการ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ที่มีประสบการณ์ในการบูรณาการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครู โดยทำหน้าที่หนุนเสริมเพื่อขับเคลื่อน กระตุ้น และสนับสนุนการดำเนินงานเชิงวิชาการของหลักสูตร คณะ โรงเรียนฝึกประสบการณ์ และเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้

กลไกความสำเร็จ หมายถึง ปัจจัยและหรือเงื่อนไขขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

1. แนวทางการวิจัย

1.1 กระบวนการผลิตและพัฒนาครู ใช้การบ่มเพาะความรู้สึกร่วมกันตามแนวคิดจิตตปัญญา ให้ครูของครู นักศึกษาคู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงผ่านโครงงานฐานวิจัย (Research-Based Learning-RBL) มีการพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาครูของครู นักศึกษาคู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่ ด้วยการ “โค้ช” เพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ เครือข่ายกัลยาณมิตร เปลี่ยนแปลง ปฏิรูป ผลิต พัฒนาครูในระบบการผลิตครู โดยเปลี่ยนแปลง Mindset ของผู้ผลิตและพัฒนาครู เข้าใจและลงมือปฏิบัติ โดยเน้นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครู โดยมีชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) เข้ามามีส่วนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

1.2 แนวทางการวิจัยใช้แนวทางการศึกษาในลักษณะของความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมกับกระบวนการพัฒนา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การผสมผสานวิธี คือ ทั้งวิธีเชิงปริมาณด้วยการเก็บด้วยแบบสอบถาม วิธีเชิงคุณภาพใช้หลากหลายวิธี เช่น การสังเกต การพิจารณาจากหลักฐาน และสถานการณ์ การสนทนาและการสัมภาษณ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม การประชุมวิพากษ์วิจารณ์

1.3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพื้นฐานเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสะท้อนคิด และเรื่องเล่า

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

- 1.1 นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2561
- 1.2 อาจารย์นิเทศก์ของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย
- 1.3 ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย

2. การจัดแบ่งเขตพื้นที่การดำเนินการภาคใต้ จำนวน 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่

- 2.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- 2.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- 2.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3. เนื้อหา

- 3.1 จิตตปัญญาศึกษา
- 3.2 ระบบพี่เลี้ยง
- 3.3 การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

4. ระยะเวลา

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 10 เดือน ตั้งแต่ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ถึง 31 ธันวาคม 2561

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ทบทวนและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา
2. ประสานทำความเข้าใจกับผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับกระบวนการในการผลิตที่ได้พัฒนาขึ้น
3. พัฒนาอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการ “โค้ช” และ PLC และหาแนวทางการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน
4. อบรมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
5. นักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ CCR
6. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้นวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนามากับนักเรียนของตนเอง ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยมีอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยงเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
7. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาตามตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนานักศึกษาครู โดยอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน
8. จัดเวที PLC ระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และถอดบทเรียนเพื่อพิจารณาแนวทางในการนำไปปรับปรุงการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
9. ถอดองค์ความรู้และ KM เพื่อให้ได้ชุดความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมทั้งนำข้อเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนำเสนอข้อเรียนรู้แก่เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

10. จัดเวทีจัดการความรู้เพื่อถอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงานตั้งแต่ระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 2 เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาระบบและกระบวนการในการผลิตและพัฒนาครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ต่อเนื่องและยั่งยืน
11. พัฒนาสื่อและเอกสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานและองค์ความรู้ที่ได้รับ
12. นำองค์ความรู้เสนอเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

แผนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผลผลิต/ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1	ทบทวนและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา	ทีมวิจัย	กุมภาพันธ์ 2561	หัวหน้าโครงการ	1) ข้อมูลการดำเนินงานของแต่ละภูมิภาค (ปี 1) 2) รายชื่ออาจารย์นักวิจัย จำนวนนักศึกษาครู โรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์ และรายชื่อครูพี่เลี้ยง 3) การแต่งตั้งคณะทำงาน ทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และระดับมหาวิทยาลัย 4) แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนานักศึกษาครู/ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศ
2	ประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะวิจัยระดับประเทศ ครั้งที่ 1 และสร้างเครื่องมือ	คณะที่ปรึกษาและคณะนักวิจัยระดับประเทศ	มีนาคม-เมษายน 2561	หัวหน้าโครงการ	1) แผนการดำเนินงานของโครงการ ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ มรภ. 2) การวิเคราะห์ศักยภาพและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 3) แนวทางการเชื่อมโยงกับครูรางวัลเจ้าฟ้าฯ/ครูต้นแบบ 4) แผนการพัฒนาศักยภาพรายภูมิภาค 5) กำหนดวิธีการและสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
3	ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนและเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 1	คณะนักวิจัยระดับประเทศ	กุมภาพันธ์-มิถุนายน 2561	คณะนักวิจัยระดับประเทศ	ข้อมูลกระบวนการและผลการดำเนินงานของคณะและเครือข่ายภูมิภาค

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผลผลิต/ผลที่คาดว่าจะได้รับ
4	ประชุมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานความก้าวหน้า	คณบดีนักวิจัยระดับประเทศ	มิถุนายน 2561	หัวหน้าโครงการ	รายงานความก้าวหน้า
5.	ประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะวิจัยระดับประเทศ ครั้งที่ 2	คณะที่ปรึกษาและคณบดีนักวิจัยระดับประเทศ	กรกฎาคม 2561	หัวหน้าโครงการ	1) เสนอรายงานความก้าวหน้า 2) ทบทวนโครงการตามสัญญา 3) ทบทวนและปรับแผนการดำเนินงาน
6	ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนและเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 2	คณบดีนักวิจัยระดับประเทศ	กรกฎาคม-กันยายน 2561	คณบดีนักวิจัยระดับประเทศ	ข้อมูลกระบวนการและผลการดำเนินงานของคณะและเครือข่ายภูมิภาค
7	ประชุมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานฉบับสมบูรณ์	คณบดีนักวิจัยระดับประเทศ	สิงหาคม/พฤศจิกายน 2561	หัวหน้าโครงการ	ประชุมโหนดเพื่อติดตามความก้าวหน้า และร่างรายงานฉบับสมบูรณ์
8	ประชุมเสนอผลการดำเนินงานระดับภูมิภาคและประเทศ	สกว. คณะที่ปรึกษา และคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง	ธันวาคม 2561	ที่ประชุมคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ	1. เสนอผลการดำเนินงานระดับภูมิภาคและประเทศ 2. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงรายงาน
9	ประชุมปรับปรุงรายงานฉบับสมบูรณ์	คณบดีนักวิจัยระดับประเทศ	ธันวาคม 2561	หัวหน้าโครงการ	รายงานฉบับสมบูรณ์
10	เผยแพร่และขยายผล	มหาวิทยาลัยราชภัฏในเครือข่าย	มกราคม-กุมภาพันธ์ 2562	หัวหน้าโครงการ Roving team	1. มีสื่อการเผยแพร่ CCR 2. นักศึกษา อาจารย์ และครูพี่เลี้ยงมีความรู้ความเข้าใจและแนวทางการนำ CCR ไปใช้ชัดเจนขึ้น 3. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายเครือข่าย CCR ในวงกว้างมากขึ้น

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานโครงการโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2 ประกอบด้วย ประมวลผลการดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัยและภูมิภาค ประมวลองค์ความรู้การบูรณาการแนวคิดในกระบวนการผลิตและพัฒนา ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการ ข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ประมวลผลการดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัยและภูมิภาค

2.1.1 การดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัย

การดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการโดยในปีที่ 2 โดยมีการถอดองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในโครงการปีที่ 1 มาเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการบูรณาการแนวคิด CCR ไปใช้ มีการอบรมเชิงปฏิบัติให้ผู้เข้าร่วมได้ปฏิบัติจริงไปพร้อม ๆ กับการสร้างความรู้ความเข้าใจ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและระหว่างมหาวิทยาลัย และการเข้าร่วมประชุมอภิปรายและสรุปแนวทางการหนุนเสริมด้วยกระบวนการ PLC ผู้วิจัยนำเสนอผลการดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัย ดังนี้

2.1.1.1 แนวทางการดำเนินงานโดยภาพรวม

โดยภาพรวม มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

- (1) ประสานทำความเข้าใจกับผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับกระบวนการในการผลิตที่ได้พัฒนาขึ้น
- (2) พัฒนาอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของการ “โค้ช” และ PLC
- (3) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันและหาแนวทางการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกัน
- (4) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มเป้าหมายนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดย

(4.1) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้นวัตกรรม CCR กับนักเรียนของตนเอง และทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรม CCR โดยมีครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ที่ได้รับการพัฒนา เป็น “โค้ช”

(4.2) อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง เป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ใช้นวัตกรรม CCR

(4.3) นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยงร่วมกันสะท้อนผลการใช้นวัตกรรม CCR ในระดับห้องเรียน โรงเรียน หลักสูตร คณะ และระดับไหนด

(5) ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาตามตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา นักศึกษาครูโดยอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสะท้อนผล และถอดบทเรียนของผู้เข้าร่วมโครงการ

(6) จัดเวที PLC ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับ มอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและถอด บทเรียนเพื่อพิจารณาแนวทางในการนำไปปรับปรุงการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.1.1.2 การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย มีรายละเอียด ดังนี้

(1) ข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการ	จำนวน	บทบาทการมีส่วนร่วมในโครงการ/สิ่งที่ได้ทำ
นักศึกษา ปี 5	27 คน	1. เข้ารับการอบรมที่คณะจัดให้ 2. นำจิตตปัญญาและการโค้ชไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ 3. ทำวิจัยโดยใช้กระบวนการCCR 4. นำเสนองานวิจัยชั้นเรียนในวันราชภัฏวิชาการ และการ สัมมนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
อาจารย์นิเทศก์	13 คน	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกแบบ การเขียนแผน และการ จัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และงานวิจัยของนักศึกษา การ พัฒนาปรับปรุงบุคลิกภาพความเป็นครู การปฏิบัติตนและ ปฏิบัติงานตามขอบข่ายภาระงานที่กำหนด
ครูพี่เลี้ยง	15 คน	เข้าร่วมกิจกรรมของคณะและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การพัฒนานักเรียน และงานวิจัย ของนักศึกษา

(ข) กิจกรรมการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้เข้าร่วม	ผลที่ได้รับ
1.ให้ความรู้ การนำ CCR ไปใช้ในการเรียนการสอน	ภาคการศึกษาที่ 1/2560 และ 2/2560 (ขณะนักศึกษา เรียนชั้นปีที่ 4 ก่อนออกฝึกสอน)	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 27 คน	นักศึกษาสามารถนำความรู้ ไปบูรณาการกับการสอนใน บางเนื้อหาในการทดลองสอน และฝึกปฏิบัติการสอนใน ห้องเรียนจำลองใน มหาวิทยาลัย
4. สร้างความรู้ความ เข้าใจแนวคิด CCR และ อบรมเชิงปฏิบัติการ การ ประยุกต์ใช้ CCR ในการ จัดการเรียนการสอนและ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	2 กรกฎาคม 2561	อาจารย์คณะครุ ศาสตร์ จำนวน 40 คน	คณาจารย์คณะครุศาสตร์ อาจารย์นิเทศก์ มีความเข้าใจ มโนทัศน์ของ CCR แต่ แนวคิด

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ที่เข้าร่วม	ผลที่ได้รับ
	6 กรกฎาคม 2561	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 201 คน และ อาจารย์นิเทศก์ 17 คน	อาจารย์ นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจการใช้นวัตกรรม CCR และมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันอภิปราย/สรุป ทำให้ได้รับความรู้ วิธีการ ใหม่ ๆ มากยิ่งขึ้น
	7-8 กรกฎาคม 2561	ผู้บริหารและครู พี่เลี้ยงใน โรงเรียนฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพครู ชั้นปี ที่ 5 จำนวน 41 คน	1.ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจ กระบวนการสร้างความรู้ ความเข้าใจชี้แจงแนวทางการ ผลิตและพัฒนาครู 2. เข้าใจ CCR และนำ ประสบการณ์มาปรับใช้ได้ มากยิ่งขึ้น และถ่ายทอดสู่ เพื่อนครูและนักศึกษาได้ 3. เสริมสร้างความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง และโรงเรียนฝึกประสบการณ์ มากยิ่งขึ้น
2.จัดอบรมนักศึกษา กระตุ้นและแนะนำ นักศึกษาให้นำ CCR ไปใช้ ในการสอนในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูใน สถานศึกษา	ภาคการศึกษาที่ 1/2561 และ 2/2561	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 27 คน	นักศึกษาได้รูปแบบ แนว ทางการใช้นวัตกรรม CCR ใน การจัดการเรียนการสอน การ พัฒนานักศึกษา การเข้าใจ ตนเอง เข้าใจนักเรียนมากขึ้น
3. การเสวนาพูดคุยในช่วง การสัมมนาระหว่างฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ระดับหลักสูตร	ภาคการศึกษาที่ 1/2561 และ 2/2561	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 27 คน	นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสามารถวางแผนการนำ นวัตกรรม CCR ไปใช้ในการ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยชั้นเรียน

2.1.1.3 การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย มีรายละเอียด ดังนี้

(1) ข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการ	จำนวน	บทบาทการมีส่วนร่วมในโครงการ/สิ่งที่ได้ทำ
นักศึกษา ปี 5	14	อบรมและนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้/วิจัย ศึกษาผลที่เกิดขึ้น
อาจารย์นิเทศก์	14	ติดตาม/ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา/ชี้แนะ/ให้ กำลังใจ/เสริมแรงทางบวก/ให้การอบรม เพิ่มเติม
ครูพี่เลี้ยง	11	คอยสังเกต/ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา/ชี้แนะ/ อื่น ๆ
		การทำงานร่วมกับครูในโรงเรียนและผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษา

(2) กิจกรรมการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้เข้าร่วม	ผลที่ได้รับ
จัดอบรมให้กับ สาขาวิชา “การ สร้างความเข้าใจ CCR สู่การ ปฏิบัติ”	4 สิงหาคม 2561	ครูพี่เลี้ยง 16 คน นักศึกษา ปี 5 70 คน อาจารย์นิเทศก์ 20 คน รวม 106 คน	1.ครูพี่เลี้ยงมีความเข้าใจในการ ที่จะให้คำปรึกษาตรงตามสาขา ที่ออกปฏิบัติ 2. นักศึกษาเข้าใจวิธีการที่เขียน แผนการจัดการเรียนรู้แบบ CCR 3.ครูพี่เลี้ยงเข้าใจวิธีการนิเทศก์
จัดอบรม “การ เป็นโค้ชที่ดี”	18 กันยายน 2561	ครูพี่เลี้ยง 2 คน นักศึกษา ปี 5 45 คน อาจารย์นิเทศก์ 6 คน รวม 53 คน	ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการเป็นพี่เลี้ยงและการให้ คำปรึกษา
จัดอบรม “การ เล่าเรื่องสู่การ พัฒนา”	22 ธันวาคม 2561	นักศึกษา ปี 5 23 คน อาจารย์นิเทศก์ 12 คน รวม 35 คน	ได้การเล่าเรื่องการปฏิบัติและ การนำเสนอแนะสู่การ พัฒนากับการอาจารย์นิเทศให้ คำแนะนำ
การนำเสนอและ สรุปงาน	15 กุมภาพันธ์ 2562	นักศึกษา 14 คน อาจารย์นิเทศก์ 7 คน รวม 21 คน	การสรุปพร้อมกับการนำเสนอ งานและมีการแลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์

2.1.1.4 การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย มีรายละเอียด ดังนี้

(1) ข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการ	จำนวน	บทบาทการมีส่วนร่วมในโครงการ/สิ่งที่ได้ทำ
นักศึกษา ปี 5	42	1. เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) พัฒนานักศึกษาครูและครูพี่เลี้ยงโดย บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ฐานวิจัย 2. นำแนวคิดที่ได้รับจากการพัฒนา/ประชุมเชิง ปฏิบัติการ (Work Shop) มาใช้ประยุกต์ใช้ กับนักเรียนของตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยง เป็นโค้ช
อาจารย์นิเทศก์	1	ให้คำแนะนำ จัดประชุมปฏิบัติการแก่นักศึกษา ครู ครูพี่เลี้ยง
ครูพี่เลี้ยง	34	1. เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) พัฒนานักศึกษาครูและครูพี่เลี้ยงโดย บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ฐานวิจัย 2. นำแนวคิดที่ได้รับจากการพัฒนา/ประชุมเชิง ปฏิบัติการ (Work Shop) มาใช้ประยุกต์ใช้ ในการโค้ชนักศึกษาครู

(2) กิจกรรมการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้เข้าร่วม	ผลที่ได้รับ
ประชุมชี้แจงสร้าง ความเข้าใจกับ คณะกรรมการฝ่ายฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ มรภ. สงขลา เกี่ยวกับ โครงการ “การวิจัย และพัฒนาระบบและ กระบวนการผลิตและ พัฒนาครูโดยบูรณา การแนวคิดจิตต ปัญญา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ฐาน วิจัย ของคณะครู	2 ชั่วโมง (วันที่ 5 ก.ค. 2561 เวลา 12.00- 14.00 น.) ณ ห้อง ประชุม 68-305 อาคารคณะครุศาสตร์	คณะกรรมการฝ่ายฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ มรภ. สงขลา	คณะกรรมการฝ่าย ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ คณะครู ศาสตร์ มรภ.สงขลา มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงการ โครงการ “การวิจัย และพัฒนาระบบ และกระบวนการ ผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการ แนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและ การเรียนรู้ฐานวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ที่เข้าร่วม	ผลที่ได้รับ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา ปีที่ 2”			ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา ปีที่ 2”
ประชุมชี้แจงสร้าง ความเข้าใจกับ อาจารย์ประจำ หลักสูตรและอาจารย์ นิเทศก์ เกี่ยวกับ โครงการ “การวิจัย และพัฒนาระบบและ กระบวนการผลิตและ พัฒนาครูโดยบูรณา การแนวคิดจิตต ปัญญา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ฐาน วิจัย ของคณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา ปีที่ 2”	2 ชั่วโมง (วันที่ 11 ก.ค. 2561 เวลา 15.00-17.00 น.) ณ ห้องประชุม 68-309 อาคารคณะครุศาสตร์	อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์นิเทศก์	อาจารย์ประจำ หลักสูตรและ อาจารย์นิเทศก์ มี ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงการ “การวิจัย และพัฒนาระบบ และกระบวนการ การผลิตและพัฒนา ครูโดยบูรณาการ แนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและ การเรียนรู้ฐานวิจัย ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา ปีที่ 2”
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้	6 ชั่วโมง (วันที่ 21 ก.ค. 2561 เวลา 9.00-16.00	ผู้อำนวยการโรงเรียน มัธยมสิริวัณวรี 2 สงขลา ครูพี่เลี้ยงจาก	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิง ปฏิบัติการ (Workshop) มี ความเข้าใจ หลักการ
การบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญา ระบบพี่ เลี้ยงและการเรียนรู้ ฐานวิจัย (CCR) ครั้งที่ 1	น. ณ ห้องประชุม 68- 302) อาคารคณะครุ ศาสตร์	หลายโรงเรียน และ นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 24 คน	แนวคิดระดับ เบื้องต้นเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ การบูรณาการ แนวคิดจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและ การเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR)
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ การบูรณาการ แนวคิด CCR ครั้งที่ 2	3 ชั่วโมง (วันที่ 8 ส.ค. 2561 เวลา 13.30- 16.30 น. ณ โรงเรียน หาดใหญ่รัฐประชา สรรค์	ครูพี่เลี้ยงโรงเรียน โรงเรียนหาดใหญ่รัฐ ประชาสรรค์ จำนวน 8 คน และนักศึกษาฝึก ประสบการณ์จำนวน 11 คน	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิง ปฏิบัติการ (Workshop) มี ความเข้าใจ หลักการแนวคิด ระดับเบื้องต้น

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้เข้าร่วม	ผลที่ได้รับ
			เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการแนวคิด CCR ครั้งที่ 3	3 ชั่วโมง (วันที่ 15 ส.ค. 2561 เวลา 13.30-16.30 น. ณ โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์	ครูพี่เลี้ยงโรงเรียน โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ จังหวัดสงขลา จำนวน 8 คน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 11 คน	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มีความเข้าใจหลักการแนวคิดระดับเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการแนวคิด CCR ครั้งที่ 4	3 ชั่วโมง (วันที่ 16 ส.ค. 2561 เวลา 9.00-12.00 น. ณ โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) เทศบาลนครสงขลา	ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสงขลา (ท.2, ท.3, ท.4)	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มีความเข้าใจหลักการแนวคิดระดับเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการแนวคิด CCR ครั้งที่ 5	3 ชั่วโมง (วันที่ 16 ส.ค. 2561 เวลา 13.30-16.30 น. ณ โรงเรียนสงขลาวิทยาคม	ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนสงขลาวิทยาคม	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มีความเข้าใจหลักการแนวคิดระดับเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการแนวคิด CCR ครั้งที่ 6	3 ชั่วโมง (วันที่ 17 ส.ค. 2561 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุม 68-302 คณะครุศาสตร์	ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนรัตนภูมิวิทยา	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มีความเข้าใจหลักการแนวคิดระดับเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการแนวคิด CCR ครั้งที่ 6	3 ชั่วโมง (วันที่ 21 ส.ค. 2561 เวลา 13.30-16.30 น. ณ	ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนรัตนภูมิวิทยา	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มี

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ที่เข้าร่วม	ผลที่ได้รับ
ใช้การบูรณาการแนวคิด CCR ครั้งที่ 7	โรงเรียนรัตภูมิวิทยา		ความเข้าใจหลักการแนวคิดระดับเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการแนวคิด CCR ครั้งที่ 8	3 ชั่วโมง (วันที่ 23 ส.ค. 2561 เวลา 9.00-12.00 น. ณ โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) เทศบาลนครสงขลา	ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสงขลา (ท.2, ท.3, ท.4)	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มีความเข้าใจหลักการแนวคิดระดับเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการแนวคิด CCR ครั้งที่ 9	3 ชั่วโมง (วันที่ 23 ส.ค. 2561 เวลา 13.30-16.30 น. ณ โรงเรียนสงขลาวิทยาคม	ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพโรงเรียนสงขลาวิทยาคม	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มีความเข้าใจหลักการแนวคิดระดับเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR
โครงการเสวนาการประยุกต์ใช้กระบวนการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครูพื้นที่ภาคใต้	วันที่ 27 ธ.ค. 2561 ณ คณะครุศาสตร์ มรภ.นครศรีธรรมราช	นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักวิจัยจากโหนดภาคใต้ ผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	-สร้างการรับรู้และแนวทางการประยุกต์ใช้ CCR ที่กว้างขึ้น -ร่วมกันผลิตสื่อและเผยแพร่ CCR -แลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้ CCR ในหลากหลายบริบท
กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมศักยภาพต้นแบบ CCR ระดับภูมิภาค	วันที่ 17-19 ก.พ. 2562	ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	
เผยแพร่ผลงานวิจัย “การวิจัยและพัฒนา ระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการ CCR	วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2562	ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา	

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ที่เข้าร่วม	ผลที่ได้รับ
ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา ปีที่ 2”			

2.1.2 การดำเนินงานระดับภูมิภาค

การดำเนินงานระดับภูมิภาคมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เสริมศักยภาพ และสร้างความเข้มแข็งของการใช้กระบวน CCR ในมหาวิทยาลัยราชภัฏในพื้นที่ภาคใต้ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป กิจกรรมการดำเนินประกอบด้วย 1) การวางแผนและเสริมศักยภาพการใช้ CCR 2) การกำกับติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานระหว่างมหาวิทยาลัย และ 3) ถอดบทเรียน จัดการความรู้ เผยแพร่และขยายผลการใช้ CCR โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานระดับภูมิภาค ดังนี้

กิจกรรม	วัน เดือน ปี	การดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
1. การวางแผนและเสริมศักยภาพการใช้ CCR			
กิจกรรมที่ 1.1 พัฒนาครูของครูด้วย CCR (อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช) สถานที่: มรภ. นครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย: อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช จำนวน 40 คน	2 กรกฎาคม 2561	1. กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจบรรยาย เรื่อง แนวคิดการผลิตและพัฒนาครูยุคประเทศไทย 4.0 2. อบรมเชิงปฏิบัติการ CCR 3. อภิปราย/สรุปผล	คณาจารย์ คณะครุศาสตร์ ซึ่งเป็นครูของครู มีความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิด CCR ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น
กิจกรรมที่ 1.2 การบูรณาการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครู (คณบดี/อาจารย์คณะครุศาสตร์/นักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ เครือข่ายภาคใต้) สถานที่: มรภ. นครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย: คณบดี/อาจารย์คณะครุศาสตร์/นักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ เครือข่ายภาคใต้ จำนวน 23 คน	3-4 กรกฎาคม 2561	1. ชี้แจงแนวคิดการผลิตและพัฒนาครู โครงการความร่วมมือ มรภ.- สกว. ปีที่ 2 2. ลงนามสัญญาโครงการวิจัยและพัฒนา ระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR) ของคณะครุศาสตร์	1. คณบดีนักวิจัย อาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาและพี่เลี้ยงในระดับมหาวิทยาลัยทั้งที่เดิมและใหม่มีความรู้ความเข้าใจใน CCR 2. ชี้แจงแนวคิดและการลงนามสัญญาในแต่ละมหาวิทยาลัย 3. ได้ฝึกปฏิบัติ CCR ร่วมกัน ตามขั้นตอนที่วางไว้ 5 ขั้นตอน 4. อาจารย์สะท้อน

กิจกรรม	วัน เดือน ปี	การดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
		มหาวิทยาลัยราชภัฏพื้นที่ภาคใต้ ปีที่ 2 3. นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้ CCR ของแต่ละมหาวิทยาลัย 4. เสริมศักยภาพ CCR 5. ปฏิบัติกิจกรรม CCR	แนวคิดในการไปปรับใช้ในแต่ละมหาวิทยาลัยและการวางแผนการดำเนินงานต่อไป 5. สร้างความเข้าใจและแนวทางบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR) ให้กับสาขาวิชาใหม่และมหาวิทยาลัยใหม่ที่เข้าร่วมในปีที่ 2
กิจกรรมที่ 1.3 พัฒนาศักยภาพนักศึกษาครู (นักศึกษาฝึกประสบการณ์ ชั้นปีที่ 5) สถานที่: มรภ.นครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย: นักศึกษาฝึกประสบการณ์ ชั้นปีที่ 5 จำนวน 201 คน	6 กรกฎาคม 2561	1. กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจบรรยาย เรื่อง แนวคิดการผลิตและพัฒนาครูยุคประเทศไทย 4.0 2. อบรมเชิงปฏิบัติการ CCR 3. อภิปราย/สรุปผล	1. อาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจและได้ร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาครู (นักศึกษาฝึกประสบการณ์ ชั้นปีที่ 5) มากขึ้น 2. อบรมเชิงปฏิบัติการ CCR ทำให้ปฏิบัติได้ดีมากยิ่งขึ้น 3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และอภิปราย/สรุปผลทำให้ได้รับความรู้วิธีการใหม่ ๆ มากยิ่งขึ้น
กิจกรรมที่ 1.4 การบูรณาการ CCR ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ผู้แทนฝ่ายวิชาการ/ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5) สถานที่: มรภ.นครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย: ผู้แทนฝ่ายวิชาการ/ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 จำนวน 41 คน	7 กรกฎาคม 2561	1. กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจ ชี้แจงแนวคิดการผลิตและพัฒนาครู 2. นำเสนอตัวอย่าง/ประสบการณ์/ความสำเร็จ การใช้ CCR ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยตัวแทนบัณฑิต/อาจารย์ประจำหลักสูตร 3. เสริมศักยภาพ CCR 4. ปฏิบัติกิจกรรม CCR	1. ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจชี้แจงแนวคิดการผลิตและพัฒนาครู 2. ได้รับความเข้าใจ ชื่นชมและได้นำประสบการณ์มาปรับใช้ได้มากยิ่งขึ้น 3. เสริมสร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและโรงเรียนเครือข่ายฝึก

กิจกรรม	วัน เดือน ปี	การดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
		5. ชี้แจงแนวทางการนิเทศ การฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูบูรณาการ CCR	ประสบการณ์มากยิ่งขึ้น 4. ผู้เข้าร่วมโครงการ สามารถถ่ายทอดให้เพื่อน ร่วมทีมได้มากขึ้นอย่าง เข้าใจและเหมาะสม 5. ได้พัฒนาและส่งเสริม ศักยภาพและปฏิบัติ กิจกรรม CCR จากกลุ่ม ทีมงานได้อย่างเป็น รูปธรรมมากขึ้น
2. การกำกับ ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานระหว่างมหาวิทยาลัย			
กิจกรรมที่ 2.1 อบรมเชิง ปฏิบัติการ PLC “เปิดชั้นเรียน และสะท้อนผล” ห้องเรียนตาม แนว CCR (จิตตปัญญาศึกษา การโค้ช และวิจัยเป็นฐาน) สถานที่: มรภ. นครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย: ผู้แทนโรงเรียน เครือข่ายอุดมศึกษาพี่เลี้ยง และ โรงเรียนเครือข่ายการผลิตและ พัฒนาครูตามแนว CCR) และ นักศึกษา จำนวน 50 คน	27-28 สิงหาคม 2561	1. การบรรยายทาง วิชาการ และมอบเกียรติ บัตรโรงเรียนเครือข่าย อุดมศึกษาพี่เลี้ยง และ โรงเรียนเครือข่ายการผลิต และพัฒนาครูตามแนว CCR 2. อบรมเชิงปฏิบัติการ PLC “เปิดชั้นเรียนและ สะท้อนผล” ห้องเรียน ตามแนว CCR (จิตต ปัญญาศึกษา การโค้ช และวิจัยเป็นฐาน)	1. มีเวที PLC ระหว่าง อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ ได้รับมอบหมายให้ดูแล นักศึกษาในโรงเรียนฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู 2. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันและถอดบทเรียน เพื่อพิจารณาแนวทางใน การนำไปปรับปรุง/ พัฒนาการนิเทศนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู
กิจกรรมที่ 2.2 โครงการอบรม เชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลและถอดบทเรียน โครงการวิจัยและพัฒนาระบบ และกระบวนการผลิตและ พัฒนาครู โดยการบูรณาการ แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบ พี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5) สถานที่: มรภ. นครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย: อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์	20-21 ตุลาคม 2561	1. นักศึกษาและอาจารย์ ประเมินตนเองตามตัวชี้วัด ในแบบประเมินของ โครงการ 2. นำเสนอผลการใช้ CCR ในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู 3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลและถอด บทเรียน CCR	1. นักศึกษาได้ประเมิน ตนเองตามตัวชี้วัด 2. ได้มีการวิเคราะห์ผล การดำเนินงานและ วิธีการใช้ CCR พร้อมทั้ง ร่วมเสนอแนวทาง ปรับปรุง พัฒนา

กิจกรรม	วัน เดือน ปี	การดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 รวม 25 คน			
กิจกรรมที่ 2.3 โครงการเรื่อง เล่าประสบการณ์ CCR เสวนาการประยุกต์ใช้ กระบวนการ CCR เพื่อการ ผลิตและพัฒนาครูพื้นที่ภาคใต้ สถานที่: มรภ. นครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย: อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 ในโครงการ จำนวน 50 คน	27 ธันวาคม 2562	1. ค้นหาต้นแบบ CCR ระดับมหาวิทยาลัย โดยจัด เวที PLC ระหว่างอาจารย์ นิเทศก์ และนักศึกษาใน โรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ร่วมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และปัจจัยที่ นำไปสู่ความสำเร็จในการ ดำเนินงาน 2. เสริมศักยภาพ CCR 3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันและถอดบทเรียน เพื่อพิจารณาแนวทางใน การนำไปปรับปรุง/พัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ เพิ่มเติม	1. มีแนวทางการพัฒนา ต้นแบบ CCR 2. ได้แนวทางในการนำไป ปรับปรุง/พัฒนา กระบวนการจัดการ เรียนรู้เพิ่มเติม
3. ถอดบทเรียน จัดการความรู้ เผยแพร่และขยายผลการใช้ CCR			
กิจกรรมที่ 3.1 การประชุม ปฏิบัติการสังเคราะห์และถอด บทเรียนการดำเนินงาน โครงการวิจัย และพัฒนากระบวนการผลิต และพัฒนาครูโดยบูรณาการ แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการ เป็นพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน (CCR) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2 สถานที่: มรภ. นครศรีธรรมราช กลุ่มเป้าหมาย: นักวิจัยใน โครงการ อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 10 คน	6-7 กุมภาพันธ์ 2562	1. สังเคราะห์ข้อมูลและ ถอดบทเรียนหลังการ ดำเนินงานโครงการวิจัย และพัฒนากระบวนการ ผลิตและพัฒนาครูโดย บูรณาการแนวคิดจิตต ปัญญาศึกษาการเป็นพี่ เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคใต้ ปีที่ 2 2. วางแผนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และเสริมศักยภาพ ต้นแบบ CCR ระดับ ภูมิภาค	1. ได้ชุดความรู้ที่สามารถ นำไปใช้ในกระบวนการ ผลิตและพัฒนาครูในคณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ 2. มีแนวทางการ ดำเนินงานเพื่อให้เกิด ความต่อเนื่องและมีความ ยั่งยืนในคณะครุศาสตร์ อย่างชัดเจน
กิจกรรมที่ 3.2 แลกเปลี่ยน เรียนรู้และเสริมศักยภาพ ต้นแบบ CCR ระดับภูมิภาค สถานที่: มรภ. ภูเก็ต	17-20 กุมภาพันธ์ 2562	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดย ใช้ เรื่องเล่า และเสริม ศักยภาพต้นแบบ CCR ระดับภูมิภาค	1. ได้ต้นแบบ CCR และ ข้อเรียนรู้จากการนำไปใช้ ในสถานการณ์จริงใน โรงเรียนที่ฝึก

กิจกรรม	วัน เดือน ปี	การดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
กลุ่มเป้าหมาย: นักวิจัยในโครงการ อาจารย์นิเทศก์ ตัวแทนครูพี่เลี้ยง ตัวแทนผู้บริหารจากโรงเรียน ตัวแทนฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5 จำนวน 90 คน		2. ศึกษาและสังเกตชั้นเรียน CCR ณ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ) 3. ถอดบทเรียน CCR และจัดการความรู้ (KM) ร่วมกันในระดับภูมิภาค	ประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละมหาวิทยาลัย 2. ได้ผลการจัดการความรู้เพื่อถอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงาน เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาระบบและกระบวนการในการผลิตและพัฒนาครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ต่อเนื่องและยั่งยืน
กิจกรรมที่ 3.3 เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “แนวทางความร่วมมือการผลิตครูคุณภาพตามสมรรถนะ : ข้อเสนอแนะจากโครงการวิจัย CCR สถานที่: มรภ. สงขลา กลุ่มเป้าหมาย: นักวิจัย ตัวแทนอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษา มรภ. สงขลา และครูประจำการ จำนวน 60 คน	24 กุมภาพันธ์ 2562	เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “แนวทางความร่วมมือการผลิตครูคุณภาพตามสมรรถนะ : ข้อเสนอแนะจากโครงการวิจัย CCR	1. มีการพัฒนาสื่อและเอกสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานและองค์ความรู้ที่ได้รับ 2. ได้นำองค์ความรู้เสนอเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

2.2 ประมวลองค์ความรู้เบื้องต้นของกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของเครือข่ายภูมิภาคใต้

การบูรณาการแนวคิดแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูในปีที่ 2 นี้ ได้มีการถอดองค์ความรู้จากผลการวิจัยในโครงการปีที่ 1 มาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการไตร่ตรองสะท้อนคิด และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในการดำเนิน ผู้วิจัยประมวลองค์ความรู้เบื้องต้นของกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของเครือข่ายภูมิภาคใต้ สรุปเป็นองค์ความรู้แยกในแต่ละด้านได้ ประกอบด้วย การบูรณาการ CCR กระบวนการผลิตและพัฒนาครู การส่งเสริมและสนับสนุน PLC กลไกความร่วมมือและความสำเร็จ รายละเอียดนำเสนอได้ดังนี้

1. การบูรณาการ CCR

จากผลการวิจัย การไตร่ตรองสะท้อนคิด และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันทำให้ได้องค์ความรู้การบูรณาการ CCR ดังนี้

การบูรณาการ CCR เป็นการนำกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในการออกแบบการผลิตและพัฒนาครูเพื่อให้ครูที่มีคุณลักษณะตามแนวคิด CCR ซึ่งมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นครูที่เข้าใจจิตใจของตนเอง รู้จักตัวเอง และเข้าใจผู้อื่น
2. มีความรักและเอื้ออาทรต่อผู้เรียนและเพื่อนมนุษย์
3. ชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น
4. กระตุ้น ให้กำลังใจ เรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียน
5. มีการสื่อสารกับผู้เรียนแบบสองทางอย่างกัลยาณมิตร
6. สร้างพื้นที่ปลอดภัยในการเรียนรู้ ผู้เรียนไม่มีความหวาดกลัว ทำให้เรียนรู้อย่างมีความสุข
7. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่สร้างระบบคิด การเข้าใจโลกแห่งจริงเชิงเหตุ-ผล มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการวิจัย ทักษะการปฏิบัติ การแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหาและการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

ในส่วนของรูปแบบหรือขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูสามารถนำแนวคิดการบูรณาการ CCR ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ธรรมชาติของเนื้อหา ธรรมชาติของผู้เรียน และปัจจัยต่าง ๆ ตัวอย่างองค์ความรู้ด้านรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ เช่น รูปแบบ “CCR 5 ขั้น” ประกอบด้วย 1) เตรียมความพร้อม: ใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา นำ เปิดใจพร้อมที่จะเรียน มองเห็นเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ 2) แสวงหาความรู้: ใช้คำถามนำสู่การคิดวิเคราะห์ การอภิปรายให้ได้ความคิดรวบยอด ใช้สถานการณ์จำลอง และสถานการณ์จริง การสังเคราะห์องค์ความรู้จากกิจกรรม 3) เชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ: วางแผน ออกแบบศึกษาค้นคว้า ทำชิ้นงาน/ภาระงาน (โครงงานฐานวิจัย) บูรณาการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่น ชุมชน นำเสนอผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมและบริการสังคม 4) สะท้อนคิด: สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเขียนอนูทิน สะท้อนความรู้สึกล้างทำกิจกรรม จดบันทึกทุกครั้ง หลังการเรียนรู้การสอนเพื่อสรุปการเรียนรู้ และสะท้อนคิดการเรียนรู้ มีการประเมินตามสภาพจริง และ 5) สะท้อนการเรียนรู้สู่การพัฒนา: ผู้สอนวิเคราะห์การเรียนรู้ การสะท้อนคิดของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ของตนเอง บันทึกผลหลังสอนและนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนครั้งต่อไป

2. กระบวนการผลิตครูและพัฒนาครู

2.1 กระบวนการผลิตครูและพัฒนาครู

จากการดำเนินโครงการวิจัย สรุปได้ว่า กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิด CCR เป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่ทำให้นักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์มีคุณลักษณะของความเป็นครู ที่มีโลกทัศน์ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลกเชิงความดี ความงามและความจริงเชิงเหตุ-ผล สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งมีกระบวนการที่สำคัญ คือ **การสร้างการรับรู้และบ่มเพาะและการบูรณาการ CCR** โดยการประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) มีการอภิปราย และสรุปผลในแต่ละกิจกรรมร่วมกัน เน้นการสาธิต ปฏิบัติจริง เป็นการพัฒนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจและลงมือปฏิบัติได้ ดังนี้

1) **กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตตปัญญาศึกษา** เริ่มต้นจากการบ่มเพาะความรู้สึกร่วมกันตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาให้อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาครู เป็นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครูให้เด่นชัดมากขึ้น ดำเนินการโดยใช้รูปแบบกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาที่หลากหลาย

2) **กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระบบพี่เลี้ยง** กระบวนการชี้แนะให้อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาครู เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น โดยใช้คำถามให้คิดสู่เป้าหมาย การกระตุ้นและให้กำลังใจ การอภิปรายร่วมกัน การสื่อสารแบบสองทางอย่างกัลยาณมิตร และการสร้างพื้นที่ปลอดภัย

3) กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยเป็นฐาน กระบวนการเรียนรู้ที่สร้างระบบคิดและทักษะการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อเปิดโอกาสให้อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาครูได้คิด แก้ปัญหา แสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติการ สืบค้นหาคำตอบโดยการตั้งคำถาม ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์บริบท ตั้งสมมติฐาน ให้นิยาม วางแผนและออกแบบ สำรวจ/ทดลองค้นหาคำตอบ วิเคราะห์ข้อมูล อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุป และนำเสนอผลงาน

4) การบูรณาการ CCR การนำกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในการออกแบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีโลกทัศน์ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลกเชิงความดี ความงามและความจริงเชิงเหตุผล สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

จากผลการวิจัยมีองค์ความรู้ที่เกิดจากการนำแนวคิดการบูรณาการ CCR ไปใช้ในสถานการณ์จริงของนักศึกษา ดังนี้

1) กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาสามารถนำไปใช้ในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน การควบคุมชั้นเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน และสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โดยสอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา และใช้ระบบพี่เลี้ยงตลอดกระบวนการ

2) กระบวนการผลิตครูด้วยการบูรณาการแนวคิด CCR ส่งผลให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเมตตาต่อผู้เรียน เคารพในความเป็นมนุษย์และเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้เรียนว่าจะสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ นักศึกษามีทัศนคติที่ดีในการเป็นครู และมีจิตวิญญาณความเป็นครูที่แสดงออกอย่างเห็นได้ชัดเจน

3) การบูรณาการแนวคิด CCR กับการเรียนรู้การสอน สามารถประยุกต์ใช้ในการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR ได้อย่างหลากหลาย เช่น การสร้างสถานการณ์การเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ มีการบูรณาการกับแนวคิดอื่น ๆ ที่ทันสมัย เช่น BBL เป็นต้น

4) ระบบพี่เลี้ยง ซึ่งประกอบด้วยหลายระบบย่อย ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์-ครูพี่เลี้ยง ครูพี่เลี้ยง-นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์-นักศึกษา นักศึกษา-นักเรียน และทีมหนุนเสริมวิชาการ-ผู้ที่เกี่ยวข้องต่างข้างต้น เป็นระบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันและสัมพันธ์ภาพระหว่างกันมีมากขึ้น ทำให้นักศึกษาครูได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งคุณประโยชน์นี้ได้เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันกับนักเรียนในชั้นเรียนที่มีนักศึกษาครูเป็นพี่เลี้ยง

5) การประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติตามแนวคิดการบูรณาการ CCR ของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา โดยการประเมินตนเองและประเมินโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง พี่เลี้ยงหรือโค้ช จะได้ข้อมูลที่สำคัญในการปรับปรุงการดำเนินงานผลิตและพัฒนาครู

6) การจัดเวที PLC ระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักศึกษาในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและถอดบทเรียน ทำให้ได้แนวทางในการนำไปปรับปรุงการผลิตครูและพัฒนาครูโดยใช้แนวคิด CCR ให้ดีขึ้น

2.2 แนวทางการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ใช้ระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ในการการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโครงการฯ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีต้นแบบจากอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และบุคคลอื่น ๆ เช่น ทีมหนุนเสริมวิชาการ (roving team) เป็นต้น ซึ่งต้นแบบดังกล่าว ต้องมีทั้งองค์ความรู้ การปฏิบัติ และคุณลักษณะของผู้ร่วมเรียนรู้ตามแนวคิดการบูรณาการ CCR ด้วย และระบบพี่เลี้ยงเน้นให้ผู้ที่ได้รับการชี้แนะเกิดการเรียนรู้ โดยการใช้คำถามให้คิดสู่เป้าหมาย การกระตุ้นและให้กำลังใจ การอภิปรายร่วมกัน การ

สื่อสารแบบสองทางอย่างกัลยาณมิตร และการสร้างพื้นที่ปลอดภัย นอกจากนี้กระบวนการจิตตปัญญาใช้บูรณาการกับระบบพี่เลี้ยงได้อย่างผสมกลมกลืนเพราะพื้นฐานแนวคิดและเครื่องมือหรือกิจกรรมของจิตตปัญญาศึกษา สามารถประยุกต์ใช้กับการเป็นโค้ชหรือการเป็นพี่เลี้ยงได้เป็นอย่างดี

2.3 นักศึกษาด้านแบบ

จากการสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานเขียนของนักศึกษาที่แสดงถึงการไตร่ตรองสะท้อนคิดเล่าถึงประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้เข้าร่วมโครงการและการนำแนวคิด CCR ไปบูรณาการการทำงานจัดการเรียนการสอนและความเป็นครูของนักศึกษา สังเคราะห์เป็นต้นแบบของนักศึกษาได้ดังนี้

นักศึกษาด้านแบบมีคุณลักษณะเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณครู มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความจริงใจต่อตนเองและผู้อื่น มีบุคลิกภาพที่ดี มีความใฝ่เรียนรู้ เป็นผู้ที่กระตือรือร้น ต้องการพัฒนาตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้ในศาสตร์ในสาขาวิชาที่สอน และใช้กระบวนการวิจัยในออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้แก้ปัญหา แสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติการ สืบค้นหาคำตอบโดยการตั้งคำถาม ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์บริบท ตั้งสมมติฐาน ให้นิยาม วางแผนและออกแบบ สำรวจ/ทดลองค้นหาคำตอบ วิเคราะห์ข้อมูล อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุป และนำเสนอผลงานได้ รวมทั้งนักศึกษาด้านแบบสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างหลากหลาย

2.4 ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้นแบบ

ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้นแบบเป็นผู้มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ มีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR เป็นผู้เปิดรับสิ่งใหม่ มีใจเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำปรึกษา ร่วมวิเคราะห์และวางแผนการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมเรียนรู้และถอดบทเรียนจากการนิเทศ และประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา

3. การส่งเสริมสนับสนุนและPLC

3.1 กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน

จากการดำเนินโครงการวิจัย สรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

1) กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน เป็นกระบวนการหนุนเสริมเพื่อขับเคลื่อน กระตุ้น และสนับสนุนการดำเนินงานเชิงวิชาการของหลักสูตร คณะครุศาสตร์ โรงเรียนฝึกประสบการณ์ และเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการจัดประชุมทำความเข้าใจ การวางแผนร่วมกัน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการบูรณาการ CCR ในการผลิตและพัฒนาครู

2) กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน จะเกิดผลดีมากขึ้นหากหน่วยงานดำเนินการบูรณาการแนวคิดการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้แนวคิด CCR ทั้งหน่วยงาน เช่น ทั้งหลักสูตร ฝ่าย กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือทั้งโรงเรียน ซึ่งจะทำให้มีพลังและสามารถมีกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่เข้มแข็งได้

3.2 กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community, PLC)

จากการดำเนินโครงการวิจัย สรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

1) กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นการรวมกลุ่มกันของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง นักวิจัย ทีมหนุนเสริมวิชาการและนักศึกษา โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติในการบูรณาการ CCR และผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ CCR เพื่อแบ่งปันและนำไปปรับปรุงหรือพัฒนางานการบูรณาการ CCR ให้เกิดผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

2) กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ มุมมอง แนวคิดที่หลากหลาย ซึ่งล้วนแล้วแต่ทำให้องค์ความรู้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมในการดำเนินต่อไป ที่สามารถแก้ปัญหาหรือส่งเสริมการพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น

3) ผลจากการที่สมาชิกของชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้เรียนรู้และบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้วิจัยเป็นฐาน (CCR) ในการปฏิบัติงานและชีวิตประจำวันของตน คุณลักษณะของบุคคลที่มีแนวคิด CCR ทำให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ดังกล่าวมีบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร เกิดสุนทรียสนทนา อภิปรายด้วยเหตุและผล ได้แย้งอย่างไม่ได้เถียง ไม่ใช้อารมณ์รุนแรง ฟังกันอย่างลึกซึ้ง มีการไตร่ตรองสะท้อนคิด และคิดอย่างเป็นระบบ

4. กลไกความร่วมมือและความสำเร็จ

จากการดำเนินโครงการวิจัย สรุปลองค์ความรู้เกี่ยวกับกลไกความร่วมมือและความสำเร็จ ได้ดังนี้

4.1 กลไกความร่วมมือ

1) การดำเนินงานจะสำเร็จลุล่วงได้ หากบุคคลทุกระดับที่มีผลต่อการผลิตและพัฒนาครูด้วย CCR ร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยมีคู่มือการดำเนินงาน คำสั่งแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานชุดต่าง ๆ ในการทำให้นักศึกษามีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดีและมีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ซึ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าว ได้แก่ ทีมหนุนเสริมวิชาการ (roving team) เครือข่ายคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และมีการสร้างชุมชนวิชาชีพเพื่อแบ่งปันและนำไปปรับปรุงหรือพัฒนางานการบูรณาการ CCR ให้เกิดผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น โดย

2) การบริหารโครงการ ร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านกระบวนการพัฒนา สร้างแนวปฏิบัติ เทคนิค วิธีการ อย่างต่อเนื่อง เก็บรวบรวมข้อมูล ร่วมมือกันในการประสานงานและอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างจริงจัง และร่วมมือกันในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4.2 กลไกความสำเร็จ

1) กลไกความสำเร็จกลไกความสำเร็จ เป็นปัจจัยและหรือเงื่อนไขขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กลไกความสำเร็จที่สำคัญคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสะท้อนคิดสิ่งที่ได้เรียนรู้ (AAR) และการจัดการความรู้ (KM) ทั้งในเชิงองค์ความรู้ กระบวนการ ความรู้ลึก และปัญหาที่เกิดขึ้น การใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community--PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ประสพการณ์จากการปฏิบัติจริง จากผู้ปฏิบัติทุกฝ่ายเพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา การนิเทศโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กิจกรรมส่งเสริมความเป็นครู การสร้างโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การพัฒนานวัตกรรมการสอน CCR ต้นแบบและต่อยอดสู่ความเป็นเลิศด้านการผลิตและพัฒนาครู เป็นต้น

2) ทีมหนุนเสริมวิชาการ (Roving Team) มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่หนุนเสริมเพื่อขับเคลื่อน กระตุ้น และสนับสนุนการดำเนินงานเชิงวิชาการของหลักสูตร คณะ โรงเรียนฝึกประสบการณ์ และเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ และเป็นสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้การบูรณาการ CCR

รวมทั้งร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเขียนร่างรายงานการวิจัยและปรับปรุงรายงานการวิจัยให้สมบูรณ์

2.3 ประมวลผลเบื้องต้นของการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูของเครือข่ายภูมิภาคใต้

การใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะและเครือข่ายภูมิภาคใต้ มีการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันสู่เป้าหมายที่คาดหวังไว้ ซึ่งผลจากการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะและเครือข่ายภูมิภาคใต้ที่เกิดขึ้น สามารถสรุปได้จากการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การประเมินด้านต่าง ๆ ได้แก่ การประเมินความสามารถในการนิเทศโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง การประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษา การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CCR การประเมินความสามารถในการวิจัยตามแนว CCR การสะท้อนความรู้ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เจตคติและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายในโครงการ ผลการถอดบทเรียนปฏิบัติการจากการทำกิจกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนผลจากการอภิปรายและสรุปแนวทางในการพัฒนาโดยนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ในโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

3.1.1 ผลการประเมินตนเอง

ด้าน	จำนวน นักศึกษา	คะแนนร้อยละ เฉลี่ย	ระดับ
1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR	83	81.66	ดีมาก
2. คุณลักษณะความเป็นครู	83	89	ดีมาก
3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR	83	85.75	ดีมาก
4. ความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR	41*	70.83	ดี

หมายเหตุ * มรภ.สงขลา ไม่ได้ประเมิน

ผลการประเมินตนเองของนักศึกษา พบว่า ด้านความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ช และการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้จริงและเห็นผลอย่างชัดเจน สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ดีขึ้น โดยเฉพาะการนำกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาไปใช้ในการเตรียมความพร้อมของตนเองและผู้เรียน การควบคุมชั้นเรียนและการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านคุณลักษณะความเป็นครู นักศึกษามีความเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น ต้องการจะพัฒนาผู้เรียนด้วยความเมตตา เคารพในความเป็นมนุษย์และเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้เรียนว่าจะสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ สามารถสื่อสารและแสดงออกต่อผู้เรียนด้วยความเป็นกัลยาณมิตร ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและกระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ โดยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตามแนว CCR ได้ สามารถสร้างสรรค์การเรียนรู้ได้ เช่น การสร้างสถานการณ์การเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ตามแนว CCR และมีการบูรณาการกับแนวคิดอื่น ๆ เช่น BBL และด้านความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยที่ดีขึ้น สามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ในระดับชำนาญ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยตามแนว CCR เป็นนวัตกรรมหรือตัวแปรต้น

3.1.2 ผลการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์

ด้าน	จำนวน นักศึกษา	คะแนนร้อยละ เฉลี่ย	ระดับ
1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR	83	86.66	ดีมาก
2. คุณลักษณะความเป็นครู	83	96.00	ดีมาก
3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR	83	95.00	ดีมาก
4. ความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR	41*	79.16	ดี

หมายเหตุ * มรภ.สงขลา ไม่ได้ประเมิน

ผลการประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์ พบว่า ด้านความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนวคิด CCR โดยใช้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน และบูรณาการสอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา และใช้การโค้ชตลอดกระบวนการ ด้านคุณลักษณะความเป็นครู นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองสามารถประเมิน แก้ไขและปรับปรุงหรือพัฒนาตนเอง มีทัศนคติในการเป็นครูและที่มีต่อนักเรียนที่ดีขึ้น ยอมรับ เข้าใจ และมีจิตวิญญาณความเป็นครูที่แสดงออกอย่างเห็นได้ชัดเจน ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR นักศึกษาสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัดประเมินผลการเรียนรู้ และใช้สื่อหรือทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ได้อย่างหลากหลาย และด้านความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์และสร้างสรรค์การเรียนรู้ได้ มีการสังเคราะห์และใช้องค์ความรู้อย่างบูรณาการ ผ่านขั้นตอนการสื่อสาร การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การประเมิน การสังเคราะห์ และการสะท้อนกระบวนการและผลการปฏิบัติของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสามารถนำนวัตกรรม CCR ไปทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ นักศึกษามีผลงานวิจัยที่สามารถเผยแพร่ได้ในระดับดี-ดีมาก

3.1.3 ผลการประเมินโดยครูพี่เลี้ยง

ด้าน	จำนวน นักศึกษา	คะแนนร้อยละ เฉลี่ย	ระดับ
1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR	83	93.33	ดีมาก
2. คุณลักษณะความเป็นครู	83	96.00	ดีมาก
3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR	83	97.50	ดีมาก
4. ความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR	41*	87.50	ดีมาก

หมายเหตุ * มรภ.สงขลา ไม่ได้ประเมิน

ผลการประเมินโดยครูพี่เลี้ยง พบว่า ด้านความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ช และการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้จริงและเห็นผลอย่างชัดเจนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ด้านคุณลักษณะความเป็นครู นักศึกษามีคุณลักษณะความเป็นครูและการพัฒนาตนเองที่ดีมาก ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและ

กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และด้านความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยที่ดีขึ้น โดยสามารถบูรณาการแนวคิดและกิจกรรมตามแนวคิด CCR

3.1.4 สรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา

3.1.4.1 ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ช และการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้จริงและเห็นผลอย่างชัดเจนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ดีขึ้น โดยเฉพาะการนำกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาไปใช้ในการเตรียมความพร้อมของตนเองและผู้เรียน การควบคุมชั้นเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน และสามารถประยุกต์ใช้แนวคิด CCR โดยใช้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา และใช้การโค้ชตลอดกระบวนการ

3.1.4.2 คุณลักษณะความเป็นครู นักศึกษามีความเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น มีความต้องการจะพัฒนาผู้เรียนด้วยความเมตตา เคารพในความเป็นมนุษย์และเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้เรียนว่าจะสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองสามารถประเมิน แก้ไขและปรับปรุงหรือพัฒนาตนเอง มีทัศนคติในการเป็นครูและที่มีต่อนักเรียนที่ดีขึ้น ยอมรับ เข้าใจ และมีจิตวิญญาณความเป็นครูที่แสดงออกอย่างเห็นได้ชัดเจน

3.1.4.3 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและกระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ โดยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตามแนว CCR ได้ แต่ยังวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ในระดับปานกลาง สามารถสร้างสรรค์การเรียนรู้ได้ เช่น การสร้างสถานการณ์การเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ มีการบูรณาการกับแนวคิดอื่น ๆ ที่ทันสมัย เช่น BBL และใช้สื่อหรือทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ได้อย่างหลากหลาย

3.1.4.4 ความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยที่ดีขึ้น สามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยสามารถบูรณาการแนวคิดและกิจกรรมตามแนวคิด CCR มีความสามารถในการวิเคราะห์และสร้างสรรค์การเรียนรู้ได้ มีการสังเคราะห์และใช้องค์ความรู้อย่างบูรณาการ ผ่านขั้นตอนการสื่อสาร การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การประเมิน การสังเคราะห์ และการสะท้อนกระบวนการและผลการปฏิบัติของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสามารถนำนวัตกรรม CCR ไปทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้จริง

3.2 ผลที่เกิดขึ้นกับอาจารย์/อาจารย์นิเทศก์

3.2.1 ผลการประเมินตนเอง

ด้าน	จำนวนอาจารย์นิเทศก์	คะแนนร้อยละเฉลี่ย	ระดับ
1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR	36	90.00	ดีมาก
2. ความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring	36	96.00	ดีมาก
3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR	4*	95.00	ดีมาก

หมายเหตุ * เฉพาะ นักวิจัย มรภ.นครศรีธรรมราช

ผลการประเมินตนเองของอาจารย์นิเทศก์ พบว่า **ด้านความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR** อาจารย์นิเทศก์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้แนวคิดอย่างบูรณาการและจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบ **ด้านความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring** อาจารย์นิเทศก์สามารถให้คำปรึกษาในการออกแบบการเรียนรู้และการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ในชั้นเรียน และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกสรรกิจกรรมการเรียนรู้ และการควบคุมชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม ดูแลให้ด้อยและ **ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR** อาจารย์นิเทศก์สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัดประเมินผลการเรียนรู้ และใช้สื่อหรือทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) และสามารถจัดการเรียนรู้ได้ตามแผนที่วางไว้

3.2.2 ผลการประเมินโดยนักศึกษา

ด้าน	จำนวน นักศึกษา	ร้อยละ	ระดับ
1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR	83	96.66	ดีมาก
2. ความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring	83	98.00	ดีมาก
3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR	41*	97.50	ดีมาก

หมายเหตุ * มรภ.สงขลาไม่ประเมิน

ผลการประเมินอาจารย์นิเทศก์โดยนักศึกษา พบว่า **ด้านความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR** อาจารย์นิเทศก์มีความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR และสามารถให้คำปรึกษาได้เป็นอย่างดี สามารถแนะนำการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนด้วย CCR รูปแบบต่าง ๆ **ด้านความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring** อาจารย์นิเทศก์ดูแลเอาใจใส่ในนักศึกษาในด้านการอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางการจัดการเรียนรู้ และการทำวิจัย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับนักศึกษา มีการใช้การโค้ชและระบบพี่เลี้ยงทุกขั้นตอน มีความเป็นกัลยาณมิตร และ **ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR** อาจารย์นิเทศก์สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัดประเมินผลการเรียนรู้ และใช้สื่อหรือทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) หลากหลายรูปแบบ

3.2.3 สรุปผลที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์

1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR อาจารย์นิเทศก์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้แนวคิดอย่างบูรณาการและจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบ และสามารถให้คำปรึกษาได้เป็นอย่างดี สามารถแนะนำการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนด้วย CCR รูปแบบต่าง ๆ

2. ความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring อาจารย์นิเทศก์สามารถให้คำปรึกษาในการออกแบบการเรียนรู้และการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ในชั้นเรียน และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกสรรกิจกรรมการเรียนรู้ และการควบคุมชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม ดูแลให้

คำปรึกษาในการกำหนดหัวข้อวิจัยที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และใช้การโค้ชและระบบพี่เลี้ยงในการนิเทศดูแลเอาใจใส่ให้นักศึกษาในด้านการอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางการจัดการเรียนรู้และการทำวิจัย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับนักศึกษา มีการใช้การโค้ชและระบบพี่เลี้ยงทุกขั้นตอน มีความเป็นกัลยาณมิตร

3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR อาจารย์นิเทศก์สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัดประเมินผลการเรียนรู้ และใช้สื่อหรือทรัพยากรสนับสนุน การเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) หลากหลายรูปแบบ

4. ความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR อาจารย์นิเทศก์สามารถทำวิจัยโดยใช้ CCR ได้ มีผลงานทางวิชาการ บทความวิจัย ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ และมีแนวทางในการทำวิจัยและพัฒนาโดยใช้ CCR

3.3 ผลที่เกิดกับครูพี่เลี้ยง

3.3.1 ผลการประเมินตนเอง

ด้าน	จำนวน	ร้อยละ	ระดับ
1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR	60	80.00	ดีมาก
2. ความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring	60	88.00	ดีมาก
3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR	26*	80.50	ดี

หมายเหตุ * มรภ.สงขลาไม่ประเมิน

ผลการประเมินตนเองของครูพี่เลี้ยง พบว่า ด้านความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR ครูพี่เลี้ยงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด CCR และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ด้านความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring สามารถให้คำปรึกษาในการเขียนแผน และการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้จัดกิจกรรมในชั้นเรียนและการควบคุมชั้นเรียน ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR สามารถนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้

3.3.2 ผลการประเมินโดยนักศึกษา

ด้าน	จำนวน	ร้อยละ	ระดับ
1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR	83	80.00	ดีมาก
2. ความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring	83	94.00	ดีมาก
3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR	41*	92.50	ดีมาก

หมายเหตุ * มรภ.สงขลา ไม่ประเมิน

ผลการประเมินครูพี่เลี้ยงโดยนักศึกษา พบว่า ด้านความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR ครูพี่เลี้ยงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด CCR สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และให้คำชี้แนะได้ ด้านความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring ครูพี่เลี้ยงสามารถให้

คำปรึกษาในการเขียนแผน และการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้จัดกิจกรรมในชั้นเรียนและการควบคุมชั้นเรียน และด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR ครูพี่เลี้ยงสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

3.3.3 สรุปผลที่เกิดกับครูพี่เลี้ยง

1. ความรู้เข้าใจเกี่ยวกับ CCR ครูพี่เลี้ยงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด CCR และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

2. ความสามารถในการนิเทศตามแนว CCR และใช้ Coaching and Mentoring ครูพี่เลี้ยงสามารถให้คำปรึกษาในการเขียนแผน และการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้จัดกิจกรรมในชั้นเรียนและการควบคุมชั้นเรียน

3. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR ครูพี่เลี้ยงสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

4. ความสามารถในการทำวิจัยโดยใช้ CCR ครูพี่เลี้ยงสามารถนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้

3.4 ผลการวิเคราะห์และนำเสนอต้นแบบนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง

ผู้วิจัยวิเคราะห์คุณลักษณะของต้นแบบจากการสะท้อนคิด เรื่องเล่าของนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง สามารถสรุปคุณลักษณะของต้นแบบได้ดังนี้

3.4.1 คุณลักษณะของต้นแบบนักศึกษา เป็นครูผู้มีจิตวิญญาณครู มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความจริงใจต่อตนเองและผู้อื่น มีบุคลิกภาพที่ดี มีความใฝ่เรียนรู้ มีความรู้ในศาสตร์และศิลป์ในสาขาวิชาที่สอน ออกแบบ ปรับ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์บริบทได้ จัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย เป็นผู้ที่กระตือรือร้น ต้องการพัฒนาตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์

3.4.2 คุณลักษณะของต้นแบบอาจารย์นิเทศก์ เป็นผู้มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และที่มาของโครงการ CCR ซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ที่จะสามารถพัฒนาได้จริง มีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR ซึ่งจะเป็นแนวทางในการให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เกิดความต้องการให้มีการดำเนินงานโครงการเพื่อการพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สามารถนำแนวคิด CCR ไปใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่สอนโดยการคิดต่อยอดเพิ่มเติมอย่างสร้างสรรค์ เป็น Active Teacher มีความเข้าใจการวิจัยเป็นอย่างดี พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3.4.3 คุณลักษณะของต้นแบบครูพี่เลี้ยง เป็นผู้มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ มีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR เป็นผู้เปิดรับสิ่งใหม่ มีใจเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำปรึกษา ร่วมวิเคราะห์และวางแผนการนำนวัตกรรม CCR ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มีส่วนร่วมเรียนรู้และถอดบทเรียนจากการนิเทศและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา

3.5 กรณีศึกษาจากแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้: บทวิเคราะห์การบูรณาการ CCR

แนวทางการบูรณาการ CCR ในกระบวนการเรียนรู้ เป็นการวิเคราะห์หลักการของแต่ละแนวคิด แล้วสังเคราะห์เป็นหลักการเรียนรู้โดยบูรณาการทั้ง 3 แนวคิด นำไปสู่การออกแบบขั้นตอนการสอนและ

กำหนดพฤติกรรมผู้สอนและผู้เรียน ขั้นตอนการสอน ประกอบด้วย 1) เตรียมความพร้อม: ใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา นำ เปิดใจพร้อมที่จะเรียน มองเห็นเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ 2) แสวงหาความรู้: ใช้คำถามนำสู่การคิดวิเคราะห์ การอภิปรายให้ได้ความคิดรวบยอด ใช้สถานการณ์จำลอง และสถานการณ์จริง การสังเคราะห์องค์ความรู้จากกิจกรรม 3) เชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ: วางแผน ออกแบบศึกษาค้นคว้า ทำชิ้นงาน/ภาระงาน (โครงงานฐานวิจัย) บูรณาการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่น ชุมชน นำเสนอผลการปฏิบัติงาน อย่างเป็นรูปธรรมและบริการสังคม 4) สะท้อนคิด: สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเขียนอนุทิน สะท้อนความรู้สึกล้างทำกิจกรรม จัดบันทึกทุกครั้งหลังการเรียนการสอนเพื่อสรุปการเรียนรู้ และสะท้อนคิดการเรียนรู้ มีการประเมินตามสภาพจริง และ 5) สะท้อนการเรียนรู้สู่การพัฒนา: ผู้สอนวิเคราะห์การเรียนรู้ การสะท้อนคิดของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ของตนเอง บันทึกผลหลังสอนและนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนครั้งต่อไป ซึ่งลักษณะการบูรณาการ เป็นการนำแนวคิด และรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ CCR ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการและคุมชั้นเรียน การรู้จักและดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู/จิตวิญญาณครู โดยมีกรณีศึกษาแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

3.5.1 กรณีศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

กรณีศึกษา

นางสาวฉัตรทริกา ฤทธิรงค์

“จากประสบการณ์การศึกษานวัตกรรมการศึกษา CCR ซึ่งเป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ และต้องนำการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ไปใช้จริงในการสอนเมื่อออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ในฐานะครูฝึกสอนคนหนึ่ง ตอนแรกได้ทำความรู้จักกับการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ซึ่งยังคงมีความสับสนว่า CCR คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร มีประโยชน์อย่างไร และสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร เกิดคำถามมากมาย ซึ่งนำไปสู่การค้นหาคำตอบสู่การเรียนรู้และปฏิบัติจริงอันนำมาสู่คำตอบ จึงได้เริ่มศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เพื่อนำไปใช้จริง ในช่วงแรก CCR ยังคงเป็นเรื่องใหม่ ๆ ทำให้มีตัวอย่างรูปแบบ แบบแผน กระบวนการจัดกิจกรรมน้อย ตัวอย่างการวิจัยก็น้อยและไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนเมื่อนำไปใช้จริง ก่อนที่จะออกฝึกประสบการณ์ก็ต้องฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าและกำหนดวางแผนศึกษารูปแบบการสอน แต่ทำได้ไม่เต็มที่เพราะยังขาดความรู้ความเข้าใจในส่วนนี้ และไม่รู้ว่าจะสามารถใช้ได้จริงกับนักเรียนในยุคปัจจุบันได้หรือไม่ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาและลองผิดลองถูกกันต่อไป

ในการออกฝึกประสบการณ์ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในชั้นปีที่ 5 จะต้องสวมวิญญาณเป็นครูเป็นจุดเริ่มต้นและเท่ากับว่าเราเป็นครูคนหนึ่ง ในตอนแรกเราก็ต้องศึกษาบริบทของโรงเรียนเพื่อสามารถปรับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนักเรียนของเราได้ จนกระทั่งถึงเวลาที่เรานำ CCR ไปใช้จริง ในช่วงแรกที่เรายังขาดความเข้าใจก็ยังไม่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้เต็มที่ซึ่งนักเรียนที่ดิฉันได้ทำการสอนนั้นเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก็ลองนำไปใช้เพื่อนำไปสู่วิจัยชั้นเรียน ในภาคเรียนแรกก็ผิดลองถูก ด้วยความเข้าใจผิดในการจัดการเรียนรู้และความสับสน จึงได้นำไปใช้ผิด ได้นำ CCR ไปแทรกในการจัดการเรียนรู้แบบ 5 E ก็พยายามจัดการเรียนรู้ให้

เป็นไปในรูปแบบ CCR ลองนำจิตปัญญาศึกษาไปใช้กับนักเรียน พบว่าในคาบแรก ๆ ของการสอน นักเรียนยังไม่เข้าใจและมีเสียงสะท้อนมากมาย เช่น “ครูให้ผมทำอะไร เหมือนเด็กเลยครับ” “ครูคะ หนูทำทำไมนี่ไม่ใช่วิชานานะคะ” ซึ่งนักเรียนยังไม่เข้าใจเป้าหมายในการปฏิบัติ ในฐานะของผู้สอนในตอนแรกที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR น้อย และโดยธรรมชาติของตนคือบางครั้งก็อารมณ์ร้อนก็พยายามปรับตนเองให้ใจเย็นและอธิบายถึงเป้าหมายในการให้นักเรียนได้ฝึกจิต ก็ต้องทนรับในการไม่เข้าใจของนักเรียนให้ได้ เมื่อคาบต่อไปนักเรียนก็เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการฝึกปฏิบัติ นักเรียนมีสติกับตนเองเสียงสะท้อนด้านลบก็ลดลง แต่เปลี่ยนเป็นความเข้าใจในเป้าหมายว่าทำไมครูถึงให้ฝึกกิจกรรมจิตปัญญา ซึ่งได้ผล 80 เปอร์เซ็นต์ ไม่ได้ผลทั้งหมดโดยธรรมชาติของวัยจะมีสมาธิจดจ่อกับสิ่งหนึ่งในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งไม่สามารถใช้ได้ทั้งคาบเรียน และขั้นตอนของการนำไปใช้คือขั้นโค้ชโดยการตั้งปัญหาและนำไปสู่การหาคำตอบของนักเรียน ในภาคเรียนแรกได้ลองให้นักเรียนได้ทำโครงการงานประดิษฐ์เป็นโครงการประดิษฐ์เซลล์พืชและเซลล์สัตว์ และทำงานระบบกลุ่มเป็นผลว่านักเรียนก็จะเกิดคำถามมากมายว่าโครงการคืออะไร มีรูปแบบอย่างไร จึงแก้ปัญหาโดยการวางแบบฟอร์มของโครงการให้กับนักเรียน แต่ถึงอย่างไรผลงานก็ออกมาไม่ดีเท่าที่ควร แต่อย่างน้อยในการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงนักเรียนจะเกิดข้อสงสัยในสิ่งที่ศึกษา นำไปสู่การสืบค้นเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองนักเรียน จะมาปรึกษาเสมอว่าสิ่งที่เขาทำถูกต้องหรือไม่ทำแบบนี้หรือไม่ก็เกิดทักษะเหล่านี้ขึ้นกับนักเรียนจริง ๆ แต่ในภาคเรียนแรกก็ยังไม่ชัดเจนในกิจกรรมจิตปัญญาศึกษาสอนยังคงขาดความเข้าใจและขาดตัวอย่างงานอย่างที่เราว่าข้างต้นว่ายังคงเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ยังใหม่

ต่อมาในภาคเรียนที่ 2 เรามองเห็นปัญหาจากภาคเรียนที่ผ่านมาจึงได้นำจุดต่อขึ้นมาแก้ไขพัฒนาและจากการได้รับการอบรมการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ในระดับหลักสูตรและที่มหาวิทยาลัย จัดอบรมให้รวมถึงเริ่มจะมีตัวอย่างงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เช่นมีการตีพิมพ์ผลงาน ผู้สอนจึงเริ่มและมีความเข้าใจในกระบวนการว่า CCR มีการจัดการเรียนรู้ที่มีแบบแผนเฉพาะเป็นรูปแบบ CCR จึงแก้ไขความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้สอนได้มากยิ่งขึ้นและสามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเริ่มจากการสร้างจิตปัญญาศึกษาการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนอันนำมาสู่การเรียนรู้ให้นักเรียนให้ความร่วมมืออย่างดี แต่ก็มีส่วนที่ไม่ให้ความร่วมมือซึ่งเป็นจุดที่ผู้สอนต้องนำไปแก้ไขต่อไป ขั้นตอนให้ผู้สอนได้ตั้งปัญหาซึ่งในภาคเรียนที่ 2 ดิฉันในฐานะผู้สอนได้ตั้งปัญหานักเรียนว่านักเรียนสามารถสร้างเครื่องมือในการวัดปริมาณน้ำฝนอย่างง่ายได้อย่างไร อันนำไปสู่การปฏิบัติเป็นโครงการงานของนักเรียนก็ได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายนักเรียนเกิดคำถามมากมายและครูจะคอยเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง และจากภาคเรียนที่ผ่านมาว่านักเรียนขาดทักษะด้านการทำโครงการจึงพิมพ์แบบฟอร์มโครงการและวางรูปแบบโครงการทำเป็นรูปเล่มในหัวข้อต่าง ๆ ของโครงการและให้นักเรียนได้กรอกข้อมูลในแต่ละหัวข้อโครงการก็ได้ผลที่ดี ลดเวลาในการทำโครงการของนักเรียนไม่ได้เป็นรูปแบบการทำโครงการ แต่เน้นทักษะการสืบค้นหาความรู้และการปฏิบัติก็ได้ผลที่ดีกว่าภาคเรียนที่ผ่านมา

จากการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CCR เป็นรูปแบบที่มีประโยชน์อย่างมากในการพัฒนา นักเรียน นอกจากการพัฒนาในด้านความรู้ทักษะแล้วแต่เป็นการพัฒนาคนอย่างแท้จริง พัฒนาจิตใจให้มีคุณธรรม รู้จักตนเองและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้พร้อมที่จะเรียนรู้ แต่ก็มีปัญหาว่ายังมี

กิจกรรมที่ยังไม่หลากหลาย และผู้สอนขาดความเข้าใจด้านการวัดประเมินผลที่จะวัดว่าเกิดจิตตปัญญาอย่างไรกับนักเรียนรวมถึงความพร้อมของนักเรียนในรูปแบบโครงการที่จะต้องหาแนวทางแก้ไขพัฒนาต่อไป”

1.1 การเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง

1.1.1 คุณลักษณะความเป็นครู

- 1) นักศึกษามีสติ สามารถควบคุมตัวเองและปรับสภาวะทางอารมณ์ในการจัดการชั้นเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา
- 2) นักศึกษาสามารถเป็นผู้ชี้ให้นักเรียนเห็นเป้าหมายในการเรียนรู้ โดยการตั้งคำถามและนำไปสู่การคิดหาคำตอบ
- 3) นักศึกษาตระหนักความสำคัญของการมีคุณธรรม จริยธรรมในการเป็นครู
- 4) นักศึกษาพร้อมพัฒนาตนเอง และพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อจะนำมาพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

1.1.2 ทักษะการจัดการเรียนรู้

- 1) นักศึกษามีการฝึกปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ สามารถวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้และแนวทางการแก้ไข/พัฒนาได้
- 2) นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น โดยมีการศึกษาค้นคว้านวัตกรรมการเรียนการสอนและเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม
- 3) นักศึกษามีการศึกษาบริบทเชิงพื้นที่ของโรงเรียนและชุมชนมากขึ้น และปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ

1.1.3 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

- 1) นักศึกษาสามารถกำหนดประเด็นปัญหาในการวิจัยได้อย่างถูกต้องและมีการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งสามารถเป็นผู้ชี้แนะ อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานให้กับนักเรียนได้
- 2) นักศึกษาสามารถสร้างเครื่องมือในการวิจัย และชี้แนะแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ สรุปความรู้ให้แก่นักเรียนได้
- 3) นักศึกษาสามารถชี้แนะแนวทางการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยให้นักเรียนได้
- 4) นักศึกษาสามารถทำวิจัยและวางรูปแบบโครงงานฐานวิจัยได้

1.2 การบูรณาการ CCR จากกรณีศึกษา

จากกรณีศึกษา จะเห็นได้ว่า มีการบูรณาการ CCR ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยนำกระบวนการ CCR ไปใช้จัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการสอน 5E เน้นการใช้ RBL เพื่อพัฒนาทักษะการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ ซึ่งจากกรณีศึกษาเป็นการทำโครงงานประดิษฐ์ร่วมกับระบบกลุ่มการสอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญาเพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาจิตใจของผู้เรียน ใช้กระบวนการโค้ช โดยใช้คำถาม โค้ชการทำโครงงานของนักเรียน และให้คำชี้แนะในการเรียนรู้ของนักเรียน

3.4.2.2 กรณีศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

กรณีศึกษา

นางสาวธนพร จินตะโรจน์

การจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR พัฒนาต้นกล้าอย่างเป็นระบบ

ดิฉันนางสาวธนพร จินตะโรจน์ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ดิฉันได้ไปฝึกสอนโรงเรียนทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช ก่อนที่ดิฉันจะไปฝึกสอนที่โรงเรียนทุ่งสง ดิฉันได้ไปสังเกตการสอนที่นั่นมาแล้วหนึ่ง ภาคเรียน แต่ความรู้สึกระหว่างที่ไปสังเกตการสอนกับการไปฝึกสอนนั้นแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพราะตอนไปสังเกตการสอน เราจะไม่ค่อยมีบทบาทอะไรมากมาย แต่การฝึกประสบการณ์นั้นมีอะไรมากมายที่เราจะต้องปฏิบัติไม่ว่าจะงานสอนหรืองานโรงเรียน ดิฉันได้รับมอบหมายให้สอนนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้องห้องละ 45 คน ได้แก่ ห้อง ม. 2/6 นักเรียนห้องนี้จะค่อนข้างตั้งใจ เรียน กระตือรือร้นในการเรียน ไม่ก่อกวนหรือเล่นกันระหว่างที่สอน ถ้ามีก็น้อยมากประมาณแค่ 3-4 คน และห้องม. 2/9 ห้องนี้นักเรียนส่วนใหญ่สมาธิค่อนข้างสั้น วอกแวกง่าย และเล่นกันเวลาเรียน ยิ่งเนื้อหาในบทเรียนเยอะ จะยิ่งทำให้นักเรียนเบื่อและไม่อยากเรียนมากขึ้น และห้องสุดท้าย คือ ม. 2/12 ห้องนี้จะมึนนักเรียน 2 กลุ่ม คือตั้งใจเรียนไปเลยและเล่นตลอดเวลา ทำให้ดิฉันกังวลใจในการสอนเป็นอย่างมากเพราะรูปแบบการสอนหรือกิจกรรมที่เตรียมไว้ไม่สามารถใช้ได้กับนักเรียนทั้งสาม ห้อง ดิฉันจะต้องปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

จนวันหนึ่งในขณะที่ดิฉันได้เข้าสอนคาบแรกของทั้ง 3 ห้องปรากฏว่า ดิฉันได้เจอพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกมาในระหว่างเรียนมากมาย เช่น บางคนตั้งใจฟังที่ดิฉันพูด บางคนหยอกล้อ อยู่ไม่นิ่ง เมื่อครูอธิบายก็มักจะก่อกวน ทำให้สิ่งที่ดิฉันคิดว่าวันนี้จะใช้สื่ออันนี้ และกิจกรรมที่เตรียมมาต้องหยุดชะงักในทันที เพราะมัวแต่ตอบโต้เด็กระหว่างที่เรียน ทำให้หมดคาบเสียก่อน ภาพฝันในใจที่คิดไว้ว่านักเรียนจะสนุกกับการเรียนภาษาไทยและตั้งใจเรียนที่ครูสอนก็ปิดฉากลง ดิฉันได้ปรึกษาปัญหาดังกล่าวกับครูพี่เลี้ยงว่าจะทำอย่างไรให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น จนได้คำตอบมาว่า “หนูต้องรู้จักการซื้อใจเด็กเสียก่อนโดยการฟังคำตอบของเด็กอย่างตั้งใจ และเป็นที่ปรึกษาที่ดี ที่สำคัญก่อนการเรียนครูและนักเรียนต้องร่วมกันตั้งกฎกติกาการเรียนและต้องทำตามกติกาด้วยกันทั้งคู่ หากนักเรียนไม่ปฏิบัติตามกติกาที่ร่วมวางกันไว้ครูก็ต้องทำตามกฎทันทีแต่หากเด็กมีเหตุผลอธิบายสาเหตุปัญหาได้ ก็ให้ครูพิจารณาตามที่เห็นสมควร”

ดิฉันเริ่มนับหนึ่งใหม่อีกครั้งและทำตามคำแนะนำของครูพี่เลี้ยง ปรากฏว่าได้ผลแต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จากปัญหาเล็ก ๆ ในเรื่องพฤติกรรมกรเรียนของเด็ก ๆ ทำให้ดิฉันเริ่มกังวลมากขึ้น ดิฉันเริ่มอ่านวิธีการจัดการเรียนการสอนต่างๆ เพิ่มเติม วิธีการควบคุมชั้นเรียน สื่อที่น่าสนใจ แต่ผลที่ได้ก็ยังไม่ดีเท่าที่ควรเพราะเด็ก ๆ ยังเล่นกันในคาบเรียนเช่นเดิมและจำบทเรียนได้เฉพาะช่วงที่สอนในคาบเท่านั้น ดิฉันจึงตัดสินใจปรึกษาคณาครูนิเทศวิชาเอกว่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไรดี ก็ได้ทราบว่าในอีก 2 อาทิตย์ข้างหน้าจะมีการจัดโครงการอบรมปฏิบัติการในโครงการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงการฐานวิจัย หรือที่อาจารย์เรียกชื่อภาษาอังกฤษให้ฟังว่า CCR ดิฉันจึงได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการดังกล่าว จากการเข้าร่วมโครงการดิฉันก็ได้ทราบแนวคิดหลักที่สำคัญของ CCR คือ เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการประยุกต์ใช้แนวคิดและกระบวนการจัดการ

เรียนรู้ตามแนวทางของโครงการวิจัย โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (ตระหนักรู้คือเตรียมพร้อม) 2) ขั้นแสวงหาความรู้ (ถามคือ สอน) 3) การเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ (ปฏิบัติได้คือเข้าใจ) 4) การสะท้อนการเรียนรู้และประเมินผล (สะท้อนคิด คือเรียนรู้) 5) สรุปการเรียนรู้สู่การพัฒนา (เขียนคือคิด) ในระหว่างที่อบรมวิทยากรก็มีตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ CCR มาให้ดูมากมายและตัวอย่างกิจกรรมจิตตปัญญาต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน รวมทั้งผลที่ได้รับ กระบวนการที่สำคัญของ CCR คือครูจะต้องเปลี่ยนบทบาทใหม่จากผู้สอนเป็นโค้ช โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง หลังจากการอบรมเสร็จก็ได้รับคำแนะนำจากครูนิเทศอีกหลายประเด็น เช่น การจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงกับสิ่งที่มีในท้องถิ่นของเด็ก การศึกษาค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ โดยกระบวนการกลุ่ม การทำโครงการ การนำกิจกรรมจิตตปัญญาไปใช้ก่อนสอนเพื่อสร้างสมาธิ

ดิฉันได้เขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการ CCR ในหน่วยของการเขียน โดยเริ่มจากวิเคราะห์ผู้เรียนว่าต้องการเรียนแบบใด สนใจอะไรมากที่สุดในเรื่องสุนทรภู่ จากนั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมจิตตปัญญาคือการนั่งสมาธิและการฟังอย่างลึกซึ้ง ก่อนจะไปขั้นแสวงหาความรู้คือการทำโครงการโดยกระบวนการกลุ่มเรื่องสุนทรภู่ โดยครูคอยให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษาจากนั้นร่วมกันสรุปเป็นแผนผังความคิดที่นักเรียนชอบ และขั้นที่ 3 คือการเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติโดยการให้นักเรียนเลือกวรรณคดีที่ตนชอบ ในขั้นนี้ครูใช้วิธีการโค้ชคือการตั้งคำถามว่า “เหตุใดนักเรียนจึงชอบเรื่องนี้” “เรื่องนี้มีหลักคำสอนหรือคุณค่าใดบ้าง” “เราจะนำหลักคำสอนมาปฏิบัติได้อย่างไร” จากนั้นนำไปสู่ขั้นที่ 4 คือสะท้อนคิด โดยให้นักเรียนสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องคตินิพนธ์คำสอน จากแหล่งข้อมูล เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต หรือจากบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำคตินิพนธ์คำสอนมาใช้ในชีวิตประจำวัน แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในใบกิจกรรมแบบสำรวจ “คตินิพนธ์คำสอนท่านสุนทรโวหาร” ก่อนจะนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาวิเคราะห์โดยการจัดประเภทของคตินิพนธ์คำสอนให้สอดคล้องกับวรรณคดีที่ศึกษา เช่น คำสอนเรื่องการประพฤติตน ความซื่อสัตย์ การใช้จ่าย และขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นที่ 5 สรุปการเรียนรู้สู่การพัฒนา โดยนักเรียนจัดทำผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานเขียนการ์ตูน “โวหารคำสอน”

ผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR นักเรียนสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น มีสมาธิในการเรียน และสนุกกับการเรียนรู้เพราะครูบูรณาการกิจกรรมที่หลากหลายและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ได้เรียนรู้ตามความสนใจโดยไม่ต้องกังวลว่าชิ้นงานที่ตนได้ออกแบบเองนั้นจะถูกต้องหรือไม่ เพราะครูได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กล้าคิด กล้าตัดสินใจ อีกทั้งผู้เรียนยังได้เรียนรู้การทำงานโดยกระบวนการกลุ่มโครงการเป็นฐานทำให้ผู้เรียนรู้จักสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบ และได้ปฏิบัติงานจริงจากการลงชุมชนไปสำรวจคตินิพนธ์คำสอนต่าง ๆ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันของคนที่ตนเองให้เพื่อนฟังในห้องเรียน ช่วยเพิ่มสีสันการเรียนรู้และทักษะการคิด การเขียน การสื่อสาร มากยิ่งขึ้น”

2.1 การเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง

2.1.1 คุณลักษณะความเป็นครู

- 1) นักศึกษาเปลี่ยนบทบาทของตนเอง จากผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน
- 2) นักศึกษาเปิดใจยอมรับนักเรียน และเปิดโอกาสการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เป็นผู้คิดและตัดสินใจด้วยตัวเอง
- 3) นักศึกษาเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น

2.1.2 ทักษะการจัดการเรียนรู้

- 1) นักศึกษามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมตามบรรยากาศชั้นเรียน
- 2) นักศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่นชุมชน
- 3) นักศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนและให้ความสำคัญกับผู้เรียนในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 4) นักศึกษาสามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสร้างสีสันในการจัดการเรียนรู้

2.1.3 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

- 1) นักศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ตามขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR

2.2 การบูรณาการ CCR จากกรณีศึกษา

จากกรณีศึกษา จะเห็นได้ว่า มีการบูรณาการ CCR ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดย ซึ่งเน้นการนำกระบวนการ CCR ไปใช้พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และการเขียนเพื่อการสื่อสาร เชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น การใช้กระบวนการ RBL เป็นแนวทางการพัฒนาทักษะการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ร่วมกับการใช้กระบวนการกลุ่ม การทำโครงงานสำรวจ การสอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญาเพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาจิตใจของผู้เรียน และใช้กระบวนการโค้ช โดยใช้คำถาม ให้คำชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน

3.4.2.3 กรณีศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์

กรณีศึกษา

นางสาววิลาวัลย์ ดัทยาวัตร

“ครั้งแรก ได้ยินคำว่า CCR คือไม่เข้าใจว่าคืออะไร ทำไมเราถึงต้องเข้าไปอบรม อบรมแล้วจะนำไปใช้กับเด็กได้จริงไหม จะเกิดประโยชน์จริง ๆ หรือ ถ้าเราไม่เข้าร่วมโครงการอบรม CPR จะได้ไหมก็คิดมาหลาย ๆ คำถามแต่เราก็ต้องเข้าร่วมการอบรมเนื่องจากครุฑวิชาเอกเข้าร่วมโครงการนี้ อยู่เราก็เลยได้เข้าร่วมอบรมครั้งแรกที่เข้าอบรม CCR ได้เข้าใจแค่การใช้ Contemplative (จิตตปัญญา) แต่ในการอบรมครั้งนี้ใช้เวลาแค่ 1 วันเมื่อกลับไปก็คิดว่าจะทำไม่ไหว แค่วันเดียวกระบวนการ

นี้มีตั้ง 3 ตัว มาอบรมได้แค่นี้จะเอาไปใช้ยังงี้ก็ไม่ได้สนใจอะไรจนมีการอบรมครั้งที่ 2 คือมีตัวแทนรุ่นพี่มาแนะนำและนำเสนอวิจัย ที่รุ่นพี่ได้ใช้

กระบวนการ CCR ในการเรียนการสอนเห็นว่ารุ่นพี่ เขาจะนำไปใช้และนักเรียนมีผลตอบรับที่ดีคือนักเรียนมีสมาธิในการเรียนผลการเรียนดีขึ้น จึงมีการเปลี่ยนความคิดจากเดิมที่ไม่อยากเข้าร่วมไม่อยากทำเกี่ยวกับ CCR ได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ CCR มาใช้ในการสอนและใช้ในการทำงานวิจัยด้วย ซึ่งถ้าถามว่าตอนนั้นเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ CCR ดีแล้วใช่ไหมคือตอบได้เลยค่ะว่ายังเข้าใจไม่ดีเท่าไร แต่คิดว่าเราน่าจะทำตามความเข้าใจและนำไปใช้ได้ดีจากนั้นจึงนำกระบวนการ CCR ไปใช้ในการสอนเริ่มจากชั้น Contemplative (จิตตปัญญา) ใช้แค่คาบเดียวมีเสียงสะท้อนกลับมาจากนักเรียนว่ามันน่าเบื่อเพียงเรียนสังคมมานั่งสมาธิก็แล้วสวดมนต์ ก็แล้วทำไมต้องมานั่งสมาธิอีก หลังจากคาบนั้นก็ปรับเปลี่ยนวิธีการจากการให้นั่งสมาธิ ไปเปลี่ยนการทำท่าประกอบเพลงการฟังดนตรีเพื่อให้เด็กใช้สมาธิในการฟังว่าในเพลงมีเสียงสัตว์เสียงเครื่องดนตรีชนิดใดบ้างจะใช้เวลาประมาณ 10 นาที ก่อนเริ่มคาบเรียนซึ่งเมื่อผ่านไปเด็กก็จะมาบอกว่าเขาเข้าใจและมีสมาธิมากยิ่งขึ้นและในชั้นของ R ให้นักเรียนจัดทำโครงการโดยครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้นักเรียนทุกกลุ่มแล้วให้นักเรียนออกแบบกิจกรรมออกแบบการทดลอง ซึ่งในระหว่างการทำโครงการครูจะทำหน้าที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแล้วให้นักเรียนจัดทำโครงการ 5 บทพร้อมทั้งนำเสนอโครงการและชิ้นงานที่ได้จัดทำขึ้นหลังจากนั้นครูก็นำกระบวนการเรียนโดยใช้ CCR มาวิเคราะห์ผลทำการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของทางโรงเรียนจึงได้นำกระบวนการ CCR มาใช้ในการสอนในภาคเรียนที่ 2 อีกทั้งเห็นว่าผลการเรียนนักเรียนก็เพิ่มขึ้นอีกและนักเรียนยังมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ CCR เนื่องจากนักเรียนเห็นว่าการเรียนแบบนี้เป็นการส่งเสริมให้พวกเขาได้ทำงานร่วมกันเป็นทีมได้เป็นอย่างดีครูจึงได้นำผลการวิจัยโดยใช้การเรียนรู้แบบ CCR เข้าร่วมการนำเสนอในวันราชภัฏวิชาการของมหาวิทยาลัยและได้รับรางวัลชมเชย จากการนำเสนอ เนื่องจากคณะกรรมการเห็นว่าเป็นกระบวนการที่แปลกใหม่และสามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้จึงเกิดความคิดที่ว่าเราจะนำกระบวนการ CCR นี้ไปใช้ในการสอนต่อไป และหากิจกรรมใหม่ ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนคิดว่าเป็นการเรียนที่สนุกไม่น่าเบื่อ จนถึงตอนนี้รู้สึกภูมิใจที่ตัวเองได้เข้าร่วมโครงการอบรม CCR ในครั้งนั้นและสามารถนำ CCR ไปใช้และเกิดผลดีต่อตัวนักเรียน”

3.1 การเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง

3.1.1 คุณลักษณะความเป็นครู

- 1) นักศึกษาปรับเปลี่ยนความคิด พร้อมเปิดใจเรียนรู้รับสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการเรียนรู้
- 2) นักศึกษาเปลี่ยนบทบาทของตนเอง จากผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาให้กับ

นักเรียน

3.1.2 ทักษะการจัดการเรียนรู้

- 1) นักศึกษามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้
- 2) นักศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและ

การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.1.3 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

1) นักศึกษาสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้โครงงานฐานวิจัยได้ และสามารถนำเสนอผลงานวิจัยไปเผยแพร่ได้

3.2 การบูรณาการ CCR จากกรณีศึกษา

จากกรณีศึกษา จะเห็นได้ว่า มีการบูรณาการ CCR ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ พลิกสั โดยนำกระบวนการ CCR ไปใช้จัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้กับการออกแบบการทดลอง ซึ่งจะเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาวัตกรรมการผลิตผลงานที่มีการเชื่อมโยงกับปัญหาหรือโจทย์จากชุมชนท้องถิ่น การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย การสอดแทรกและปรับใช้กิจกรรมจิตตปัญญา การฟังอย่างลึกซึ้งเพื่อตั้งสมมติฐานผู้เรียนแทนการทำสมมติแบบทั่วไป ใช้กระบวนการโค้ช ให้คำชี้แนะในการเรียนรู้ของนักเรียน

3.4.2.4 กรณีศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

กรณีศึกษา

นางสาวเปรมจิต ทองทิพย์

“การนำกระบวนการ CCR ไปใช้ เริ่มต้นที่ตัวเราก่อน การมีสติรู้เท่าทันอารมณ์ความคิดของตัวเอง รวมทั้งสามารถกำกับติดตามควบคุมใจที่เราของเราให้ได้มากที่สุด และสิ่งที่สำคัญคือการได้มีโอกาสใคร่ครวญถึงเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เรามีความสุข มีความทุกข์ การได้มีโอกาสพูดคุยทบทวนกับตนเอง โดยส่วนตัวถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่เราได้ฝึกพัฒนาและขัดเกลาใจเราเอง และเมื่อทำซ้ำกับตัวเราเองอยู่บ่อยครั้ง เราจึงขำขันว่าเราจะเปลี่ยนแปลงตนเองก่อนที่จะไปเปลี่ยนแปลงใคร จากนั้นจึงได้ปรับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาส อยู่กับตัวเอง ตรวจสอบตัวเอง เข้าใจโลกด้านในของตัวเอง ผ่านกิจกรรม ดังนี้

1 C ตัวแรก จิตตปัญญาศึกษาให้นักเรียนในชั้นเรียนมีสมาธิมากขึ้นและสนใจในเรื่องที่จะเรียนต่อไปนี้ โดยให้นักเรียนนั่งเป็นแถว และให้ยึดตัวตรง พร้อมทั้งหลับตา และให้นึกถึงตอนที่นักเรียนกำลังเล่นกีฬาอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่นักเรียนชอบเพียงอย่างเดียว กีฬาที่นักเรียนเล่นนั้น มีประโยชน์อย่างไรบ้างกับนักเรียน ให้เวลาปฏิบัติ 5 นาที ครูให้เริ่มปฏิบัติโดยการเป่านกหวีด จากนั้นทุกอย่างเงียบ ตอนนี้จะสังเกตสีหน้าของนักเรียน บางคนมีรอยยิ้ม หน้าตามีความสุข เวลาผ่านไปจนครบตามที่กำหนด ครูจะบอกนักเรียนค่อย ๆ ลืมตาขึ้น และชวนคุย แลกเปลี่ยนความคิดกับทุกคน (ครูจะไม่เป่านกหวีด เพราะกลัวขวัญกระเจิง) นักเรียนก็จะตอบกันไปตามแต่ละคน เป็นการเก็บชั้นเรียนให้นักเรียนสนใจ ที่จะร่วมตอบคำถามจากครู สร้างความกระตือรือร้น ปลุกความคิดของนักเรียนได้

2 C ตัวที่สอง ได้นำมาใช้ในคาบเรียน โดยครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันกลุ่มละ 2 คน 4-5 คน ตามลำดับ เพื่อทำการฝึกซ้อม ตามที่ครูได้ทำการสาธิตไปแล้ว โดยครูคอยชี้แนะให้ และตั้งคำถามให้นักเรียนได้คิดด้วยจากการเล่นกีฬาแต่ละชนิด

3 R ให้นักเรียนออกมาสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ทั้งนี้ครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนเข้าไปด้วย เช่น หากมีการจัดแข่งขันในคาบนั้น ๆ

ทำไมทีมถึงแข่งขันแพ้ เพราะอะไร เป็นต้น และเราจะมีแนวทางอย่างไร บางครั้งก็จะให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าแล้วเราจะมาตอบกันในคาบเรียนต่อไป”

4.1 การเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง

4.1.1 คุณลักษณะความเป็นครู

1) นักศึกษามีสติรู้เท่าทันอารมณ์ความคิดของตัวเอง รวมทั้งสามารถกำกับติดตามควบคุมจิตใจ ซึ่งเป็นผลจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา

4.1.2 ทักษะการจัดการเรียนรู้

1) นักศึกษาสามารถเป็นผู้สร้างความกระตือรือร้น ปลุกความคิดของนักเรียนได้

4.1.3 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

-

4.2 การบูรณาการ CCR จากกรณีศึกษา

จากกรณีศึกษา จะเห็นได้ว่า มีการบูรณาการ CCR ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้พลศึกษา โดยนำกระบวนการ CCR ไปใช้จัดการเรียนรู้ เน้นการสอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญาเพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน ใช้กระบวนการโค้ช สร้างความกระตือรือร้นและปลุกพลังความคิดของนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

3.4.2.5 กรณีศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

กรณีศึกษา

นายทินภัทร ปุณจันทร์

เมื่อครูที่หน้าชั้นเรียนเปลี่ยน ห้องเรียนก็เปลี่ยน

“สภาพนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ส่งผลให้ครูต้องมีความท้าทายในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องเร้าความสนใจให้ผู้เรียน สนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งถ้าเปรียบเทียบแล้วนักเรียนในปัจจุบันแทบไม่สนใจในวิชาการเลย ครูจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทตัวเองในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ เร้าความสนใจให้นักเรียนอยากที่จะเรียนในศาสตร์ที่เราสอนพร้อมกับหน้าที่การสอดแทรกคุณธรรมควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนนั่นเอง

กระบวนการ CCR ที่ได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจากการที่ได้เรียนรู้กับ ดร.ณรงค์ กาญจนะ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ โปรแกรมวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ถือเป็นอาจารย์ที่มีความสามารถที่ได้ถ่ายทอดกระบวนการให้กับนักศึกษาในการเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนในยุคปัจจุบัน

สำหรับประเด็นแรกในเรื่องของการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว CCR ผมได้มีการเตรียมความพร้อมนักเรียนตามแนวคิด CCR บ่อยครั้ง เราะผมมองว่าเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเกิดสมาธิในการเรียนและมีความพร้อมในการเรียนเป็นอย่างดี รวมทั้งนักเรียนเองชอบในกิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียน เช่น กิจกรรมเบรณิม การเคลื่อนไหวร่างกาย ประบมือตามจังหวะ นับเลขประกอบท่าทาง เคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ผมมักจะหยิบนำมาใช้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน

อยู่เสมอ โดยเฉพาะการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา สารพระพุทธศาสนา เพราะเป็นการฝึกให้นักเรียนมีสติ และความไหวพริบ รวมทั้งการมีสมาธิในการเรียน เพราะสารพระพุทธศาสนาต้องฝึกให้นักเรียนได้เกิดสมาธิ ผมจึงนำกิจกรรมเหล่านี้มาใช้ในการฝึกจิตให้กับนักเรียน และความคิดจินตนาการด้วยเช่นกัน โดยการให้นักเรียนหลับตาและฟังในสิ่งที่ครูพูด พร้อมกับคิดตามและครุ่นมนักเรียนเมื่อนักเรียนเปิดตา ผมมองว่าครูต้องมีวาทการในการพูดพอสมควรที่จะสามารถพูดจินตนาการให้นักเรียนได้คิดตาม แม้แต่คำถามกระตุ้นความคิดที่เริ่มต้นด้วยคำว่า “ทำไม” เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีถูกหรือผิดในการตอบทั้งสิ้น ครูจะเป็นคนเติมเต็มคำตอบให้นักเรียน ซึ่งก็เป็นส่วนสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผมต้องใส่คำถามกระตุ้นความคิดลงไปใช้ในทุกคาบเรียน

นักเรียนที่เรียนกับผมจะเรียนโดยใช้เนื้อหาผ่านกระบวนการคิดมากกว่าการเปิดอ่านหนังสือจากบทเรียน เรียนผ่านกิจกรรมที่ครูต้องใช้กระบวนการ Active learning เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผมมักจะมองหากิจกรรมเป็นตัวหลักในการที่จะมาบรรยายเนื้อหาสาระให้นักเรียนฟัง ใช้คำถามถามนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสวงหาคำตอบ การทำงานเป็นทีมใช้การเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม เช่นวิชาสังคมศึกษา สารหน้าที่พลเมือง เรื่องจิตสาธารณะ ผมตั้งคำถาม ถามนักเรียนว่าจิตอาสาคืออะไร เขากำหนดอย่างไร ใครเคยทำบ้าง ครูอยากเห็นนักเรียนทำให้ครูดู โดยผ่านกระบวนการให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และกลับมาสะท้อนคิดในกิจกรรมดังกล่าว ผลปรากฏนักเรียนสะท้อนคิดกลับมาได้ดี ตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้ ครูในโรงเรียนเกิดการสะท้อนกลับมาว่านักเรียนได้มาช่วยงานจากกิจกรรมที่ครูให้ทำ ผมได้ยินดีก็เกิดการชื่นชม แม้จะผ่านกิจกรรมนี้มาสามเดือน นักเรียนก็ยังถามผมเสมอ ครูครับมีอะไรให้ผมช่วยไหม ครูครับผมช่วยถือ ซึ่งเราเองถือว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งของการที่เราเน้นเป็นเพียงนักศึกษาฝึกสอน หรืออีกกิจกรรมที่ผมยกตัวอย่าง คือหน่วยการเรียนรู้เรื่องรัฐธรรมนูญ ที่ผมสร้างสถานการณ์จำลองการเป็นห้องเรียนประชาธิปไตย สถานการณ์การเลือกตั้ง ตั้งจุดประสงค์ให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ครูทั้งหัวข้อให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผนในการจำลองการเลือกตั้งแบ่งหน้าที่ สืบค้นกระบวนการ โดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำและเตรียมอุปกรณ์ให้ นักเรียนสามารถดำเนินการได้เป็นอย่างดีจนผมเองก็อึ้งในการจัดกิจกรรม เพราะนักเรียนสามารถทำกันเองได้ ตามขั้นตอนถูกต้อง ครูเสริมความรู้ให้ กลับมาสะท้อนคิดจากกิจกรรมที่จัด นักเรียนสามารถตอบได้ดี ครูอย่างผมก็เสริมแรงกำลังใจชื่นชม

แม้แต่การทำงานด้วยกระบวนการเป็นทีม ผมมีภาระหน้าที่ให้นักเรียนทุกคนได้คิดได้แบ่งงาน ฉะนั้นนักเรียนที่เรียนกับผมเมื่อทำงานกลุ่มทุกคนจะมีบทบาทในการทำงานที่ชัดเจน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน ครูคอยเสริมเติมแต่งให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่มอย่างสมบูรณ์ และสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือการสรุปความรู้จากการเรียนที่ผมจะไม่เน้นความรู้จากหนังสือ แต่จะให้เขาเขียนโดยครูไม่เอารูปแบบแต่เอาจากความคิดของนักเรียนว่าในแต่ละคาบนั้นนักเรียนได้อะไรบ้าง อาจจะมีบางนักเรียนที่ไม่ชอบเขียน เขียนมาน้อย แต่ผมเพียงอยากรู้นักเรียนได้อะไรจากที่เราสอนไปจริง ๆ ครูจึงกลับมาพัฒนาตนเอง

สุดท้ายสิ่งที่ผมมองว่ากระบวนการ CCR มันให้อะไรกับผมจริง ๆ คือ ความผิดพลาดของครูอย่างผมที่พยายามใช้ไม่เร็วในการแก้ปัญหา ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่ไม่ส่งงาน เด็กไม่เข้าเรียน เด็กเข้าสาย เล่นในเวลาเรียน งานไม่ทำ ผมมักจะใช้ไม่เร็วเป็นตัวกระตุ้น ส่งผลให้นักเรียนหลายคนต้องถูกไม่เร็วของผมตีเข้าไป หนึ่งที่สองที่ จนผมมองว่ากลุ่มนักเรียนที่โดนก็กลุ่มเดิม ก่อปัญหาในเวลาเรียนก็

กลุ่มเดิม เมื่อผมได้เข้าใจกระบวนการจัดตปัญหาคือการเข้าใจผู้เรียน ผมได้กลับไปย้อนทบทวนการกระทำ และพยายามศึกษาผู้เรียนแต่ละคนจนทราบปัญหา เช่น นักเรียนคนนี้ขาดความอบอุ่นพ่อแม่แยกทาง ต่างคนต่างมีครอบครัวใหม่ นักเรียนคนนี้สมาธิสั้น นักเรียนคนนี้ต้องทานยาต่อเนื่อง ผมกลับมาคิดแล้วพยายามเปลี่ยนวิธี เข้าใจผู้เรียนมากขึ้น เอาใจใส่ นำกิจกรรมที่สนุก ๆ เข้ามาใช้ ให้ความสนใจนักเรียน จนสภาพห้องเรียนที่มีแต่เสียงดุด่า กลายเป็นห้องเรียนที่มีแต่เสียงหัวเราะ ในบางครั้งผมมองว่าเราไม่ต้องดุด่าว่ากล่าวนักเรียนไปทุกเรื่องหรอก หันกลับมามองตัวเราบ้างว่าเราชอบหรือไม่ชอบ เปลี่ยนแปลงตัวเอง สร้างห้องเรียนให้มีสีสันแล้วนักเรียนก็อยากจะเรียนกับเราในที่สุด อีกทั้งศาสตร์ทางสังคมเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ การสอนด้วยการบรรยายเป็นตัวตั้งไม่พยายามหาเทคนิคการสอนอย่างอื่นมาผสมผสาน มันก็จะน่าเบื่ออย่างนี้ต่อไป ครูนี้แหละต้องเปลี่ยนตัวเองไม่ใช่เปลี่ยนนักเรียน เพราะเปลี่ยนนักเรียนมันยาก เปลี่ยนตัวเองนั้นมันง่ายกว่า ชอบคุณครับ”

5.1 การเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง

5.1.1 คุณลักษณะความเป็นครู

- 1) นักศึกษาตรวจสอบและประเมินตนเองด้วยใจอย่างใคร่ครวญ ซึ่งเป็นผลจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมจัดตปัญหาศึกษา
- 2) นักศึกษาสามารถเป็นโค้ชให้แก่นักเรียน โดยการตั้งคำถาม และชี้แนะ, แนะนำ, อำนวยความสะดวก ไปสู่การคิดหาคำตอบร่วมกัน
- 3) นักศึกษาปรับเปลี่ยนตัวเองให้เข้าใจ สนใจ และเอาใจใส่ผู้เรียนมากขึ้น
- 4) นักศึกษาพร้อมพัฒนาตนเอง และพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อจะนำมาพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

5.1.2 ทักษะการจัดการเรียนรู้

- 1) นักศึกษามีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด และใช้แนวคิดการจัดการเรียนแบบ Active learning
- 2) นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

5.1.3 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

- 1) นักศึกษามีการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

5.2 การบูรณาการ CCR จากกรณีศึกษา

จากกรณีศึกษา จะเห็นได้ว่า มีการบูรณาการ CCR ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โดยนำกระบวนการ CCR ไปใช้จัดการเรียนรู้เปลี่ยนจากการสอนบรรยายมาเป็นการเน้นไปที่การพัฒนาทักษะและกระบวนการคิด สร้างสรรค์กิจกรรมขึ้นในบริบท, สถานการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ การสอดแทรกกิจกรรมจัดตปัญหาเพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาจิตใจของผู้เรียน ใช้กระบวนการโค้ช โดยใช้คำถาม ให้คำชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาในการเรียนรู้ของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์การบูรณาการ CCR จากกรณีศึกษาโดยภาพรวม อาจสรุปได้ ดังนี้

- 1) คุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษา จากการที่นักศึกษามีความเข้าใจนักเรียน เอาใจใส่นักเรียนทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล ใจเย็น รับฟังผู้อื่นมากขึ้น มีสมาธิและอารมณ์ คมสดีได้ กระตือรือร้นในการเตรียมการสอนและมีความสุขในการสอน มีความอดทนและกล้าสอน กล้าเรียนรู้สิ่งใหม่ เป็นต้น ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาด้วยกระบวนการจัดตปัญหาศึกษา ทำให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น จนเกิดความตระหนักรู้และเปลี่ยนแปลงตนเอง

2) เทคนิคและทักษะการจัดการเรียนรู้ จากการที่นักศึกษาได้มีการเตรียมการสอนมากขึ้น มีเทคนิคในการคุมชั้นเรียน กระตุ้นความสนใจของนักเรียน สามารถเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและมากขึ้น ติดตามการเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นต้น เป็นผลมาจากการพัฒนากระบวนการจัดปัญหาศึกษา เนื่องจากนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการเป็นโค้ช มีการใช้คำถาม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และดำเนินการเรียนรู้ได้อย่างลุล่วงด้วยดี

3) การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน จากการใช้ RBL ทำให้เกิดความเป็นวิชาการและการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพของนักศึกษา คือ มีผลงานบทความวิจัยการพัฒนาการเรียนการสอน นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ประชุมวิชาการ และการสัมมนาการฝึกประสบการณ์ ได้เปิดมุมมอง โลกทัศน์ การเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ

2.4 ประมวลข้อมูลและเสนอแนะแนวทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครู ในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคยั่งยืน ทั้งเชิงการบริหารจัดการโครงการ และผลการดำเนินโครงการ

กระบวนการผลิตและพัฒนาครูฯ ในคณะครุศาสตร์ เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ประกอบด้วย 3 กระบวนการย่อย ได้แก่ กระบวนการผลิตและพัฒนา กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน และกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในกระบวนการต่าง ๆ ดังกล่าวขับเคลื่อนได้ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community--PLC) ได้แก่ 1) การบ่มเพาะความรู้สู่การร่วมตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา 2) การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง 3) การพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน และ 4) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้ กลไกความร่วมมือจากบุคคลในทุกระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สถาบันผลิตครูและสถานศึกษา) ได้แก่

2.4.1 กลไกความร่วมมือ

2.4.1.1 หน่วยงาน ได้แก่ หลักสูตร/สาขาวิชา และฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ คณะร่วมผลิต มหาวิทยาลัย และโหนด/เครือข่าย

2.4.1.2 การบริหารโครงการ ได้แก่ ความร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านกระบวนการพัฒนา แนวปฏิบัติ เทคนิค วิธีการ อย่างต่อเนื่อง เก็บรวบรวมข้อมูล ความร่วมมือในการประสานงานและอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างจริงจัง และความร่วมมือในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.4.1.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่ การสะท้อนคิดสิ่งที่ได้เรียนรู้ (AAR) การจัดการความรู้ (KM) ในระหว่างการศึกษาทั้งเชิงองค์ความรู้ กระบวนการ ความรู้สึก และปัญหาที่เกิดขึ้น การใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community--PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง จากผู้ปฏิบัติทุกฝ่ายเพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา การนิเทศโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กิจกรรมส่งเสริมความเป็นครู การสร้างโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การพัฒนานวัตกรรมการสอน CCR ต้นแบบและต่อยอดสู่ความเป็นเลิศด้านการผลิตและพัฒนาครู เป็นต้น

2.4.1.4 การดำเนินงาน

(1) กลไกความร่วมมือ ได้แก่ กลไกที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนความร่วมมือในการขับเคลื่อน CCR ในหน่วยงาน เช่น ทุนหรือเครือข่ายในพื้นที่หรือระหว่างหน่วยงานในโครงการอื่น ๆ ทีมหนุนเสริมทางวิชาการ (Roving team) คู่มือการดำเนินงาน คำสั่งแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานชุดต่าง ๆ เป็นต้น

(2) การบริหารจัดการ ได้แก่ การสนับสนุน ส่งเสริม อำนวยความสะดวกในนำ CCR ไปบูรณาการในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู เช่น การบริหารจัดการระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ ระดับหน่วยฝึกประสบการณ์ ระดับหลักสูตร ระดับรายวิชา เป็นต้น

(3) ผลการดำเนินงาน ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการในระดับต่าง ๆ เพื่อการนำ CCR ไปบูรณาการในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู เช่น การรับรู้และความเข้าใจแนวคิด CCR การเข้าร่วมหรือสังเกตการณ์กิจกรรม CCR การนำ CCR ไปทดลองใช้บางส่วน การใช้ CCR เต็มรูปแบบ การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล การต่อยอด CCR การเป็นวิทยากร/ทีมหนุนเสริม และการทำผลงานวิชาการ CCR เป็นต้น

กลไกความร่วมมือ การบริหารจัดการ และผลการดำเนินของแต่ละมหาวิทยาลัยในเครือข่าย

สรุปดังตาราง

มหาวิทยาลัย	การบริหารจัดการ	กลไกความร่วมมือ	ผลการดำเนินงาน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	● ระดับมหาวิทยาลัย ● ระดับคณะ ● ระดับหน่วยฝึกประสบการณ์	● ทุนหรือเครือข่ายในพื้นที่หรือระหว่างหน่วยงานในโครงการอื่น ๆ ● ทีมหนุนเสริมทางวิชาการ (Roving team)	● การรับรู้และความเข้าใจแนวคิด CCR ● การเข้าร่วม/สังเกตการณ์กิจกรรม CCR ● การนำ CCR ไปทดลองใช้บางส่วน ● การใช้ CCR เต็มรูปแบบ
	● ระดับหลักสูตร ● ระดับรายวิชา	● คู่มือการดำเนินงาน ● คำสั่งแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานชุดต่าง ๆ	● การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ● การขยายผล การต่อยอด CCR ● การเป็นวิทยากร/ทีมหนุนเสริม และการทำผลงานวิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	● ระดับมหาวิทยาลัย ● ระดับคณะ ● ระดับรายวิชา	● ทุนหรือเครือข่ายในพื้นที่หรือระหว่างหน่วยงานในโครงการอื่น ๆ ● ทีมหนุนเสริมทางวิชาการ (Roving team) ● คู่มือการ	● การรับรู้และความเข้าใจแนวคิด CCR ● การเข้าร่วม/สังเกตการณ์กิจกรรม CCR ● การนำ CCR ไปทดลองใช้บางส่วน ● การใช้ CCR เต็มรูปแบบ ● การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

มหาวิทยาลัย	การบริหารจัดการ	กลไกความร่วมมือ	ผลการดำเนินงาน
		ดำเนินงาน ● คำสั่งแต่งตั้ง กรรมการ ดำเนินงานชุด ต่าง ๆ	● การขยายผล การต่อยอด CCR ● การเป็นวิทยากร/ทีมหนุนเสริม และการทำผลงานวิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	● ระดับมหาวิทยาลัย ● ระดับคณะ ● ระดับหน่วยฝึก ประสพการณ์ ● ระดับรายวิชา	● ทูตหรือเครือข่ายในพื้นที่หรือระหว่างหน่วยงานในโครงการอื่น ๆ ● ทีมหนุนเสริมทางวิชาการ (Roving team) ● คู่มือการดำเนินงาน ● คำสั่งแต่งตั้งกรรมการดำเนินงาน	● การเข้าร่วม/สังเกตการณ์กิจกรรม CCR ● การนำ CCR ไปทดลองใช้บางส่วน ● การใช้ CCR เต็มรูปแบบ ● การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ● การขยายผล การต่อยอด CCR การเป็นวิทยากร/ทีมหนุนเสริม และการทำผลงานวิชาการ

2.4.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางกลไกความร่วมมือ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับมหาวิทยาลัยหรือคณะ

2.4.2.1 ระดับประเทศ

จากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ฐานวิจัย ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนั้น ทำให้นักศึกษาคูชั้นปีที่ 5 มีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ดี และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ นักศึกษาคูเหล่านั้นมีความเป็นครูมากยิ่งขึ้น สังเกตได้จากการเล่าเรื่องของนักศึกษาคูเองที่ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงตนเองและมุมมองที่มีต่อนักเรียนที่ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างตัวนักศึกษาคูเองและนักเรียน ซึ่งองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตให้ได้ครูที่มีลักษณะดังกล่าว เกิดจากความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจของผู้บริหารโครงการ ทีมนักวิจัยและทีมสนับสนุนวิชาการ (roving team) ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศควรร่วมมือกันสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาในระดับประเทศ ผ่านการดำเนินการวิจัยโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาครูและนวัตกรรมทางด้านการศึกษาอื่น ๆ และส่งเสริมกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ในระดับประเทศ

2.4.2.2 ระดับภูมิภาค

จากผลการวิจัยของโครงการนี้ในระดับโหนดภาคใต้ที่ชี้ให้เห็นถึง การพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ฐานวิจัย มีผลในเชิงบวกทั้งในด้านความเป็นครูและด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือที่ดีในการทำงานร่วมกันของแต่ละมหาวิทยาลัย ทำให้ได้องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาครู ความร่วมมือดังกล่าวควรได้รับการส่งเสริมให้มีความยั่งยืนโดยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดของคณาบดี ผู้บริหารคณะ คณาจารย์ ตลอดจนนักศึกษา โดยให้

มหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมมากที่สุดเป็นหน่วยงานหลักหรือประธานโหนดในการขับเคลื่อนโครงการ และส่งเสริมกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ในระดับภูมิภาค

2.4.2.3 ระดับมหาวิทยาลัย

จากการที่แต่ละมหาวิทยาลัยประสบปัญหาในการดำเนินโครงการฯ และบางมหาวิทยาลัยประสบปัญหาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการจากอาจารย์นิเทศก์ ดังนั้นกลไกความร่วมมือควรเป็นในลักษณะ “**ทั้งระบบหรือ Whole Organization Approach**” เพื่อการรับรู้และร่วมมือกันทั้งองค์กรหรือทั้งมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการผลิตครูที่ต้องได้รับความร่วมมือกับคณะต่าง ๆ ในการผลิตครูหลากหลายสาขาวิชา และส่งเสริมกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ในระดับมหาวิทยาลัย

2.4.2.4 ระดับคณะ

จากการที่คณะครุศาสตร์ ในแต่ละมหาวิทยาลัยประสบปัญหาในการดำเนินโครงการฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการจากอาจารย์นิเทศก์ ดังนั้นกลไกความร่วมมือควรเป็นในลักษณะ “**ทั้งคณะฯ ทั้งระบบหรือ Whole Organization Approach**” เพื่อการรับรู้และร่วมมือกันทั้งองค์กรคือภายในคณะครุศาสตร์ทั้งคณะ และร่วมพลังกันในการดำเนินโครงการ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีภารกิจที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการวิจัยเป็นผู้ประสานงานหลัก และในขณะเดียวกันคณะครุศาสตร์เองต้องมีเครือข่ายที่ดีมากกับโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งเป็นสถาบันหรือโรงเรียนร่วมผลิตครูที่มีความสำคัญยิ่ง ในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาหรือนวัตกรรมการศึกษา ควรได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนในลักษณะ “**Whole School Approach**” เช่นเดียวกัน เมื่อนักศึกษาครูได้เข้าไปฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนดังกล่าว การเรียนรู้แบบรอบด้านจากทั้งระบบของโรงเรียนจะหล่อหลอมให้ได้ครูที่มีคุณภาพ คุณลักษณะที่ดีและมีสมรรถนะสูง และคณะต้องดำเนินการปฏิบัติกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) อย่างจริงจังเพื่อให้ผลอย่างเป็นรูปธรรม

2.5 การบูรณาการกับงานอื่นๆ เช่น ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ครุต้นแบบ การศึกษากับฟินแลนด์ หรืออื่นๆ

เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ มีการบูรณาการ “โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2” กับโครงการและงานตามพันธกิจต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา อาทิ โครงการพัฒนาศักยภาพครูเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการเป็นอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ช และการวิจัยเป็นฐานในการจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาระบบฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา การเผยแพร่แนวคิด จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education--C) ระบบพี่เลี้ยง (Coach--C) และการวิจัยเป็นฐาน (Research based Learning--R) ในโครงการอบรมพัฒนาครูประจำการ เป็นต้น ผู้วิจัยนำเสนอการบูรณาการกับงานอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 โครงการพัฒนานักศึกษา เช่น การพัฒนาคุณลักษณะและพิเศษของนักศึกษาครู ซึ่งคุณลักษณะพิเศษด้านการเรียนการสอน ความสามารถด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมและด้านบุคลิกภาพ

2.5.2 การจัดการเรียนการสอน เช่น สอดแทรกแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ในการพัฒนาผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในแต่ละด้าน ได้แก่

ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี และด้านการจัดการเรียนรู้

2.5.3 การจัดอบรมและพัฒนาครู เช่น การสวดแทรกแนวคิด CCR ในการจัดอบรมโครงการสนุกคิดพลังวิทย์ โครงการสะเต็มศึกษา

2.5.4 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนาครูประจำการ และการจัดโครงการบริการวิชาการ เช่น หลักสูตรกระบวนการ CCR 5 ชั้นในโครงการคูปองพัฒนาครู กิจกรรม CCR ในโครงการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นระยะเข้าสู่วิชาชีพ กิจกรรมเปิดชั้นเรียน CCR ในโครงการครุศาสตร์วิชาการ

2.6 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

2.6.1 ปัญหาอุปสรรค

2.6.1.1 ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบริหารจัดการ การดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2 ประสบปัญหาและอุปสรรคบางประการที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการฯ ดังนี้

1) การดำเนินงานระดับภูมิภาคหรือโหนด

โดยภาพรวมการดำเนินงานระดับภูมิภาคหรือโหนดสามารถประสานและร่วมทำงานกันได้อย่างดี และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยที่เป็นโหนดมีปัญหาน้อย แต่เนื่องจากปัญหาในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยบางมหาวิทยาลัยในโหนดภาคใต้ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนในทุกขั้นตอนของกระบวนการตามโครงการวิจัยฯ นี้ ส่งผลต่อการส่งเคราะห์ข้อมูลวิจัยในระดับโหนด

2) การดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัยและคณะครุศาสตร์

การดำเนินงานโดยรวมในระดับมหาวิทยาลัยและคณะครุศาสตร์ของทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ค่อนข้างประสบความสำเร็จ แต่ในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีปัญหาบ้างบางประการ คือ มหาวิทยาลัยได้เปิดภาคเรียนไปแล้วก่อนที่จะเริ่มดำเนินโครงการฯ ทำให้มีระยะเวลาจำกัดในการดำเนินการและโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ใกล้จะปิดภาคเรียน ทำให้ไม่สามารถเตรียมการวางแผนและดำเนินงานได้อย่างครบถ้วนทุกขั้นตอน ส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพขาดความเข้าใจที่ชัดเจน ไม่สามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในชั้นเรียนได้อย่างสมบูรณ์ แต่การบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและระบบพี่เลี้ยงสามารถดำเนินการได้ดี นอกจากนี้ยังไม่สามารถดำเนินงานบูรณาการกับงานประจำของคณะครุศาสตร์ได้ เนื่องจากขาดบุคลากรสายสนับสนุนที่รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านธุรการและการประสานงานของโครงการโดยตรงส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ

2.6.1.2 ด้านการบูรณาการ CCR

1) กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการบูรณาการแนวคิด CCR ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ นักศึกษาและครูพี่เลี้ยงโครงการในปีที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการบูรณาการแนวคิด CCR แต่ยังไม่ชัดเจนเพียงพอที่จะสามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายซึ่งจำเป็นต้องอาศัยเวลาและประสบการณ์ในการที่จะเรียนรู้ ทำความเข้าใจแนวคิดให้ลึกซึ้งมากขึ้น เพื่อให้สามารถพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวคิดการบูรณาการ CCR ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับธรรมชาติของสาระรายวิชา

2) กลุ่มเป้าหมายบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญในการใช้ CCR อย่างเป็นระบบ และจริงจัง ทั้งนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง ยังไม่เห็นความสำคัญในการใช้ CCR อย่างเป็นระบบ และจริงจัง เนื่องจากอาจจะยังมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอรวมทั้งยังไม่เปิดใจยอมรับในการพัฒนาตาม กระบวนการ ซึ่งมีปัจจัยย่อยอื่น ๆ เช่น การยึดติดอยู่กับการเรียนรู้แบบเดิม การขาดทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 และไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ เป็นต้น

3) ไม่ได้บูรณาการแนวคิด CCR กับการดำเนินงานในระดับคณะครุศาสตร์และ ระดับหลักสูตร ในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ยังไม่สามารถบูรณาการแนวคิด CCR กับการ ดำเนินการเตรียมนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการบูรณาการกับรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ได้ เนื่องจากภาระงานของอาจารย์นิเทศก์มีมาก และอาจารย์นิเทศก์บางท่านยังไม่เห็นความสำคัญของ โครงการวิจัยฯ นี้ จึงไม่สามารถดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เพื่อเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ ในการบูรณาการแนวคิด CCR ให้แก่อาจารย์นิเทศก์ได้ ทำให้ไม่สามารถสร้างระบบพี่เลี้ยงในการดำเนินการ และทำงานร่วมกันของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาได้ นักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาซึ่งเป็นสมาชิกของ roving team ได้แก้ปัญหาโดยการประสานงานกับโรงเรียนที่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพโดยตรง และดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ที่โรงเรียนและมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ยังไม่สามารถบูรณาการแนวคิด CCR กับโครงการและงานอื่น ๆ ของคณะครุศาสตร์ได้ เช่น โครงการวิจัย โครงการพัฒนาการเรียนการสอน โครงการบริการวิชาการ เป็นต้น

4) หลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) มีระยะเวลาสั้นเกินไป หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR เป็นหลักสูตรที่ระยะเวลาการฝึกอบรมค่อนข้างสั้น กล่าวคือ เป็นหลักสูตร 6-12 ชั่วโมงสำหรับการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ทำให้ความเข้าใจของครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการแนวคิด CCR ทำได้อย่างจำกัด จึงต้องเพิ่มเติมแนวคิดและการประยุกต์ใช้แนวคิด CCR ได้บ้างในช่วงเวลา การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แต่ด้วยจำนวนผู้เข้าร่วมมีจำนวนมาก ทำให้การดำเนินการ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการกระทำได้ลำบาก และเกิดประสิทธิผลได้ไม่มาก

2.6.2 แนวทางแก้ไข

2.6.2.1 ด้านการบริหารจัดการ

1) การดำเนินงานระดับภูมิภาคหรือโหนด

สร้างระบบและกลไกการประสานความร่วมมือและผู้รับผิดชอบการดำเนินงานที่มี ประสิทธิภาพ และดำเนินงานและติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทั้งในส่วนของการดำเนินงานระดับที่ ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ สมาคมบดีคณะครุศาสตร์ คณะกรรมการประสานงานความ ร่วมมือกองทุน มรภ.-สกว. คณะกรรมการระดับภูมิภาค รวมทั้งสร้างทีมหนุนเสริมวิชาการ(roving team) ให้มีจำนวนสมาชิกมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมกันส่งเสริมและกระตุ้นการดำเนินงานหากการดำเนินงาน ของบางมหาวิทยาลัยมีปัญหา

2) การดำเนินงานระดับมหาวิทยาลัย

2.1) สร้างระบบและกลไกการประสานความร่วมมือและผู้รับผิดชอบการ ดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินงานและติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะครุศาสตร์ รวมทั้งการประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับโหนดและ

มหาวิทยาลัยกับผู้ประสานงานความร่วมมือกองทุน มรภ.-สกว. เพื่อดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีการเตรียมการอย่างเป็นระบบและป้องกันการดำเนินงานที่ล่าช้า

2.2) เพื่อการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ในแต่ละมหาวิทยาลัยควรมีเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนรับผิดชอบด้านธุรการและการประสานงานของโครงการโดยตรง และหากโครงการฯ มีขนาดใหญ่ เช่น เพื่อให้เกิดระบบการผลิตครูทั้งในระดับคณะซึ่งประกอบด้วยทุกฝ่ายทั้งฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนานักศึกษา ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ระดับหลักสูตร และระดับคณะที่ร่วมผลิตครู รวมทั้งการสร้างการระบบร่วมผลิตและพัฒนาครูกับทางโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลทั้งโรงเรียน (whole school approach) จึงควรมีเจ้าหน้าที่ประจำสนับสนุนการดำเนินโครงการวิจัยนี้ และในการดำเนินโครงการควรมีงบประมาณเพียงพอสำหรับการจ้างเจ้าหน้าที่ประจำโครงการหรือผู้ช่วยนักวิจัย

2.6.1.2 ด้านการบูรณาการ CCR

1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีระยะเวลา เนื้อหาและกิจกรรมที่มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเพื่อให้ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความรู้ความเข้าใจ เปิดใจในการเรียนรู้ร่วมกัน มีทักษะและมีจิตวิญญาณที่มุ่งมั่นในการดำเนินโครงการให้ประสบความสำเร็จ

2) เพิ่มการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community--PLC) เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง โดยผ่านกระบวนการจัดการความรู้ (KM) ให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดเวทีวิชาการ สัมมนา เสวนา ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ เพื่อสร้างความตระหนักแก่ประชาคมวิชาชีพครู และยกระดับเป็นโครงการตามนโยบายการพัฒนาของแต่ละสถาบัน

3) คณะครุศาสตร์หรือมหาวิทยาลัยกำหนดแผนบูรณาการแนวคิด CCR กับโครงการและงานอื่น ๆ เช่น โครงการวิจัย โครงการพัฒนาการเรียนการสอน โครงการบริการวิชาการ โครงการพัฒนานักศึกษา เป็นต้น เพื่อทำให้ความเข้มข้นทางวิชาการหรือประสบการณ์และความชำนาญในการดำเนินการมีมากขึ้น

2.7 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายและการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.7.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบาย

2.7.1.1 ระดับประเทศ

1) จากผลการวิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรปัจจุบัน ควรส่งเสริมการนำแนวคิด CCR ให้บรรจุในหลักสูตรครู 4 ปี รวมทั้งการออกแบบกลยุทธ์การสอน และกลยุทธ์การประเมินผล

2) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์คณะครุศาสตร์เพื่อการบูรณาการและประยุกต์ใช้แนวคิด CCR ในการผลิตและพัฒนาครู สร้างความเข้าใจ และส่งเสริมการประยุกต์ใช้แนวคิด CCR ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู และการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนทุกระดับ

3) สนับสนุนให้มีงานวิจัย เวทีวิชาการ การสร้างเครือข่ายงานวิจัย และผู้เชี่ยวชาญด้าน CCR อย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น

4) สนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน และการจ้างบุคลากรสายสนับสนุนประจำโครงการ

2.7.1.2 ระดับมหาวิทยาลัย

- 1) กำหนดนโยบายการการผลิตและพัฒนาครู และการสร้างเครือข่ายที่ส่งเสริมการประยุกต์ใช้แนวคิด CCR
- 2) สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ CCR อย่างบูรณาการและต่อเนื่อง
- 3) สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และหลักสูตรรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการบูรณาการ CCR

2.7.1.3 ระดับคณะ

- 1) สนับสนุนให้อาจารย์ในคณะนำกระบวนการ CCR ไปปรับใช้ในการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การวิจัยทางการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน และการวิจัยตามศาสตร์ให้มากขึ้น
- 2) จัดอบรม CCR ให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นปีที่ 1
- 3) ส่งเสริมให้เกิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ภายในคณะครุศาสตร์และระหว่างคณะครุศาสตร์กับโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.7.1.4 ระดับเครือข่ายโรงเรียน

- 1) การจัดประชุมทำความเข้าใจและฝึกอบรมกระบวนการ CCR ให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนให้เข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับ CCR
- 2) ถอดบทเรียนของการจัดการเรียนการสอนของครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการเรียนรู้ของนักเรียน
- 3) ขยายเครือข่ายการดำเนินงานไปยังโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของมหาวิทยาลัยและจังหวัดใกล้เคียง

2.7.2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.7.2.1 การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ CCR สำหรับการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษา ระดับต่าง ๆ

2.7.2.1 การถอดบทเรียนการประยุกต์ใช้ CCR ในบริบทต่าง ๆ

2.7.2.1 การวิจัยและพัฒนาเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยบูรณาการแนวคิด CCR

ส่วนที่ 3

เอกสารและ/หรือสื่อหรือหลักฐานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงาน และข้อเรียนรู้ที่ได้รับ

3.1 กิจกรรมการดำเนินการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น:
 กิจกรรมที่ 1 พัฒนาครูของครูด้วย CCR
 (อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)
 วันจันทร์ที่ 2 กรกฎาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

กำหนดการ

โครงการพัฒนาคู่มือประจำการและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น:

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาคู่มือของครูด้วย CCR

(อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

วันจันทร์ที่ 2 กรกฎาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-09.30 น.	พิธีเปิด และบรรยาย เรื่อง แนวคิดการผลิตและพัฒนาคู่มือครูยุคประเทศไทย ๔.๐ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณอม เลขาพันธ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
09.30-12.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ “C-Contemplative education” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ “C-Coach” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
14.00-15.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ “R-Research based learning” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
15.00-16.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ “CCR” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
16.00-16.30 น.	อภิปราย/สรุปผล

หมายเหตุ

อาหารว่างภาคเช้า 10.15-10.30 น.

อาหารว่างภาคบ่าย 14.45-15.00 น.

โครงการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น:
 กิจกรรมที่ 2 การบูรณาการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครู
 (คณบดี/อาจารย์คณะครุศาสตร์/นักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ เครือข่ายภาคใต้)
 วันอังคารที่ 3 – วันพุธที่ 4 กรกฎาคม 2561
 ณ โรงแรมเดอะฟิค บูติก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กำหนดการ

โครงการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น:

กิจกรรมที่ 2 การบูรณาการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครู

(คณบดี/อาจารย์คณะครุศาสตร์/นักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ เครือข่ายภาคใต้)

วันอังคารที่ 3 – วันพุธที่ 4 กรกฎาคม ๒๕๖๑

ณ โรงแรมเดอะฟิค บูติก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันอังคารที่ 3 ก.ค. 2561

- 08.30-09.00 น. ลงทะเบียน
- 09.00-10.00 น. พิธีเปิด และชี้แจงแนวทางการผลิตและพัฒนาครู โครงการความร่วมมือ มรภ.- สกว. ปีที่ ๒ โดยประธานหอการค้าใต้ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- 10.00-10.30 น. ลงนามสัญญาโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR) ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพื้นที่ภาคใต้ ปีที่ 2
- 10.30-12.00 น. นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้ CCR ของแต่ละมหาวิทยาลัย
- 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00-15.00 น. เสริมศักยภาพ “การโค้ช” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
- 15.00-16.30 น. เสริมศักยภาพ “จิตตปัญญาศึกษา” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
- 17.30-18.30 น. รับประทานอาหารเย็น
- 18.30-21.00 น. ปฏิบัติการ “กิจกรรม CCR กับ ครูกล้าสอน” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ

วันพุธที่ 4 ก.ค. 2561

- 08.30-09.00 น. ลงทะเบียน
- 09.00-11.00 น. เสริมศักยภาพ “การบูรณาการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครู” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
- 11.00-12.00 น. ประชุมวางแผนขับเคลื่อนโครงการ CCR ปีที่ ๒ ระดับโหนดและมหาวิทยาลัย
- 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00-14.00 น. เตรียมความพร้อมการใช้ CCR สำหรับนักศึกษาและครูพี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของแต่ละมหาวิทยาลัย
- 14.00-15.00 น. อภิปราย สรุปผล

หมายเหตุ

อาหารว่างภาคเช้า 10.15-10.30 น.

อาหารว่างภาคบ่าย 14.45-15.00 น.

โครงการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น:
กิจกรรมที่ 4 พัฒนาศักยภาพนักศึกษาครู (นักศึกษาฝึกประสบการณ์ ชั้นปีที่ 5)
วันศุกร์ที่ 6 กรกฎาคม 2561
ณ ห้องประชุมพรหมโยธี อาคาร 19 ชั้น 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

กำหนดการ

โครงการพัฒนาคู่มือประจำการและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น:
กิจกรรมที่ 4 พัฒนาศักยภาพนักศึกษาครู (นักศึกษาฝึกประสบการณ์ ชั้นปีที่ ๕)

วันศุกร์ที่ 6 กรกฎาคม 2561

ณ ห้องประชุมพรหมโยธี อาคาร 19 ชั้น 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-09.30 น.	พิธีเปิด และบรรยาย เรื่อง แนวคิดการผลิตและพัฒนาครูยุคประเทศไทย ๔.๐ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
09.30-12.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ “C-Contemplative education” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ “C-Coach” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
14.00-15.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ “R-Research based learning” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
15.00-16.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ “CCR” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
16.00-17.00 น.	อภิปราย/สรุปผล

หมายเหตุ

อาหารว่างภาคเช้า 10.15-10.30 น.

อาหารว่างภาคบ่าย 14.45-15.00 น.

โครงการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น:
กิจกรรมที่ 5 การบูรณาการ CCR ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
(ผู้แทนฝ่ายวิชาการ/ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5)

วันเสาร์ที่ 7 – วันอาทิตย์ที่ 8 กรกฎาคม 2561

ณ โรงแรมเดอะฟิค บูติก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กำหนดการ

โครงการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในท้องถิ่น:

กิจกรรมที่ 5 การบูรณาการ CCR ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(ผู้แทนฝ่ายวิชาการ/ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5)

วันเสาร์ที่ 7 – วันอาทิตย์ที่ 8 กรกฎาคม 2561

ณ โรงแรมเดอะฟิค บูติก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันเสาร์ 7 ก.ค. 2561

08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-10.00 น.	พิธีเปิด และชี้แจงแนวทางการผลิตและพัฒนาครู
โดยคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
10.00-12.00 น.	นำเสนอตัวอย่าง/ประสบการณ์/ความสำเร็จ การใช้ CCR ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
โดยตัวแทนบัณฑิต/อาจารย์ประจำหลักสูตร
12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-15.00 น.	เสริมศักยภาพ “การโค้ช” โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
15.00-16.30 น.	เสริมศักยภาพ “จิตตปัญญาศึกษา”
โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
17.30-18.30 น.	รับประทานอาหารเย็น
19.00-21.00 น.	ปฏิบัติการ “กิจกรรม CCR กับ ครูกล้าสอน”
โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ

วันอาทิตย์ที่ 8 ก.ค. 61

08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-11.00 น.	เสริมศักยภาพ “การบูรณาการ CCR ในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์”
โดยวิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และคณะ
11.00-12.00 น.	ชี้แจงแนวทางการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบูรณาการ CCR
12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน

หมายเหตุ

1. อาหารว่างภาคเช้า 10.15-10.30 น. อาหารว่างภาคบ่าย 14.45-15.00 น.
2. มีการทำกิจกรรมภาคกลางคืน ผู้เข้าร่วมโครงการจำเป็นต้องพักค้างคืน ณ โรงแรมที่จัดกิจกรรม
ในคืนวันที่ 7 ก.ค.61

กิจกรรมครูศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 10 : การผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
ระหว่างวันที่ 25-28 สิงหาคม 2561

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ PLC “เปิดชั้นเรียนและสะท้อนผลห้องเรียนตามแนว CCR
(จิตตปัญญาศึกษา การโค้ช และวิจัยเป็นฐาน)”

วันที่ 27 สิงหาคม 2561 ณ ห้องประชุม ชั้น 2 อาคาร 30

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**กำหนดการกิจกรรมครุศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ ๑๐: การผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
วันที่ ๒๕ – ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**

วันที่/เดือน/พ.ศ.	กิจกรรมอบรม/สัมมนา/วิทยากร
๒๕-๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑	การแข่งขันกีฬาฟุตบอลและว่ายน้ำนักเรียนและเยาวชน การอบรมปฏิบัติการโครงการความร่วมมือกับสถาบัน KENAN
๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น.	การอบรมปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ CLIL วิทยากรโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ธูปทอง กว้างสวาสดี และคณะ
๒๗-๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑	ชมนิทรรศการ “นวัตกรรมการผลิตและพัฒนาครูของแต่ละหลักสูตร”
๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น.	๐๙.๐๐-๑๐.๑๕ พิธีเปิดและมอบเกียรติบัตรโรงเรียนเครือข่ายอุดมศึกษาที่เลี้ยง และโรงเรียนเครือข่ายการผลิตและพัฒนาครูตามแนว CCR ๑๐.๓๐-๑๖.๓๐ น. การบรรยายทางวิชาการ เรื่อง การผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน: School Integrated Learning วิทยากรโดยผู้บริหารและคณาจารย์โรงเรียนเพลินพัฒนา คุณวิภา ว่องไววิทย์ และคณะ
๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ๑๓.๓๐-๑๖.๓๐ น.	♦ อบรมเชิงปฏิบัติการ PLC “เปิดชั้นเรียนและสะท้อนผล” วิทยากรโดยรองศาสตราจารย์ ดร.ธูปทอง กว้างสวาสดี และคณะ - ห้องเรียนที่ใช้วิธีการแบบเปิด (Open approach) - ห้องเรียนตามแนว CCR (จิตตปัญญาศึกษา การโค้ช และวิจัยเป็นฐาน) - ห้องเรียนแบบบูรณาการโดยใช้ STEM/ ICT/ CLIL
๑๓.๓๐-๑๖.๓๐ น.	♦ อบรมปฏิบัติการ - หลักสูตรระยะสั้น - หลักสูตรในโครงการอุดมศึกษาที่เลี้ยง
๑๓.๓๐-๑๖.๓๐ น.	♦ สัมมนาผู้บริหารโรงเรียน/ผู้บริหารการศึกษาเพื่อสร้างเครือข่ายการผลิตและพัฒนาครู
๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น.	การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย ครั้งที่ ๓ - ด้านสังคมศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ - ด้านวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี
๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น.	อบรมปฏิบัติการหลักสูตรระยะสั้น/หลักสูตรในโครงการอุดมศึกษาที่เลี้ยง (ต่อ)

หมายเหตุ กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามเหมาะสม

- กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ครูและผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์คณะครุศาสตร์ และนักศึกษา
 - พิธีเปิดและบรรยายทางวิชาการ จำนวน ๑๕๐-๒๐๐ คน
 - กิจกรรมเปิดชั้นเรียนและสะท้อนผล ห้องเรียนละ ๓๐-๕๐ คน

กิจกรรม "นวัตกรรมการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้แนวคิด CCR"

(ภายใต้ความร่วมมือ มรภ.-สกว.)

โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

วันที่ 4 ธันวาคม 2561

ณ ห้องประชุมโกวิทต่อวงศ์ อาคารสุเมธตันติเวชกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ ๕”

สหวิทยาการกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
ตามศาสตร์พระราชา

วันอาทิตย์ ที่ ๒ – วันพุธ ที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

5th Rajabhat University National and International
Research & Academic Conferences (RUNIRAC V)
Date : December 2nd – 5th, 2018

~ ๒ ~

กำหนดการ การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ ๕”
 5th Rajabhat University National and International
 Research & Academic Conferences (RUNIRAC V)
 สหวิทยาการกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา

การประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ (ทปอ.มรภ.) การประชุมผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวและศึกษาดูงานโรงเรียนกองทุนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันอาทิตย์ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓.๓๐-๑๗.๐๐ น.	การประชุม	การประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ	ห้องประชุมชั้น ๓ คณะพยาบาลศาสตร์
	๑๓.๓๐-๑๗.๐๐ น.	การประชุม	การประชุมผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ	ห้องประชุม ชั้น ๑ คณะวิทยาการจัดการ
	๑๐.๐๐-๑๗.๐๐ น.	ศึกษาดูงาน	Route ๑ : Sea Salt Route, Ban Laem, Phetchaburi Route ๒ : Local Schools Under the King's Patronage and The Royal Project on Sustainability- Chang Hua Mun, Tha Yang, Phetchaburi	๑. เส้นทางทางท่องเที่ยวเกลือทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ๒. เส้นทางศึกษาดูงาน โรงเรียน ดชด. โรงเรียน กองทุนฯ และโครงการ ซึ่งห้วมนตาม พระราชดำริ ใน พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
	๑๗.๓๐-๒๑.๐๐ น.	งานเลี้ยงรับรอง	งานเลี้ยงรับรอง (Reception Party) - อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยและพัฒนาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ - ผู้ทรงคุณวุฒิระดับชาติและ นานาชาติ - นักวิจัยและแขกรับเชิญ	พระราชวัง รามราชนิเวศน์ (พระราชวังบ้านปืน) จังหวัดเพชรบุรี การแต่งกาย : ชุดผ้าไทยหรือชุดสุภาพ

~ ๓ ~

การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ “ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ ๕” และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันจันทร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑	๐๘.๐๐-๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน	ลงทะเบียนและรับเอกสาร	ห้องประชุม วิทยากรมย์ ๑ อาคารวิทยากรมย์
	๐๘.๓๐-๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิดการ บรรยายและ เสวนา	พิธีเปิดการบรรยายและเสวนา - ชมวีดิทัศน์ - ชมการแสดงพิธีเปิด - กล่าวต้อนรับโดยผู้ว่าราชการ จังหวัดเพชรบุรี - กล่าวรายงานโดยอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี - กล่าวเปิดงานโดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา	
	๐๙.๓๐-๑๐.๓๐ น.	ปาฐกถาพิเศษ	“การขับเคลื่อนศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา	ห้องประชุม วิทยากรมย์ ๑ อาคารวิทยากรมย์
	๑๐.๓๐-๑๑.๐๐ น.	การบรรยาย พิเศษ	“นวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา เศรษฐกิจฐานรากกับการจัดการศึกษา ในยุคไทยแลนด์ ๔.๐” โดย ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ห้องประชุม วิทยากรมย์ ๑ อาคารวิทยากรมย์
	๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น.	การเสวนา	“นวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหา เศรษฐกิจฐานรากกับการจัดการศึกษา ในยุคไทยแลนด์ ๔.๐” โดย ๑. ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย (สกว.) ๒. รศ.ดร.พีรเดช ทองอำไพ ผู้อำนวยการสถาบันคลังสมองของชาติ ๓. ศ.นพ.ศิริฤกษ์ ทรงศิริไโล เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ หรือผู้แทน ๔. ดร.สุภัทร จำปาทอง เลขาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือผู้แทน	ห้องประชุม วิทยากรมย์ ๑ อาคารวิทยากรมย์

~ ๕ ~

การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ “ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ ๕” และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันจันทร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๒.๐๐-๑๒.๓๐ น.	การลงนาม ความร่วมมือ	การลงนามความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย (สกว.) กับมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ห้องประชุม วิทยากริมย์ ๑ อาคารวิทยากริมย์
	๑๓.๓๐-๑๔.๐๐ น.	การบรรยาย พิเศษ	“การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวสู่ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน” โดย ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา	ห้องประชุม วิทยากริมย์ ๑ อาคารวิทยากริมย์
	๑๔.๐๐-๑๔.๔๕ น.	การเสวนา	“การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวสู่ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน กรณีศึกษา เส้นทาง ท่องเที่ยวไทยสิงขร-มะริด” โดย ๑. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมะริด สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๒. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี ประเทศไทย ๓. ผู้ว่าราชการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ประเทศไทย	ห้องประชุม วิทยากริมย์ ๑ อาคารวิทยากริมย์
	๑๔.๔๕-๑๖.๐๐ น.	งานแสดง ศิลป- วัฒนธรรม	กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ การยกระดับมาตรฐาน ศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ และ นานาชาติ (National and International Art & Cultural Workshop & Exhibition)	ห้องประชุม วิทยากริมย์ ๑ อาคารวิทยากริมย์

~ ๕ ~

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ ๕” และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันจันทร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๕.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.	เตรียมการ รับผู้แทน พระองค์	เตรียมการรับพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี ผู้แทนพระองค์ในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	ห้องประชุม พระนอนแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
			ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา และประชาชน เฝ้ารอรับพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ผู้แทนพระองค์ในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	การแต่งกาย: เครื่องแบบข้าราชการ/ พนักงานมหาวิทยาลัย แบบปกติขาว
			ผู้แทนพระองค์เดินทางโดยรถยนต์ หลวงถึงอาคารสุเมธตันติเวชกุล มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (รถยนต์หลวงเทียบทางขวา)	
			ผู้แทนพระองค์ ลงจากรถยนต์หลวง ยืน (วงดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี) ๑. นายกอบชัย บุญอรณะ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ๒. นายนทล กิตติภมร ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดเพชรบุรี ๓. พล.ต.กัณท์ชัย ประจวบอารีย์ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๕ ๔. พ.ต.อ.เทียนชัย คามะปะโฮะ รักษาราชการแทน ผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ๕. ผศ.ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า ประธานที่ประชุมอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ๖. ผศ.ดร.เสนาะ กลิ่นงาม อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พร้อมข้าราชการ รอรับผู้แทนพระองค์	ห้องประชุม พระนอนแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล

~ ๖ ~

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ ๕” และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันจันทร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๕.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.	มอบ สูจิบัตร แก่ผู้แทน พระองค์	ผศ.พจนารถ บัวเขียว รองอธิการบดี ฝ่ายยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งชุมชน มอบสูจิบัตร แก่ผู้แทนพระองค์	ห้องประชุม พระนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
		ผู้แทน พระองค์ กล่าวโอวาท เปิดการ ประชุม	ผศ.ดร.เสนาะ กลิ่นงาม อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการ จัดการประชุมวิชาการฯ และกราบ เรียนเชิญผู้แทนพระองค์กล่าวโอวาท เปิดการประชุมวิชาการฯ (เมื่อโอวาทจบ/ดนตรีบรรเลงเพลง สรรเสริญพระบารมี)	ห้องประชุม พระนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
		ผู้แทน พระองค์มอบ โล่รางวัล นักวิจัยดีเด่น	ผศ.ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า ประธานที่ประชุมอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ กล่าวเบิกนักวิจัยดีเด่น จำนวน ๓๘ ราย เข้ารับโล่รางวัล	ห้องประชุม พระนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
			ผู้แทนพระองค์มอบโล่รางวัลนักวิจัย ดีเด่นจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั่วประเทศตามลำดับ	ห้องประชุม พระนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
		ผู้แทนพระองค์ ถ่ายภาพร่วมกับ นักวิจัยดีเด่น	ผู้แทนพระองค์ถ่ายภาพร่วมกับ นักวิจัยดีเด่นจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั่วประเทศ	ห้องประชุม พระนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
		ผู้แทนพระองค์ เยี่ยมชม นิทรรศการ	ผู้แทนพระองค์ เยี่ยมชมนิทรรศการ ภายในห้องประชุมพระนอมแก้วกำเนิด ประกอบด้วย ๑. นิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ๒. นิทรรศการตามบริบท มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ๓. นิทรรศการผลงานวิจัยของนักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏทั่วประเทศและเครือข่าย	ห้องประชุม พระนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล

~ ๗ ~

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ ๕” และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันจันทร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๕.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.	ผู้แทนพระองค์ เยี่ยมชม นิทรรศการ	๔. นิทรรศการประวัติและผลงาน นักวิจัยดีเด่นจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั่วประเทศ	ห้องประชุม พะยอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
			ผู้แทนพระองค์ เยี่ยมชมนิทรรศการ ภายในและภายนอกห้องประชุม เอกศักดิ์บุตรลับ ประกอบด้วย ๑. นิทรรศการศาสตร์พระราชาเพื่อ การพัฒนาท้องถิ่น (ชุมชนต้นแบบ) ๒. นิทรรศการโรงเรียนกองทุน การศึกษา และโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน ๓. นิทรรศการ ๑ คณะ ๑ นวัตกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ๔. นิทรรศการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ ๕. นิทรรศการตามแนวคิดเขต เศรษฐกิจพิเศษชายแดน (ไทย สิงขร มะริด)	ห้องประชุม เอกศักดิ์บุตรลับ อาคารสุเมธตันติเวชกุล
		ผู้แทน พระองค์ พัก ณ ห้องรับรอง	ผู้แทนพระองค์ออกจากบริเวณจัด นิทรรศการไปยังห้องรับรอง	ห้องประชุม ปัญญาการพานิช อาคารสุเมธตันติเวชกุล
			ผู้แทนพระองค์เข้าสู่ห้องรับรอง ลงนามในสมุดเยี่ยม	ห้องประชุม ปัญญาการพานิช อาคารสุเมธตันติเวชกุล
	๑๗.๐๐ น.	ผู้แทนพระองค์ เดินทางออก จาก มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เพชรบุรี	ผู้แทนพระองค์ออกจากห้องรับรอง ผู้แทนพระองค์ไปยังรถยนต์หลวง ผู้แทนพระองค์ ยืน ที่รถยนต์หลวง (วงดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญ พระบารมี)	อาคารสุเมธตันติเวชกุล
			ผู้แทนพระองค์ เดินทางโดย รถยนต์หลวง ออกจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	

~ ๘ ~

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ ๕” และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันจันทร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๘.๐๐-๒๒.๐๐ น.	งานแสดง ศิลป- วัฒนธรรม	พิธีเปิด มหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียน สัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘	ลานอุทยาน เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระ จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การแต่งกาย : ชุดผ้าไทยหรือ ชุดสุภาพ

National and International Arts & Cultural Workshop & Exhibition 5 th Rajabhat University National and International Research & Academic Conferences และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันอังคาร ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	๐๘.๐๐-๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน	ลงทะเบียนและรับเอกสาร	ห้องประชุม พระนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
	๐๙.๐๐-๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิดการ เสวนาและ นำเสนองาน	ผศ.ดร.เสนาะ กลิ่นงาม อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี กล่าวต้อนรับ	
	๐๙.๓๐-๑๐.๓๐ น.	มอบโล่	พิธีมอบโล่ขอบคุณแก่ตัวแทนจาก มหาวิทยาลัยต่างประเทศที่ร่วม เป็นเจ้าภาพ (Co-host)	
	๑๐.๓๐-๑๑.๐๐ น.	การบรรยาย พิเศษ	“University-Community Engagement: Lessons Learned from Studied Cases in Australia” โดย Prof. Jim Nyland, Associate Vice-Chancellor (Queensland) Australian Catholic University	
	๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น.	การบรรยาย พิเศษ	The Power of Narrative and its Multiple Applications in Teacher Education Prof.Dr.Ted Yuchung Liu National Pingtung University, Taiwan	ห้องประชุม พระนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล

~ ๙ ~

National and International Arts & Cultural Workshop & Exhibition 5 th Rajabhat University National and International Research & Academic Conferences และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันอังคาร ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓.๓๐-๑๕.๐๐ น.	การเสวนา วัฒนธรรม	การเสวนาวัฒนธรรม “เพชรบุรีมี พราหมณ์รามราช” และเปิดตัวหนังสือ “พราหมณ์สมอปหล่อ” โดย เกตุทัตศาสตราภิชาน ดร.ล้อม เฟื่องแก้ว นายทวีโรจน์ กล้ากล่อมจิตต์ ทายาทตระกูลพราหมณ์สมอปหล่อ อาจารย์จตุพร บุญประเสริฐ	ห้องประชุม พะนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
	๑๕.๐๐-๑๖.๓๐ น.	การบรรยาย พิเศษ	Japanese Health Promotion for Old Population Kei Kamide MD, Ph.D. and Mai Kabayama PHN, Ph.D. Osaka University Graduate School of Medicine	ห้องประชุม พะนอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
	๑๓.๓๐-๑๕.๓๐ น.	กิจกรรม การถอดบทเรียน	กิจกรรม “การถอดบทเรียน กระบวนการทำงานของสถาบัน วิชาการกับการหนุนเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่” (สสส.) โดย ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ห้องประชุม น้อมบุญดิเรก อาคารสุเมธตันติเวชกุล
	๑๓.๓๐-๑๕.๓๐ น.	กิจกรรม การถอดบทเรียน	นวัตกรรมการผลิตและพัฒนาครู โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน และการโค้ช (CCR) ภายใต้ความร่วมมือ มรภ.-สกว. โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)	ห้องประชุม โกวิทต่อวงศ์ อาคารสุเมธตันติเวชกุล

~ ๑๐ ~

National and International Arts & Cultural Workshop & Exhibition 5 th Rajabhat University National and International Research & Academic Conferences และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันอังคาร ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓.๓๐-๑๖.๐๐ น.	การนำเสนอผลงานวิจัย	การนำเสนอผลงานวิจัยระดับนานาชาติ (ภาคบรรยาย) ๑. ด้านวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Science and Health Science) ๒. ด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี (Engineering and Technology) ๓. ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Humanities and Social Sciences) ๔. ด้านการศึกษา (Education) ๕. ด้านเศรษฐกิจ และธุรกิจ (Economics and Business) ๖. ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Other Related Fields)	อาคารคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
	๑๓.๓๐-๑๖.๐๐ น.	การนำเสนอผลงานวิจัย	การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ (ภาคบรรยาย) ๑. ด้านวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Science and Health Science) ๒. ด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี (Engineering and Technology) ๓. ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Humanities and Social Sciences) ๔. ด้านการศึกษา (Education) ๕. ด้านเศรษฐกิจ และธุรกิจ (Economics and Business) ๖. ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Other Related Fields)	อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ

~ ๑๑ ~

National and International Arts & Cultural Workshop & Exhibition 5 th Rajabhat University National and International Research & Academic Conferences และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันอังคาร ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓.๐๐-๑๔.๓๐ น.	การนำเสนอผลงานวิจัย	การนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ระดับชาติและนานาชาติ ๑. ด้านวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Science and Health Science) ๒. ด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี (Engineering and Technology) ๓. ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Humanities and Social Sciences) ๔. ด้านการศึกษา (Education) ๕. ด้านเศรษฐกิจ และธุรกิจ (Economics and Business) ๖. ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Other Related Fields)	ห้องโถง ชั้น ๑ อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
	๐๙.๓๐-๑๖.๐๐ น.	งานแสดงศิลป-วัฒนธรรม	กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการการยกระดับมาตรฐานศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ และนานาชาติ (National and International Art & Cultural Workshop & Exhibition) ๑. ทัศนศิลป์ (Visual Arts) ๒. ศิลปะการแสดง (Performing Arts) วรรณกรรม (Literary Arts)	อาคารเรียนรวม ๓๓ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
	๑๘.๐๐-๒๒.๐๐ น.	งานแสดงศิลป-วัฒนธรรม	มหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘	ลานอุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

~ ๑๒ ~

5 th Rajabhat University National and International Research & Academic Conferences และมหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันพุธ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๑	๐๘.๓๐-๐๙.๓๐ น.	ลงทะเบียน/รับ เอกสาร	ชมวีดิทัศน์ประมวลภาพกิจกรรมใน งานตั้งแต่วันแรก	ห้องประชุม พะยอมแก้วกำเนิด อาคารสุเมธตันติเวชกุล
	๐๙.๓๐-๑๑.๓๐ น.	พิธีมอบรางวัล และธง เจ้าภาพ	- พิธีมอบโล่แก่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศและหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพร่วมจัดงาน - พิธีมอบรางวัลดีเด่นในการจัดนิทรรศการ - พิธีมอบรางวัลดีเด่นในการนำเสนอผลงานวิจัย - พิธีมอบธงเจ้าภาพ ครั้งที่ ๖ แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม - พิธีปิด โดยประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ	
	๑๘.๐๐-๒๒.๐๐ น.	งานแสดงศิลป- วัฒนธรรม	มหกรรมศิลปวัฒนธรรมอาเซียนสัมพันธ์และการแสดงนานาชาติ ครั้งที่ ๘	ลานอุทยาน เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

Singkhorn-Myiek Route (Thailand-Myanmar)				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	๐๔.๓๐ น.	ออกเดินทาง จากจังหวัด เพชรบุรี	ออกเดินทางจากจังหวัดเพชรบุรี ถึง ด่านสิงขรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์
	๑๐.๐๐-๑๘.๐๐ น.	ศึกษา ดูงาน	ศึกษาดูงานเส้นทางประวัติศาสตร์ ๑) เมืองตะนาวศรี ๒) หมู่บ้านสิงขร ๓) เจดีย์เตี้ยดอจี	เมืองตะนาวศรี และเมืองมะริด สาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมา

~ ๑๓ ~

Singkhorn-Myiek Route (Thailand-Myanmar)				
วันที่	เวลา	กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่
วันศุกร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.	ศึกษา ดูงาน	ศึกษาดูงานเส้นทางถนนสายวัฒนธรรม ๑) ถนนสายวัฒนธรรม ๒) หมู่เกาะมะริด	เมืองมะริด สาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมา
วันเสาร์ ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๑	๐๘.๐๐-๑๒.๐๐ น.	ศึกษา ดูงาน	ศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยคู่ความร่วมมือ ๑. Myeik University ๒. University of Computer Studies Myeik ๓. Technological University Myeik	เมืองมะริด สาธารณรัฐ แห่งสหภาพเมียนมา

หมายเหตุ

๑. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
๒. รับประทานอาหารกลางวัน เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.
๓. รับประทานอาหารว่าง เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๐.๔๕ น. และ เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๕ น.

โครงการเสวนาการประยุกต์ใช้กระบวนการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครูพื้นที่ภาคใต้

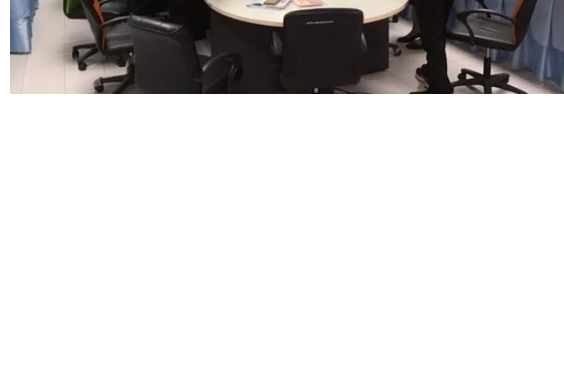
วันที่ 27 ธันวาคม 2561

ณ ห้องประชุมเอื้องมณีฉาย อาคารสำนักงานคณะกรรมการฯ ชั้น 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

กำหนดการ

โครงการเสวนาการประยุกต์ใช้กระบวนการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครูพื้นที่ภาคใต้

วันที่ 27 ธันวาคม 2561

ณ ห้องประชุมเอื้องมณีฉาย อาคารสำนักงานคณะครุศาสตร์ ชั้น 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เวลา	รายละเอียดกิจกรรม
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 10.00 น.	- พิธีเปิด โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนัท ธาตุทอง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช - ทบทวนเป้าหมายของโครงการฯ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช - ทบทวนกระบวนการ CCR โดยวิทยากร Roving Team ภาคใต้
10.00 – 12.00 น.	การเสวนาประยุกต์ใช้ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครู โดยตัวแทนนักวิจัย/อาจารย์และนักศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัย ดำเนินรายการโดย ดร.อารี สาริปา (10.00 – 10.40 น.) เรื่องเล่า CCR จาก มรภ.ภูเก็ต โดยตัวแทนอาจารย์และนักศึกษาสาขาต่างๆ (10.40 – 11.20 น.) เรื่องเล่า CCR จาก มรภ.สงขลา โดยตัวแทนอาจารย์และนักศึกษาสาขาต่างๆ (11.20 – 12.00 น.) เรื่องเล่า CCR จาก มรภ.นครศรีธรรมราช โดยตัวแทนอาจารย์และนักศึกษาสาขาต่างๆ
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.30 น.	การเสวนา “บทเรียนจากกระบวนการ CCR” นวัตกรรมการผลิตและพัฒนาโดยใช้แนวคิด CCR ● การบริหารจัดการระดับคณะ/มหาวิทยาลัย ● การพัฒนาอาจารย์/ครูพี่เลี้ยง/นักศึกษา ● การจัดการเรียนการสอน ● การนิเทศติดตาม/กระบวนการ PLC วิทยากรโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ กาญจนะ ดร.ณัฐฐารัตน์ ณ นคร อาจารย์ผการัตน์ โรจน์ดวง อาจารย์สาวิตรี ชามทอง อาจารย์ชญาธิษฐ์ ธรรมธิฐาน ดำเนินรายการโดย อาจารย์ศีกษา เรืองดำ
14.30 – 15.30 น.	การอภิปรายแนวทางการดำเนินงานการใช้ CCR ระยะต่อไป

เวลา	รายละเอียดกิจกรรม
	- ปัญหาอุปสรรค/แนวทางการแก้ปัญหา - แผนการดำเนินงานระยะต่อไป วิทยากรโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ กาญจนะ ดร.ณัฐภาณุรัตน์ ณ นคร อาจารย์ผการัตน์ โรจน์ดวง อาจารย์สาวิตรี ชามทอง อาจารย์ชญานิษฐ์ ธรรมธิฐาน ดำเนินรายการโดย อาจารย์ศึกษา เรืองดำ
15.30 – 16.00 น.	สรุปการเสวนา / ปิดปี

หมายเหตุ : 1. พักรับประทานอาหารว่าง 10.30 – 10.45 น. และ 14.30 – 14.45 น.

2. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วยตัวแทนนักวิจัย อาจารย์ นักศึกษาในโครงการ CCR ปีที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ภูเก็ต และนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน

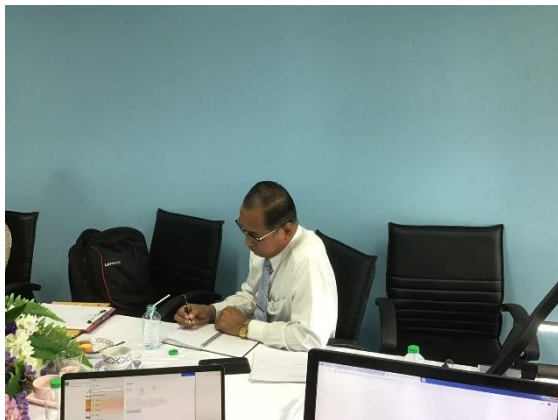
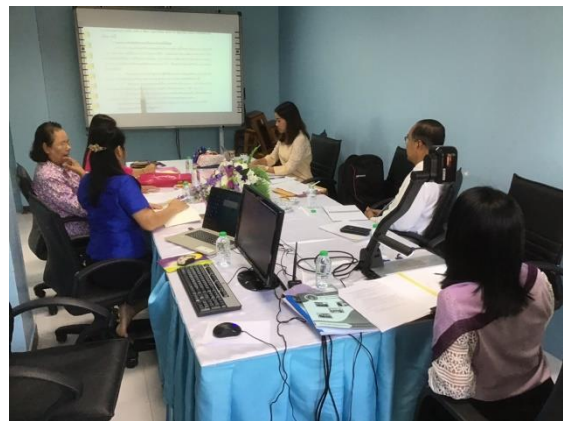
การเตรียมนำเสนอการประยุกต์ใช้กระบวนการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครูพื้นที่ภาคใต้

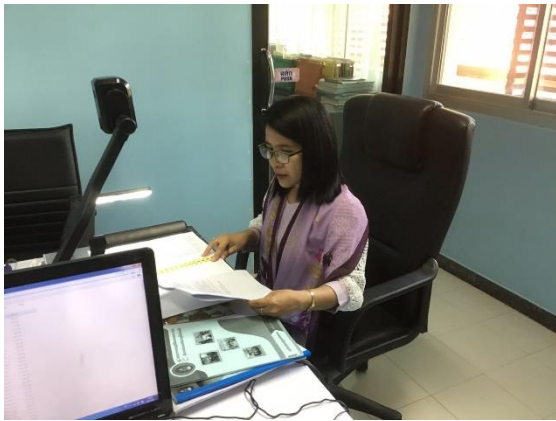
วันที่ 27 ธันวาคม 2561

ณ ห้องประชุมเอื้องมณีฉาย อาคารสำนักงานคณะครุศาสตร์ ชั้น 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1. ให้แต่ละมหาวิทยาลัยส่งเรื่องเล่า CCR จากอาจารย์และนักศึกษามายังมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ E-mail : yanintorn_bou@nstru.ac.th ภายในวันที่ 24 ธันวาคม 2561 เพื่อจัดทำเอกสารรูปแบบการเสนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. เรื่องเล่า CCR ควรมีหัวข้อ/เนื้อหา ความยาว 2 หน้ากระดาษ A4 ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt ประกอบด้วย
 - ชื่อเรื่อง
 - แนวคิดหลักการ
 - กระบวนการ
 - ผลที่ได้รับ
 - ตัวอย่างการนำไปใช้
3. ส่งเรื่องเล่า CCR ทาง E-mail : yanintorn_bou@nstru.ac.th โดยส่ง File นามสกุล .doc และ .pdf
4. เตรียม power point สำหรับนำเสนอเรื่องเล่า CCR ตามกำหนดการมหาวิทยาลัยละ 40 นาที ประกอบด้วย เรื่องเล่าจากสาขาวิชาต่างๆ สาขาละ 1 คน โดยเป็นเรื่องจากนักศึกษา สาขาละ 1 เรื่อง และจากอาจารย์สาขาละ 1 เรื่อง

การประชุมปฏิบัติการสังเคราะห์และถอดบทเรียนการดำเนินงานโครงการวิจัย
และพัฒนากระบวนการผลิต
และพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเป็นพี่เลี้ยง
และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2
ในวันที่ 6 – 7 กุมภาพันธ์ 2562
ณ ห้องประชุมเอื้องคำ อาคารสำนักงานคณะครุศาสตร์ ชั้น 2
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

กำหนดการ

ประชุมปฏิบัติการสังเคราะห์และถอดบทเรียนการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิต
และพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2

ในวันที่ 6 – 7 กุมภาพันธ์ 2562

ณ ห้องประชุมเอื้องคำ อาคารสำนักงานคณะครุศาสตร์ ชั้น 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เวลา	รายละเอียดกิจกรรม
วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562	
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 10.00 น.	- พิธีเปิดการประชุมและนำเสนอแนวทางการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานของโครงการฯ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์ คณบดีคณะครุศาสตร์
10.00 – 12.00 น.	นำเสนอผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโครงการ ระดับพื้นที่ภาคใต้ (มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งนำเสนอสรุปผลการดำเนินงาน) - มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา - มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต - มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 15.30 น.	สังเคราะห์ผลการดำเนินงานระดับโหนดภาคใต้
15.30 – 18.00 น.	ถอดบทเรียนการดำเนินงานระดับโหนดภาคใต้
18.00 – 19.00 น.	พักรับประทานอาหารเย็น
19.00 – 21.00 น.	ถอดบทเรียนการดำเนินงานระดับโหนดภาคใต้ (ต่อ)
วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562	
09.00 – 10.00 น.	จัดทำรายงานผลการดำเนินงานระดับโหนดภาคใต้
10.00 – 12.00 น.	นำเสนอผลผลการดำเนินงานระดับโหนดภาคใต้
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.30 น.	อภิปรายผลการดำเนินงานระดับโหนดภาคใต้
14.30 – 15.30 น.	สรุปผลการดำเนินงานระดับโหนดภาคใต้
15.30 – 16.30 น.	หารือแนวทางการดำเนินงานโครงการปีที่ 3/ พิธีปิด

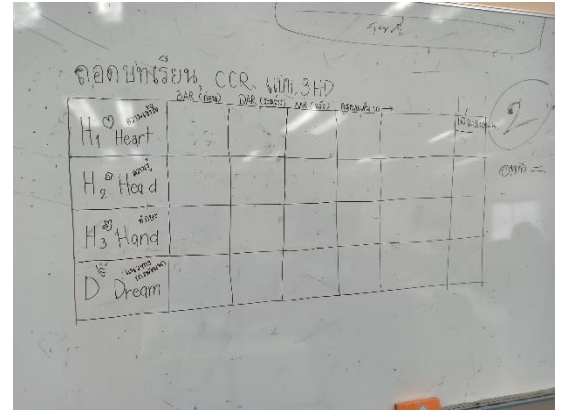
หมายเหตุ : 1. พักรับประทานอาหารว่าง 10.30 – 10.45 น. และ 14.30 – 14.45 น.

2. พักรับประทานอาหารเย็น 18.00 น.

3. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมศักยภาพต้นแบบ CCR ระดับภูมิภาค
วันที่ 17-19 กุมภาพันธ์ 2562
ณ จังหวัดภูเก็ต

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้อง 1631 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562
ณ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ห้องเรียนต้นแบบ CCR สาขาวิทยาศาสตร์ (ครูผู้ช่วย)

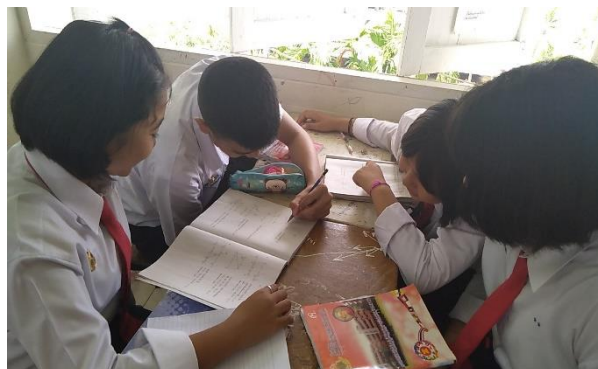

ห้องเรียนต้นแบบ CCR สาขาวิชาดนตรี

ห้องเรียนต้นแบบ CCR สาขาวิชาคณิตศาสตร์

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562
ณ ห้องประชุมแควสแต 2 ชั้น 4 (ศูนย์ภาษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

กำหนดการ
กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมศักยภาพต้นแบบ CCR ระดับภูมิภาค
วันที่ 17-19 กุมภาพันธ์ 2562 ณ จังหวัดภูเก็ต

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2562

- 08.00 น. ออกเดินทางจากมหาวิทยาลัยไปจังหวัดภูเก็ต
- 14.00-15.30 น. ถึงลานกิจกรรมหาดในยาง จังหวัดภูเก็ต ชมทัศนียภาพตามอ่าวอ่าวค้าย
- 15.30-17.30 น. อบรมปฏิบัติการจัดการความรู้ เรื่อง “จิตวิญญาณของครู CCR”
 วิทยากรโดย อาจารย์ ดร.นันทฎารัตน์ ณ นคร และอาจารย์ศึกษา เรืองดำ
- 17.30-19.00 น. รับประทานอาหารเย็น
- 19.00-20.30 น. อบรมปฏิบัติการ เรื่อง การเขียนเรื่องเล่า CCR
 วิทยากรโดย อาจารย์ ดร.นันทฎารัตน์ ณ นคร และอาจารย์ศึกษา เรืองดำ
- 20.30-21.30 น. เดินทางเข้าพัก ณ โรงแรมลามูน รีโซเทล จังหวัดภูเก็ต

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562

- 09.00-10.30 น. อบรมปฏิบัติการ เรื่อง การเขียนเรื่องเล่า CCR (ต่อ)
 วิทยากรโดย อาจารย์ ดร.นันทฎารัตน์ ณ นคร และอาจารย์ศึกษา เรืองดำ
- 10.30-11.00 น. ประชุมทบทวนแผนและเตรียมความพร้อมการศึกษาชั้นเรียน CCR
 โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์
 คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- 11.00-12.00 น. ออกเดินทางไปดูงานและศึกษาชั้นเรียน CCR
 ณ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต ในพระราชูปถัมภ์
 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 12.00-13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
 ณ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต ในพระราชูปถัมภ์
 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 13.00-16.00 น. สัมมนา เรื่อง การศึกษาชั้นเรียน CCR ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์
 วิทยากร โดย ผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียน
 ตัวแทนนักศึกษาฝึกประสบการณ์
 ดร. นันทฎารัตน์ ณ นคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ
 ดร.อารี สาริปา
- 16.00-17.30 น. เดินทางไปทัศนศึกษาและชมทัศนียภาพ ณ หาดป่าตอง
- 17.30-19.00 น. รับประทานอาหารเย็น บริเวณหาดป่าตอง
- 19.00 น. เดินทางเข้าพัก ณ โรงแรมลามูน รีโซเทล จังหวัดภูเก็ต

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562

08.00-08.30 น. ลงทะเบียน ณ ห้องประชุมแคสเสต 2 ชั้น 4 (ศูนย์ภาษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

08.30-09.00 น.

- กล่าวต้อนรับโดย คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- กล่าวรายงานโครงการ โดยคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ประธานโครงการ CCR ภาคใต้
- พิธีเปิดโดย อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

09.00-10.30 น. สัมมนา เรื่อง งานวิจัยชั้นเรียน/เรื่องเล่า CCR (คนละ 10 นาที)

วิทยากรโดย

ตัวแทนนักศึกษาฝึกประสบการณ์

-..... มรภ.ภูเก็ต

-..... มรภ.สงขลา

-..... มรภ.นครศรีธรรมราช

ตัวแทนอาจารย์นิเทศก์

-..... มรภ.ภูเก็ต

-..... มรภ.สงขลา

-..... มรภ.นครศรีธรรมราช

ตัวแทนครูพี่เลี้ยง

-.....โรงเรียน.....จังหวัดภูเก็ต/สงขลา/นครศรีธรรมราช

ดำเนินการสัมมนาโดย อาจารย์ศึกษา เรื่องคำ

10.30-12.00 น. อบรมปฏิบัติการเสริมศักยภาพ ยกระดับการเรียนรู้ฐานวิจัยด้วย CCR

วิทยากรโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ และ ดร.อารี สาริปา

12.00-13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00-15.00 น. เวทีเสวนา เรื่อง การสร้างเครือข่ายโรงเรียน CCR

-แนวทางการดำเนินงานระยะต่อไป/สะท้อนคิด/สะท้อนการเรียนรู้

-อภิปราย สรุปโครงการ

ดำเนินการโดย CCR Roving team: ดร.อารี สาริปา ดร.นัฐชฎารัตน์ ณ นคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ ดร.ศุภวุฒิ เบ็ญจกุล

อาจารย์ศึกษา เรื่องคำ

15.00 น.

เดินทางกลับ

21.00 น.

ถึงมหาวิทยาลัยโดยสวัสดิภาพ

กำหนดการ
ประชุมสังเคราะห์ผลการดำเนินงานระดับภูมิภาค
วันที่ 19-20 กุมภาพันธ์ 2562 ณ จังหวัดภูเก็ต

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562

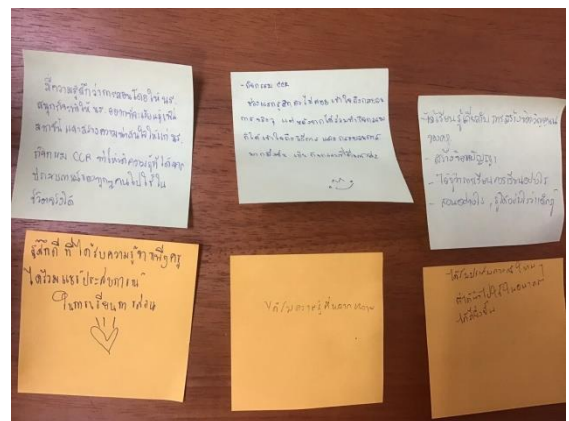
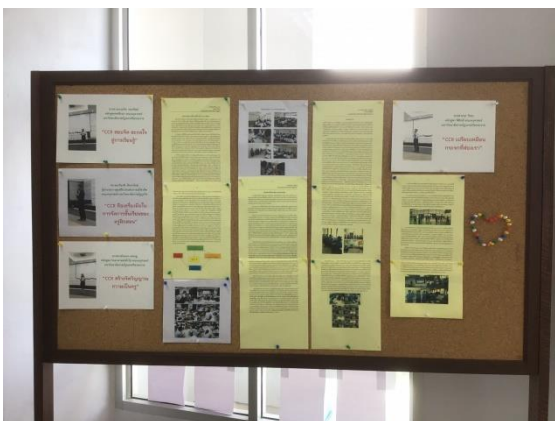
15.00-17.30 น.	ทบทวนผลการดำเนินงานระดับภูมิภาค
17.30-19.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
19.00-21.00 น.	วิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ผลการดำเนินงานระดับภูมิภาค คัดเลือกเรื่องเล่า CCR ส่งให้ระดับประเทศ

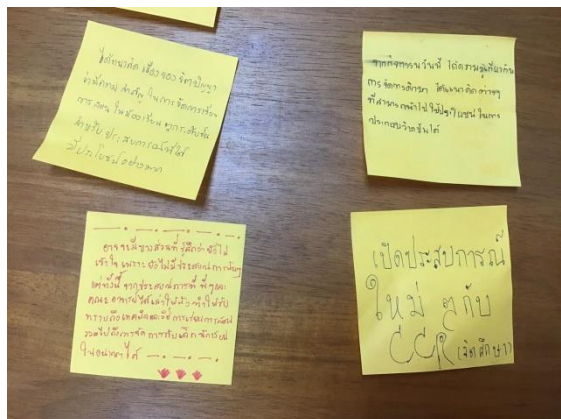
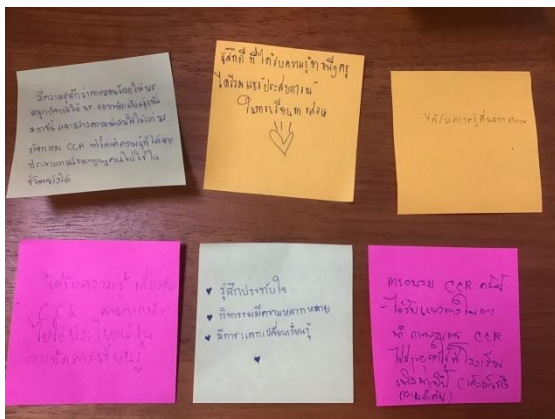
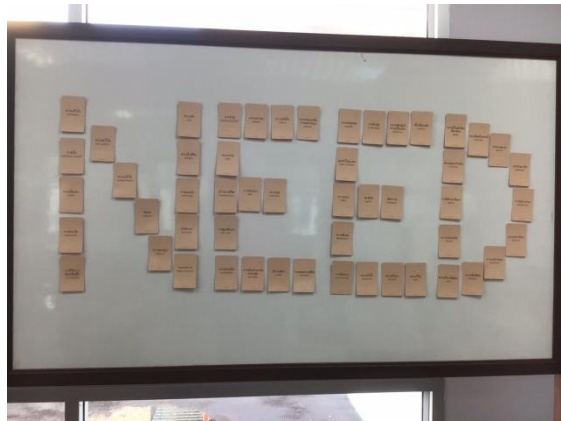
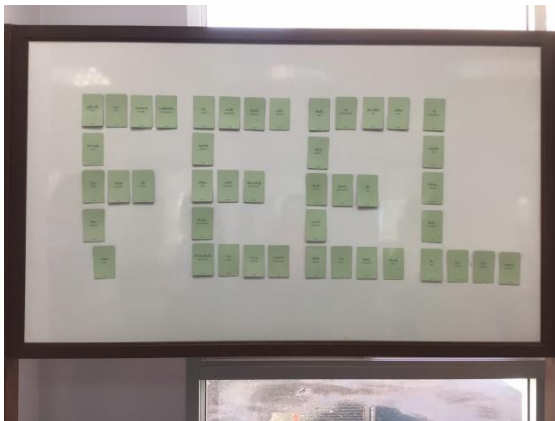
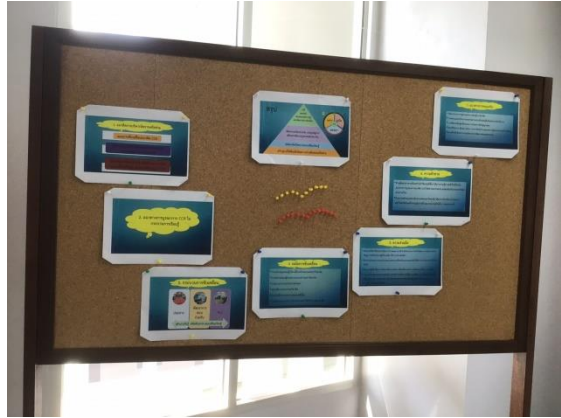
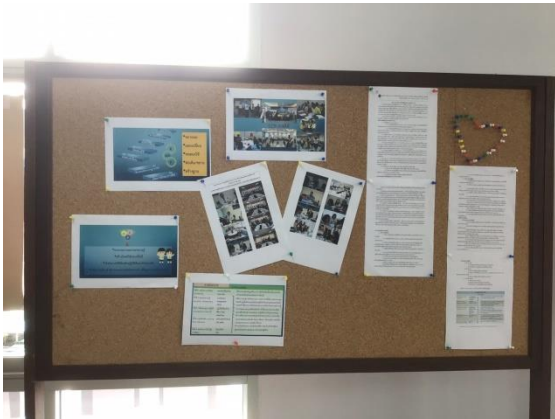
วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2562

09.00-12.00 น.	จัดทำรายงานสรุปโครงการ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-16.00 น.	จัดทำรายงานสรุปโครงการ (ต่อ)
18.00-19.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
19.00-21.00 น.	จัดทำรายงานสรุปโครงการ (ต่อ)
21.00 น.	ปิดการประชุม

กิจกรรมเสวนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “แนวทางความร่วมมือการผลิตครูคุณภาพตามสมรรถนะ : ข้อเสนอแนะจากโครงการวิจัย CCR (Contemplative Education, Coaching and Mentoring, Research-Based Learning) วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้อง 68-310 อาคารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

กำหนดการ

กิจกรรมเสวนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “แนวทางความร่วมมือการผลิตครูคุณภาพตามสมรรถนะ : ข้อเสนอแนะจากโครงการวิจัย CCR (Contemplative Education, Coaching and Mentoring, Research-Based Learning) วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้อง 68-310 อาคารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2562

12.00 - 13.00 น. ลงทะเบียน

13.00 - 13.10 น. กล่าวต้อนรับโดย อาจารย์ ดร.มนตรี เด่นดวง

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

13.10 - 13.20 น. ชมวีดิทัศน์การดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2

13.20 - 14.00 น. เรื่องเล่า “เมื่อคนหน้าชั้นเรียนเปลี่ยน ห้องเรียนก็เปลี่ยน”

14.00 - 15.30 น. การเสวนา “แนวทางความร่วมมือการผลิตครูคุณภาพตามสมรรถนะ : ข้อเสนอแนะจากโครงการวิจัย CCR (Contemplative Education, Coaching and Mentoring, Research-Based Learning) ร่วมเสวนาโดย อาจารย์ ดร.อารี สาริปา

อาจารย์ชฎานิษฐ์ ธรรมธิฐาน อาจารย์ ดร.นันทฎารัตน์ ณ นคร

ดำเนินรายการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ

15.30 - 16.20 น. แสดงความคิดเห็น/แลกเปลี่ยนเรียนรู้

16.20 - 16.30 น. สรุปการเสวนา และพิธีปิด

กิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)
 ให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ชั้นปีที่ 2
 หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ศิลปศึกษา และการศึกษาปฐมวัย
 ในโครงการเสริมความรู้เพื่อการเป็นครูมืออาชีพ
 ในวันที่ 14 มีนาคม 2562
 ณ ห้องประชุมราชพฤกษ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.2 เอกสาร/สื่อสนับสนุนการดำเนินงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

3.2.1 คู่มือการดำเนินงาน ปีที่ 2

คู่มือการดำเนินการวิจัย ปีที่ 2

โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู
โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

ภายใต้ความร่วมมือการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่น
ระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ดำเนินการโดย

ที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์ ศิษษาศาสตร์และวิทยาลัยการฝึกหัดครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ

ส่วนที่ 1 โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ปี 2

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณดินทรเทพยวรางกูรที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การยกระดับมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยเฉพาะการผลิตและพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพและตรงสาขาวิชาที่ขาดแคลนควบคู่ไปกับการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งตรงกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ดำเนินการวิจัยและบริการวิชาการในด้านนี้มาอย่างต่อเนื่องโดยมีทุนสนับสนุนทั้งจากภายในมหาวิทยาลัยเองและจากแหล่งทุนภายนอก ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา มีโครงการวิจัยด้านการพัฒนาครูที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และภาคีเครือข่ายหลายโครงการและหลายพื้นที่

ผลการดำเนินการวิจัยของโครงการต่างๆ ทำให้ครูและนักเรียนในโรงเรียนส่วนหนึ่งได้รับการพัฒนาด้วยการปฏิบัติจริงในกระบวนการขับเคลื่อนของการวิจัย ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีนวัตกรรม คือ การเรียนรู้แบบโครงงาน (PBL) การเรียนรู้แบบโครงงานฐานวิจัย (RBL) การเปลี่ยนบทบาทครูผู้สอน (Teacher) มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เป็นโค้ช (Coacher)

ส่วนการพัฒนาการผลิตครูยังมีน้อยเมื่อเทียบกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏในลักษณะวิจัยในชั้นเรียนบ้าง ซึ่งถ้าจะเลยการพัฒนากระบวนการผลิตครูคาดว่าจะมีช่องว่างระหว่างครูประจำการและบัณฑิตครูในอนาคตตลอดจนอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครู หรือครูของครู ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏตระหนักถึงปัญหาและเห็นความสำคัญของเรื่องนี้จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 เพื่อดำเนินงานสนับสนุนการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนา วัตถุประสงค์หนึ่งตามบันทึกข้อตกลงนี้คือการสร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่นเชิงประเด็น อาทิ ปฏิรูปการศึกษาเพื่อท้องถิ่น วิทยาศาสตร์ท้องถิ่น นำไปสู่การสร้างอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งที่ประชุมสภาอธิการบดีมีมติเห็นชอบให้สภาคณะบดีคณะครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยการฝึกหัดครูมหาวิทยาลัยราชภัฏจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัยโดยใช้แนวคิดจาก ผลของโครงการวิจัย Teacher Coaching และโครงการวิจัยเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นฐาน แล้วนำมาเชื่อมโยงกับกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีแนวคิดหลักที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู ดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครู อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 โดยใช้แนวคิดและกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา แนวคิดและกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (RBL) จากงานวิจัยโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา แนวคิดการโค้ชจากงานวิจัย Teacher Coaching ระยะที่ 2 การศึกษากระบวนการและผลการผลิตและพัฒนาครูในคณะครูศาสตร์/คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยการฝึกหัดครู จากระยะที่ 1 ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในอนาคตดำเนินการโดยพัฒนาครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูกลุ่มเป้าหมาย และให้นักศึกษาครูกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการในระยะที่ 1 นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสร้างชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) โดยอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครูและอาจารย์นิเทศก์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาบัณฑิตครูพร้อมทั้งเป็น “โค้ช” ให้กับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฝึกใช้นวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนามากับนักเรียนของตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยงเป็น “โค้ช” ที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

โดยคาดหวังว่าระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะมีการถอดองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมทั้งการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในโรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนำเสนอชุดความรู้แก่เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ขณะเดียวกันดำเนินการวิจัยและพัฒนาครูของครู นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาชุดต่อไปเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนในคณะครุศาสตร์

ผลที่ได้ในระยะที่ 1 คือในปีการศึกษา 2559 ได้พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ พร้อมทั้งได้พัฒนาครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานเพื่อให้นักศึกษากลุ่มเป้าหมายนำไปใช้จริงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตลอดปีที่ 5

สำหรับระยะที่ 2 ในปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 นี้จะมุ่งเน้นการเติมเต็มในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ให้กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง และศึกษาผลการดำเนินงานตลอดโครงการตั้งแต่วาระที่ 1 ในด้านกระบวนการทำงานและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู ซึ่งความรู้ที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะครุศาสตร์หรือวิทยาลัยการฝึกหัดครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีประสิทธิภาพ สนองพระบรมราโชบายและบรรจุเป้าประสงค์ของพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อไป

1.2 คำถามวิจัย

ปีที่ 1

1. กระบวนการจัดกิจกรรมยกระดับ “การเรียนรู้” บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ให้นักศึกษาครู ปี 4 คืออะไร
2. ตัวชี้วัด (คุณลักษณะและสมรรถนะ) การประเมินผล “การเรียนรู้” โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของนักศึกษาครู ปี 4 คืออะไร

ปีที่ 2

1. กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค (Node) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นอย่างไร
2. ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นอย่างไร
3. กลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความต่อเนื่องและยั่งยืน ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

ปีที่ 1

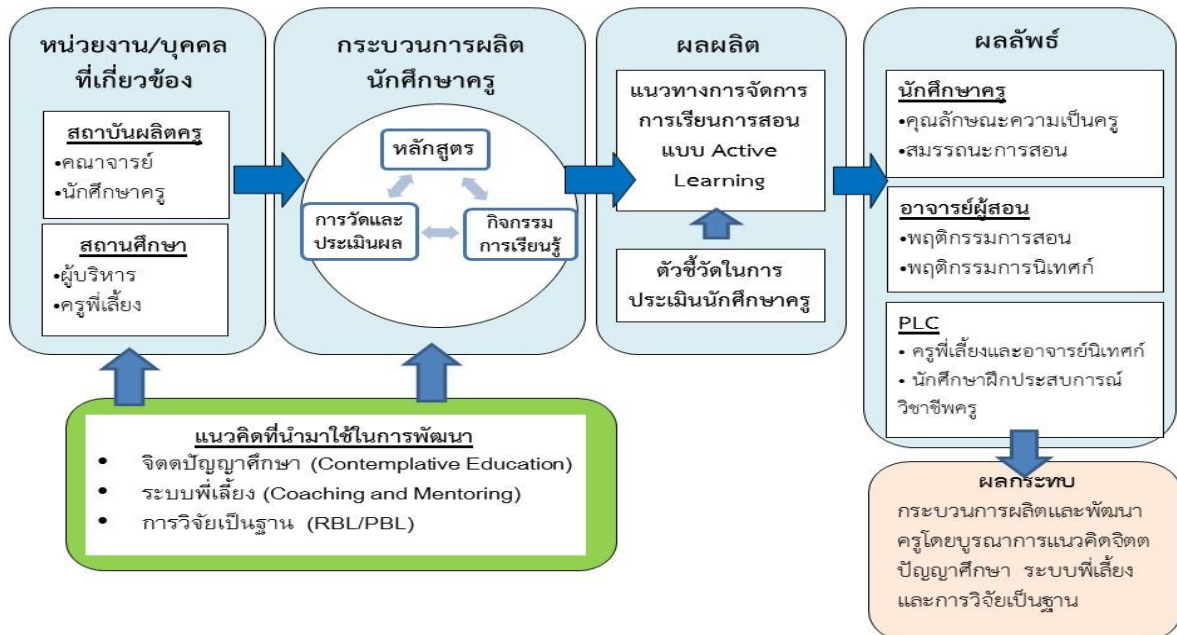
1. เพื่อสังเคราะห์กระบวนการจัดกิจกรรมระดับ “การเรียนรู้” บูรณาการโครงการฐานวิจัย (RBL-PBL) Coaching บนฐานจิตตปัญญาศึกษา ให้นักศึกษาครู ปี 4
2. เพื่อกำหนดตัวชี้วัดการประเมินผล “การเรียนรู้” บูรณาการโครงการฐานวิจัย (RBL-PBL) Coaching บนฐานจิตตปัญญาศึกษา แบบเสริมพลังการเรียนรู้ของนักศึกษาครู ปี 4

ปีที่ 2

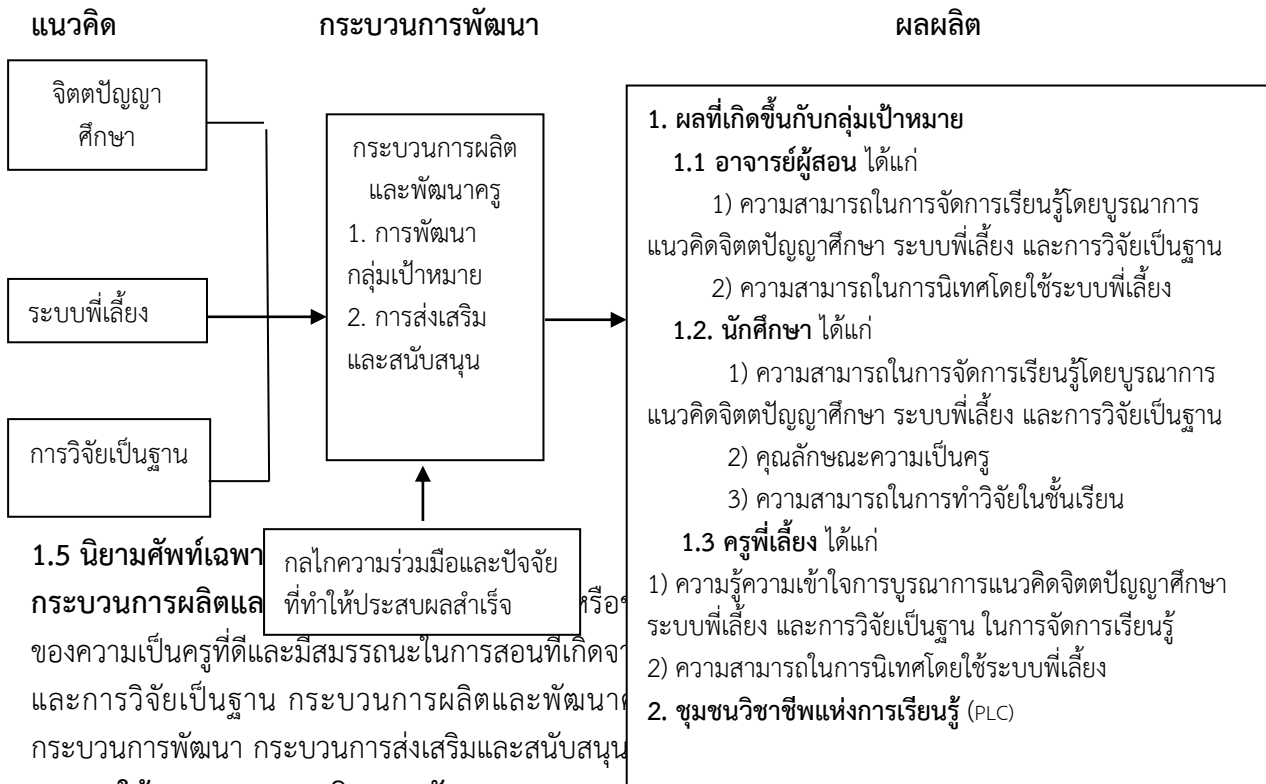
1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อศึกษากลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความต่อเนื่องและยั่งยืน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework)

1. กรอบแนวคิดในภาพรวม ปีที่ 1-2

2. กรอบแนวคิดการวิจัยปีที่ 2

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการผลิตและ

ของความเป็นครูที่ดีและมีสมรรถนะในการสอนที่เกิดจากการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน กระบวนการผลิตและพัฒนาครู กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน

ผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครู หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรม และสมรรถนะที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาครู อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง หลังการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูไปแล้วอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา

กลไกความร่วมมือ หมายถึง บุคคลในทุกระดับร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการทำให้นักศึกษาครูมีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดีและมีสมรรถนะในการสอนที่เกิดจากการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

กลไกความสำเร็จ หมายถึง ปัจจัยและหรือเงื่อนไขขององค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

1. แนวทางการวิจัย

1.1 กระบวนการผลิตและพัฒนาครู ใช้การบ่มเพาะความรู้ที่ร่วมกันตามแนวคิดจิตตปัญญาให้ครูของครู นักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงผ่านโครงงานฐานวิจัย (Research-Based Learning-RBL) มีการพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาครูของครู นักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่ ด้วยการ “โค้ช” เพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ เครือข่ายกัลยาณมิตร เปลี่ยนแปลง ปฏิรูป ผลิต พัฒนาครูในระบบการผลิตครู โดยเปลี่ยนแปลง Mindset ของผู้ผลิตและพัฒนาครู เข้าใจและลงมือปฏิบัติ โดยเน้นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครู โดยมีชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) เข้ามามีส่วนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

1.2 แนวทางการวิจัยใช้แนวทางการศึกษาในลักษณะของความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมกับกระบวนการพัฒนา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การผสมผสานวิธี คือ ทั้งวิธีเชิงปริมาณด้วยการเก็บด้วยแบบสอบถาม วิธีเชิงคุณภาพใช้หลายวิธี เช่น การสังเกต การพิจารณาจากหลักฐานและสถานการณ์ การสนทนาและการสัมภาษณ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม การประชุมวิพากษ์วิจารณ์

1.3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อประกอบการอธิบายเชิงเนื้อหา

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1 กลุ่มเป้าหมาย

- 1) คณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 37 แห่ง
- 2) นักศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย

2.2 การจัดแบ่งเขตพื้นที่การดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 6 เครือข่ายภูมิภาค (Node) ดังนี้

- 1) ภาคเหนือจำนวน 8 มหาวิทยาลัย
ผู้ประสานงานหลัก คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- 2) ภาคกลางตะวันตกจำนวน 6 มหาวิทยาลัย
ผู้ประสานงานหลัก คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- 3) ภาคกลางตะวันออกจำนวน 7 มหาวิทยาลัย
ผู้ประสานงานหลัก คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- 4) ภาคอีสานตอนบนจำนวน 5 มหาวิทยาลัย
ผู้ประสานงานหลัก คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 5) ภาคอีสานตอนล่างจำนวน 6 มหาวิทยาลัย
ผู้ประสานงานหลัก คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 6) ภาคใต้จำนวน 5 มหาวิทยาลัย
ผู้ประสานงานหลัก คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ขั้นเตรียมการ

1) ประชุมเพื่อทบทวนความเข้าใจโครงการพัฒนาการผลิตและกระบวนการพัฒนาครู โดยบูรณาการใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

2) ประชุมหารือและวางแผนการดำเนินงานร่วมกับคณะบดีคณะครุศาสตร์ที่เข้าร่วมโครงการ

3.2 ขั้นดำเนินงาน

- 1) การกำหนดขอบเขตและแผนการดำเนินการปีที่ 2
- 2) การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของคณะและเครือข่ายภูมิภาค
- 3) การติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายภูมิภาค
- 4) การติดตามและการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของคณะและเครือข่ายภูมิภาค
- 5) วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเขียนรายงานผลการวิจัย

4.แผนการดำเนินงานวิจัย

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผลผลิต/ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1	ทบทวนและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา	ทีมวิจัย	กพ.61	หัวหน้าโครงการ	1) ข้อมูลการดำเนินงานของแต่ละภูมิภาค (ปี 1) 2) รายชื่ออาจารย์นักวิจัย จำนวน นักศึกษาครู โรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์ และรายชื่อครูพี่เลี้ยง 3) การแต่งตั้งคณะทำงาน ทั้ง ส่วนกลาง ภูมิภาค และระดับมหาวิทยาลัย 4) แนวทางการปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนานักศึกษาครู/ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศ
2	ประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะวิจัยระดับประเทศ ครั้งที่ 1 และสร้างเครื่องมือ	คณะที่ปรึกษาและคณะนักวิจัยระดับประเทศ	มีค-เมย. 61	หัวหน้าโครงการ	1) แผนการดำเนินงานของโครงการ ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ มรภ. 2) การวิเคราะห์ศักยภาพและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 3) แนวทางการเชื่อมโยงกับครูรางวัลเจ้าฟ้าฯ/ครูต้นแบบ 4) แผนการพัฒนาศักยภาพรายภูมิภาค 5) กำหนดวิธีการและสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
3	ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนและเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่1	คณะนักวิจัยระดับประเทศ	กพ.-มีย.61	คณะนักวิจัยระดับประเทศ	ข้อมูลกระบวนการและผลการดำเนินงานของคณะและเครือข่ายภูมิภาค
4	ประชุมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานความก้าวหน้า	คณะนักวิจัยระดับประเทศ	มีย.61	หัวหน้าโครงการ	รายงานความก้าวหน้า
5.	ประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะวิจัยระดับประเทศ ครั้งที่ 2	คณะที่ปรึกษาและคณะนักวิจัยระดับประเทศ	กค.61	หัวหน้าโครงการ	1) เสนอรายงานความก้าวหน้า 2) ทบทวนโครงการตามสัญญา 3) ทบทวนและปรับแผนการดำเนินงาน
6	ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนและเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่	คณะนักวิจัยระดับประเทศ	กค.-กย.61	คณะนักวิจัยระดับประเทศ	ข้อมูลกระบวนการและผลการดำเนินงานของคณะและเครือข่ายภูมิภาค

ที่	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผลผลิต/ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2					
7	ประชุมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานฉบับสมบูรณ์	คณบดีนักวิจัยระดับประเทศ	สค./พย.61	หัวหน้าโครงการ	ประชุมโหนดเพื่อติดตามความก้าวหน้า และร่างรายงานฉบับสมบูรณ์
8	ประชุมเสนอผลการดำเนินงานระดับภูมิภาคและประเทศ	สกว. คณะที่ปรึกษา และคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ38 แห่ง	ธค.61	ที่ประชุมคณบดี คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ	1. เสนอผลการดำเนินงานระดับภูมิภาคและประเทศ 2. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงรายงาน
9	ประชุมปรับปรุงรายงานฉบับสมบูรณ์	คณบดีนักวิจัยระดับประเทศ	ธค.61	หัวหน้าโครงการ	รายงานฉบับสมบูรณ์

ส่วนที่ 2 ผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นที่เป็นรูปธรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการปีที่ 2

2.1 ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังสิ้นสุดการวิจัยปีที่ 2

1. ได้องค์ความรู้ของกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบและใช้เป็นกระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีประสิทธิภาพในอนาคต
2. ได้ข้อมูลผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบและใช้เป็นต้นแบบการศึกษาผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในอนาคต
3. ได้ข้อมูลกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานในคณะครุศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาคของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถนำไปใช้เป็นกลไกในการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต

2.2 ผลงานที่ต้องส่งต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. รายงานความก้าวหน้าระยะ 5 เดือน (กุมภาพันธ์ 2561 ถึงมิถุนายน 2561) ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้
 - 1.1 รายงานการดำเนินกิจกรรมของโครงการในระดับประเทศ
 - 1.2 ประมวลองค์ความรู้เบื้องต้นของกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะและเครือข่ายภูมิภาค
 - 1.3 ประมวลผลเบื้องต้นของการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูของคณะและเครือข่ายภูมิภาค แยกเป็น ผลที่เกิดกับนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง

1.4 ประมวลข้อมูลเบื้องต้นของกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูฯ ในคณะครู ศาสตร์และเครือข่ายภูมิภาค ทั้งเชิงการบริหารจัดการโครงการ และด้านเนื้อหาของโครงการ

1.5 การบูรณาการกับงานอื่นๆ เช่น ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ครุต้นแบบ การศึกษากับฟินแลนด์ หรืออื่นๆ

1.6 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

1.7 ร่างหลักสูตรการพัฒนานักศึกษาครู/ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์

2. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (เดือนกันยายน 2561) ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

2.1 ประมวลผลการดำเนินงานของระดับประเทศและเครือข่ายภูมิภาค

2.2 ประมวลองค์ความรู้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับประเทศและวิเคราะห์สร้างการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อบูรณาการการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์คณะครุศาสตร์ มรภ.สู่ความเป็นเลิศ

2.3 ประมวลผลการใช้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูในภาพรวมระดับประเทศ แยกเป็น ผลที่เกิดกับนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง รวมทั้งวิเคราะห์และนำเสนอต้นแบบนักศึกษา อาจารย์และครูพี่เลี้ยงด้วย

2.4 ประมวลข้อมูลและเสนอแนะแนวทางกลไกความร่วมมือที่จะช่วยให้กระบวนการผลิตและพัฒนาครูฯ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับมหาวิทยาลัยหรือคณะ รวมทั้งวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นรายมหาวิทยาลัย ทั้งเชิงการบริหารจัดการและผลการดำเนินโครงการ

2.5 การบูรณาการและผลการบูรณาการกับงานอื่นๆ เช่น ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ครุต้นแบบ การศึกษากับฟินแลนด์ หรืออื่นๆ

2.6 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

2.7 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายและการทำวิจัยครั้งต่อไป

3. เอกสารและ/หรือสื่อหรือหลักฐานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานและข้อเรียนรู้ที่ได้รับ

ส่วนที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการโครงการวิจัย ปีที่ 2

3.1 บทบาทหน้าที่ของผู้ประสานงานส่วนกลาง (ระดับประเทศ) ภายใต้โครงการของประธานที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์และวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏประกอบด้วยดร.ดิเรก พรสีมา คณบดีวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นผู้แทนรับทุน พร้อมคณะทำงานมีบทบาทดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานระดับประเทศ โดยความเห็นชอบของ ทปอ.มรภ.

2. ประสาน ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินการวิจัยและพัฒนาของโหนด

3. นำเสนอความก้าวหน้าต่อที่ประชุมคณะที่ปรึกษา และที่ประชุม ทปอ.มรภ. รวมทั้งสร้างการรับรู้เชิงนโยบายทั้งในระดับชาติและต่อที่ประชุมคณบดี

4. สังเคราะห์ชุดความรู้จากกระบวนการและผลของการดำเนินงานโครงการ

5. สนับสนุนการดำเนินการวิจัยและพัฒนาในระดับโหนด/ภูมิภาค โดยจัดสรรงบประมาณจากโครงการ (งบจากกองทุน มรภ.-สกว.) โหนดภูมิภาคละประมาณ 100,000 บาท (โดยแบ่งเป็น 2 งวดๆละ 50,000 บาท) โดยให้สรุปและส่งเอกสารการเงินให้โหนดประเทศตามรอบรายงานทุกครั้ง

6. จัดทำรายงานการเงินพร้อมความก้าวหน้า (รอบ 5 เดือน) และระยะสิ้นสุดโครงการ (รอบ 11 เดือน)

7. จัดทำรายงานความก้าวหน้า (เดือนที่ 5) และรายงานฉบับสมบูรณ์ (เดือนที่ 11) มีองค์ประกอบและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัย

3.2 บทบาทหน้าที่ของผู้ประสานงานภูมิภาค (ระดับภาค) มีบทบาทดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วยคณะบดีในระดับภูมิภาค รวมทั้งส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. ออกแบบและสนับสนุนการเรียนรู้ของคณบดีนักวิจัยของมหาวิทยาลัยในเครือข่ายภูมิภาค โดยการจัดประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ/หรือดูงานพื้นที่ต้นแบบ หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูต้นแบบ โดยสนับสนุนค่าเดินทาง ค่าที่พักของวิทยากร ค่าอาหารของคณบดีนักวิจัยระดับภูมิภาค และค่าวัสดุ/เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ระดับภูมิภาค โดยใช้งบประมาณที่ได้รับจากโหนดประเทศ จำนวน 100,000 บาท (โดยแบ่งเป็น 2 งวดๆละ 50,000 บาท)
3. สนับสนุนการดำเนินการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภูมิภาค โดยจัดสรรงบประมาณการวิจัย (งบ สกว.) แห่งละ 100,000 บาท ดังนี้

กิจกรรม	งวด 1	งวด 2	งวด 3	หมายเหตุ
1.ดำเนินการวิจัยและพัฒนาในมหาวิทยาลัยและโรงเรียน	40,000	40,000		มหาวิทยาลัยเสนอแผนการใช้งบประมาณให้โหนดภูมิภาค และส่งเอกสารการเงินให้โหนดภูมิภาคเก็บไว้เป็นหลักฐาน
2.งบประสานงานโหนด	5,000	5,000		- เป็นค่าประสานงานของโหนดภูมิภาค - เป็นค่าตอบแทนการเขียนรายงานของโหนดภูมิภาค 20% ของงบส่วนนี้
3.ค่าตอบแทนการเขียนรายงาน			10,000	เป็นค่าตอบแทนการเขียนรายงานของมหาวิทยาลัย

4. ประสานงานและสนับสนุนการทำงานของคณบดีนักวิจัยของแต่ละมหาวิทยาลัยในเครือข่าย
5. ประสานงานและร่วมประชุมสังเคราะห์งานร่วมกับโหนดประเทศ
6. จัดทำรายงานความก้าวหน้า (เดือนที่ 5) และผลการวิจัย (เดือนที่ 11) ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยของภูมิภาค ส่งโหนดประเทศ และ สกว.
7. จัดทำรายงานการเงินส่ง สกว. ตามระยะเวลาการรายงานผลการวิจัย (5 และ 11 เดือน)

3.3 บทบาทหน้าที่ของคณบดีคณะครุศาสตร์

1. แต่งตั้งคณะทำงานในระดับมหาวิทยาลัย
2. วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโหนดภูมิภาคและโหนดประเทศ
3. ติดตาม สนับสนุนและเอื้ออำนวยในอาจารย์นักวิจัย นักศึกษาคู รวมทั้งครูพี่เลี้ยง ได้ดำเนินการวิจัย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามความเหมาะสม และบูรณาการงานที่เกี่ยวข้อง
4. รายงานกระบวนการและผลการดำเนินงานต่อโหนดภูมิภาค เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้า (เดือนที่ 5) และผลการวิจัย (เดือนที่ 11) ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยของภูมิภาค ส่งโหนดประเทศ และ สกว.
5. บริหารหรือมอบหมายผู้บริหารในการบริหารโครงการในคณะ ในการดำเนินงานวิจัยและบริหารงบประมาณที่ได้รับจากโหนดภูมิภาค เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของอาจารย์นักวิจัย นักศึกษาคู หรือครูพี่เลี้ยง หรือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ตามรายละเอียดในข้อ 2.3
6. สรุปรายงานการเงินส่งให้โหนดภูมิภาค ตามระยะเวลาการรายงานผลการวิจัย (5 และ 11 เดือน)

3.4 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4/อาจารย์นิเทศก์ของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายมีหน้าที่ดังนี้

- อาจารย์ผู้สอนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรายละเอียดรายวิชา (มคอ.3/มคอ.4) ที่พัฒนาขึ้นแก่นักศึกษาครูปี 4
- ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และถอดบทเรียนระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักศึกษาครูปี 4
- อาจารย์ผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง
- อาจารย์ผู้สอน ร่วมกับศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและครูพี่เลี้ยงร่วมกันพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สอดคล้องกับแนวทางการนำแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน
- อาจารย์นิเทศก์ดำเนินการนิเทศและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครูปี 5 ตามแนวทางที่กำหนดร่วมกันโดยอาจารย์ผู้สอน ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและครูพี่เลี้ยง
- ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและถอดบทเรียนจากการนิเทศและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครูปี 5

3.5 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมุนเสริม (Roving Team)

คณะกรรมการหมุนเสริม ประกอบด้วย ตัวแทนคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านจิตตปัญญาศึกษา การวิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง และเข้ารับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการหมุนเสริมมีหน้าที่ คือ หมุนเสริมด้านวิชาการและกระบวนการ (ในรูปแบบของการเป็นวิทยากร/วิทยากรกระบวนการ) เพื่อดำเนินงานตามแผนการวิจัย

3.6 บทบาทหน้าที่ของนักศึกษา

นักศึกษาครู มีบทบาทหน้าที่เป็นทั้งผู้เรียนและผู้สอนในโรงเรียน ดังนี้

- เตรียมความพร้อมและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางคณะครุศาสตร์จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- ปฏิบัติงาน/ภาระงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ
- ประเมินตนเองและปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ
- นำแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- ปรีกษาและรับฟังข้อเสนอแนะจากทั้งอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงและนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาความรู้ คุณลักษณะ และทักษะความเป็นครูของตนเอง
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนร่วมกันกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางสรุปแนวทางการใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลระดับประเทศ ปี 2

ฉบับที่	ประเด็นที่ต้องการวัด	ผู้ประเมิน	ผู้รับการประเมิน	ช่วงเวลาการประเมิน
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	คะแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานจำนวน 30 ข้อ	คณะครุศาสตร์	● อาจารย์นิเทศก์ ● ครูพี่เลี้ยง ● นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ก่อนการนิเทศนักศึกษา/ก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. ความสามารถในการนิเทศโดยใช้ระบบ พี่เลี้ยง	ความสามารถและพฤติกรรมทางกาย และวาจาของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงที่สะท้อนจากการเรียนรู้ตามแนวคิดระบบพี่เลี้ยง ในการช่วยเหลือชี้แนะ หนุนเสริม เป็นกัลยาณมิตร และเป็นต้นแบบให้กับนักศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของนักศึกษา	● อาจารย์นิเทศก์ประเมินตนเอง ● ครูพี่เลี้ยงประเมินตนเอง ● นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประเมินอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง	● อาจารย์นิเทศก์ ● ครูพี่เลี้ยง	2 ครั้ง/ภาคเรียน (เดือนที่ 2 และ 4 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยครั้งสุดท้ายต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือน ก.ย. 61)
3. แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู	การแสดงออกของนักศึกษาผ่านพฤติกรรมที่สะท้อนจากการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้ต่อตนเอง การเข้าใจตนเอง การรู้เท่าทันตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง การตระหนักรู้ต่อผู้อื่น และการตระหนักรู้ต่อวิชาชีพ การเห็นคุณค่าของงานครู	● อาจารย์นิเทศก์ ● ครูพี่เลี้ยง ● นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประเมินตนเอง	นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2 ครั้ง/ภาคเรียน (เดือนที่ 2 และ 4 ของการฝึกฯ โดยครั้งสุดท้ายต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือน ก.ย. 61)
4. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา	ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัด ประเมินผลการเรียนรู้ และใช้สื่อหรือทรัพยากรสนับสนุนการ	● อาจารย์นิเทศก์ ● ครูพี่เลี้ยง ● นักศึกษาฝึกประสบการณ์	นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2 ครั้ง/ภาคเรียน (เดือนที่ 2 และ 4 ของการฝึกฯ โดยครั้งสุดท้ายต้องดำเนินการให้

ฉบับที่	ประเด็นที่ต้องการวัด	ผู้ประเมิน	ผู้รับการประเมิน	ช่วงเวลาการประเมิน
ระบบพี่เลี้ยง และการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	เรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)	วิชาชีพครู ประเมินตนเอง		แจ้งเสร็จภายใน เดือน ก.ย. 61)
5. ความสามารถในการทำวิจัย	การใช้กระบวนการทางปัญญาเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ขั้นสูงในการลงข้อสรุปอย่างมีเหตุผลรองรับ มีการสังเคราะห์และใช้องค์ความรู้ภายในสาระวิชา ข้ามสาระวิชา และข้ามศาสตร์ เพื่อพัฒนาการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผ่านขั้นตอนการสื่อสาร การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การประเมิน การสังเคราะห์ และการสะท้อนกระบวนการและผลการปฏิบัติของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	● อาจารย์นิเทศก์ ● ครูพี่เลี้ยง ● นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประเมินตนเอง	นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ตลอดภาคเรียน จนครบ กระบวนการ

ฉบับที่ 1

- ประเมินความรู้อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงก่อนการนิเทศนักศึกษา
- ประเมินนักศึกษาก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)
ระบบพี่เลี้ยง (Coaching & Mentoring) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning)

แนวคิด	ข้อรายการ	คำตอบ
จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)	1. จิตตปัญญาศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การเข้าใจตนเอง พัฒนาความตระหนักรู้ในตนเอง รู้ถึงคุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยปราศจากอคติ และเห็นความเชื่อมโยงของทุกสรรพสิ่ง	✓
	2. จิตตปัญญาก่อให้เกิดความรู้ทางปัญญาที่เชื่อมโยงระหว่าง 3 ภาค คือ ภาคความรู้ ภาควิชาชีพ และภาคจิตวิญญาณ	✓
	3. กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญของจิตตปัญญาศึกษา คือ สุนทรียสนทนา การฟังอย่างลึกซึ้ง และการสะท้อนการเรียนรู้	✓
	4. จิตตปัญญาศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจในองค์ความรู้ที่หลากหลายสาขาเป็นสำคัญ	✗
	5. หลักการของจิตตปัญญาตั้งอยู่บน 3 ฐานการเรียนรู้ คือ ฐานกาย ฐานหัว และ ฐานใจ	✓
	6. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษามีรูปแบบกิจกรรมที่เฉพาะชัดเจน เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในออกแบบการวิเคราะห์ผู้เรียนและจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	✗
	7. หลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา คือ การมีประสบการณ์ตรง การรับฟังอย่างลึกซึ้ง การพิจารณาด้วยใจอย่างใคร่ครวญ และการเฝ้ามองตามความเป็นจริง	✓
	8. “การเชื่อมั่นและเคารพในความเป็นมนุษย์” และ “ความเชื่อในความเป็นองค์รวม” เป็นความเชื่อพื้นฐานของจิตตปัญญาศึกษา	✓
	9. บุคคลที่จะเกิดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาได้ดี คือบุคคลที่มีความสนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมหรือกิจกรรมทางพุทธศาสนา	✗
	10. กิจกรรมจิตอาสา การสวดมนต์ภาวนา และการฝึกความสงบ จัดเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการฝึกปฏิบัติตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา	✓
ระบบพี่เลี้ยง (Coaching & Mentoring)	11. ผู้เป็นพี่เลี้ยงในระบบการจัดการศึกษาจำเป็นจะต้องมีความรู้ (สาระ) และทักษะในการจัดการเรียนรู้	✓
	12. ความเชื่อพื้นฐานของประการหนึ่งของ coaching คือ ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้	✓
	13. การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของเฉพาะบุคคล” เป็นลักษณะของ coaching	✗
	14. การ coaching ต้องเปิดโอกาสให้บุคคลได้คิดและหาคำตอบด้วยตัวผู้เรียนเอง	✓

แนวคิด	ข้อรายการ	คำตอบ
	ไม่เป็นการบอกคำตอบให้ผู้เรียน	
	15. การ coaching มุ่งเน้นการอบรมเพื่อให้บุคคลมีผลงานที่ดีขึ้น	✗
	16. ลักษณะของ coaching มุ่งเน้นให้บุคคลเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเองได้เลือก	✓
	17. การ Mentoring มีลักษณะของการให้ความรู้ คำแนะนำ และเป็นแบบอย่าง	✓
	18. ผู้ที่จะทำการ coaching และ mentoring ให้กับครู จำเป็นต้องมีประสบการณ์มากในสาขานั้น	✓
	19. บุคลิกภาพของผู้เป็น coacher ควรจะมีลักษณะเป็นผู้นำ จูงใจให้ผู้เรียนคล้อยตามได้	✗
	20. “ความเป็นกัลยาณมิตร” เป็นลักษณะสำคัญของผู้เป็นพี่เลี้ยง	✓
การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน(Research-Based Learning)	21. จุดเน้นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานคือ การสร้างกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย	✓
	22. การคิดที่เป็นพื้นฐานของการคิดเชิงวิเคราะห์ และสังเคราะห์คือ การคิดเชิงระบบ (System Thinking) ที่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของสิ่งต่างๆ	✓
	23. ในการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน ครูทำหน้าที่กำหนดประเด็นปัญหาให้กับผู้เรียน	✗
	24. คุณครูแบบ RBL ต้องรู้จักวิธีการในการตั้งคำถามท้าทายให้คิด	✓
	25. วิธีการสอนแบบ RBL เน้นการถ่ายทอดและบรรยายด้วยข้อมูลที่ลึกซึ้ง	✗
	26. บทบาทหน้าที่ของครูในการสอนแบบ RBL คือ ผู้ชี้แนะ (Coach)	✓
	27. ในการเรียนรู้แบบ RBL นักเรียนควรมีทักษะการตั้งคำถามเป็นทักษะแรก	✗
	28. เป้าหมายของ RBL คือ การให้นักเรียนทำโครงการในทุกกลุ่มสาระ	✗
	29. แนวคิดการประเมินที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน คือ แนวคิดการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning)	✓
	30. การเขียนสะท้อนคิด (Reflection) เป็นการสะท้อนถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านทักษะการคิดขั้นสูง	✓

ฉบับที่ 2

- นักศึกษาประเมินอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง
- อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงประเมินตนเอง
- 2 ครั้ง/ภาคเรียน (เดือนที่ 2 และเดือนที่ 4 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู)

แบบประเมินความสามารถในการนิเทศโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง (Coaching & Mentoring)

ชื่อ-สกุลอาจารย์นิเทศก์/ครูพี่เลี้ยง.....

มหาวิทยาลัย/โรงเรียน.....ประเมินครั้งที่ วัน/เดือน/ปี

ผู้ประเมิน ☐ อาจารย์นิเทศก์ ☐ ครูพี่เลี้ยง ☐ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่า อาจารย์นิเทศก์/ครูพี่เลี้ยงมีพฤติกรรมตามรายการประเมินที่กำหนดให้ในระดับมากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับพฤติกรรม โดยมีการแปลความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีพฤติกรรมที่กำหนดให้มากที่สุด

4 หมายถึง มีพฤติกรรมที่กำหนดให้ระดับมาก

3 หมายถึง มีพฤติกรรมที่กำหนดให้ระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีพฤติกรรมที่กำหนดให้ระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรมที่กำหนดให้ระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม					ข้อสังเกต
		5	4	3	2	1	
1	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียนในการรับฟังเรื่องราว แสดงความเข้าใจ และเห็นใจผู้เรียน						
2	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจา ที่แสดงถึงการเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน						
3	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจา ที่แสดงความปรารถนาดีต่อผู้เรียน ทั้งการเอาใจใส่ และการเสนอความช่วยเหลืออย่างจริงใจ						
4	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงถึงการเสริมพลังอำนาจ กระตุ้นความคิด กำลังใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง						
5	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงถึงการมีความสามารถในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนที่ก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน						
6	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ กับผู้เรียนอย่างถูกต้องชัดเจน ในเชิงบวก						
7	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความ						

ที่	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม					ข้อสังเกต
		5	4	3	2	1	
	อดทน อดกลั้น เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง						
8	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่การแสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถในงานที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ทั้งด้านสาระและวิธีการ						
9	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศ						
10	มีพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่แสดงออกถึงการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศอย่างเหมาะสม						

บันทึกเพิ่มเติม

[illegible]

ฉบับที่ 3

- อาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยงประเมินนักศึกษา
- นักศึกษาประเมินตนเอง
- 2 ครั้ง/ภาคเรียน (เดือนที่ 2 และเดือนที่ 4 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู)

แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษา

ชื่อ-สกุลนักศึกษา.....มหาวิทยาลัย.....

โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....ระดับชั้น.....

กลุ่มสาระ.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ผู้ประเมิน ☐ อาจารย์นิเทศก์ ☐ ครูพี่เลี้ยง ☐ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีพฤติกรรมสะท้อนคุณลักษณะตามรายการประเมินที่กำหนดไว้ในระดับมากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับพฤติกรรม โดยมีการแปลความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรมสะท้อนคุณลักษณะที่กำหนดให้มากที่สุด
 4 หมายถึง มีพฤติกรรมสะท้อนคุณลักษณะที่กำหนดให้ระดับมาก
 3 หมายถึง มีพฤติกรรมสะท้อนคุณลักษณะที่กำหนดให้ระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีพฤติกรรมสะท้อนคุณลักษณะที่กำหนดให้ระดับน้อย
 1 หมายถึง มีพฤติกรรมสะท้อนคุณลักษณะที่กำหนดให้ระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม					ข้อสังเกต
		5	4	3	2	1	
1	สามารถบอกคุณลักษณะที่ดี และด้อยของตนเอง						
2	มีพฤติกรรมแสดงออกทางกายและวาจาในการชื่นชม และเห็นคุณค่าของตนเอง						
3	มีพฤติกรรมแสดงออกทางกาย และวาจา ถึงการมีวินัย อดทน อดทน อดกลั้น เมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง						
4	มีพฤติกรรมแสดงถึงความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย						
5	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความเป็นผู้มีจริยธรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน						
6	มีพฤติกรรมทางกาย วาจา ที่แสดงถึงการยอมรับและเห็นคุณค่าของผู้เรียนอย่างจริงใจ						
7	มีพฤติกรรมช่วยเหลือ อาสา ในงานที่ตนเองไม่ได้รับผลประโยชน์เกี่ยวข้อง						
8	มีพฤติกรรมที่สะท้อนทัศนคติเชิงบวกต่อผู้เรียน						
9	มีพฤติกรรมทางกาย วาจา แสดงออกถึงการเห็นคุณค่าของงานครู						
10	มีทักษะการสื่อสารเพื่อสร้างการเรียนรู้กับผู้เรียนอย่างเป็นกัลยาณมิตร						

ฉบับที่ 4

- อาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยงประเมินนักศึกษา
- นักศึกษาประเมินตนเอง
- 2 ครั้ง/ภาคเรียน (เดือนที่ 2 และ 4 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู)

**แบบวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา
ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)**

ชื่อ-สกุลนักศึกษา.....มหาวิทยาลัย.....

โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....ระดับชั้น.....

กลุ่มสาระ.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ผู้ประเมิน ☐ อาจารย์นิเทศก์ ☐ ครูพี่เลี้ยง ☐ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติตามรายการประเมินที่กำหนดให้ในระดับมากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับพฤติกรรม โดยมีการแปลความหมาย ดังนี้

- 4 หมายถึง ปฏิบัติได้อย่างชัดเจนมากที่สุด
 3 หมายถึง ปฏิบัติได้อย่างชัดเจนมาก
 2 หมายถึง ปฏิบัติได้อย่างชัดเจนน้อย
 1 หมายถึง ปฏิบัติได้อย่างชัดเจนน้อยที่สุด
 0 หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติ

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					ข้อสังเกต
	4	3	2	1	0	
1. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้						
1.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม/บูรณาการ CCR						
1.2 ระบุสาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ CCR						
1.3 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ CCR						
1.4 กำหนดการวัดประเมินชิ้นงาน/ภาระงานที่สะท้อนผลการเรียนรู้ครอบคลุม CCR						
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว CCR						
2.1 มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียนแบบใดแบบหนึ่งตามแนวคิด CCR เช่น กิจกรรม จิตตปัญญา เกม คำถามกระตุ้นคิด เป็นต้น						
2.2 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นการเรียนรู้						
2.3 เน้นการใช้คำถามกระตุ้นการคิดของผู้เรียน						
2.4 ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นทีมและเรียนรู้การทำงานเป็นทีม						
2.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่น						
2.6 จัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน						
2.7 ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของ						

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					ข้อสังเกต
	4	3	2	1	0	
ผู้เรียน						
2.8 มีการใช้กิจกรรมที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้						
2.9 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านการสะท้อนคิด (reflection) รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น สุนทรียสนทนา AAR เป็นต้น						
2.10 มีการสืบค้น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปความรู้						
2.11 มีกิจกรรมการสื่อสารและนำเสนออย่างสร้างสรรค์						
3. การวัดและประเมินผล						
3.1 มีการประเมินแบบมีส่วนร่วม (เช่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อน และประเมินโดยผู้สอน)						
3.2 มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้						
3.3 มีการประเมินผลผลิตการเรียนรู้						
3.4 มีการสะท้อนหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้วิธีการพัฒนาตนเอง						
4. ด้านการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้						
4.1 มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเองหรือระหว่างนักเรียนกับผู้สอน						
4.2 มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้						
4.3 มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล						
4.4 มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยตนเอง						

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความสามารถในการวิจัย

ชื่อ-สกุลนักศึกษา.....มหาวิทยาลัย.....
 โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....ระดับชั้น.....
 กลุ่มสาระ.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
 ผู้ประเมิน ☐ อาจารย์นิเทศก์ ☐ ครูพี่เลี้ยง ☐ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

ฉบับที่ 5

- อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงประเมินนักศึกษา
- นักศึกษาประเมินตนเอง
- ประเมินตลอดภาคเรียนจนครบกระบวนการ

คำชี้แจง: จงพิจารณาการปฏิบัติและผลงานของนักศึกษาในแต่ละตัวชี้วัดแล้วให้คะแนน (✓) ตามระดับคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) ในช่องคะแนน

ตัวชี้วัด	ขั้นเชี่ยวชาญ (4)	ขั้นชำนาญ (3)	ขั้นกำลังพัฒนา (2)	ขั้นเริ่มต้น (1)	ไม่มีร่องรอย/ หลักฐาน (0)	คะแนน
1. การระบุและอธิบายปัญหา หมายถึง การนิยาม ปัญหาด้วยคำพูดของ ตนเอง	ระบุแนวคิดหลักหรือปัญหา ที่มีรายละเอียดมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) และมีตัวอย่าง ประกอบที่สมเหตุสมผลทุก อย่าง และเป็นคำพูดของ ตนเอง	ระบุแนวคิดหลักหรือ ปัญหาที่มีรายละเอียด ค่อนข้างมาก (ร้อยละ 50 – 79) และมีตัวอย่าง ประกอบที่สมเหตุสมผล บ้างเป็นบางอย่าง และ เป็นคำพูดของตนเอง	ระบุแนวคิดหลักหรือ ปัญหาที่มีรายละเอียด เพียงเล็กน้อย (น้อยกว่า ร้อยละ 50) หรือมี ตัวอย่างประกอบที่ สมเหตุสมผลบ้างเป็น บางอย่าง และเป็นคำพูด ของตนเอง	ระบุแนวคิดหลักหรือ ปัญหาที่ไม่มีรายละเอียด หรือคัดลอกข้อความ แนวคิดหลักหรือปัญหา แบบคำต่อคำจากเอกสาร	ไม่ระบุแนวคิดหลักหรือ ปัญหา	4 3 2 1 0 ○ ○ ○ ○ ○ ระบุไม่ได้ ○ ข้อเสนอแนะ:
2. การวิเคราะห์ ทางออกของปัญหา หมายถึง การ เปรียบเทียบและการ เทียบเคียงเพื่อให้เห็น ความแตกต่างของ วิธีการที่มีอยู่ในการ แก้ปัญหา	ระบุวิธีการแก้ปัญหาโดยมี เหตุผลรองรับแบบอุปนัยหรือ นิรนัย หรือระบุสิ่งที่เกี่ยวข้อง กันและผลที่ตามมา หรือระบุ ข้อเท็จจริงและสารสนเทศที่ เกี่ยวข้องกับปัญหาอย่าง ถูกต้อง และมีวิธีแก้ปัญหา ดังกล่าวมากกว่า 2 อย่าง	ระบุวิธีการแก้ปัญหาโดยมี เหตุผลรองรับแบบมีตรรกะ หรือระบุสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน และผลที่ตามมา หรือระบุ ข้อเท็จจริงและสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอย่าง ถูกต้อง และมีวิธีแก้ปัญหา ดังกล่าวเพียง 2 อย่าง	ระบุวิธีการแก้ปัญหาโดยมี เหตุผลรองรับแบบง่าย ๆ หรือระบุข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หลักฐาน ข้อมูล หรือสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง กับปัญหาอย่างมีความส บายอยู่บ้าง (น้อยกว่าร้อยละ 50)	ระบุวิธีการแก้ปัญหาโดยไม่ อธิบาย ไม่มีเหตุผลรองรับ หรือไม่สมเหตุสมผล หรือ ระบุข้อเท็จจริงจากแหล่งที่ เกี่ยวข้องกับปัญหาอย่างมี ความคลาดเคลื่อนเป็นอย่าง มาก (มากกว่าร้อยละ 80)	ไม่ระบุวิธีการแก้ปัญหา อย่างหลากหลาย	4 3 2 1 0 ○ ○ ○ ○ ○ ระบุไม่ได้ ○ ข้อเสนอแนะ:

ตัวชี้วัด	ขั้นเชี่ยวชาญ (4)	ขั้นชำนาญ (3)	ขั้นกำลังพัฒนา (2)	ขั้นเริ่มต้น (1)	ไม่มีร่องรอย/ หลักฐาน (0)	คะแนน
						
3. การคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหา หมายถึง การคัดเลือกวิธีการในการแก้ปัญหา 1 วิธีที่เหมาะสมมากที่สุด พร้อมให้เหตุผลรองรับ	ระบุลักษณะสำคัญของปัญหาและใช้ข้อเท็จจริงและหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนและยืนยันวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องอย่างยิ่ง 1 วิธี	ระบุลักษณะสำคัญของปัญหา และใช้ข้อเท็จจริงและหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการลงข้อสรุป หรือวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องอย่างยิ่ง 1 วิธี	ระบุลักษณะบางอย่างของปัญหา หรือพัฒนาการลงข้อสรุปที่มีความเป็นไปได้ หรือระบุวิธีการแก้ปัญหาที่ใช้ความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสม หรือใช้สารสนเทศที่ไม่เกี่ยวข้อง 1 วิธี	ระบุเพียง 1 ลักษณะของปัญหา และพัฒนาสมมติฐานที่ทดสอบไม่ได้ หรือลงข้อสรุปที่ไม่ถูกต้อง หรือระบุวิธีการแก้ปัญหาที่อิงความคิดเห็น หรือใช้สารสนเทศที่ไม่เกี่ยวข้อง 1 วิธี	ไม่คัดเลือกและให้เหตุผลรองรับวิธีการที่มีอยู่ในการแก้ปัญหา 1 วิธีที่คิดว่าเหมาะสมมากที่สุด	4 3 2 1 0 ○ ○ ○ ○ ○ ระบุไม่ได้ ○ ข้อเสนอแนะ:
4. การประเมินวิธีการแก้ปัญหา หมายถึง การระบุจุดอ่อนหรือข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือกมา 1 วิธี	มีความถูกต้องในการแปลความหมายของข้อมูลหรือสารสนเทศ หรือระบุข้อตกลงเบื้องต้นที่ชัดเจนรวมทั้งข้อตกลงที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง แสดงแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้มากกว่า 1 แหล่ง การอ้างเหตุผลมีแหล่งความเชื่อ จำแนกข้อโต้แย้งจากองค์ประกอบภายนอก หรือมีการโต้แย้งโดยมีตรรกะเชิงเหตุผลรองรับอย่างเพียงพอถึงจุดอ่อนหรือข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือก	มีความถูกต้องในการแปลความหมายของข้อมูลหรือสารสนเทศ หรือระบุข้อตกลงเบื้องต้นที่ชัดเจนแสดงแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้มากกว่า 1 แหล่ง การอ้างเหตุผลมีแหล่งความเชื่อ จำแนกข้อโต้แย้งจากองค์ประกอบภายนอก หรือมีการโต้แย้งโดยมีตรรกะเชิงเหตุผลรองรับอย่างเพียงพอถึงจุดอ่อนหรือข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือกมา 1	มีความผิดพลาดบางประการในการแปลความหมายของข้อมูลหรือสารสนเทศ หรือข้อสรุปหรือลงข้อสรุปหรือแก้ปัญหา หรือมีการโต้แย้งโดยใช้หลักฐานที่เชื่อถือได้น้อย หรือให้เหตุผลรองรับอย่างผิวเผินสำหรับการลงข้อสรุปถึงจุดอ่อนหรือข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือกมา 1 วิธี	แปลความหมายของข้อมูลหรือสารสนเทศอย่างไม่ถูกต้อง หรือลงข้อสรุปหรือแก้ปัญหาอย่างไม่มีหลักฐาน หรือตรรกะเชิงเหตุผลรองรับ หรือใช้ข้อมูล สารสนเทศ หรือหลักฐานที่มีความเปราะบางโดยมีข้อตกลงเบื้องต้นที่ไม่ถูกต้อง หรือใช้แหล่งข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ หรือใช้การโต้แย้งที่ผิดพลาดถึงจุดอ่อนหรือข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือก	ไม่มีการประเมินข้อมูลสารสนเทศ หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อระบุจุดอ่อนหรือข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือกมา 1 วิธี	4 3 2 1 0 ○ ○ ○ ○ ○ ระบุไม่ได้ ○ ข้อเสนอแนะ:

ตัวชี้วัด	ขั้นเชี่ยวชาญ (4)	ขั้นชำนาญ (3)	ขั้นกำลังพัฒนา (2)	ขั้นเริ่มต้น (1)	ไม่มีร่องรอย/ หลักฐาน (0)	คะแนน
	มา 1 วิธี	วิธี		มา 1 วิธี		
5. การสังเคราะห์วิธีการแก้ปัญหา หมายถึง การเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงหรือทำให้วิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือกมา 1 วิธีมีความสมบูรณ์หรือเหมาะสมมากยิ่งขึ้น	มีการเชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดและแนวคิดจากแหล่งอ้างอิงที่มากกว่า 3 แหล่ง อย่างถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ หรือมีการใช้สารสนเทศใหม่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา หรือมีการระบุสารสนเทศที่ขาดหาย หรือมีการระบุผลกระทบที่สำคัญของสารสนเทศใหม่ต่อการพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	มีการเชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดและแนวคิดจากแหล่งอ้างอิงที่มากกว่า 3 แหล่ง อย่างถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ หรือมีการใช้สารสนเทศใหม่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา หรือมีการระบุผลกระทบที่สำคัญของสารสนเทศใหม่ต่อการพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	มีการเชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดและแนวคิดจากแหล่งอ้างอิงที่มากกว่า 3 แหล่ง อย่างไม่ถูกต้องและไม่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือมีการระบุผลกระทบที่ไม่สำคัญของสารสนเทศใหม่ต่อการพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา	มีการบูรณาการสารสนเทศจากแหล่งอ้างอิง 2-3 แหล่ง เพื่อสนับสนุนการคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหา และไม่มีการเชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดและแนวคิดจากแหล่งอ้างอิงให้ถูกต้องและมีความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือมีการระบุผลกระทบที่ไม่สำคัญของสารสนเทศใหม่ต่อการพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา	ไม่ระบุสารสนเทศใหม่เพื่อการคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหา	4 3 2 1 0 ○ ○ ○ ○ ○ ระบุไม่ได้ ○ ข้อเสนอแนะ:
6. การสะท้อนผลวิธีการแก้ปัญหา หมายถึง การสะท้อนผลการทำงานตลอดกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการแก้ปัญหาเพื่อระบุถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงาน และสิ่งที่ควรดำเนินการต่อไปเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนา	ระบุจุดแข็งและจุดอ่อนในการคิดของตน หรือ หรือระบุข้อสันนิษฐาน ค่านิยม และความคิดเห็นบางประการของคนอื่น ๆ หรือมีการเปรียบเทียบแง่มุมความคิดที่เป็นไปได้กับคนอื่น ๆ และประเมินสิ่งนั้นในบริบทของแง่มุมความคิดที่เป็นไปได้ถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงาน และสิ่งที่ควรดำเนินการ	ระบุจุดแข็งและจุดอ่อนในการคิดของตน หรือระบุข้อสันนิษฐาน ค่านิยม และความคิดเห็นบางประการของคนอื่น ๆ หรือมีการเปรียบเทียบแง่มุมความคิดที่เป็นไปได้บางประการกับคนอื่น ๆ ถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงาน และสิ่งที่ควรดำเนินการต่อไปเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนา	ระบุข้อสันนิษฐาน ค่านิยม และความคิดเห็นบางประการส่วนตน หรือระบุข้อสันนิษฐาน ค่านิยม และความคิดเห็นบางประการของคนอื่น ๆ หรือมีการเปรียบเทียบแง่มุมความคิดที่เป็นไปได้บางประการถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงาน และสิ่งที่ควรดำเนินการ	ระบุข้อสันนิษฐาน ค่านิยม และความคิดเห็นบางประการส่วนตน หรือไม่มี การแสดงแง่มุมความคิดที่เป็นไปได้ถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงาน และสิ่งที่ควรดำเนินการต่อไปเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผลการทำงานให้ดีขึ้น	ไม่มีการสะท้อนผลการคิดของตนถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงาน และสิ่งที่ควรดำเนินการต่อไปเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผลการทำงานให้ดีขึ้น	4 3 2 1 0 ○ ○ ○ ○ ○ ระบุไม่ได้ ○ ข้อเสนอแนะ:

ตัวชี้วัด	ขั้นเชี่ยวชาญ (4)	ขั้นชำนาญ (3)	ขั้นกำลังพัฒนา (2)	ขั้นเริ่มต้น (1)	ไม่มีร่องรอย/ หลักฐาน (0)	คะแนน
ผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น	ต่อไปเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น	ผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น	ต่อไปเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น			

รวมคะแนนความสามารถในการวิจัยฐาน CCR เท่ากับ คะแนน อยู่ในระดับ.....

เกณฑ์การแปลผล 0 – 4 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการวิจัยฐาน CCR อยู่ในระดับควรปรับปรุง

5 – 9 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการวิจัยฐาน CCR อยู่ในระดับเริ่มต้น

10 – 14 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการวิจัยฐาน CCR อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

15 – 19 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการวิจัยฐาน CCR อยู่ในระดับชำนาญ

20 – 24 คะแนน หมายถึง ความสามารถในการวิจัยฐาน CCR อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ

ประเด็นวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานในระดับมหาวิทยาลัย

โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

มหาวิทยาลัย.....จำนวนหลักสูตรที่เข้าร่วมโครงการ.....หลักสูตร

1. ข้อมูลพื้นฐานอาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการ

หลักสูตร	จำนวนอาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการวิจัยปีที่ 2			จำนวนอาจารย์ที่ได้รับการพัฒนาแยก 3 แนวคิด			จำนวนอาจารย์ที่ได้รับการพัฒนาครบทั้ง 3 แนวคิด แบบบูรณาการ	กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการพัฒนา (กรณารับกิจกรรมระดับภูมิภาค หรือระดับมหาวิทยาลัย)
	เดิมปี 1	ใหม่ปี 2	รวม	จิตตปัญญาฯ	Coaching	RBL		
1								
2								
3								
4								
5								
6								

2. การพัฒนาครูพี่เลี้ยง

หลักสูตร	จำนวนครูพี่เลี้ยงที่เข้าร่วม โครงการวิจัยปีที่ 2			จำนวนครูพี่เลี้ยงที่ได้รับการ พัฒนาแยก 3 แนวคิด			จำนวนครูพี่เลี้ยงที่ได้รับ การพัฒนาครบทั้ง 3 แนวคิด แบบบูรณาการ	กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการพัฒนา (กรณารับกิจกรรมระดับภูมิภาค หรือระดับมหาวิทยาลัย)
	เดิมปี 1	ใหม่ปี 2	รวม	จิตต ปัญญาฯ	Coaching	RBL		
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

3. การพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

หลักสูตร	จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วม โครงการวิจัยปีที่ 2			จำนวนนักศึกษาที่ได้รับการ พัฒนาแยก 3 แนวคิด			จำนวนนักศึกษาที่ได้รับ การพัฒนาครบทั้ง 3 แนวคิด แบบบูรณาการ	กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการพัฒนา (กรณีระบุกิจกรรมระดับภูมิภาค หรือระดับมหาวิทยาลัย)
	เดิมปี 1	ใหม่ปี 2	รวม	จิตต ปัญญาฯ	Coaching	RBL		
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

4. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพ (PLC)

หลักสูตร	กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เข้าร่วม			ระบุกิจกรรมการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง PLC (ระบุเฉพาะกรณีที่มีการปฏิบัติ)
	ครูพี่เลี้ยง	อาจารย์นิเทศ	นักศึกษา	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				

5. ประเด็นที่น่าสนใจอื่นๆ

หลักสูตร	สภาพการณ์/การดำเนินงาน/ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

ชื่อ-สกุล..... สาขาวิชา..... มหาวิทยาลัย.....

สะท้อนผลการเข้าร่วมกิจกรรม

1. สิ่งที่ได้ในวันนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. สิ่งที่ต้องการเพิ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สิ่งที่จะไปทำต่อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาอุปสรรคและการแก้ปัญหา

ด้าน	ปัญหา/อุปสรรค	การแก้ปัญหา	ผลที่เกิดขึ้น
นักเรียน			
ครูพี่เลี้ยง			
ผู้บริหารโรงเรียน			
ครูอื่นๆ			
ผู้ปกครอง			
ตนเอง			
อาจารย์นิเทศก์			
อาจารย์อื่นๆ			
เพื่อนนักศึกษา			

วิเคราะห์

1. จุดเด่นของ CCR

2. จุดที่พึงระวัง/ คำนึงถึง/ ความท้าทาย

3. ก้าวต่อไปของ CCR

3.2.3 เอกสารเรื่องเล่า CCR

อาจารย์ศึกษา เรื่องดำ
สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

โมเดลการจัดการเรียนรู้จากอาจารย์สู่นักศึกษาครู

หลักการแนวคิดในการนำ CCR มาใช้

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครูและพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาครู เพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีนวัตกรรมผ่านกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ จากการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) และการวิจัยเป็นฐาน (RBL) และสามารถนำไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ถ่ายทอดสู่ผู้เรียนในโรงเรียนได้ โดยมีแนวคิดในการนำ CCR มาใช้ ส่วนหนึ่งที่สำคัญก็เพื่อเฟ้นหากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีปัญหาสร้างสรรค์ มีการปฏิบัติจริง เรียนรู้และพัฒนาได้อย่างไม่สิ้นสุด และสามารถบูรณาการให้เกิดความหมายและคุณค่าของการเรียนรู้ต่อตนเองและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

กระบวนการในการนำ CCR มาใช้

กลยุทธ์

1. ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และวัฒนธรรมการเรียนรู้
2. ซ่อมเสริมและพัฒนาทักษะอย่างตรงจุด
3. สร้างหลักการด้านแนวคิด แนวทาง และแนวปฏิบัติ
4. ทดลอง เรียนรู้และพัฒนาไปด้วยกัน
5. สร้างสรรค์รูปแบบที่หลากหลายและขยายวงกว้างมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง

1. เตรียมความพร้อมและกำหนดแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและกิจกรรมให้กับนักศึกษาครู
3. ทดลองออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรม CCR
4. ถอดองค์ความรู้ จัดการความรู้ และสร้างแนวทางในการพัฒนาเพื่อใช้นวัตกรรมจริง
5. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และปฏิบัติการสอน
6. สรุป สะท้อนผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอแนวทางการพัฒนา
7. สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผลและการสะท้อนคิดในการนำ CCR มาใช้

การจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน หรือ CCR สามารถตอบโจทย์เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูสาขาภาษาไทยให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ของการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ซึ่งนับเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษา ก่อนเข้าสู่โลกของการทำงานจริงโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และสามารถนำมาใช้เป็นแนวคิดแนวทาง และแนวปฏิบัติ ปรับเปลี่ยนฐานการเรียนรู้และพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงและมีผลชัดเจนนั้น คือ การเปลี่ยนแปลงตนเอง ทั้งในด้านพฤติกรรมการแสดงออกและพฤติกรรมการเรียนรู้ภายในตนเอง ด้วยส่งผลให้เกิดเป็นตระหนักรู้ ต่อไปก็กลายเป็นการเรียนรู้ และรู้วิธีการที่จะพัฒนาการเรียนรู้ เมื่อพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น ก็จะมีวิธีที่จะพัฒนาผู้อื่น นั่นก็คือ อาจารย์และนักศึกษาสามารถพัฒนาตนเอง และนำไปพัฒนาผู้เรียนได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกกระบวนการจัดการเรียนรู้จะเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่จะหนุนเสริมความรู้ความเข้าใจ และเป็นประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะชุมชนวิชาชีพ (professional learning development : PLC) โดยเฉพาะนักศึกษาครูที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสายงานวิชาชีพครูต่อไปในอนาคต

อาจารย์ผการัตน์ ไรจน์ดวง
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ชื่อเรื่อง : การศึกษาเจตคติทางวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อรายวิชาการผลิตอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CCR

หลักการ

การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งความรู้ทางวิทยาศาสตร์ช่วยให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยี ในทางกลับกันเทคโนโลยี ก็มีส่วนสำคัญที่จะให้เกิดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21 เริ่มด้วยการฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนเปลี่ยนจากผู้บรรยายให้ความรู้เป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้คำปรึกษา (Coach) มีการเรียนแบบบูรณาการสหวิชาการ เชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการ

การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นกับนักศึกษา คือ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งหมายถึงคุณลักษณะหรือลักษณะนิสัยของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหาความรู้โดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นแนวคิดเชิงบูรณาการ กระบวนจิตปัญญาศึกษา การโค้ช และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active Learning) โดยการเรียนรู้แบบกระบวนการ CCR จะทำให้ผู้เรียนมีสมาธิและความพร้อมในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง เผชิญเหตุการณ์จริง สร้างสรรค์ผลงานจากกระบวนการคิด การทำงานที่เป็นระบบ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา ค้นหาคำตอบจากการสืบค้น และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง เมื่อผู้เรียนเจอปัญหาที่สามารถมาปรึกษาผู้สอนเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ ผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แนะแนวทางโดยการให้นักเรียนเป็นผู้คิดหาวิธีแก้ไขด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในทุกๆ ด้าน และจำเป็นต้องมีเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ภายในท้องถิ่น โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่โรงเรียน เพื่อช่วยและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้วิทยาศาสตร์กับภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ซึ่งเป็นแนวคิดเชิงบูรณาการกระบวนการจิตปัญญาศึกษา การโค้ช และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน มาใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการผลิตอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป เพื่อศึกษาเจตคติทางวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CCR ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กระบวนการ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development) เพื่อการศึกษาเจตคติทางวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อรายวิชาการผลิตอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CCR จำนวนนักศึกษา 15 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเน้นการตามหัวข้อ ดังนี้

ขั้นการเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้	เอกสารที่ใช้
1. ขั้นเตรียมความพร้อม	- ชี้แจงมคอ.3 และรายละเอียดของรายวิชา - เปิดใจเรียนรู้ ใช้กระบวนการจิตปัญญาศึกษา (C) ได้แก่ กิจกรรมสมาธิดี การฟังดี, กิจกรรมคุณค่าของวัสดุเหลือใช้, กิจกรรมตาดีได้ ตาร้ายเสีย	- แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
2. ขั้นแสวงหาความรู้	- ผู้สอนให้ความรู้เรื่องการเลือกใช้วัสดุและหลักการผลิตสื่ออุปกรณ์การสอนที่ถูกต้อง - การสร้างโจทย์การวิจัย โดยให้นักศึกษาลงพื้นที่โรงเรียนขนาดเล็ก สํารวจสภาพปัญหาและสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับการขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการสอนวิทยาศาสตร์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อกำหนดโจทย์วิจัย	- แบบฟอร์มการสำรวจภาวะขาดแคลนสื่อ
3. การเชื่อมสู่การปฏิบัติ	- นักศึกษาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตสื่อเพิ่มเติม - นักศึกษาออกแบบชิ้นงาน (อุปกรณ์และสื่อที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในโรงเรียน) - โดยให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มออกแบบชิ้นงานโดยมีผู้สอนเป็นโค้ช (Coaching) - แนะนำผู้เรียน และนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อผ่านการเห็นชอบจากผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน - เมื่อนำเสนอโครงร่างการออกแบบชิ้นงานผ่านแล้ว จึงสร้างชิ้นงานที่เป็นสื่อให้ - สอดคล้องกับสภาพปัญหาขาดแคลนสื่อ ระดับชั้นเรียน สารการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	- แบบฟอร์มการออกแบบชิ้นงาน
4. การสะท้อนการเรียนรู้และประเมินผล	- นักศึกษานำชิ้นงาน (สื่อ) ที่สร้างขึ้นมา มาเสนออีกครั้ง ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินชิ้นงานของแต่ละกลุ่ม เพื่อปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้โรงเรียน ซึ่งจะได้รับการประเมินจากครูผู้สอนประจำรายวิชา และนักเรียนในชั้นเรียน - นักศึกษามาร่วมกันสะท้อนความคิดในการผลิตสื่อ ปัญหาอุปสรรค และความรู้สึกลังจากการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสื่อการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ - กระดาษสะท้อนความคิด - แบบประเมินเจตคติทางวิทยาศาสตร์ - แบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียน
5. สรุปการเรียนรู้สู่การพัฒนา	- ผู้สอนวิเคราะห์การสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียน และบันทึกผลสะท้อนการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งถัดไป	- แบบบันทึกการสะท้อนการเรียนรู้หลังจัดการเรียนการสอน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ :

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ 70 % ทุกคน เนื่องจากมีสถานการณ์ใหม่ให้ผู้เรียนได้ฝึกเจตคติทางวิทยาศาสตร์ เราให้เกิดความสนใจในการตอบปัญหา และได้คิดอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น เรียงลำดับความคิดอย่างถูกต้องเหมาะสม ก่อนนำไปสู่การสรุปที่ถูกต้องที่สุด และสามารถนำประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ได้เป็นอย่างดี ด้วยการขยายความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพและมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้น

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาการผลิตอุปกรณ์การสอน วิทยาศาสตร์ ด้วยกระบวนการ CCR อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการฝึกกิจกรรมจิตปัญญาศึกษา ช่วยในการกระตุ้นความคิดของผู้เรียน มองเห็นจุดประสงค์ของการเรียนรู้ การสร้างชิ้นงานจากสถานการณ์จริง ซึ่งต้องใช้การคิดวิเคราะห์ในการสร้างชิ้นงาน จึงจะได้ชิ้นงานที่มีประสิทธิภาพ โดยมีผู้สอนเป็นโค้ช คอยแนะนำและเป็นพี่ปรึกษา

ตัวอย่างการนำไปใช้

หลังจากนำกระบวนการ CCR ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการผลิตอุปกรณ์การสอน วิทยาศาสตร์ ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จในระดับมาก นักศึกษาสามารถนำกระบวนการนี้ไปใช้ในรายวิชาอื่นได้ ยกตัวอย่างเช่น ในการสอนรายวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ นักศึกษานำกิจกรรมจิตปัญญาศึกษาไปใช้ในการขึ้นเกริ่นนำก่อนเข้าสู่บทเรียน ซึ่งนักศึกษานำกิจกรรมจิตปัญญาไปเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จะสอน เพื่อให้ผู้เรียนฝึกความคิดและมองเห็นจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้

Miracle CCR

แนวความคิดบูรณาการ CCR ที่สำคัญคือการยอมรับและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ปรับวิธีเรียนให้เข้าใจ ทั้งผู้สอนและผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ร่วมกันช่วยให้เกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของทั้งสองฝ่าย โดยที่ผู้สอนและผู้เรียนต้องรู้จักบทบาทของตนเอง ที่สำคัญคือ ฐานกาย ฐานจิต การคิดอย่างเป็นระบบและการคิดเชิงเหตุผล เข้าใจตนเองและผู้อื่น ความรู้สึก การได้ผ่อนคลาย ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การเรียนจะต้องอิสระในความคิดไม่ปิดกั้น แต่จะต้องมีการสรุปชัดเจนโดยการสะท้อนคิด และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ทุกอย่างจะต้องไปด้วยกันแบบธรรมชาติไม่บังคับจนไม่เป็นตัวของตัวเอง การเรียนรู้จึงจะเกิดประสิทธิภาพ

ในตอนเริ่มต้นข้าพเจ้ามารับงานนี้ต่อจากอาจารย์ท่านหนึ่งซึ่งเขาไปศึกษาต่อ ท่านบอกว่าสาขาวิชาพลศึกษาต้องเข้าร่วมโครงการนี้ด้วย เพราะเป็นของคณะ และเรารับมาแล้วด้วย ข้าพเจ้าก็ตอบรับแบบงง ๆ ต่อมาคณะก็จัดให้มีการประชุม CCR เพื่อทำความเข้าใจ ก็ไม่ค่อยเข้าใจเท่าไรนะค่ะ ข้าพเจ้าก็นำเอกสารหน้าปกชมพูขณะนั้นไปศึกษา และนำไปใช้กับนักศึกษาที่ละชั้นตามความเข้าใจ วันหนึ่งประมาณปลายปี 2559 มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งมีอาจารย์มาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี สงขลา ภูเก็ต และยะลา รวมทั้งตัวแทนจาก สกว. ท่านคณิตและท่านรองคณิตฝ่ายวิชาการบอกให้ข้าพเจ้าออกไปเล่าที่นำไปใช้กับนักศึกษาให้ที่ประชุมได้ฟัง ตอนแรกก็เกรงว่าจะไม่ถูกต้อง เพราะศึกษาจากเอกสารเท่านั้น ยังกง ๆ และสับสนอยู่ แต่เอาละไหน ๆ ก็ไหน ๆ ข้าพเจ้าเล่าตามสภาพจริงตามที่ได้มีการนำไปใช้ เริ่มตั้งแต่ปฏิบัติในชั้นตอนแรก คือ ใช้ C (Contemplative education) ซึ่งเป็น C ตัวแรก ในการนำเข้าสู่บทเรียนนั่นเอง เมื่อนักศึกษาเข้ามาในห้องเรียนนั่งเรียบร้อยแล้ว ประธานห้องก็บอกทำความเข้าใจ ข้าพเจ้าแนะนำตัวเองแล้ว ก็ขอเวลาสักเล็กน้อยรู้จักนักศึกษา โดยการขานชื่อตามลำดับตามใบรายชื่อนักศึกษาที่ได้มาจากระบบออนไลน์ และบอกว่า หากครูอ่านชื่อและนามสกุลของลูกผิด บอกด้วยนะ ต่อไปจะได้ขานชื่อถูกต้อง เมื่อขานชื่อแล้วข้าพเจ้าก็ส่งใบรายชื่อให้นักศึกษา ให้เขารอกชื่อเล่นและหมายเลขโทรศัพท์ทุกคน และเพื่อไม่ให้เสียเวลาข้าพเจ้าจะให้ใบรายชื่อ 4 ใบ ในการเขียนเป็นการกระจายให้รวดเร็วขึ้น สังเกตเห็นว่าเมื่อนักศึกษารอกเรียบร้อยแล้ว ส่วนมากก็นำโทรศัพท์ขึ้นมาเพื่อส่งข้อความทางไลน์บ้าง เล่นเกมบนออนไลน์บ้าง เมื่อเสร็จแล้วนักศึกษาก็รวบรวมส่งข้าพเจ้า จากนั้นแจกโครงการสอน และขอให้นักศึกษาดูตาม ข้าพเจ้าชี้แจงรายวิชาตามโครงการสอน คือวิชาโครงการสุขภาพในโรงเรียน เมื่อเสร็จแล้วข้าพเจ้าถามว่าใครสงสัยหรืออยากให้ปรับเปลี่ยนส่วนใดบ้าง ทั้งช่วงเล็กน้อยเพื่อให้ได้คิด ทบทวน ข้าพเจ้าจึงบอกว่าถ้ายังคิดไม่ออกว่าจะให้ครูปรับเปลี่ยนส่วนไหน นำกลับไปทบทวนก่อนก็ได้ แล้วไว้มากุ้ยกันคราวหน้า จากนั้นข้าพเจ้าได้เกริ่นนักศึกษาว่า วันนี้ครูจะให้ลูก ๆ รำลึกถึงเหตุการณ์ที่ถูกประสบมาในอดีตที่ผ่านมาขอให้นักศึกษา นั่งสงบยืดตัวตรง หลับตาและ.....(ยังพูดไม่ทันจบ) มีนักศึกษาคนหนึ่งพูดแทรกมาว่า อาจารย์ครับให้ผมไปวิ่งรอบสนามดีกว่าให้ผมนั่งสมาธิครับ อาจารย์ต้องเข้าใจนะว่านี่คือเด็กพละครับ...เข้าใจละว่าเขา

คงชอบกิจกรรมออกแรงมากกว่า รีเขาจะกวนข้าพเจ้าไม่สามารถทราบได้ เพราะเป็นครั้งแรกที่เข้าสอน และเพิ่งจะมีอาจารย์ที่มาประจำหลักสูตรเป็นผู้หญิงมาสอนพวกเขา...ข้าพเจ้าก็บอกว่าไว้วิชาทักษะก็หามาจะค่อยวิ่งกัน ตอนนี้อย่าเป็นวิชาในห้องเรียนก่อน เผื่อว่าลูกจะได้นำเทคนิคนี้ไปใช้กับลูกศิษย์ของลูกใจคะ นักศึกษา ยังคงได้ตอบว่า ไม่มีหรอกครับตั้งแต่มาเรียนที่นี่ก็ไม่มีอาจารย์ให้ทำ มีก็ให้พวกเราบริหารร่างกายหรือไม่ก็วิ่งก่อนเรียน ผมชอบวิ่งมากกว่าสมาธิครับ (เสียงกวน ๆ แต่ก็น่ารัก)...เออละลองดูนะคะ หากไม่ชอบคราวหน้าก็เราค่อยเปลี่ยนวิธีการใหม่ หรือเป็นวิธีตามที่ลูกเสนอดีไหมคะ แต่วันนี้ลองทำตามแบบที่ครูว่าก่อนนะคะ เสียงถอนใจ (เฮ้อ ยาว ๆ) นักศึกษาอีกคนเสริมว่า เอ็งอย่าเรื่องมากนะ (ดิฉันไม่หันหน้ามาทางครู คิดว่าเขาใช้สรรพนามผิดคะครู) ฟังอาจารย์ก่อน ข้าพเจ้าได้โอกาสรีบพูดเลยคราวหน้าค่อยวิ่งนะคะ ได้ยินเสียงโห่หน่อย ๆ ไม่ใช่ให้ข้าพเจ้าแน่นอนคะ.... เออละคะเดี๋ยวทำตามที่คุณบอกนะคะ ให้ลูกนั่งตัวตรง ไม่งอตัว ไม่ห่อไหล่ พร้อมนะคะ ค่อย ๆ หลับตาลง แล้วให้นึกไปถึงโรงเรียนของลูกในชั้นมัธยม ลูกเห็นโรงเรียนเป็นแบบไหน ชอบส่วนไหนของโรงเรียน ขณะนั้นห้องเรียนเงียบมาก เวลาผ่านไป...ข้าพเจ้าเริ่มพูดด้วยน้ำเสียงเบา ซ่า ๆ เห็นแล้วมีความสุขนะ...แล้วเห็นในสิ่งที่เราไม่ชอบบ้างไหม อยากพัฒนาตรงนั้นล่ะ เราจะทำอย่างไรหากเราได้เป็นคุณครู...เวลาผ่านไปสักพัก ข้าพเจ้าก็บอกให้นักศึกษาค่อย ๆ ลืมตา...เห็นอะไรกันบ้างเอ่ย คำถามแรกก็คือ เป็นไงบ้างชอบโรงเรียนของเราตรงไหน ถ้านักศึกษาคนที่อยากออกไปวิ่งนั้นล่ะคะ...เขาตอบอย่างเต็มใจ และตอบไปถึงสิ่งที่เขาเห็นว่าควรที่จะพัฒนาคะ โดยที่ข้าพเจ้ายังไม่ถาม จากนั้นข้าพเจ้าก็ลองสุ่มเรียกอีก 3 คน เพื่อตอบแนวคิดของเขาในการที่อยากจะให้เป็น และสุดท้ายก็ถามว่าใครอยากเล่าและแชร์แนวความคิด ตอนนี้ นักศึกษาแย่งกันยกมือจะตอบคะ ข้าพเจ้ายังไม่สรุป แต่จะให้แนวคิดว่าคุณทุกคนเป็นเด็กยุคใหม่ บรรณาธิการมีคุณภาพที่ดีด้วยกันทั้งหมด ลูกเป็นผู้โชคดีที่เลือกเรียนสายวิชาชีพครู เพราะเราสามารถช่วยนักเรียนเยาวชนของเราให้มีคุณภาพที่ดีได้ ไม่ว่าจะทำอยู่โรงเรียน บ้านและชุมชน

ต่อมาในขั้นสอนนำเอา C ตัวที่สองมาใช้ นั่นคือ Coaching and Mentoring ที่เรียกสั้น ๆ ว่าการโค้ช หรือระบบพี่เลี้ยง ข้าพเจ้าก็เล่าให้ผู้เข้าร่วมประชุมฟังในครั้งนั้นว่า ข้าพเจ้าให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มการทำงาน ตามหัวข้อที่กำหนด และให้เขาเข้าระบบกลุ่ม ทำงานร่วมกัน ข้าพเจ้าก็จะเดินดูการทำงาน นักศึกษากลุ่มใดที่ สงสัย ไม่เข้าใจ ก็ให้คำปรึกษา และก่อนจะได้คำตอบก็จะใช้คำถามย้อนกลับเสมอ ว่าทำไมคิดเช่นนั้น คนนี้ ทำไมคิดแบบนี้ คนนี้จะทำไมคิดไม่เหมือนเพื่อน เพื่อกระตุ้นให้เขาเกิดความคิดที่หลากหลายและค้นหาคำตอบ สุดท้ายของกลุ่ม แต่ก็จะมีนักศึกษาในกลุ่มย่อยนั้นที่เราเข้าไปเป็นโค้ชให้ พูดว่า “อาจารย์บอกมาเลยจะได้ทำ นี่รออาจารย์ตอบอยู่นะ” ข้าพเจ้าสังเกตได้ว่าเขาใจร้อนกันส่วนมาก เหมือนจะทำอะไรอย่างรวดเร็วให้เสร็จไป ในขั้นตอนนี้ใช้เวลานานมาก เพราะนักศึกษายังไม่ชินกับการถูกซักถาม และหากกลุ่มไหนไม่มีปัญหา ข้าพเจ้าก็จะไปร่วมวงด้วยเช่นกันเพื่อถามข้อสงสัย (ถามแทนสมาชิกในกลุ่ม) ให้เขาได้คิดและร่วมกันตอบ จะเห็นว่า นักศึกษาก็จะใช้การหาคำตอบจาก google บ้างเพื่อสนับสนุนเหตุผลของเขาและของกลุ่ม สุดท้ายแล้วแต่ละ กลุ่มก็ทำงานเสร็จและมีการนำเสนอ พร้อมกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ซึ่งก็ยังมีคำถามอีกมากมาย จึงให้งาน นักศึกษาไปค้นคว้าจากหอสมุดกลาง และเขียนลงในสมุด นำส่งในวันที่กำหนดก่อนการเข้าเรียนครั้งถัดไป (เป็นกุศโลบายของข้าพเจ้าให้นักศึกษาได้เข้าใช้หอสมุด เพราะได้สอบถามเรื่องการเข้าใช้หอสมุด น้อยมาก) สำหรับเรื่องการวิจัยเป็นฐานข้าพเจ้ายังไม่ได้นำมาใช้ในครั้งนั้น เมื่อข้าพเจ้าเล่าจบทุกคนปรบมือและได้รับคำ ชื่นชม แต่ละคนก็จะเสริมและเติมเต็มให้กับข้าพเจ้า ก็ได้ความรู้จากครั้งนั้น อย่างกัลยาณมิตร ถือว่า PLC

จากนั้นข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้าประชุมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งก็ไปแบบงง ๆ นะ ในครั้งนั้น ท่านวิทยากร คือ ผศ.ดร.ฉันท ธาตุทอง (ก่อนดำรงตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช) ท่านให้ความรู้ซึ่งท่านบูรณาการ PLC และ CCR วิทยากรเก่งมาก ให้เราได้มีส่วนร่วมในการใช้ทักษะคิดอย่างมีเหตุผล คิดเชื่อมโยงและคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ ตอบตรงบ้างไม่ตรงบ้าง ซึ่งในช่วงเวลาไม่มากนักเรารู้สึกว่า ได้บริหารสมอง ก็ได้นำเทคนิคต่าง ๆ นำกลับมาประยุกต์ใช้กับนักศึกษา

จากการเข้าร่วมประชุม CCR ในครั้งต่อ ๆ มา และภายหลังได้ร่วมเป็นวิทยากรผู้ช่วยที่วิทยากรของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ได้รับเชิญเป็นวิทยากร ถือว่าเป็นประสบการณ์และได้ความรู้รวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ จากวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมซึ่งเป็นทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูพี่เลี้ยง จากนั้นข้าพเจ้าก็ประเมินตัวเองได้ว่าพัฒนาขึ้นจากเดิมมาก เริ่มตั้งแต่นักศึกษาปีที่ 1 มา ข้าพเจ้าลองทำตามที่มีการจัดประชุม มีการให้เขียนชื่อตัวเองแขวนระดับหน้าอก ให้ระบายสีสันได้ โดยมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ง่ายต่อการเรียกชื่อและจำได้ดี ซึ่งเทคนิคนี้ข้าพเจ้าจึงนำมาใช้กับนักศึกษาพลศึกษาทุกชั้นปีที่สอนด้วย

จากการสอนวิชาโครงการสุขภาพในโรงเรียนในปีต่อมาได้นำกระบวนการ CCR มาใช้ครบทุกขั้นตอน ตั้งแต่การจัดกิจกรรมเตรียมนักศึกษา ทั้งฐานกาย ฐานคิดและฐานใจ ได้ร่วมประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายในชุมชนสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษา ศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องร่วมกับนักศึกษาและให้คำปรึกษา กระตุ้นพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการศึกษาประเด็นต่าง ๆ จนสุดท้าย ได้ใช้ตัว R (Research-Based Learning) โดยให้ผู้เรียนได้ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ข้าพเจ้าคอยกำกับติดตาม ให้คำปรึกษาในการดำเนินการกับผู้เรียนตลอด บางครั้งทางโทรศัพท์ บางครั้งทางกลุ่มเฟสบุ๊ค ที่ได้ตั้งแยกกลุ่มเรียน กลุ่มรายวิชาไว้ตั้งแต่ครั้งแรกที่สอนในรายวิชานั้น ๆ และเก็บรวบรวมข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ตั้งแต่การดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักศึกษา กลุ่มชุมชน ตลอดจนประเมินผลระหว่างเรียนร่วมกันด้วย

สิ่งที่ได้จากการนำกระบวนการ CCR ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา ข้าพเจ้าประทับใจกับตัวเอง มันเป็น Miracle CCR เลยละ ที่เห็นชัดคือนักศึกษาพลศึกษามีการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านกาย ใจ และด้านการคิด กิริยาจะอ่อนน้อม ใจเย็น และทำงานเป็นระบบมากขึ้นเพราะจะต้องมีสมุดจดงานและนำเสนอ มีการปรับลายมือของตนเองดีขึ้น ช่วยกันทำงานกลุ่ม เพราะจะสอบถามหัวหน้ากลุ่มเสมอ เพื่อแก้ไขปัญหามีการพัฒนานิสัยในการเรียนของตนในทางที่ดี การเข้าเรียนสายน้อยลงมาก ที่สำคัญเกิดความสามัคคีในการเรียนรู้ ทุกครั้งได้นั่นเสมอว่าเราเป็นแม่แบบ

เป็นแบบอย่างให้แก่ลูกศิษย์ของเราและเยาวชนในอนาคต รวมถึงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาได้นำกระบวนการ CCR ไปใช้ ได้นำเทคนิคของข้าพเจ้าไปปรับใช้ นักศึกษาเล่าให้ฟังว่าสามารถควบคุมชั้นเรียนได้เพราะใช้กระบวนการสอนนี้ แม้ว่าจะไม่ครบทุกเทคนิคขั้นตอนหนูก็สามารถควบคุมด้วยกิจกรรมในบางครั้ง โดยไม่ต้องใช้นกหวีดทุกครั้งเหมือนเมื่อก่อน แค่นี้ก็เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม และข้าพเจ้าจะร่วมพัฒนานักศึกษาให้เป็นครูในดวงใจของเด็ก ๆ ต่อไปโดยใช้กระบวนการ CCR

นางสาวธนพร จินตะโรจน์
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

การจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR พัฒนาต้นกล้าอย่างเป็นระบบ

ดิฉันนางสาวธนพร จินตะโรจน์ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ดิฉันได้ไปฝึกสอนโรงเรียนทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนที่ดิฉันจะไปฝึกสอนที่โรงเรียนทุ่งสง ดิฉันได้ไปสังเกตการสอนที่นั่นมาแล้วหนึ่งภาคเรียน แต่ความรู้สึกระหว่างที่ไปสังเกตการสอนกับการไปฝึกสอนนั้นแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพราะตอนไปสังเกตการณ์สอนเราจะไม่ค่อยมีบทบาทอะไรมากมาย แต่การฝึกประสบการณ์นั้นมีอะไรมากมายที่เราจะต้องปฏิบัติไม่ว่าจะงานสอนหรืองานโรงเรียน ดิฉันได้รับมอบหมายให้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2จำนวน3ห้องห้องละ45คน ได้แก่ ห้องม.2/6 นักเรียนห้องนี้จะค่อนข้างตั้งใจเรียน กระตือรือร้นในการเรียน ไม่ก่อกวนหรือเล่นกันระหว่างที่สอน ถ้ามีก็น้อยมาก ประมาณแค่3-4 คน และห้องม.2/9 ห้องนี้นักเรียนส่วนใหญ่สมาธิค่อนข้างสั้น วอกแวกง่าย และเล่นกันเวลาเรียน ยิ่งเนื้อหาในบทเรียนเยอะจะยิ่งทำให้นักเรียนเบื่อและไม่อยากเรียนมากขึ้น และห้องสุดท้าย คือ ม.2/12 ห้องนี้จะมีนักเรียน 2 กลุ่ม คือตั้งใจเรียนไปเลยและเล่นตลอดเวลา ทำให้ดิฉันกังวลใจในการสอนเป็นอย่างมาก เพราะรูปแบบการสอนหรือกิจกรรมที่เตรียมไว้ไม่สามารถใช้ได้กับนักเรียนทั้งสามห้อง ดิฉันจะต้องปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

จนวันหนึ่งในขณะที่ดิฉันได้เข้าสอนคาบแรกของทั้ง 3 ห้องปรากฏว่า ดิฉันได้เจอพฤติกรรมเด็กที่แสดงออกมาในระหว่างเรียนมากมาย เช่น บางคนตั้งใจฟังที่ดิฉันพูด บางคนหยอกล้อ อยู่ไม่นิ่ง เมื่อครูอธิบายก็มักจะก่อกวน ทำให้สิ่งที่ดิฉันคิดว่าวันนี้จะใช้สอนอันนี้ และกิจกรรมที่เตรียมมาต้องหยุดชะงักในทันที เพราะมัวแต่ตอบโต้เด็กระหว่างที่เรียน ทำให้หมดคาบเสียก่อน ภาพฝันในใจที่คิดว่านักเรียนจะสนุกกับการเรียนภาษาไทยและตั้งใจเรียนที่ครูสอนก็ปิดฉากลง ดิฉันได้ปรึกษาปัญหาดังกล่าวกับครูพี่เลี้ยงว่าจะทำอย่างไรให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น จนได้คำตอบมาว่า “หนูต้องรู้จักการซื้อใจเด็กเสียก่อนโดยการฟังคำตอบของเด็กอย่างตั้งใจ และเป็นที่ปรึกษาที่ดี ที่สำคัญก่อนการเรียนครูและนักเรียนต้องร่วมกันตั้งกฎกติกาการเรียน และต้องทำตามกติกาด้วยกันทั้งคู่ หากนักเรียนไม่ปฏิบัติตามกติกาที่ร่วมวางกันไว้ครูก็ต้องทำตามกฎทันที แต่หากเด็กมีเหตุผลอธิบายสาเหตุปัญหาได้ ก็ให้ครูพิจารณาตามที่เห็นสมควร”

ดิฉันเริ่มนับหนึ่งใหม่อีกครั้งและทำตามคำแนะนำของครูพี่เลี้ยง ปรากฏว่าได้ผลแต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจจากปัญหาเล็ก ๆ ในเรื่องพฤติกรรมกรเรียนของเด็ก ๆ ทำให้ดิฉันเริ่มกังวลมากขึ้น ดิฉันเริ่มอ่านวิธีการจัดการเรียนการสอนต่างๆ เพิ่มเติม วิธีการควบคุมชั้นเรียน สื่อที่น่าสนใจ แต่ผลที่ได้ก็ยังไม่ดีเท่าที่ควรเพราะเด็ก ๆ ยังเล่นกันในคาบเรียนเช่นเดิมและจำบทเรียนได้เฉพาะช่วงที่สอนในคาบเท่านั้น ดิฉันจึงตัดสินใจปรึกษาครูนิเทศวิชาเอกว่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร ก็ได้ทราบว่าในอีก 2 อาทิตย์ข้างหน้าจะมีการจัดโครงการอบรมปฏิบัติการในโครงการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัย หรือที่อาจารย์เรียกชื่อภาษาอังกฤษให้ฟังว่า CCR ดิฉันจึงได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการดังกล่าว จากการเข้าร่วมโครงการดิฉันก็ได้ทราบแนวคิดหลักที่สำคัญของ CCR คือ เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการประยุกต์ใช้แนวคิดและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของโครงการวิจัย โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (ตระหนักรู้คือเตรียมพร้อม) 2) ขั้นแสวงหาความรู้ (ถามคือ สอน) 3) การเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ (ปฏิบัติได้คือเข้าใจ) 4) การสะท้อนการเรียนรู้และประเมินผล (สะท้อนคิด คือเรียนรู้) 5) สรุปการเรียนรู้สู่การพัฒนา

(เขียนคือคิด) ในระหว่างที่อบรมวิทยากรก็มีตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ CCR มาให้ดูมากมาย และตัวอย่างกิจกรรมจิตตปัญญาต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน รวมทั้งผลที่ได้รับ กระบวนการที่สำคัญของ CCR คือครูจะต้องเปลี่ยนบทบาทใหม่จากผู้สอนเป็นโค้ช โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง หลังจากการอบรมเสร็จก็ได้รับคำแนะนำจากครูนิเทศอีกหลายประเด็น เช่น การจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงกับสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่นของเด็ก การศึกษาค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ โดยกระบวนการกลุ่ม การทำโครงการ การนำกิจกรรมจิตตปัญญาไปใช้ก่อนสอนเพื่อสร้างสมาธิ

ดิฉันได้เขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการ CCR ในหน่วยของการเขียน โดยเริ่มจากวิเคราะห์ผู้เรียนว่าต้องการเรียนแบบใด สนใจอะไรมากที่สุดในเรื่องสุนทรพจน์ จากนั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมจิตตปัญญาคือการนั่งสมาธิและการฟังอย่างลึกซึ้ง ก่อนจะไปค้นหาความรู้คือการทำโครงการโดยกระบวนการกลุ่มเรื่องสุนทรพจน์ โดยครูคอยให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษาจากนั้นร่วมกันสรุปเป็นแผนผังความคิดที่นักเรียนชอบ และขั้นที่3 คือ การเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติโดยการให้นักเรียนเลือกวรรณคดีที่ชอบ ในขั้นนี้ครูใช้วิธีการโค้ชคือการตั้งคำถามว่า “เหตุใดนักเรียนจึงชอบเรื่องนี้” “เรื่องนี้มีหลักคำสอนหรือคุณค่าใดบ้าง” “เราจะนำหลักคำสอนมาปฏิบัติได้อย่างไร” จากนั้นนำไปสู่ขั้นที่4 คือสะท้อนคิด โดยให้นักเรียนสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องคติธรรมคำสอน จากแหล่งข้อมูล เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต หรือจากบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำคติธรรมคำสอนมาใช้ในชีวิตประจำวัน แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในใบกิจกรรม แบบสำรวจ “คติธรรมคำสอนท่านสุนทรโวหาร” ก่อนจะนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาวิเคราะห์โดยการจัดประเภทของคติธรรมคำสอนให้สอดคล้องกับวรรณคดีที่ศึกษา เช่น คำสอนเรื่องการประพฤติตน ความซื่อสัตย์ การใช้จ่าย และขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นที่5 สรุปการเรียนรู้สู่การพัฒนา โดยนักเรียนจัดทำผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานเขียนการ์ตูน “โวหารคำสอน”

ผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR นักเรียนสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น มีสมาธิในการเรียน และสนุกกับการเรียนรู้เพราะครูบูรณาการกิจกรรมที่หลากหลายและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ได้เรียนรู้ตามความสนใจโดยไม่ต้องกังวลว่าชิ้นงานที่ตนได้ออกแบบเองนั้นจะถูกต้องหรือไม่ เพราะครูได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กล้าคิด กล้าตัดสินใจ อีกทั้งผู้เรียนยังได้เรียนรู้การทำงานโดยกระบวนการกลุ่มโครงการเป็นฐานทำให้ผู้เรียนรู้จักสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบ และได้ปฏิบัติงานจริงจากการลงชุมชนไปสำรวจจดคำสอนต่าง ๆ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้นิทานของตนที่แต่งเองให้เพื่อนฟังในห้องเรียน ช่วยเพิ่มสีสันการเรียนรู้และทักษะการคิด การเขียน การสื่อสาร มากยิ่งขึ้น

กิจกรรมสะท้อนความรู้สึ

นักเรียนนำเสนอผลงาน

ผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

นางสาววิลาวัลย์ ดัทยาวัตร
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ชื่อวิจัย : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ (แรงเสียดทาน) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม

แนวคิดและหลักการ

การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในด้านการคิดนั้น เป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนา ซึ่งความสามารถในการคิด วิเคราะห์เป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้ยุคปัจจุบัน การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและการแก้ปัญหา ในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ทำให้ได้ คิดให้เป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การคิดเป็น คือ การคิดอย่างมีเหตุผลและไตร่ตรองรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อหรือกระทำการสิ่งใด การคิดดังกล่าวจะส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545:14)

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนา ตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ซึ่งประกอบด้วย

C = Contemplative (จิตตปัญญาศึกษา) เป็นการพัฒนาจิตใจ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยใจ มีใจพร้อมที่จะเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

C = Coaching เป็นการเรียนรู้โดยมีครู เป็นพี่เลี้ยงสอนงานให้อย่างมีขั้นตอน และให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ มีการติดตามการทำงานเพื่อให้นักเรียนมีการนำไปใช้ปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

R = Research-Based Learning (RBL) หมายถึง การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัย

แรงต้านอากาศ เป็นปริมาณหนึ่งทางฟิสิกส์ที่ในปัจจุบัน ถูกพัฒนาต่อยอดแล้วนำมาใช้กับเทคโนโลยีหรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆมากมาย เช่นร่มชูชีพ ปัจจุบันมีการนำร่มชูชีพมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น การกีฬาทางอาหาร การฝึกทางอาหาร เป็นกีฬา หรือใช้เป็นอุปกรณ์ฉุกเฉินในการช่วยชีวิต ยามเครื่องบินหรือเฮลิคอปเตอร์ขัดข้องกลางอากาศ หากร่มชูชีพไม่ได้คุณภาพหรือไม่ทำงาน อาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้ โดยพื้นที่หน้าตัดที่ชนกับโมเลกุลของอากาศนั้นมีผลต่อแรงต้านอากาศ (Oregon State University research team, No date)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ (แรงเสียดทาน) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นพร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการพัฒนาการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ตามศักยภาพของตน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้ได้ประโยชน์สูงสุด

กระบวนการ

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

(C : Contemplative Education) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมฝึกสมาธิโดยการให้นักเรียนทำท่าทางตาม จังหวะเพลง (เพลงดังดอกไม้บาน(การฝึกสมาธิ)) เพื่อสร้างความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ สุนทริยสนทนาการ สะท้อนการเรียนรู้ ฝึกสมาธิ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จัดทำโครงงานประเภททดลอง เรื่อง รมชูชีพที่ลอยใน อากาศได้นาน (R = Research-Based Learning (RBL)) โดยออกแบบการสร้างรมชูชีพ และออกแบบการ ทดลอง เพื่อหาข้อสรุป และจัดทำรูปเล่มรายงาน โดยมีครูเป็นผู้ควบคุม (C: Coaching (การชี้แนะ)

ผลที่ได้รับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ จัดการเรียนรู้แบบ CCR เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ (แรงเสียดทาน) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม จำนวน 36 คน พบว่าคะแนนก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 3.61 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 36.11 และคะแนนเฉลี่ยหลังจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่า เท่ากับ 8.17 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.67 ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการ จัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนแบบ CCR เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ สูงกว่าก่อนเรียน

การจัดการเรียนรู้แบบ CCR ผู้ได้รับการจัดการเรียนรู้มีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นข้อๆ พบว่าทั้ง 21 ด้าน ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ครูให้ โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา และครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 อยู่ใน ระดับมากที่สุด และด้านที่ความพึงพอใจน้อยที่สุดคือด้าน ที่ครูสามารถประยุกต์สิ่งที่สอนเข้ากับสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 อยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CCR เรื่องแรงและ การเคลื่อนที่ (แรงเสียดทาน) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม พบว่าพฤติกรรม การทำงานกลุ่มอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 เมื่อพิจารณาพบว่า ด้านแสดงความคิดเห็น อยู่ในระดับดี มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 รองลงมาคือด้านการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

ตัวอย่างการนำไปใช้

จากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ CCR ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้และกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน อยู่ใน ระดับ ดี จึงได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ CCR มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ วิชาแสงอาทิตย์และพลังงาน โดยในขั้นของกระบวนการ Coaching ครูให้นักเรียนออกแบบและประดิษฐ์ชิ้นงาน ที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน แสงอาทิตย์ เช่น ตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ แล้วให้นักเรียนจัดทำรายงาน พร้อมนำเสนอ

นางสาวฉัตรทริกา ฤทธิรงค์
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ชื่อวิจัย : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อรายวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบ CCR เรื่องหน่วยของสิ่งมีชีวิต

หลักการ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสถานะของสาร อยู่ในระดับต่ำ ปัญหาอาจเกิดจากด้านการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีความสามารถไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร เช่น ขาดแคลนสื่อให้นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้ที่ดีกับการจัดการเรียนรู้แบบเดิมซึ่งไม่สามารถใช้ได้กับนักเรียนในปัจจุบันนักเรียนขาดความสนใจและแรงจูงใจในการเรียน

จัดการเรียนรู้ในรูปแบบของการ CCR เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการ ทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

กระบวนการ : การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development) เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 จำนวนนักเรียน 38 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเนินการตามหัวข้อ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง :	ประชากร : นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนนักเรียน 78 คน ☐ กลุ่มตัวอย่าง : นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 จำนวนนักเรียน 38 คน โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	ตัวแปรต้น : เทคนิคการสอนเรื่องหน่วยของสิ่งมีชีวิตโดยการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ตัวแปรตาม : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ : ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ CCR
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	แบบทดสอบและแบบประเมินความพึงพอใจ
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	สร้างแบบทดสอบ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความถูกต้องก่อนนำไปใช้จริง
วิธีดำเนินการการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล	1. ทำความเข้าใจกับนักเรียน 2. เตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3. ทดสอบและทำแบบประเมินทักษะก่อนเรียน 4. จัดการเรียนรู้ 5. ประเมินความพึงพอใจ 6. วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ :

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง หน่วยของสิ่งมีชีวิต หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CCR สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CCR อยู่ในระดับมาก

ตัวอย่างการนำไปใช้ : กระบวนการจัดการเรียนรู้ (กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E) โดยเสริมแทรกกระบวนการจัดการเรียนรู้ CCR

ขั้นการเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้	การประเมิน
1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement)	ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมฝึกสมาธิโดยการให้นักเรียนทำท่าทางตามจังหวะเพลงเพื่อสร้างความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ สุนทรียสนทนาการสะท้อนการเรียนรู้ ฝึกสมาธิ (C : Contemplative Education) ครูตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียนในคาบเรียนที่ผ่านมาเกี่ยวกับการการแพร่แบบออสโมซิส	- แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Explore)	- นักเรียนเตรียมความพร้อมในการนำเสนอผลงานในโครงงานประดิษฐ์เรื่อง โครงสร้างและส่วนประกอบของเซลล์ตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งส่งรูปเล่มรายงานโครงงานเพื่อให้ครูตรวจทานความถูกต้อง - ครูให้นักเรียนนำเสนอโครงงานประดิษฐ์แบบจำลองโครงสร้างของเซลล์โดยครูเป็นผู้ควบคุมและให้คำแนะนำตลอดการนำเสนอผลงาน (C: Coaching (การชี้แนะ)) - นักเรียนนำเสนอโครงงานประดิษฐ์แบบจำลองโครงสร้างของเซลล์ตามลำดับการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม และนำเสนอแบบจำลองโครงสร้างเซลล์ที่ประดิษฐ์ พร้อมทั้งอธิบายส่วนต่างๆ (R = Research-Based Learning (RBL) การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัย หรือ ผลการวิจัยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้)	- แบบประเมินโครงงาน - แบบประเมินการทำกิจกรรมการนำเสนอ
3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explain)	- ครูให้นักเรียนนำเสนอความเหมือนและความแตกต่างของเซลล์พืชและเซลล์สัตว์	แบบทดสอบหลังเรียน
4. ขั้นขยายความรู้ (Elaborate)	- เซลล์เยื่อหุ้มข้างแก้มเป็นเซลล์สัตว์ มีรูปร่างค่อนข้างกลม รี โครงสร้างที่พบได้แก่ เยื่อหุ้มเซลล์ ไซโทพลาซึมและนิวเคลียส เซลล์สัตว์มีรูปร่างค่อนข้างกลม โครงสร้างที่พบในเซลล์สัตว์ ได้แก่ เยื่อหุ้มเซลล์ ไซโทพลาซึมและนิวเคลียส - เซลล์เยื่อหุ้มและเซลล์สาหร่ายหางกระรอกมีรูปร่างเป็นเหลี่ยม มีผนังเซลล์ เยื่อหุ้มเซลล์ ไซโทพลาซึม เซลล์สาหร่ายหางกระรอกพบคลอโรพลาสต์ แต่เซลล์เยื่อหุ้มไม่พบคลอโรพลาสต์ เซลล์พืชมีรูปร่างเป็นเหลี่ยม มีโครงสร้างพื้นฐานที่เหมือนกันได้แก่ ผนังเซลล์ เยื่อหุ้ม เซลล์ ไซโทพลาซึม และนิวเคลียส ในเซลล์บางเซลล์อาจพบคลอโรพลาสต์	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. ขั้นประเมินผล (Evaluation)	- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน - ประเมินการนำเสนอโครงงานประดิษฐ์เรื่องโครงสร้างของเซลล์	- แบบทดสอบหลังเรียน - แบบประเมินโครงงาน -แบบประเมินความพึงพอใจ

การจัดการเรียนรู้แบบ CCR

1. หลักการและแนวคิด

จิตปัญญาศึกษา คือ การบ่มเพาะและพัฒนาปัญญาภายในของผู้เรียน ด้วยการใคร่ครวญสืบค้นเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกและความคิดของตนเองที่มีต่อผู้คนและสรรพสิ่ง เพื่อทำความเข้าใจ พัฒนา การตื่นรู้ การเข้าถึง ยอมรับในความแตกต่างระหว่างกัน เพื่อค้นพบมิติและมุมมองใหม่ๆที่มีต่อผู้คนและสรรพสิ่งด้วยความเคารพ เพื่อให้เรามีความสามารถในการรู้จักและเข้าใจตนเองตลอดจนรู้จักเข้าใจผู้อื่น พัฒนาจิตใหญ่ มหาศาลและเพื่อการเรียนรู้อย่างเป็นภาวตรภาพ แนวความคิดจิตปัญญาศึกษา (7 C s) 1. การพิจารณาด้วยใจอย่างใคร่ครวญ 2. ความรักความเมตตา 3. การเชื่อมโยงสัมพันธ์ 4. การเข้าเผชิญ 5. ความต่อเนื่อง 6. ความมุ่งมั่น 7. ชุมชนแห่งการเรียนรู้

แนวคิด CCR เป็นรูปแบบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการประยุกต์แนวคิดหลัก ๆ 3 แนวคิดหลัก ได้แก่

- 1) C ย่อมาจาก **Contemplative** ที่เรียกว่า จิตตปัญญาศึกษา หมายถึง การเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญหรือจิตตปัญญาศึกษาที่เกิดขึ้น ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ด้านในคือ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของบุคคล การมีเมตตาอาทร ช่วยเหลือเกื้อกูล ตลอดจนถึงความสำคัญและเอาใจใส่จิตใจของผู้เรียน
- 2) C ย่อมาจาก **Coaching** ที่เรียกว่า การโค้ชหรือระบบพี่เลี้ยง หมายถึงกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างโค้ชซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือ ขวนคิด หรือปลดปล่อยบางอย่างในตัวผู้รับการโค้ช ให้มีศักยภาพสูงขึ้น หรือมีความสุขอย่างที่เขต้องการ ผ่านวิธีการและเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้ผู้รับการโค้ช ได้เรียนรู้ ตระหนักในตัวเอง และลงมือทำด้วยความคิด ความถนัดและความสามารถตัวเอง
- 3) R ย่อมาจาก **Research-based Learning** ที่เรียกว่า การวิจัยเป็นฐาน กระบวนการเรียนรู้ที่สามารถสร้างระบบคิดและทักษะการเรียนรู้ใหม่ พร้อมไปกับการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมของนักวิจัยที่ดีได้อย่างทรงพลัง โดยเน้นใจทวิวิจัยจากการทำโครงการงาน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการค้นหาคำตอบจริง

2. การนำกระบวนการ CCR ไปใช้

การนำกระบวนการ CCR ไปใช้ เริ่มต้นตัวเองก่อน การมีสติรู้เท่าทันอารมณ์ความคิดของตนเอง รวมทั้งสามารถกำกับติดตามควบคุมใจที่เกเรของเราให้ได้มากที่สุดและสิ่งที่สำคัญคือการได้มีโอกาสใคร่ครวญถึงเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เรามีความสุข ที่ความทุกข์ การได้มีโอกาสพูดคุยทบทวนกับตนเอง โดยส่วนตัวถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่เราได้ฝึกพัฒนาและขัดเกลาใจเราเอง และเมื่อทำซ้ำกับตัวเราเองอยู่บ่อยครั้ง เราจึง

ชำนาญที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองก่อนที่จะไปเปลี่ยนแปลงใคร จากนั้นจึงได้ปรับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาส อยู่กับตัวเอง ตรวจสอบตัวเอง เข้าใจโลกด้านในของตัวเอง ผ่านกิจกรรม ดังนี้

1. C ตัวแรก จิตตปัญญาศึกษา ให้นักเรียนในชั้นเรียนมีสมาธิมากขึ้นและสนใจในเรื่องที่จะเรียนต่อไปนี้ โดยให้นักเรียนนั่งเป็นแถว และให้ยืดตัวตรง พร้อมทั้งหลับตา และให้นึกถึงตอนที่นักเรียนกำลังเล่นกีฬาอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่นักเรียนชอบ เพียงอย่างเดียว กีฬาที่นักเรียนเล่นนั้น มีประโยชน์อย่างไรบ้างกับนักเรียน ให้เวลาปฏิบัติ 5 นาที ครูให้เริ่มปฏิบัติโดยการเป่านกหวีด จากนั้นทุกอย่างเงียบ ตอนนี้จะสังเกตสีหน้าของนักเรียน บางคนมีรอยยิ้ม หน้าตามีความสุข เวลาผ่านไปจนครบตามที่กำหนด ครูจะบอกนักเรียนค่อย ๆ ลืมตาขึ้น และชวนคุย แชร์ความคิดกับทุกคน (ครูจะไม่เป่านกหวีด เพราะกลัวขวัญกระเจิง) นักเรียนก็จะตอบกันไปตามแต่ละคน เป็นการเก็บชั้นเรียนให้นักเรียนสนใจ ที่จะร่วมตอบคำถามจากครู สร้างความกระตือรือร้น ปลุกความคิดของนักเรียนได้

2 C ตัวที่สอง ได้นำมาใช้ในคาบเรียน โดยครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันกลุ่มละ 2 คน 4-5 คน ตามลำดับ เพื่อทำการฝึกซ้อม ตามที่ครูได้ทำการสาธิตไปแล้ว โดยครูคอยชี้แนะให้ และตั้งคำถามให้นักเรียนได้ คิดด้วยจากการเล่นกีฬาแต่ละชนิด

3 R ให้นักเรียนออกมาสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ทั้งนี้ครู สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนเข้าไปด้วย เช่น หากมีการจัดแข่งขันในคาบนั้น ๆ ทำไมทีมถึงแข่งขัน แพ้ เพราะอะไร เป็นต้น และเราจะมีแนวทางอย่างไร บางครั้งก็จะให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าแล้วเราจะมา ตอบกันในคาบเรียนต่อไป

เมื่อครูที่หน้าชั้นเรียนเปลี่ยน ห้องเรียนก็เปลี่ยน

สภาพนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ส่งผลให้ครูต้องมีความท้าทายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องสร้างความสนใจให้ผู้เรียน สนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งถ้าเปรียบเทียบแล้วนักเรียนในปัจจุบันแทบไม่สนใจในวิชาการเลย ครูจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทตัวเองในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ เราความสนใจให้นักเรียนอยากที่จะเรียนในศาสตร์ที่เราสอนพร้อมกับหน้าที่การสอดแทรกคุณธรรมควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนนั่นเอง

กระบวนการ CCR ที่ได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจากการที่ได้เรียนรู้กับ ดร.ณรงค์ กาญจนะ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ โปรแกรมวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ถือเป็นอาจารย์ที่มีความสามารถที่ได้ถ่ายทอดกระบวนการให้กับนักศึกษาในการเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนในยุคปัจจุบัน

สำหรับประเด็นแรกในเรื่องของการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว CCR ผมได้มีการเตรียมความพร้อมนักเรียนตามแนวคิด CCR บ่อยครั้ง เพราะผมมองว่าเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเกิดสมาธิในการเรียนและมีความพร้อมในการเรียนเป็นอย่างดี รวมทั้งนักเรียนเองชอบในกิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียน เช่น กิจกรรมเบรณิม การเคลื่อนไหวร่างกาย ประมวลตามจังหวะ นับเลขประกอบท่าทาง เคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ผมมักจะหยิบนำมาใช้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนอยู่เสมอ โดยเฉพาะการเรียนในรายวิชา สังคมศึกษา สารพระพุทธศาสนา เพราะเป็นการฝึกให้นักเรียนมีสติ และความไหวพริบ รวมทั้งการมีสมาธิในการเรียน เพราะสารพระพุทธศาสนาต้องฝึกให้นักเรียนได้เกิดสมาธิ ผมจึงนำกิจกรรมเหล่านี้มาใช้ในการฝึกจิตให้กับนักเรียน และการคิดจินตนาการด้วยเช่นกัน โดยการให้นักเรียนหลับตาและฟังในสิ่งที่ครูพูด พร้อมกับคิดตามและครูถามนักเรียนเมื่อนักเรียนเปิดตา ผมมองว่าครูต้องมีวาทกรรมในการพูดพอสมควรที่จะสามารถพูดจินตนาการให้นักเรียนได้คิดตาม แม้แต่คำถามกระตุ้นความคิดที่เริ่มต้นด้วยคำว่า “ทำไม” เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นโดยไม่ถูกหรือผิดในการตอบทั้งสิ้น ครูจะเป็นคนเติมเต็มคำตอบให้นักเรียน ซึ่งก็เป็นส่วนสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผมต้องใส่คำถามกระตุ้นความคิดลงไปใช้ในทุกคาบเรียน

นักเรียนที่เรียนกับผมจะเรียนโดยใช้เนื้อหาผ่านกระบวนการคิดมากกว่าการเปิดอ่านหนังสือจากบทเรียน เรียนผ่านกิจกรรมที่ครูต้องใช้กระบวนการ Active Learning เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผมมักจะมองหากิจกรรมเป็นตัวหลักในการที่จะมาบรรยายเนื้อหาสาระให้นักเรียนฟัง ใช้คำถามถามนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้แสวงหาคำตอบ การทำงานเป็นทีมใช้การเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม เช่น วิชาสังคมศึกษา สารหน้าที่พลเมือง เรื่องจิตสาธารณะ ผมตั้งคำถาม ถามนักเรียนว่าจิตอาสาคืออะไร เขาทำกันอย่างไร ใครเคยทำบ้าง ครูอยากเห็นนักเรียนทำให้ครูดู โดยผ่านกระบวนการให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และกลับมาสะท้อนคิดในกิจกรรมดังกล่าว ผลปรากฏนักเรียนสะท้อนคิดกลับมาได้ดี ตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้ ครูในโรงเรียนเกิดการสะท้อนกลับมานักเรียนได้มาช่วยงานจากกิจกรรมที่ครูให้ทำผมได้ยิ่งก็เกิดการชื่นชม แม้จะผ่านกิจกรรมนี้มาสัปดาห์ นักเรียนก็ยังถามผมเสมอ ครูครับมีอะไรให้ผมช่วยไหม ครูครับผมช่วยถือ ซึ่งเราเองถือว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งของการที่เราเน้นเป็นเพียงนักศึกษาฝึกสอน หรืออีกกิจกรรมที่ผมยกตัวอย่าง คือหน่วยการเรียนรู้เรื่องรัฐธรรมนูญ ที่ผมสร้างสถานการณ์จำลองการเป็นห้องเรียนประชาธิปไตย สถานการณ์การเลือกตั้ง ตั้งจุดประสงค์ให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้

ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ครูทั้งหัวข้อยให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผนในการจำลองการเลือกตั้งแบ่งหน้าที่สืบค้นกระบวนการ โดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำและเตรียมอุปกรณ์ให้ นักเรียนสามารถดำเนินการได้เป็นอย่างดี จนผมเองก็อึ้งในการจัดกิจกรรม เพราะนักเรียนสามารถทำกันเองได้ ตามขั้นตอนถูกต้อง ครูเสริมความรู้ให้กลับมาสะท้อนคิดจากกิจกรรมที่จัด นักเรียนสามารถตอบได้ดี ครูอย่างผมก็เสริมแรงกำลังใจชื่นชม

แม้แต่การทำงานด้วยกระบวนการเป็นทีม ผมมีภาระหน้าที่ให้นักเรียนทุกคนได้คิดได้แบ่งงาน ฉะนั้นนักเรียนที่เรียนกับผมเมื่อทำงานกลุ่มทุกคนจะมีบทบาทในการทำงานที่ชัดเจน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน ครูคอยเสริมเติมแต่งให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่มอย่างสมบูรณ์ และสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือการสรุปความรู้จากการเรียนที่ผมจะไม่เน้นความรู้จากหนังสือ แต่จะให้เขาเขียนโดยครูไม่เอารูปแบบเต็มแต่เอามาจากความคิดของนักเรียนว่าในแต่ละคาบนั้นนักเรียนได้อะไรบ้าง อาจจะมีบางนักเรียนที่ไม่ชอบเขียน เขียนมาน้อย แต่ผมเพียงอยากรู้นักเรียนได้อะไรจากที่เราสอนไปจริง ๆ ครูจึงกลับมาพัฒนาตนเอง

สุดท้ายสิ่งที่ผมมองว่ากระบวนการ CCR มันให้อะไรกับผมจริง ๆ คือ ความผิดพลาดของครูอย่างผมที่พยายามใช้ไม้เรียวในการแก้ปัญหา ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่ไม่ส่งงาน เด็กไม่เข้าเรียน เด็กเข้าสาย เล่นในเวลาเรียนงานไม่ทำ ผมมักจะใช้ไม้เรียวเป็นตัวกระตุ้น ส่งผลให้นักเรียนหลายคนต้องถูกไม้เรียวของผมตีเข้าไป หนึ่งที่สองที่ จนผมมองว่ากลุ่มนักเรียนที่โดนก็กลุ่มเดิม ก่อปัญหาในเวลาเรียนก็กลุ่มเดิม **เมื่อผมได้เข้าใจกระบวนการจิตตปัญญาคือการเข้าใจผู้เรียน ผมได้กลับไปย้อนทบทวนการกระทำ และพยายามศึกษาผู้เรียนแต่ละคนจนทราบปัญหา** เช่นนักเรียนคนนี้ขาดความอบอุ่นพ่อแม่แยกทาง ต่างคนต่างมีครอบครัวใหม่ นักเรียนคนนี้สมาธิสั้น นักเรียนคนนี้ต้องทานยาต่อเนื่อง ผมกลับมาคิดแล้วพยายามเปลี่ยนวิธี เข้าใจผู้เรียนมากขึ้น เอาใจใส่นำกิจกรรมที่สนุกๆเข้ามาใช้ ให้ความสนใจนักเรียน จนสภาพห้องเรียนที่มีแต่เสียงดุด่า กลายเป็นห้องเรียนที่มีแต่เสียงหัวเราะ ในบางครั้งผมมองว่าเราไม่ต้องดุด่าว่ากล่าวนักเรียนไปทุกเรื่องหรอก หันกลับมามองตัวเราบ้างว่าเราชอบหรือไม่ชอบ เปลี่ยนแปลงตัวเอง สร้างห้องเรียนให้มีสีสันแล้วนักเรียนก็อยากจะเรียนกับเราในที่สุด อีกทั้งศาสตร์ทางสังคมเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ การสอนด้วยการบรรยายเป็นตัวตั้งไม่พยายามหาเทคนิคการสอนอย่างอื่นมาผสมผสาน มันก็จะน่าเบื่ออย่างนี้ต่อไป **ครูนี้แหละต้องเปลี่ยนตัวเองไม่ใช่เปลี่ยนนักเรียน** เพราะเปลี่ยนนักเรียนมันยาก เปลี่ยนตัวเองนั้นมันง่ายกว่า ขอขอบคุณครับ

การประยุกต์ใช้กระบวนการ CCR และ BBL: โดด (เข้ามา) เรียน

การฝึกประสบการณ์การสอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มักจะพบเจอปัญหาในการควบคุมชั้นเรียนที่ค่อนข้างยากต่อการรับมือ นักเรียนในช่วงวัยรุ่นจะมีอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมที่แตกต่างจากนักเรียนระดับประถมค่อนข้างชัดเจน ครูจึงต้องหาวิธีการต่างๆ มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ดิฉันเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์ในรั้วโรงเรียนมัธยมในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของโรงเรียนอยู่บริเวณใกล้ตัวเมืองหาดใหญ่ นักเรียนจึงมีความหลากหลายทางครอบครัว ดิฉันสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้น ม. 3 ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นรายวิชาที่นักเรียนไม่ค่อยอยากเรียนนัก จากการสังเกตและติดตามพฤติกรรมนักเรียนในช่วงต้นของการฝึกสอน นักเรียนในห้องที่ดิฉันทำการสอนส่วนใหญ่ติดโทรศัพท์มือถือ เมื่อครูผู้สอนเริ่มเข้าสู่เนื้อหา นักเรียนส่วนใหญ่ก็จะหยิบโทรศัพท์มือถือขึ้นมาเล่นและถ่ายรูปขณะเรียน ช่วงแรกนั้นดิฉันใช้วิธีตักเตือน แต่นักเรียนก็ยังคงเล่นโทรศัพท์ในขณะที่เรียนอยู่ **ดิฉันจึงต้องมีการห้ามปรามโดยใช้น้ำเสียงดุตัน** ผลคือนักเรียนบางส่วนเก็บโทรศัพท์ แต่ผ่านไปสักพักนักเรียนก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเล่นอีก อีกทั้งมีนักเรียนบางกลุ่มไม่เข้าเรียนในรายวิชานี้ เมื่อเล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว ดิฉันจึงติดตามและพูดคุยสอบถามนักเรียน ทำให้ทราบเหตุผลของการเล่นโทรศัพท์ในขณะที่เรียนและปัญหาการไม่เข้าชั้นเรียน นั่นคือ นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติแง่ลบต่อวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนเล่นโทรศัพท์ขณะเรียนเพราะการจัดการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ นักเรียนไม่เข้าเรียนให้เหตุผลว่ากลัวครูผู้สอน ไม่กล้าแสดงออก กลัวผิด เป็นต้น

เมื่อทราบเหตุผลของปัญหาดังกล่าว ดิฉันในฐานะครูผู้สอนจึงพยายามหาวิธีแก้ไขและได้มีโอกาสเข้าร่วมการอบรมกระบวนการ CCR โดย อ. ณรงค์ กาญจนะ จากการเข้าอบรมทำให้ดิฉันเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนมากขึ้นและได้นำความรู้และแนวทางกระบวนการ CCR มาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผลการใช้กระบวนการ CCR ในชั้นเรียนจะเด่นชัดในด้านจิตตปัญญา ดิฉันนำกิจกรรมเชิงจิตตปัญญามาใช้ในชั้นเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียน อาทิ กิจกรรม Count 1-10 หรือนับเลข 1-10 โดยให้นักเรียนหลับตาและสลับกันนับเลข 1-10 โดยไม่ให้ซ้ำกัน หรือกิจกรรมฟังอย่างลึกซึ้ง เป็นต้น สังเกตได้ว่าเมื่อมีกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนเข้าชั้นเรียน นักเรียนเข้าเรียนเร็วขึ้นและปัญหานักเรียนไม่เข้าชั้นเรียนลดลง นอกจากนี้ดิฉันยังนำจิตตปัญญาไปใช้ในการแก้ปัญหาให้นักเรียนเล่นโทรศัพท์ขณะเรียน โดยการเปลี่ยนเสียงหมาป่าเป็นเสียงยีราฟเปลี่ยนจากน้ำเสียงดุตันเป็นน้ำเสียงอ่อนโยนและเป็นกันเอง สร้างข้อตกลงร่วมกันในชั้นเรียน เช่น เมื่อดิฉันเห็นนักเรียนหยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเล่นขณะเรียน จากที่เคยดุนักเรียนก็เปลี่ยนเป็นการสร้างข้อตกลงเช่น ครูขอเวลาสอนก่อนนะคะ ขอให้นักเรียนตั้งใจเรียนประมาณ 15 นาทีได้ไหมคะ แล้วเดี๋ยวเรามาถ่ายรูปกันตอนทำกิจกรรมดีไหมคะ ซึ่งนักเรียนให้ความร่วมมือดีและเต็มใจเก็บโทรศัพท์ขณะเรียน นอกจากนี้ดิฉันได้ปรับการเรียนการสอนให้มีกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้นักเรียนให้ความสนใจกับเนื้อหาและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างเต็มที่

การประยุกต์ใช้กระบวนการ CCR ในชั้นเรียน ทำให้การควบคุมชั้นเรียนของดิฉันมีแนวโน้มที่ดีขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางบวก การเรียนการสอนดำเนินไปตามแผนและสามารถแก้ปัญหาการเล่นโทรศัพท์ขณะเรียนและการไม่เข้าเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษได้

จิตตปัญญากับวิชาสังคมศึกษา

หลังจากการได้ผ่านการอบรม CCR ในตอนแรกนั้นยอมรับว่าในใจคิดว่าไม่สามารถนำมาปรับใช้กับนักเรียนได้เพราะนักเรียนที่ดิฉันสอน ค่อนข้างจะมีความแตกต่างกับนักเรียนโรงเรียนอื่น หากเราไม่ใช่ครูประจำการนักเรียนจะไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่อนุญาตให้นักศึกษาฝึกสอนใช้การลงโทษโดยการตีเด็ก จึงทำให้นักเรียนไม่มีความเกรงใจและเกรงกลัวต่อเรา ในระยะแรกได้นำหลักจิตตปัญญาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนนั่นก็คือการนั่งสมาธิแต่มันก็เป็นไปตามที่เราคิดไว้ คือ เมื่อเราบอก “ให้นักเรียนนั่งสมาธิคะ หลับตาลงคะ” ผลตอบรับก็คือนักเรียนบางคนก็นั่งสมาธิตามที่เราสั่ง แต่ก็ยังมีส่วนหนึ่งที่ยังคงพูดคุยและเดินเล่นในห้อง เราจึงปรับรูปแบบโดยการเมื่อสั่งให้นักเรียนนั่งสมาธิ ครูจะใช้เทคนิคการเล่าเรื่องเพื่อให้นักเรียนเกิดการจินตนาการไปตามเรื่องที่ครูเล่า เรื่องพื้นฐานที่นำมาเล่าให้นักเรียนฟัง คือ ให้นักเรียนลองจินตนาการตามว่าเวลานี้พ่อแม่หรือผู้ปกครองเรากำลังทำอะไรอยู่แล้ววันนี้ที่เรามาโรงเรียนเราได้สิ่งใดกลับไปบ้าง คำนวณกับที่พ่อแม่เหนื่อยหรือยัง จากนั้นในคาบต่อไปครูก็จะใช้เรื่องเล่าที่แตกต่างกันไปหรือการนำวิดีโอมาให้นักเรียนดูเพื่อให้นักเรียนสะท้อนคิดสิ่งที่ได้จากการดูวิดีโอ และการนำเข้าสู่บทเรียนอีกแบบที่ฉันได้นำไปใช้คือการให้นักเรียนนับเลขประกอบท่าทาง 1-10 ซึ่งครั้งแรกที่ได้ทำนั้นนักเรียนให้ความสนใจ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและมีความสุขสนุกสนานเป็นการกระตุ้นผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

สำหรับการนำไปใช้ในการสอนนั้นนักเรียนแต่ละห้องจะมีความแตกต่างกัน คือ นักเรียนห้องหนึ่งจะเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง นักเรียนส่วนใหญ่จะมีความรับผิดชอบ แต่อย่างนักศึกษาฝึกสอนอย่างเราโรงเรียนก็จะมอบหมายให้สอนให้หลังๆ นั่นคือห้องสอง ห้องสาม และห้องสี่ ซึ่งจะเป็นห้องที่จะมีนักเรียนเก่งอยู่ในห้องประมาณห้องละสามคนและนักเรียนค่อนข้างจะไม่มีมีความรับผิดชอบ ในการทำงานกลุ่ม ในฐานะที่เป็นครูผู้สอนจึงพยายามให้นักเรียนแบ่งกลุ่มคละทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งและนักเรียนที่เรียนไม่เก่งเพื่อที่จะให้นักเรียนเกิดความช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยในการแบ่งกลุ่มครูจะให้นักเรียนเก่งอยู่แต่ละกลุ่ม กลุ่มละหนึ่งคนเพื่อเป็นหัวหน้ากลุ่มและจะให้หัวหน้ากลุ่มหาสมาชิกเข้ามาให้กลุ่มเองโดยต้องมีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย เด็กแต่ละคนก็จะมีข้อโต้แย้งออกมาโดยเหตุผลของเด็กก็คืออยากอยู่ด้วยกันกับเพื่อนที่ตนเองสนิทและบางคนเพื่อนก็ไม่อยากให้เข้ากลุ่มเพราะไม่เคยช่วยเพื่อนทำงาน โดยครูก็จะอธิบายเหตุผลว่าทำไมต้องแบ่งกลุ่มในรูปแบบนี้ทำไมไม่ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันตามความสมัครใจ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการช่วยเหลือกันและสำหรับคนที่เพื่อนไม่ยอมให้เข้ากลุ่มนั้นครูก็จะกำชับเขาให้รู้จักทำงานช่วยเหลือเพื่อนบ้างเพราะหากเขายังไม่ทำงานกลุ่มเพื่อนก็จะไม่ยอมให้เขาเข้ากลุ่มในการทำงาน ซึ่งผลจากการแบ่งกลุ่มแบบนี้จะทำให้นักเรียนทุกกลุ่มมีงานมาส่งครูแต่ก็ต้องยอมรับว่านักเรียนบางคนในกลุ่มก็เพียงมีชื่อติดอยู่ในกลุ่มเท่านั้น ไม่ได้ช่วยเพื่อนทำงานเลย การสอนในห้องหลังๆ ที่นักเรียนเรียนไม่ค่อยเก่งนั้นการมอบหมายงานก็ต้องแตกต่างกับการสอนนักเรียนห้องหนึ่งเช่นกัน เช่น การเรียนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจชุมชนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หากเป็นนักเรียนห้องเก่งก็จะให้นักเรียนลงพื้นที่ในชุมชนตนเองเพื่อไปสืบค้นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในชุมชนของสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มแล้วนำมานำเสนอให้เพื่อนในห้องฟังหน้าชั้นเรียน แต่สำหรับการสอนนักเรียนในห้องหลังๆ ครูจะใช้วิธีการให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและไปสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตมาเพื่อให้นักเรียนได้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยหากนักเรียนมีปัญหาในการทำงานไม่ว่าจะเป็นปัญหาระหว่างสมาชิกในกลุ่มหรือปัญหาในการทำงานอื่น ๆ สามารถมาปรึกษาครูได้ นอกจากนั้นในการยอมรับในความแตกต่างของผู้เรียน ก่อนที่จะมาฝึกสอนคิดแค่ว่าหากมีนักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกก็คงจะมีเพียงส่วนน้อยแต่เมื่อมาสอนจริงในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น

กลับมาให้นักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออกเยอะมาก บางคนมากกว่า 5 คน และยังมีเด็กสมาธิสั้นอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งในการสอนเราต้องใช้การควบคุมอารมณ์ตนเองเป็นอย่างมาก เขาจะไม่ให้ความสนใจในสิ่งที่เราสอนอยู่ อาจเพราะด้วยเขาอ่านหนังสือไม่ออกเขาจึงไม่อยากเรียนเพราะเรียนไปก็เรียนไม่รู้เรื่อง ในระยะแรกเราก็จะใช้เสียงดังเพื่อแข่งกับเสียงนักเรียนและใช้วิธีการตะคอกเพื่อให้นักเรียนกลัว แต่นานๆไปมันก็ไม่ได้ผลและก็กลับกลายเป็นเราเองที่เหนื่อย หลังการอบรม CCR เราจึงนำเทคนิคต่างๆไปปรับใช้ทั้งการนำกิจกรรมมาสอดแทรกในสิ่งที่สอนทุกคาบเรียนและการนำเกมมาให้ให้นักเรียนเล่น ซึ่งก็ต้องให้นักเรียนเกิดความสนใจมากขึ้น สุดท้ายอยากให้มีการอบรม CCR ให้มากขึ้นครอบคลุมไปถึงผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ปกครองในโรงเรียนเพื่อให้ทุกส่วนมีความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้จริง

ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR

ดิฉันนางสาวปิยวรรณ หนูทอง นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ดิฉันได้ฝึกสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เด็กนักเรียนในสายชั้น มีทั้งหมด 108 คน แต่ละห้องประมาณ 30 คน ซึ่งดิฉันได้มอบหมายให้สอนในชั้น ป. 5/2- ป. 5/4 และได้สอนห้อง ป.5/1 บ้างในบางครั้ง วันแรกของการฝึกสอนเราได้พบกับนักเรียนแต่ละห้อง โดยมีการแนะนำตัวทำความรู้จักกันระหว่างครูกับนักเรียน พบว่าเด็กทุกคนมีความพร้อมในการเรียนไม่น่าจะมีปัญหาอะไร แต่เมื่อผ่านไปหลายคาบที่เข้าสอนเด็กมีความคุ้นเคยกับเรามากขึ้น กลายเป็นครูไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ทั้ง 3 ห้องที่ได้สอน ในตอนนั้นความรู้ท้อและเหนื่อยเกิดขึ้นกับตัวเองจนแทบไม่อยากที่จะสอนอีกเลย เราจึงมานั่งทบทวนกับตัวเองว่าเป็นเพราะอะไร การจัดการเรียนการสอนมีความน่าเบื่อ หรือเราไม่ได้สนองต่อความต้องการของผู้เรียน จึงได้ปรึกษากับครูพี่เลี้ยงถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ทราบว่าเด็กแต่ละคนนั้นมาจากที่ต่างครอบครัว เด็กบางคนนั้นมีปัญหาทางด้านครอบครัว พ่อแม่แยกทางกัน ซึ่งเด็กแต่ละห้องจึงมีหลากหลายปัญหา เมื่อทราบปัญหาของสภาพผู้เรียนที่แตกต่างกัน กลายเป็นโจทย์ที่สำคัญที่ดิฉันต้องมีการจัดการชั้นเรียน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่จะป้อนให้กับผู้เรียนในแต่ละห้อง แต่ละคนสามารถรับการเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้มากที่สุด เพราะโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ของนักเรียนที่สอน เป็นโรคสมาธิสั้น วอกแวกง่าย และเล่นกันในเวลาเรียน

จากการที่ทราบปัญหาดิฉันเริ่มนับหนึ่งใหม่อีกครั้งในการที่จะตั้งใจสอน ใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทั้งการนำภาพมาประกอบ การเล่าเรื่อง แต่ก็สามารถดึงความสนใจให้กับนักเรียนได้เพียงไม่นาน เด็กก็เข้าสู่สภาวะเดิม คือ พุดคุยกันเสียงดัง บางคนลุกขึ้นจากที่นั่งเดินไปรอบห้อง ตบโต๊ะ ส่งเสียงเอะอะวอยวายในขณะที่ดิฉันกำลังสอน เมื่อสั่งงานก็จะไม่สนใจทำให้เสร็จ และพบปัญหานี้บ่อยครั้ง จนกระทั่งวันที่อาจารย์ณรงค์ กาญจนะ ติดต่อมาหาดิฉันเพื่อที่จะมาจัดโครงการอบรมให้กับนักศึกษาฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงที่โรงเรียน วันที่ได้อบรมดิฉันได้ร่วมกิจกรรมที่ทางอาจารย์จัดให้ได้ฝึก เช่น การเคาะนิ้วตามจังหวะเพลง กิจกรรมน้ำท่วมเพื่อรู้นิสัย ความชอบของคนอื่น กิจกรรมนับเลข เป็นต้น ทำให้เปรียบเทียบว่าเราคือเด็กนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนแล้วได้ทำกิจกรรมเหล่านี้ เราได้สงบมากขึ้น เข้าใจผู้อื่นมากขึ้น ผ่านกิจกรรมจิตตปัญญาเหล่านั้น ทั้งนี้ยังได้เรียนรู้การทำงานแบบกระบวนการกลุ่มอีกด้วย หลังจากที่ผ่านมาการอบรมดิฉันจึงกลับมาทบทวนอีกครั้งว่า สภาพของผู้เรียนที่ได้เจอนั้นน่าจะนำเอากิจกรรมเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้อย่างสูงสุด ความมุ่งหวังของดิฉันก็คือ ลูกศิษย์ของดิฉันน่าจะมีสมาธิมากขึ้น เขาจะได้เข้าใจความรู้สึก ความแตกต่างระหว่างตัวเองและเพื่อนร่วมห้อง มีความเคารพซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกันตัวของดิฉันเองก็ต้องเปลี่ยนบทบาทความเป็นครูเสียใหม่ คือ จากที่ยึดติดกับตำรา เป็นครูผู้บรรยาย ต้องเปลี่ยนมาเป็นโค้ชผู้สนับสนุนและให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือแก่นักเรียน โดยให้การศึกษาค้นคว้ากลายเป็นบทบาทของผู้เรียนได้ดำเนินการเองโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม

ดิฉันจึงได้นำเอกลักษณ์กิจกรรมจิตตปัญญาเข้ามารวมในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งแรก คือ ในสาระพระพุทธศาสนา มีการตั้งกฎร่วมกันที่มาจากตัวผู้เรียนเอง เช่น จะตั้งใจเรียน ไม่พูดจาส่งเสียงดัง เป็นต้น ครูก็จะคอยกำชับว่านักเรียนควรปฏิบัติตามกฎที่ร่วมกันสร้างขึ้นมานั้นหลังจากนั้นดิฉันให้นักเรียนทุกคนนั่งหลับตา กำหนดลมหายใจเข้าออกซ้ำๆ ให้มีสติอยู่กับตัว แล้วดิฉันพูดบรรยาย เพื่อให้เขาได้มีสมาธิพร้อมเข้าสู่การเรียนการสอน เมื่อเข้าสู่การเรียนการสอนในหน่วยที่ 1 หลักคำสอนของศาสนาต่างๆ ดิฉันได้แบ่งกลุ่ม

นักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ โดยคละกันตามสามารถของผู้เรียน และตามการนับถือศาสนา เพราะนักเรียนในแต่ละห้องจะมีทั้งนักเรียนที่เป็นไทย – พุทธ และไทย – มุสลิม ในจำนวนที่เท่าๆ กัน การแบ่งกลุ่มเช่นนี้เพื่อที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงศาสนาที่ต่างกันของเพื่อนในกลุ่ม โดยกิจกรรมแรก คือ ให้นักเรียนจับคู่กันภายในกลุ่ม แล้วผลัดกันเล่าถึงกิจกรรมทางศาสนาของตนเองที่พึงปฏิบัติโดยที่อีกคนหนึ่งฟังอย่างตั้งใจโดยไม่ต้องถามผู้เล่าก็เล่าอย่างตั้งใจ แล้วผลัดกันเล่าผลัดกันฟังจนครบ หลังจากนั้นออกแต่ละคู่เขียนสิ่งที่ได้จากการฟังลงในสมุดบันทึกของตนเอง **ครูมอบหมายให้ผู้เรียนได้ออกไปปฏิบัติจริงโดยลงไปสัมภาษณ์ หรือสอบถามผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นของตนเอง เช่น โต๊ะอิหม่าม พระสงฆ์ เป็นต้น** แล้วนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่ม โดยดิฉันก็จะคอยเสริมเติมแต่งในส่วนที่ผู้เรียนขาดตกบกพร่อง ก่อนที่จะให้เขาออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และในทุกครั้งของการเรียนการสอนก็จะให้ผู้เรียนสะท้อนคิดจากการทำกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง ว่าวันนี้นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้าง มีความพึงพอใจการเรียนรู้เช่นนี้หรือไม่ ในการจัดการเรียนครั้งต่อไปอยากให้มีกิจกรรมเช่นไร ผ่านการเขียนความเห็นลงในกระดาษ หรือบางครั้งก็จะสะท้อนคิดหน้าชั้นเรียน

ผลปรากฏว่าจากการนำกิจกรรมจิตตปัญญาไปใช้ก่อนการเข้าสู่วิชาการเรียนการสอนทุกครั้ง ผู้เรียนมีสมาธิมากขึ้น และจากการบูรณาการนำเอาแนวคิด CCR มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบางส่วน นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น มีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยการเรียนแบบกระบวนการกลุ่มยิ่งทำให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานและสนใจเพราะเขาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ ในกลุ่ม ได้กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันมากขึ้น ทำให้เกิดการทำงานที่เป็นระบบ และเกิดทักษะการคิดที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น

สอนอย่างไรถึงจะดี

จากการฝึกประสบการณ์การสอนมาหนึ่งภาคเรียนดิฉันได้พบเจอปัญหาต่างๆมากมาย บางครั้งก็เกิดความรู้สึกท้อและไม่อยากจะไปโรงเรียน ไม่อยากไปสอน แต่ด้วยความฝันที่อยากจะเป็นครูก็พยายามจะหาวิธีการสอน และพยายามปรึกษากับเพื่อนนักศึกษาฝึกสอนด้วยกันเสมอ แล้วนำวิธีการสอนของเพื่อนมาปรับใช้ แต่ก็ได้ผลแค่ในระยะแรกหลังจากนั้นก็เจอปัญหาในการสอนอีก ต่อมาเมื่อดิฉันได้มาเจอกับอาจารย์ที่มาให้การอบรมเรื่อง CCR ทำให้ฉันได้ถึงความรู้ของผู้เรียนมากขึ้นและทำให้บรรยากาศของเรียนเป็นห้องเรียนที่น่าเรียนรู้

ก่อนหน้าที่ดิฉันได้มาอบรมรูปแบบการสอนแบบ CCR ดิฉันก็พบเจอปัญหาในห้องหลายอย่าง ซึ่งแตกต่างจากที่ดิฉันคิดไว้ก่อนจะมาฝึกสอน คือจะได้เจอกับนักเรียนที่น่ารัก อยากเรียนรู้ ให้การร่วมมือในการทำกิจกรรม ส่วนดิฉันเองก็จะเป็นครูที่ใจดี เป็นครูที่เข้าใจนักเรียน ซึ่งในช่วงแรกๆ ภาพที่ดิฉันวาดไว้มันก็อาจจะเป็นไปได้บ้าง แต่พอเริ่มสอนไประยะหนึ่งผู้เรียนก็เริ่มมีพฤติกรรมที่ไม่ให้การร่วมมือในการเรียน เช่น นักเรียนจะบ่นว่า ครูให้ทำอะไรอีกแล้ว เพลงอะไรนี่ครูทำไมมันซ้ำจั่งเหมือนเด็ก บางครั้งก็จะพูดแข่งกับครู จนดิฉันไม่สามารถสอนต่อไปเพราะพูดสู้เสียงนักเรียนไม่ไหว โดยดิฉันก็พยายามจะตะเบ็งเสียงจนเจ็บคอและน้ำตาไหลหนักไปกว่านั้นคือเจ็บคอจนต้องไปหาหมอ นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน คือ การที่ดิฉันเตรียมเกมที่ดีว่านักเรียนน่าจะชอบมาให้เล่นแต่กลับมีปัญหาในตอนลงโทษนักเรียนที่แพ้ด้วยการยืนขึ้น ซึ่งมีนักเรียนคนหนึ่งไม่พอใจและขว้างปากกา ณ ขณะนั้นดิฉันรู้สึกตกใจและเสียใจมากที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมแบบนี้ เมื่อดิฉันเจอปัญหาในการสอนบ่อยๆเข้าก็รู้สึกท้อว่าทำไมเราหวังดีกับนักเรียนด้วยการเตรียมการสอน ทำสื่อการสอน จัดหาเกมต่างๆมาให้เล่นแต่ทำไมถึงยังไม่สามารถจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนได้ แต่หลังจากที่ดิฉันได้มาอบรมรูปแบบการสอนแบบ CCR ดิฉันได้ทำกิจกรรมหลายๆกิจกรรมดังนี้ เช่น การฟังเพลงและเคาะนิ้วไปตามจังหวะเพลง กิจกรรมเล่าความรู้สึกของตนเอง กิจกรรมน้ำท่วม กิจกรรมหนู กระทั่งอินทรีและหมี ทำให้ดิฉันเปิดใจและเข้าใจความรู้สึกของผู้เรียนมากขึ้นว่าคนเราต่างมีความคิด ความรู้สึกและพื้นฐานชีวิตที่แตกต่างกัน อีกทั้งวัยและวุฒิภาวะที่แตกต่างกัน ทำให้ดิฉันมาย้อนคิดว่าเด็กในวัยนี้เขามีความคิดความรู้สึกอย่างไร และสิ่งไหนล่ะที่จะทำให้เขารู้สึกอยากเรียนให้มากยิ่งขึ้น สิ่งแรกที่จะทำได้คือการที่เราต้องเข้าใจความรู้สึกของผู้เรียนก่อน ดิฉันได้ให้ผู้เรียนได้เสนอรูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนอยากจะเรียน บางคนก็อยากจะเรียนแบบผ่านเกม เช่น เกม ROV ซึ่งดิฉันก็พยายามนำเกมมาโยงเข้ากับเนื้อหาให้ได้ และเมื่อนำไปใช้จริงก็ได้ผลเกินคาดคือผู้เรียนส่วนใหญ่ให้การร่วมมือดีมาก ต่างกลุ่มต่างแข่งขันกันตอบโดยที่การสอนนี้ทำให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้และความสนุก นอกจากนี้ดิฉันก็ไปทำการบ้านมาว่านักเรียนวัยรุ่มสมัยนี้เขาชอบเพลงแนวไหนกัน จากนั้นดิฉันก็นำเอาเนื้อหาที่สอนมาแต่งเป็นเพลง เช่น การสอนสอนเรื่องกริยาสามช่องเป็นเรื่องที่ยากและน่าเบื่อหากจะให้ผู้เรียนท่องจำแบบเดิม ๆ ดิฉันจึงนำเอาเนื้อหามาแต่งเป็นเพลงแร็ปปรากฏว่าผู้เรียนสนุกสนานในการร้องเพลงและผู้เรียนบางคนที่เป็นเด็กหลังห้อง เขากลับให้ความสนใจและพยายามที่จะร้องเพลงที่ครูแต่งให้ได้ ซึ่งนี่ถือเป็นข้อแรกที่ดีฉันประสบผลสำเร็จจากการนำแนวคิดของ CCR มาใช้ ต่อมาข้อที่สองคือ ดิฉันได้นำเอากิจกรรมหลักตาแล้วฟังสิ่งที่ครูพูดให้ผู้เรียนคิดตามที่คุณครูพูดไปเรื่อย ๆ เช่น ดิฉันได้ใช้กิจกรรมนี้ในช่วงแรกของการเปิดเทอมที่ 2 ซึ่งดิฉันจะให้ผู้เรียนแต่ละห้องได้นั่งหลักตาและดิฉันจะพูดสิ่งที่เป็นเชิงบวกไปเรื่อย ๆ ให้ผู้เรียนได้คิด เช่น ให้ผู้เรียนระลึกพระคุณพ่อแม่ ผู้ปกครองที่เลี้ยงเรามาแล้ววันนี้เรามาโรงเรียนเราได้ทำหน้าที่ลูกที่ดีของพ่อแม่แล้วหรือยัง ในระยะแรกก็นำมาใช้กับผู้เรียนก็จะมี

นักเรียนจำนวนไม่น้อยที่รู้สึกเขินและตลก แต่พอทำไปสักพักผู้เรียนเริ่มมีจิตใจที่นิ่งขึ้น และเริ่มมีสมาธิ หลังจากทำกิจกรรมแล้วดิฉันจึงจะเริ่มการสอน เมื่อทำแบบนี้แล้วดิฉันรู้สึกว่าคุณเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ และรับสิ่งใหม่ที่ครูเตรียมมาได้มากขึ้นกว่าเดิม

จากประสบการณ์การปรับใช้รูปแบบการสอนแบบ CCR มาใช้ในห้องเรียนทำให้ดิฉันเข้าใจผู้เรียนได้มากขึ้น เมื่อเข้าใจผู้เรียนแล้วเราเองก็จะรู้ว่าควรจัดรูปแบบการสอนอย่างไรผู้เรียนถึงจะชอบและได้ความรู้มากที่สุด ทั้งนี้ผู้เรียนเองก็มีความสุข สนุกสนานในการเรียนมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งนี่ถือเป็นจุดเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนไปในทางที่ดีและดิฉันจะพยายามนำเอาความรู้ ความสามารถและกิจกรรมดี ๆ จากการอบรม CCR ไปปรับใช้ในการสอนครั้งต่อ ๆ ไปของดิฉันให้ได้มากที่สุด

“คุณชั้นเรียนได้ ไม่ต้องใช้อารมณ์”

ทุกคนคงรู้ว่า วิชาภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาที่ทุกคนในประเทศไทยพูดได้ และไม่ใช่ภาษาที่เราพูดตั้งแต่เกิด มันก็ไม่แปลกเลยที่ว่าทำไมนักเรียนของเราถึงบอกว่า ไม่ชอบภาษาอังกฤษ วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ยาก ไม่อยากเรียน คำบ่นอะไรต่าง ๆ นานาที่ครูฝึกประสบการณ์สอนอย่างพวกเราได้ยินในแต่ละวัน ซึ่งดิฉันก็เป็นหนึ่งคนที่เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์สอนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งตอนเข้ามาแรกๆ มักจะได้ยินเสียงบ่นพวกนี้เสมอ มันเป็นเรื่องหนึ่งที่ทำให้เรารู้สึกว่า ทำไมเราสอนไม่สนุกเธอ สอนไม่เข้าใจ หรือว่ายังไม่เป็นครูที่ดีพอที่จะทำให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียนในรายวิชาที่เราสอน นั่นเป็นคำถามที่วนเวียนอยู่ในหัวของดิฉัน ตั้งแต่เข้ามาสอนในช่วงแรกๆ ในการฝึกประสบการณ์ที่สถานศึกษา

ก่อนที่ดิฉันจะมาฝึกประสบการณ์สอนในสถานศึกษาจริง ๆ นั้น ดิฉันได้คิด ได้วาดฝันไว้หลาย ๆ อย่าง ไม่ว่าจะเป็นการเจอกับเด็กนักเรียนที่น่ารัก มีครูที่คอยช่วยเหลือ และการได้รับความร่วมมือจากนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน แต่ความเป็นจริงนั้น... อาจจะเป็นเพราะดิฉันเป็นแค่ครูฝึกสอน ไม่ได้เป็นครูประจำการ เหมือนกับคุณครูในโรงเรียน ดิฉันควบคุมการสอนไม่ได้ จัดการชั้นเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร และมักจะตะโกนเสียงดังกับนักเรียนอยู่บ่อยครั้ง วันหนึ่ง ขณะที่ดิฉันกำลังสอนอยู่นั้น ได้มีเด็กผู้ชายในห้องเรียนคนหนึ่งได้เดินไปมา อยู่ภายในห้องเรียน แล้วดิฉันก็บอกว่า “นั่งให้เรียบร้อยค่ะ” ในตอนแรกนั้น ดิฉันก็ได้พูดด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล และเป็นปกติ แต่เด็กคนนั้นไม่ฟังและยังเดินไปแกล้งคนโน้นคนนี้ ในขณะที่ดิฉันกำลังสอนอยู่ แล้วดิฉันก็เริ่มพูดเสียงดังกับเด็กนักเรียนคนนั้นว่า “ครูบอกให้นั่งให้เรียบร้อยไง เห็นไหมว่าเพื่อนคนอื่นเขาเรียนอยู่ แล้วครูก็กำลังสอนอยู่” เมื่อดิฉันพูดเช่นนั้นด้วยน้ำเสียงที่เหมือนจะโมโหและดังมากกว่าเดิม ทำให้เด็กคนนั้นทำท่าทางไม่พอใจแล้วเดินกลับไปนั่งที่ แล้วหลังจากนั้นดิฉันก็ได้สอนต่อไปเรื่อย ๆ และในขณะที่ดิฉันกำลังอธิบายเนื้อหาอยู่นั้น เด็กผู้ชายคนเดิมก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเล่น จนดิฉันเริ่มรู้สึกทนไม่ไหวกับเด็กนักเรียนคนนั้น ดิฉันจึงได้พูดออกไปว่า “ครูเตือนหลายครั้งแล้วนะ หักเกรงใจเพื่อนคนอื่นเขาบ้าง เพื่อนเขาก็นั่งเรียนอยู่แล้ว เรายังจะส่งเสียงดัง โทกโทกไววายวาย แล้วยังจะแกล้งเพื่อนอีก พอครูบอกให้ไปนั่งที่ ก็ยังเอาโทรศัพท์ขึ้นมาเล่นอีก ทำไมไม่ให้เกียรติกันบ้างเลย ถ้าไม่อยากเรียนก็ออกจากห้องไปเลย เชิญ!” เมื่อดิฉันพูดจบ เด็กคนนั้นก็ได้แสดงสีหน้าไม่พอใจออกมาอย่างชัดเจนและได้เถียงกลับมากว่า “ครูก็ว่าแต่ผมมันแหละ! กับคนอื่นทำไมครูไม่ตำบ้างละ” แต่เด็กนักเรียนคนนั้นก็ยังไม่ยอมอยู่กับที่ แต่ด้วยอารมณ์ของดิฉันตอนนั้นโมโหมา ดิฉันเลยพูดซ้ำไปอีกทีว่า “เชิญค่ะ ออกไปเลยค่ะ” เด็กนักเรียนคนนั้นก็เลยหยิบกระเป๋าและเดินออกจากห้องไปด้วยกิริยาท่าทางที่ก้าวร้าวมาก หลังจากเกิดเหตุการณ์นั้น มันทำให้ดิฉันได้กลับมาคิดและต่อว่าตัวของดิฉันเองว่า ทำไมถึงไล่เด็กนักเรียนออกไปแบบนั้น ทำไมถึงไม่จัดการด้วยวิธีอื่น และทำไม ถึงควบคุมอารมณ์ตัวเองไม่ได้ และมันเป็นสิ่งที่วนเวียนอยู่ในความคิดของดิฉันทุกวันว่า ดิฉันจะหาวิธีรับมือและจะจัดการกับปัญหาเหล่านี้ อย่างไรดี แต่มันยากนะ ที่จะหาวิธีรับมือกับเด็กนักเรียนห้องละ 40 คน ทั้งหมด 3 ห้อง โดยที่แต่ละคนนั้นก็ยังมีปัญหาที่แตกต่างกันไป มันยากมากที่จะคุณชั้นเรียนให้ได้เวลาสอน รวมถึงปัญหาต่างๆที่ตามมาอีกมากมาย

ดิฉันได้มีโอกาสอบรมกับโครงการ CCR หรือการจัดการเรียนการสอนแบบจิตปัญญาศึกษา การ coaching และรวมถึงการใช้ RBL การอบรมในครั้งนี้ มันทำให้ดิฉันได้อะไรหลาย ๆ อย่าง ไม่ใช่ได้แค่วิธีการสอนที่ดี แต่ยังได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเคาะจังหวะตามเพลง โดยตั้งจิตและสมาธิอยู่กับสิ่งที่ทำ กิจกรรมเกี่ยวกับการรู้จักตนเอง ว่าตนเองเป็นคนแบบไหน โดยเปรียบว่าเราอยู่ในกลุ่มนิสัยแบบไหน มีทั้ง หมิ หนู อินทรี กระต๊อ เป็นต้น กิจกรรมหลับตา ฟังเพลง และให้บอกว่าเมื่อฟังเพลงนี้แล้วรู้สึก

อย่างไร มันจะฝึกให้เราสมาธิ จิตใจตั้งมั่น และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ และอีกหนึ่งกิจกรรมที่ดิฉันคิดว่าสำคัญที่สุดเลยนั่นก็คือกิจกรรมการเข้าใจผู้อื่น โดยกิจกรรมนี้จะเป็นกิจกรรมที่มีรูปภาพต่างๆมาให้ โดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเลือกภาพที่คิดว่าเหมาะสมและเกี่ยวกับตัวเองมาคนละ 1 ภาพ และให้บรรยายว่า ทำไมตนถึงเลือกภาพนี้ กิจกรรมนี้ มันทำให้ดิฉันรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ภายในใจของผู้อื่น เป็นสิ่งที่เขาไม่เคยเปิดเผย และเป็นสิ่งที่ดิฉันไม่เคยรู้มาก่อนเกี่ยวกับคนคนนั้น บางคนดูจากลักษณะภายนอกแล้ว ดูมีความสุข ร่าเริง แจ่มใส แต่เมื่อได้ทำกิจกรรมนี้และได้บรรยายความรู้สึกที่อยู่ในใจออกมานั้น ได้รู้เลยว่า ภายในใจของเขาไม่มีความสุขเลย มีปัญหาหลายอย่างที่เขายังเก็บอยู่ในจิตใจของเขา และกิจกรรมนี้ ทำให้ดิฉันได้ย้อนนึกไปถึงนักเรียนที่ดิฉันสอน นักเรียนบางคนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ก้าวร้าว อาจเป็นเพราะบางทีที่บ้านหรือครอบครัวของพวกเขาอาจจะมีปัญหาครอบครัว หรือขาดความอบอุ่นก็ได้ และหลังจากที่ดิฉันได้อบรมเสร็จ ดิฉันก็ได้้นำมันไปปรับใช้กับการเรียนการสอนของดิฉัน โดยในชั้นแรกนั้น ดิฉันได้ให้ผู้เรียนได้ทำสมาธิโดยการให้ฟังเพลงและเคาะนิ้วตามจังหวะเพลง ในตอนแรก เด็กนักเรียนบางคนก็พูดว่า ครูให้ทำอะไรก็ไม่รู้เหมือนเด็กอนุบาลเลย แต่หลังจากนั้นไปสักพักหนึ่ง เด็กนักเรียนในห้องก็เริ่มเงียบและมีสมาธิจดจ่ออยู่กับนิ้วที่ตนเองเคาะ เพื่อที่จะให้ตรงกับจังหวะเพลง และเมื่อเพลงจบนักเรียนมีสมาธิแล้วดิฉันก็เริ่มเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียนและได้ถามผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนเสมอ โดยเนื้อหาที่ดิฉันสอน ดิฉันก็ได้ใช้เพลงเข้ามาเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานมากยิ่งขึ้น และเมื่อนักเรียนที่ก้าวร้าวและก่อกวนในชั้นเรียน ดิฉันก็สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ พยายามถามและเข้าใจถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และเมื่อสอนเสร็จ ดิฉันก็ได้สะท้อนความคิดของผู้เรียนว่ารู้สึกอย่างไรบ้างสำหรับการเรียนในวันนี้

สำหรับตัวดิฉันแล้ว ดิฉันคิดว่าการนำ CCR ไปปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้น ถือเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และสามารถนำไปแก้ปัญหาตัวผู้เรียนได้จริง ได้รู้ ได้เข้าถึง และเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น และดิฉันเชื่อว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ CCR จะช่วยให้ครูผู้สอนมีวิธีการและแนวคิดใหม่ๆที่จะทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาและเจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

จิตปัญญากับวิชาสังคมศึกษา

ดิฉันนางสาวพรทิศา พรหมทิพย์ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปัจจุบันฝึกสอน ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา ก่อนที่ดิฉันจะได้ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แน่นอนว่าทางคณะที่ดิฉันเรียนมาจะต้องมีการอบรม สั่งสอน คัดกรอง สร้างความมั่นใจ และสร้างนักศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อที่จะสามารถนำความรู้ที่มีถ่ายทอดให้แก่นักเรียนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งหนึ่งในรายวิชาที่ดิฉันได้ลงเรียน และเป็นวิชาบังคับของทางคณะ คือ วิชาทักษะการจัดการเรียนรู้ โดยอาจารย์ณรงค์ กาญจนะ ซึ่งขณะนั้นดิฉันศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 วิชานี้ทำให้ดิฉันได้รู้จักกับคำว่า “จิตตปัญญาศึกษา” โดยในรายวิชานี้ นักศึกษาทุกคนจะต้องเอาทักษะทั้งหมดที่เรียนมาบูรณาการกับสาระที่ต้องการจะสอบสอน และดิฉันได้เลือกสอบสอนสาระประวัติศาสตร์และได้มีการนำเอาทักษะจิตปัญญา การเล่นเกม การเล่าเรื่อง การนับเลข ประกอบท่าทาง ปรากฏว่าการสอบสอนผ่านไปด้วยดีไม่มีอุปสรรค เนื่องจากสอบสอนกับเพื่อนในห้อง คำถามต่าง ๆ กิจกรรมต่าง ๆ เราสามารถเตรียมกับเพื่อนๆ ได้ ต่อมาอาจารย์ณรงค์ กาญจนะ ได้เพิ่มโจทย์ที่ยากขึ้น โดยการให้ลงไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจริง ๆ สอนนักเรียนจริง ๆ และตอนนั้นดิฉันได้ไปปฏิบัติการสอน ณ โรงเรียนชัยมงคลวิทย อำเภอมือเก็ด จังหวัดสงขลา ทางโรงเรียนอนุญาตให้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สาระเศรษฐศาสตร์ เรื่องอุปสงค์-อุปทาน ตอนนั้นได้นำเอากิจกรรมเหมือนกับที่สอบสอนในห้องกับเพื่อนๆ มีกิจกรรมดอกไม้ที่เราได้รับการตอบกลับจากนักเรียนว่า “ปัญญอ่อน ดอกไม้มันก็คือดอกไม้ จะให้มองเป็นอะไรได้” ตอนนั้นยอมรับว่าโกรธมาก กลับมาปรึกษาอาจารย์ว่าควรทำอย่างไร อาจารย์ณรงค์ กาญจนะ ได้บอกว่าไม่เป็นได้ที่เราทำไปเป็นครั้งแรกของเรา ไม่ประสบความสำเร็จ 100 เปอร์เซ็นต์ก็ไม่ใช่ไร อย่างน้อยเราจะได้รับพื้นฐานและความแตกต่างของเด็ก

จนในปัจจุบันดิฉันก็ได้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2 อีก) หลายคนก็พูดว่า ม. 2 เป็นวัยที่ก้าวร้าว สอนยาก ในใจก็คิดแบบนั้นเช่นกัน แต่ก่อนที่เราจะได้ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้น ทางคณะครุศาสตร์ก็ได้มีการจัดโครงการอบรม CCR ให้นักศึกษา ทำให้ดิฉันได้เรียนรู้หลักในการจัดการเรียนรู้แบบ CCR **เรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** โดยครูมีหน้าที่เพียงแค่ให้คำแนะนำ เมื่อเปิดภาคเรียนที่ 1 ก็ได้นำเอาแนวคิดของ CCR มาปรับใช้กับการเรียนการสอน ปรากฏว่า**ใช้ได้กับนักเรียนบางห้องเท่านั้น ห้องที่ไม่ประสบผลสำเร็จจะเป็นนักเรียนห้องกีฬา** ซึ่งมีนักเรียนชายเยอะกว่านักเรียนหญิง เมื่อเรานำกิจกรรมต่างๆ ไปใช้กับนักเรียนห้องนี้ เด็กจะไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ตั้งใจฟัง นักเรียนผู้ชายหลังห้องไม่ฟัง เดินไปเดินมาทั่วห้อง **จนดิฉันต้องตวาดทุบโต๊ะไปก็หลายครั้ง และแน่นอนว่าการกระทำเช่นนี้สร้างความไม่พอใจแก่นักเรียนอย่างแน่นอน** หนึ่งในนักเรียนชายที่นั่งหลังห้องได้ลุกขึ้นแล้วเดินออกจากห้องไป ดิฉันขณะนั้นเลือกที่จะไม่ตามเด็กคนนั้นไปแล้วนำเรื่องที่เกิดขึ้นไปแจ้งให้ครูประจำชั้นของนักเรียนได้ทราบ และขอแนวทางแก้ไข ครูประจำชั้นแจ้งว่าเด็กคนนี้เป็นเด็กพฤติกรรมก้าวร้าว มีปัญหาทางบ้าน พ่อแม่แยกทางกัน เด็กจะอาศัยอยู่กับพ่อ ครูบอกว่าถ้าเราจัดการไม่ได้ก็ไม่ต้องสนใจ ให้สอนเฉพาะเด็กที่ตั้งใจเรียนเท่านั้น **แต่ดิฉันกลับไปหาเด็กคนนั้นแล้วพูดกับเขาตลกๆถามหาสาเหตุว่าทำไมต้องแสดงพฤติกรรมแบบนั้นออกมา** โดยที่ใช้เวลาอยู่หลายวัน ในการพยายามพูดคุยให้เด็กเข้าใจเรา จนสุดท้ายเด็กก็ได้บอกว่าที่เขาแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นเป็นเพราะเขาต้องการให้ครูสนใจ **เรียกร้องให้เห็นว่าเขามีตัวตน ไม่ใช่ไม่สนใจแล้วเอาแต่ตำ** หลังจากนั้นดิฉันจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนใหม่ โดยสนใจนักเรียนคนนั้นมากขึ้น โยนคำถามให้เขาได้ตอบมากขึ้น บางคำถามถึงแม้ว่าเขา

จะตอบไม่ได้ เขาก็พยายามที่จะเปิดหนังสือ เปิดสมุดที่ครูให้จด ขอยกตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนในสาระหน้าที่พลเมืองเรื่องวัฒนธรรม เริ่มต้นโดยการให้นักเรียนนั่งสมาธิตั้งสติกันก่อนเนื่องจากเป็นคาบหลังจากพักเที่ยงโดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที แล้วกระตุ้นนักเรียนด้วยคำถามว่า “วัฒนธรรมคืออะไร” จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 3-4 คน แล้วให้เล่นเกมต่อจิ๊กซอภาพวัฒนธรรมต่าง ที่กำหนดมาให้ โดยที่ครูยังไม่ได้บอกว่า เป็นวัฒนธรรมอะไร ให้นักเรียนแข่งขันกันต่อภาพให้สำเร็จแล้วให้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนถึงภาพที่ได้ โดยให้ศึกษาจากหนังสือเรียน และอนุญาตให้ใช้มือถือในการสืบค้นข้อมูลได้ กลุ่มไหนต่อภาพเสร็จก่อนได้รับ 1 คะแนน แล้วออกมานำเสนอตามที่นักเรียนเข้าใจ ครูจึงค่อยเสริมตามไปที่หลังและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ให้ไป หลังจากออกมานำเสนอครบทุกกลุ่มแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนถามในประเด็นที่สงสัยหรือต้องการอยากรู้เพิ่มเติม ในการจัดกิจกรรมแบบนี้ถึงแม้ว่าการคุมชั้นเรียนมันจะยากไปหน่อย แต่ก็ไม่ได้รับการต่อต้านเหมือนตอนแรกๆ อย่างน้อยก็ไม่มีนักเรียนเดินออกจากออกรเรียนอีก

ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยแนวคิด CCR อาจจะได้ผลกับนักเรียนทุกคน แต่จะทำให้ครูเข้าใจความแตกต่างของเด็กเพิ่มมากขึ้น นักเรียนไม่มีอคติกับผู้สอน นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองมากขึ้น กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกระบวนการกลุ่ม ทั้งนี้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ไม่ได้เฉพาะเจาะจงกับวิชาสังคมศึกษาเท่านั้น การนำจิตตปัญญาใช้ การนั่งสมาธิ เป็นกิจกรรมที่สามารถใช้ได้กับทุกสาขาเพียงแค่นำมาปรับให้เข้ากับเนื้อหาสาระและนักเรียนของท่าน แค่นี้ก็จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เปลี่ยนห้องเรียนกระดาษเป็นห้องเรียนสนุก

เข้าใจ รับฟัง กิจกรรม ร่วมมือ

การเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์หรือเรียกสั้นๆว่า ครูฝึกสอน กับประสบการณ์การสอนคาบคาบแรกนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะเราไม่สามารถเดาความคิด ความรู้สึก หรือลักษณะนิสัยของนักเรียนทั้งห้องได้ ทำให้บรรยากาศคาบแรกอาจจะอึดอัด หรืออึดอัดสำหรับครูฝึกสอน ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น เราอาจจะมีแผนการสอนที่เตรียมมาแล้วล่วงหน้าแล้วก็จริง แต่ในความเป็นจริงอาจจะมีเหตุการณ์ไม่คาดคิดเกิดขึ้น ทำให้แผนที่เตรียมมานั้นอาจจะไม่ได้เป็นไปตามแผนก็ได้

ช่วงแรกๆของการสอนนั้นมีบางคาบที่เราไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของผู้สอนได้ เช่นในขณะที่เรียนอาจจะมีนักเรียนบางคนที่ยืนดัง ถึงขั้นเดินไปเดินมาตลอดทั้งคาบจนทำให้รบกวนการเรียนการสอน แต่ก็ได้มีการเตือนบ่อยครั้ง มากเข้าหลายๆ ครั้ง สิ่งที่เกิดขึ้นคือผู้สอนไล่นักเรียนออกจากห้อง **ทำให้ต้องยกเลิกการเรียนการสอนก่อนเวลา 15-20 นาที** ซึ่งผู้สอนได้คิดทบทวนแล้วว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง ในการที่ไล่นักเรียนออกจากห้องเรียน และผู้สอนควรที่จะควบคุมสติอารมณ์ของตัวเองให้ได้ จากนั้นทำให้เกิดคำถามตลอดเวลว่า สอนดี สอนให้น่าสนใจเป็นอย่างไร

หลังจากที่ได้เรียนรู้วัตรกรรม CCR จาก อาจารย์ ดร. ณรงค์ กาญจนะ ทำให้ได้ทราบว่า ในห้องเรียนนั้น ประกอบไปด้วยผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งในเรื่องของลักษณะนิสัย และวิธีการเรียนที่แตกต่างกัน สิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนต้องทำคือ จัดกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายรูปแบบไม่ใช่สอนอยู่อย่างเดียว ผู้สอนมองเห็นว่า CCR นั้นมีประโยชน์และน่าสนใจ ผู้สอนจึงนำไปปรับใช้ในห้องเรียน โดยสิ่งแรกที่ต้องเริ่มใหม่เลยคือ การตั้งกฎกติกา โดยให้ผู้เรียน และผู้สอนร่วมกันตั้งขึ้นมา นอกเหนือจากนั้นผู้สอนตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า อยากเรียนภาษาอังกฤษแบบไหน แล้วให้แต่ละคนเขียนลงในสมุดของตนเอง เมื่อได้อ่านแล้ว ผู้สอนจึงรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนของแต่ละห้องว่า **นักเรียนบางกลุ่มต้องการให้ผู้สอนบรรยาย บางคนก็อยากให้ผู้สอนให้เล่นเกมหรือทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม**

ขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญแต่ครูผู้สอนมักจะมองข้ามไปนั่นก็คือ การเตรียมเด็ก เพราะเมื่อเด็กเข้ามาในคาบเรานั้นเราไม่สามารถรับรู้ได้ว่า **อารมณ์ตอนนั้นของผู้เรียนเป็นอย่างไร** บางคนอาจจะฟุ้งซ่าน บางคนอาจจะเหนื่อย หรือเครียดจากชั่วโมงก่อนหน้านี้ สิ่งที่คุณต้องทำคือ ทำให้นักเรียนเกิดสมาธิ อาจจะให้นั่งทำสมาธิง่ายๆ หรือการที่เปิดเพลงแล้วให้นักเรียนเคาะตามจังหวะเพลงก็ได้ หรืออาจจะเล่นเกมฝึกการทำงานของสมองทั้งสองซีกเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างการให้เล่น จีบ-แอล หลังจากการได้นำไปใช้แล้วนั้น ผลปรากฏว่า **ลดปัญหาการควบคุมชั้นเรียนลงไปได้ในระดับหนึ่ง** ทำให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียน

สิ่งต่อมาคือการจัดการเรียนการสอน เมื่อเราทราบแล้วว่านักเรียนมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นเราจึงต้องหาวิธีการเรียนที่น่าสนใจ ซึ่งสิ่งที่ผู้สอนได้ทำคือ **เปลี่ยนจากการแจกชีทและอธิบายมาเป็นเพิ่มกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกพูด** ฝึกแต่งประโยคจากกิจกรรม และมีบางบทเรียนที่สามารถนำไปบูรณาการกับวิชาอื่นได้ เช่นเรื่อง Super Volcano ผู้สอนให้นักเรียนจำลองการเกิดภูเขาไฟ โดยจำลองจากการใช้น้ำยาล้างจาน และเบคกิ้งโซดา ง่ายๆ ผลตอบรับคือนักเรียนให้ความสนใจมาก ทุกคนนำอุปกรณ์มาเตรียมพร้อม และ **กลุ่มเด็กที่ไม่ตั้งใจเรียน ก็ตั้งใจเรียนมากในคาบนั้น** เพราะเขาอยากรู้อย่างแน่นอนว่าจะเกิดอะไรขึ้น ซึ่งเป็นคาบที่ประสบความสำเร็จมาก ทั้งผู้เรียนและผู้สอน หลังจากนั้นผู้สอนพยายามที่จะหากิจกรรมแปลกๆ ใหม่ๆ มาใช้ในคาบเรียนอยู่เสมอ

ผู้สอนมีความคิดเห็นส่วนตัวว่านวัตกรรม CCR มีประโยชน์กับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน สามารถช่วยในเรื่องของการควบคุมชั้นเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนรวมถึงการเข้าถึงจิตใจของนักเรียน ความหลากหลายของผู้เรียน ทำให้ครูและนักเรียนมีความเข้าใจกันมากขึ้น นวัตกรรม CCR สามารถนำมาปรับใช้ได้กับขั้นตอนการสอนวิชาภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี สามารถนำนวัตกรรม CCR ไปสอดแทรกหรือเสริมได้อย่างลงตัว เพราะฉะนั้น ผู้สอนมีความเห็นว่านวัตกรรม CCR มีประโยชน์กับการจัดการเรียนการสอน

ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิด CCR

กระผมนายอนิรุทธ์ ฤทธิสุวรรณ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ศูนย์ฝึกประสบการณ์ โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย) อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ได้ฝึกสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เด็กนักเรียนในสายชั้น มีทั้งหมด 112 คน แต่ละห้องประมาณ 30 คน ซึ่งกระผมได้รับให้สอนในชั้น ป. 4/1 - ป. 4/3 จากการที่เริ่มต้นเป็นครูฝึกสอนสิ่งที่ยากพอๆ กับเนื้อหาที่สอนคือการควบคุมชั้นเรียน ต้องคิดเสมอว่าสอนอย่างไรให้นักเรียนสนใจ สอนอย่างไรให้นักเรียนสนุก สอนอย่างไรให้นักเรียนเข้าใจเพราะต้องยอมรับก่อนว่าการสอนภาษาอังกฤษเป็นเรื่องยากอยู่แล้วสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่จะไม่ค่อยชอบภาษาอังกฤษเพราะเป็นวิชาที่ยากและน่าเบื่อ ตัวกระผมจึงต้องคิดกิจกรรมมากพอสมควร ในช่วงแรกก็สอนตามแผนที่ได้คิดและเขียนขึ้นมา สอนครบตามลำดับชั้น การถามนักเรียนโดยรวมตอบได้ถูกต้องแต่เมื่อแยกถามเป็นรายคน นักเรียนกลับตอบไม่ได้ หรือตอบได้แต่ก็ไม่มั่นใจในคำตอบ เหมือนกับการสอนสำเร็จดังภาพที่คาดหวังไว้ แต่จึกขווในภาพยังขาดไปบางตัวทำให้ภาพไม่สมบูรณ์

จากการกลับไปสัมภาษณ์ย้อนคิด ณ มหาวิทยาลัย ก็ได้พบกับการอบรม CCR ซึ่งกล่าวถึงการเตรียมนักเรียน การโค้ชชิ่งนักเรียนก่อนการเริ่มเรียน เพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะรับความรู้จากครูได้เต็มที่ จึกขווที่ขาดหายไปถูกเติมเต็ม ตัวกระผมลองกลับมาใช้กับนักเรียน โดยให้นักเรียนเตรียมพร้อมก่อนการเริ่มเรียน หรือแม้กระทั่งในการทำกิจกรรม แบบฝึกหัด ก็จะเข้าไปเป็นผู้ช่วยให้คำปรึกษา นักเรียนได้ตอบสนองต่อภาษาอังกฤษดีขึ้นเพราะที่ผ่านมามีเหตุที่ไม่กล้าตอบ ไม่ส่ง เพราะกลัวผิด กลัวโดนว่า โดนตี แต่พอเราเข้าไปช่วยแนะนำวิธีการหาคำตอบ ไม่พูดจากรุนแรง ไม่ขู่ ทำให้เขากล้าที่จะตอบมากขึ้นเพราะรู้ว่าถึงจะตอบผิดก็จะมีโดนดุค่า การเข้าไปให้คำปรึกษาทำให้เราเข้าใจเด็กมากขึ้น ใจเย็นมากขึ้น ทำให้เข้าใจธรรมชาติของนักเรียนว่าการที่เขาสงสัยคือสงสัยจริง ๆ และต้องการคำตอบจากเราทำให้ตระหนักได้ว่านักเรียนแต่ละคนมีความเข้าใจที่แตกต่างกัน บางคนสอนครั้งเดียวก็สามารถจำเนื้อหาทั้งหมดได้ บางคนอาจจะต้องใช้เวลาสักนิดถึงจะเข้าใจ และการที่เราเตรียมเด็กเพื่อให้มีความพร้อมที่จะรับสิ่งที่เราจะสอนในคาบนั้น ๆ ส่งผลชัดเจน การเตรียมนักเรียนของผมนั้นแยกตามเวลาและสภาพของนักเรียน ยกตัวอย่างเช่น หากเป็นช่วงเช้าก็จะให้เด็กได้เต้นได้ทำกิจกรรมฝึกสมองเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ตื่นตัว ส่วนช่วงบ่ายถ้าเป็นเวลาขึ้นจากพักเที่ยงก็จะให้เด็กนั่งสมาธิเพื่อสติกลับมาเพราะนักเรียนจะไปเล่น ไปวิ่งมาจนเหนื่อย ในระดับประถมซึ่งผมรับหน้าที่สอนอยู่นั้นคิดว่าใช้ได้แค่ C สองตัวแรกส่วนในด้านของ R ยังคงเป็นการยากลำบากสักนิดหนึ่งสำหรับนักเรียนประถมเลยจะยังไม่ค่อยได้ใช้ในเรื่องของตัว R แต่จากที่ได้อบรมมาสำหรับตัวผมคิดว่าแนวคิด CCR เป็นการเตรียมให้เห็นผลได้อย่างดีในการพัฒนานักเรียนให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้

ผลสรุปคือการนำแนวคิด CCR มาใช้ในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิ มีประสิทธิภาพในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เพราะการที่ผู้สอนใจเย็น ไม่ดุค่า มีการเตรียมความพร้อม มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนกล้าที่จะมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น เพราะการเน้นในการทำกิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน ได้แลกเปลี่ยนกัน ได้รับคำปรึกษาที่ดีจากครูผู้สอน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างถูกต้อง

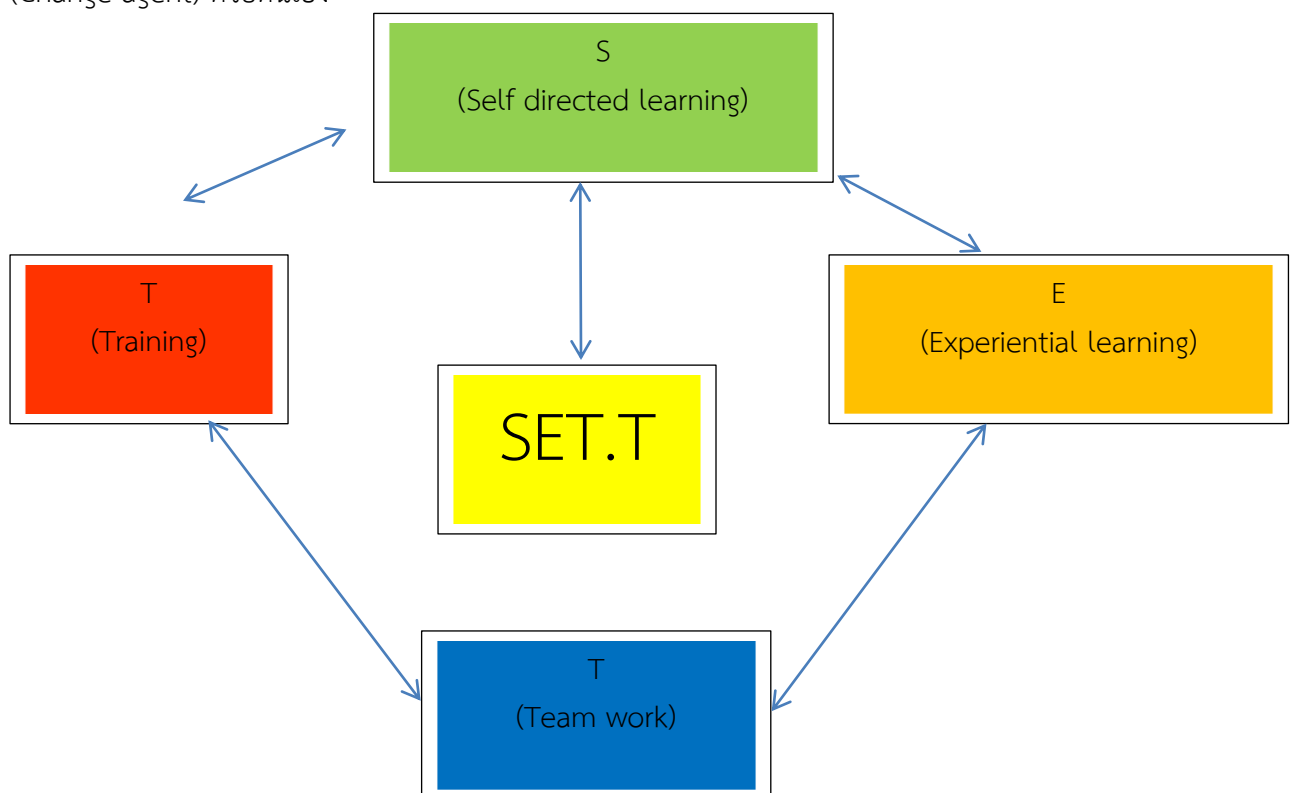
บทสรุปของผู้อ่านที่มีความเชื่อที่ เชื่อว่า CCR เปลี่ยนคน

ปัญหาการเรียนการสอนนั้นไม่มีการสิ้นสุด จำเป็นต้องมีการพัฒนา การเปลี่ยนแปลง การมีนวัตกรรมต่างๆใหม่ๆ เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพทั้งผู้สอนและผู้เรียนนั้น มีการทำวิจัยหรือมีรูปแบบที่หลากหลาย เหตุผลเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับใด ขนาดใด ไม่มีใครที่ให้คำตอบแน่นอนได้ แต่อย่างไรก็ตามทุกภาคส่วน หน่วยงานในระดับต่างๆ รวมทั้งระดับอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพ นำสู่อาชีพครู และการเป็นครูมืออาชีพต่อไปนั้น มีองค์ประกอบมากมายที่จะพัฒนาต่อไปและต่อเนื่องไม่มีการสิ้นสุดเพราะปัญหามีอยู่เสมอและต้องแก้ไขไปเรื่อยๆ ให้ทันสมัยทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

จากประสบการณ์ที่ได้ลงภาคสนามและเป็นหัวหน้าทีมในการพัฒนาโมเดลการเป็นโค้ชในโรงเรียนและในการเป็นนักวิจัยร่วมกับโครงการวิจัย การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาให้ผู้บริหารและครูเป็นโค้ช หนุนเสริม แนะนำ เสริมสร้างซึ่งกันและกันในโรงเรียนเดียวกันให้มีการช่วยเหลือหนุนนำซึ่งกันและกันอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้การนำรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (MK) และการสร้างให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ซึ่งพบว่าการเป็นโค้ชที่ดีและจะเข้าใจผู้อื่นได้ดั่งนั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องรู้จัก จิตใจและความรู้สึกนึกคิดของตนเองและผู้อื่น ขณะเดียวกันก็ถ่ายทอดให้บุคคลอื่นหรือครูได้รับรู้ด้วยก็คือจิตปัญญาหรือจิตศึกษาและแต่ละจะเรียกกัน อาจจะเรียกว่าครูต้องมีสมาธิ มีใจจดจ่อและมีความเป็นกัลยาณมิตร เห็นคุณค่าและเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ จำทำให้การพัฒนาและเกิดการเปลี่ยนแปลงจากข้างในหรือภายในตัวของครูนั่นจะส่งผลต่อตัวครู นักเรียน ผู้ปกครอง และการอยู่ร่วมกันของครูในโรงเรียนอย่างเข้าใจ และยังส่งผลต่อการทำงานบนฐานของความเข้าใจและความสุข เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพต่อไป

จากที่กล่าวมานั้นมีความเชื่อว่า CCR เปลี่ยนคนได้นั้น สืบเนื่องจาก CCR เป็นแนวคิดเชิงบูรณาการในการออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยจิตปัญญาศึกษา (Contemplative education) การส่งเสริมการเรียนรู้และการให้คำปรึกษา ชี้แนะ (Coaching) การเรียนรู้ฐานวิจัยเป็นฐาน (Research based learning) เพื่อฝึกค้นคว้าหาคำตอบที่ต้องการรู้ ในสิ่งที่อยากรู้ด้วยกระบวนการที่เสริมสร้างกระบวนการคิด สิ่งเหล่านี้ทำให้มีเชื่อว่าคนเรา ไม่ว่าอาชีพอะไร เป็นใคร ทำอะไร ที่ไหนอย่างไร ขอแค่เปิดใจหรือที่เรียกว่า “ให้ระเบิดจากใจตนเองเพื่อเรียนรู้สู่การพัฒนา” เท่านั้นเป็นฐานของการเปลี่ยนแปลงเพราะถ้าเรียนรู้ด้วยตนเองมีสติ มีสมาธิ มีความมุ่งมั่นและตั้งใจจริง แม้ไม่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญมากมาย แต่ถ้ามีทีมหนุนนำ ส่งเสริม แนะนำ การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างแน่นอน เปลี่ยนตน เปลี่ยนคน เปลี่ยนสังคมสร้างชาติสู่การพัฒนาได้ ทันท่วงทีเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างแน่นอน โดยมีสติคู่กับความรู้ รู้จริงเพราะมีการค้นคว้าด้วยตนเอง มีหลักฐานและร่องรอยที่เกิดขึ้น ดังนั้นด้านการที่มีส่วนในการเป็นทีมหนุนเสริม (Roving Team) และเป็นคณะทำงานในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาและผลิตครูในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการบูรณาการ จากการประสานงานร่วมกับ มรภ - สกว. ทำให้ได้เทคนิควิธีการ แนวคิด รูปแบบต่างๆ นำมาประยุกต์ใช้กับนักศึกษาครูที่กำลังฝึกสอนและกลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 - 4 นั้น สามารถนำมาใช้ได้ทุกวิชาจะมากหรือน้อย อยู่ที่บริบทของรายวิชาและความสามารถของผู้นำไปสู่การปฏิบัติจะนำอะไรลงไปบูรณาการก่อนหลังหรือเป็นการบูรณาการทั้ง 3 พร้อมกันอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกันเป็นหนึ่งเดียว

การจะปฏิบัติการใดๆ นั้นขึ้นอยู่กับผู้ที่รู้จักหรือเข้าใจ CCR นั้นมากน้อยแค่ไหน หัวใจที่สำคัญคือการเปิดใจ ตั้งโมเดลแห่งการพัฒนาจริงของตนเองก่อน โดยการศึกษาเรียนรู้ โดยวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self directed learning) จะเป็นการศึกษาด้วยตนเอง โดยการศึกษาสังเกตและจดบันทึก การวิเคราะห์และเชื่อมโยงกับบทบาทที่คาดหวังและการปฏิบัติจริงของตนเอง อาจจะเรียนรู้จากสังคม เรียนรู้จากความผิดพลาด เรียนรู้จากการลองถูกลองผิด และการเรียนรู้จากการให้คำปรึกษา การเรียนรู้จากสิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการที่นักศึกษาเป็นบุคคลที่ริเริ่มด้วยตนเองปราศจากการช่วยเหลือจากบุคคล เพื่อนำไปประยุกต์หรือเชื่อมโยงในการค้นหาตนเอง สำรวจถึงเป้าหมายของตนเอง ค้นหาปัญหาหรืออุปสรรค ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา การพัฒนาตนเองซึ่งจะทำให้ศึกษารู้จักตนเอง การคิดวิเคราะห์ รู้จักการตัดสินใจ รู้จักการค้นข้อมูลและการนำไปใช้ประโยชน์ได้ เมื่อนักศึกษารู้จักปัญหา/อุปสรรคและวิธีการแก้ไข รู้จักความต้องการของตนเองและการพัฒนาตนเองมีเป้าหมายที่ชัดเจน จะสามารถเชื่อมโยงต่อการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญมากเพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการประกอบอาชีพครูโดยการนำการเรียนรู้ที่กลายเป็นประสบการณ์ชีวิต (SL: experiential learning) โดยในแต่ละครั้งในการเรียนการสอน นำประสบการณ์ที่ได้มาเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูสู่การปฏิบัติจริงนั้นมาจัดเป็นมืองค์ความรู้ ทบทวนสะท้อนให้เห็นปัญหา/อุปสรรคข้อเท็จจริงสรุปและ เรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยใช้วิธีการแลกเปลี่ยนความรู้ (KM : knowledge management) กับคณะครู และสร้างทีม (Team) ขึ้นมาเพื่อหนุนนำ เสริมสร้าง แนะนำ ชี้แนะ (Coaching) ในการขับเคลื่อนและรวบรวมความรู้ใหม่และนำมาประยุกต์ใช้อย่างไรควรมีการทบทวน หลังการปฏิบัติ (AAR : after action review) ซึ่งเป็นการสะท้อนผลในกิจกรรมหรือสิ่งที่ได้ดำเนินการมาแล้วเกิดผลอย่างไร และจะพัฒนาปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ระดมความคิดแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาของครูต่อตนเอง ครอบครัวยุทธ ชุมชน โดยการสร้างเครือข่ายและทีมงานร่วมกัน ในการเชื่อมต่อ เพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้ง จริยธรรม คุณธรรม และการพัฒนาโรงเรียนและท้องถิ่นต่อไป และการฝึกอบรม (Training) เพื่อฝึกทักษะในด้านต่างๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการทำงานเป็นทีม นำมาใช้ฝึกอบรมอย่างเป็นรูปแบบ โดยการเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหา/อุปสรรค โดยเริ่มจากตนเองก่อน และผลัดเปลี่ยนกับเพื่อครูด้วยกันจากสองถึงสามคนและขยายวงกว้างออกไปเพื่อแลกเปลี่ยนและพัฒนาสู่ความชำนาญ (PLC : professional learning community) คือ กระบวนการต่อเนื่องที่ครูได้ร่วมกันเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำการเรียนแปลง (Change agent) ด้วยตนเอง

3.2.4 หลักสูตรอบรมโครงการคุปองพัฒนาครู CCR 5 ชั้น

ชื่อหลักสูตร ยกระดับการเรียนรู้และสร้างชิ้นงานด้วย CCR 5 ชั้น

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ผู้ประสานงาน 1. ดร.อารี สารีปา โทรศัพท์ 081-8932783 E-mail: a.areesaripa@gmail.com

2. นางสาวญาณินทร บัวสกุล

แนะนำหลักสูตร

หลักสูตร “ยกระดับการเรียนรู้และสร้างชิ้นงานด้วย CCR 5 ชั้น” เป็นหลักสูตรสำหรับพัฒนาครูในการพัฒนาการเรียนรู้บนฐานแนวคิด Active Learning สู่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ตอบโจทย์ปัญหาคุณภาพผู้เรียนด้านการคิดและการสร้างสรรค์นวัตกรรม ปัญหาคุณภาพผู้สอนที่ยังมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนน้อย ดังนั้นจึงต้องให้ครูเข้าใจ เห็นความจำเป็นของการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดเชิงบูรณาการ CCR ได้แก่ กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative education) การโค้ช/ระบบพี่เลี้ยง (Coaching and mentoring) และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research based learning) ในการออกแบบการเรียนการสอน 5 ชั้นเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active learning) ยกระดับการเรียนรู้สู่การคิดอย่างมีนวัตกรรม และผู้สอนมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

จุดเด่นของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และการพัฒนาวิชาชีพของผู้สอนผ่านปฏิสัมพันธ์เชิงบวกอย่างสร้างสรรค์
2. หลักสูตรเน้นการฝึกกระบวนการเรียนรู้ด้วยใจที่ใคร่ครวญ การคิดเชิงเหตุ-ผล การใช้คำถามและผังกราฟิก การทำงานแบบร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างระบบคิดและชิ้นงานหรือภาระงาน สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
3. ใช้กระบวนการ PLC ในการเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
4. กระบวนการพัฒนาครูของหลักสูตรเน้นการโค้ช/ ระบบพี่เลี้ยง และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจแนวคิดและกระบวนการของจิตตปัญญาศึกษา การโค้ช/ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำแนวคิด CCR ไปออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ 5 ชั้น เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การปฏิบัติ และคุณลักษณะของผู้เรียนได้
3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงความจำเป็นของการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิด CCR และกระบวนการ 5 ชั้น เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. เพื่อนำเสนอ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมการเรียนรู้ การเรียนการสอน หรือแบบปฏิบัติที่ดี ในการยกระดับการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพที่สอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละของคะแนนความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการพัฒนากลับมาตามกรอบเนื้อหาของหลักสูตร (ร้อยละ 60)
2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการพัฒนากลับมาที่สอดคล้องกับแนวคิด CCR และกระบวนการ 5 ขั้น (ระดับดีขึ้นไป)
3. การสะท้อนคิดการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาของผู้เรียนที่สอดคล้องกับแนวคิด CCR
4. มีแนวปฏิบัติที่ดี หรือนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการพัฒนากลับมาที่เผยแพร่หรือมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวทีวิชาการหรือชุมชนวิชาชีพ
5. ร้อยละของเวลาในการพัฒนากลับมาตามกรอบของหลักสูตร (ร้อยละ 80)

กลุ่มเป้าหมาย : ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน หรือการพัฒนา ผู้เรียน จำนวน 30-50 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา
2. มีความสนใจ ความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน
3. มีแนวคิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. สามารถเข้ารับการพัฒนากลับมาได้ตามกรอบกระบวนการตามที่หลักสูตรกำหนด

ประเด็นหัวข้อสาระหลักสูตร

1. แนวคิดและกระบวนการของ CCR
2. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR และกระบวนการ 5 ขั้น
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับการเรียนรู้และสร้างชิ้นงานด้วย CCR 5 ขั้น
4. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ประเด็นหัวข้อสาระ หลักสูตร	สาระหลัก	ระยะเวลา/ความเข้มของหลักสูตร	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. แนวคิดและกระบวนการ ของ CCR	-การคิดเชิงวิจย -การคิดเชิงเหตุและผล (cause and effect thinking) -กระบวนการถามคือสอน สะท้อนคิดคือเรียน เขียนคือคิด	การอบรม/ บรรยายแบบ มีส่วนร่วม 2 ชั่วโมง	การฝึกปฏิบัติ ระหว่างการ อบรม/ workshop 1 ชั่วโมง
2. การจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิด CCR และ	รูปแบบการสอน 5 ขั้น งานฐานวิจัย	การอบรม/ บรรยายแบบ	การฝึกปฏิบัติ ระหว่างการ

ประเด็นหัวข้อสาระ หลักสูตร	สาระหลัก	ระยะเวลา/ความเข้มของหลักสูตร	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
กระบวนการ 5 ขั้น		มีส่วนร่วม 1 ชั่วโมง	อบรม/ workshop 2 ชั่วโมง
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับการเรียนรู้และสร้างชิ้นงานด้วย CCR 5 ขั้น	การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบ CCR 5 ขั้น การประเมินแผนฯ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ใช้กระบวนการของ Design thinking) -การปรับปรุงแผนฯ	การอบรม/ บรรยายแบบ มีส่วนร่วม 2 ชั่วโมง	การฝึกปฏิบัติ ระหว่างกร อบรม/ workshop 4 ชั่วโมง
4. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	การลงมือปฏิบัติจริง ณ สถานศึกษา การสะท้อนความคิดของตนเองและกระบวนการ AAR เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน กระบวนการสร้างวง PLC ระดับต่าง ๆ การค้นหาแบบปฏิบัติที่ดีและเผยแพร่	นิเทศ ติดตาม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ นำเสนอ ผลงาน 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 3 ชั่วโมง	การนิเทศ ติดตาม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ นำเสนอผลงาน 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวม 9 ชั่วโมง
รวม (24 ชั่วโมง)		8 ชั่วโมง	16 ชั่วโมง

สิ่งที่ผู้เข้าพัฒนาจะได้รับ

1. เอกสารการอบรมตามหลักสูตร
2. นวัตกรรม หรือ รูปแบบการจัดกิจกรรมตามแนว CCR
3. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนว CCR 5 ขั้นตอน
4. ใบงาน ใบความรู้
5. วุฒิบัตร

ผลลัพธ์และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลประโยชน์ต่อองค์กร

1. ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน
2. สถานศึกษามีเครือข่ายการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
3. สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
4. สถานศึกษาเป็นโรงเรียนเครือข่ายหรือโรงเรียนต้นแบบการใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การโค้ช และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในการผลิตและพัฒนาครู

ผลที่เกิดกับผู้เรียน

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกระตือรือร้น และมีความสุข
2. ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. ช่วยพัฒนาความคิด และคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

รูปแบบการฝึกอบรม/ ภาพรวมของการปฏิบัติการตลอดหลักสูตร

1. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการบรรยายควบคู่กับการใช้สื่อที่ให้ครูผู้เข้าอบรม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การทำกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ให้ผู้เข้าอบรม ได้เรียนรู้การจากลงมือปฏิบัติ ทำใบงานด้วยตนเอง การช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม การนำเสนอและประเมิน ชิ้นงาน
2. การนำความรู้ไปใช้จัดการเรียนการสอน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน ให้ผู้เข้าอบรมสะท้อนการปฏิบัติงานของตนเอง ทบทวนปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงาน และแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
3. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติโดยทีมวิทยากรอย่างมีส่วนร่วม ณ สถานศึกษา 2 ครั้ง
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

การประเมินผลหลักสูตร

1. ประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมตามกรอบของหลักสูตร โดยใช้แบบลงทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ประเมินสัมฤทธิ์ผลตามตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยใช้แบบทดสอบ แบบประเมินการสะท้อนคิด แบบ ประเมินสมรรถนะการสอน
3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าพัฒนา โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

รายชื่อวิทยากรหลัก

1. ดร.วัฒนา รัตนพรหม
2. ดร.อารี สาริปา
3. ดร.ณัฐภาณุรัตน์ ณ นคร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์

คณะทำงาน

ทีมวิทยากร นักวิจัยในโครงการวิจัยและพัฒนาระบบผลิตและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู (โครงการความร่วมมือระหว่าง สกว.-มรภ.)

อัตราค่าลงทะเบียนของหลักสูตร

คนละ 3,500 บาท เป็นค่าตอบแทนวิทยากร ค่าวัสดุการอบรมและนิเทศติดตาม ค่าอาหารว่างสำหรับผู้เข้าพัฒนา ค่าสถานที่จัดประชุม

หลักสูตรการพัฒนานักศึกษาครู/ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศ

หลักสูตรการพัฒนานักศึกษาครู/ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบ และกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้ฐานวิจัย (CCR) เป็นหลักสูตรพัฒนาการเรียนรู้บนฐานแนวคิด Active Learning สู่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ตอบโจทย์ปัญหาคุณภาพผู้เรียนด้านการคิดและการสร้างสรรค์นวัตกรรม การปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดเชิงบูรณาการ CCR ได้แก่ กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative education) การโค้ช/ระบบพี่เลี้ยง (Coaching and mentoring) และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research based learning) ในการออกแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active learning) ยกระดับการเรียนรู้สู่การคิดอย่างมีนวัตกรรม และผู้สอนมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

การพัฒนาหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และการพัฒนาวิชาชีพของผู้สอน ผ่านปฏิสัมพันธ์เชิงบวกอย่างสร้างสรรค์
2. หลักสูตรเน้นการฝึกกระบวนการเรียนรู้ด้วยใจที่ใคร่ครวญ การคิดเชิงเหตุ-ผล การใช้คำถามและผังกราฟิก การทำงานแบบร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างระบบคิดและชิ้นงานหรือภาระงาน สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
3. ใช้กระบวนการ PLC ในการเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
4. กระบวนการพัฒนาครูของหลักสูตรเน้นการโค้ช/ ระบบพี่เลี้ยง และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจแนวคิดและกระบวนการของจิตตปัญญาศึกษา การโค้ช/ ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำแนวคิด CCR ไปออกแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การปฏิบัติ และคุณลักษณะของผู้เรียนได้
3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงความจำเป็นของการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิด CCR เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. เพื่อนำเสนอ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมการเรียนการสอน หรือแบบปฏิบัติที่ดีในการยกระดับการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพที่สอดคล้องกับยุคศตวรรษที่ 21

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละของคะแนนความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการพัฒนารอบเนื้อหาของหลักสูตร (ร้อยละ 60)
2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการพัฒนาก่อนที่สอดคล้องกับแนวคิด CCR (ระดับดีขึ้นไป)
3. การสะท้อนคิดการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาของผู้เรียนที่สอดคล้องกับแนวคิด CCR

4. มีแนวปฏิบัติที่ดี หรือนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการพัฒนาที่เผยแพร่หรือมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวทีวิชาการหรือชุมชนวิชาชีพ

ประเด็นหัวข้อสาระหลักสูตร

1. แนวคิดและกระบวนการของ CCR
2. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับการเรียนรู้
4. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

รูปแบบการฝึกอบรม/ ภาพรวมของการปฏิบัติการตลอดหลักสูตร

1. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการบรรยายควบคู่กับการใช้สื่อที่ให้ครูผู้เข้าอบรมวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การทำกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้จากลงมือปฏิบัติ ทำใบงานด้วยตนเอง การช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม การนำเสนอและประเมินชิ้นงาน
2. การนำความรู้ไปใช้จัดการเรียนการสอน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน ให้ผู้เข้าอบรมสะท้อนการปฏิบัติงานของตนเอง ทบทวนปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงาน และแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กิจกรรมการฝึกอบรม

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาครูของครูด้วย CCR (อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

บรรยาย เรื่อง แนวคิดการผลิตและพัฒนาครูยุคประเทศไทย 4.0
 อบรมเชิงปฏิบัติการ “C-Contemplative education”
 อบรมเชิงปฏิบัติการ “C-Coach”
 อบรมเชิงปฏิบัติการ “R-Research based learning”
 อบรมเชิงปฏิบัติการ “CCR”
 อภิปราย/สรุปผล

กิจกรรมที่ 2 การบูรณาการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครู (คณบดี/อาจารย์คณะครุศาสตร์/นักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ เครือข่ายภาคใต้)

แนวคิดการผลิตและพัฒนาครู โครงการความร่วมมือ มรภ.- สกว. ปีที่ 2
 นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้ CCR ของแต่ละมหาวิทยาลัย
 เสริมศักยภาพ “การโค้ช”
 เสริมศักยภาพ “จิตตปัญญาศึกษา”
 ปฏิบัติการ “กิจกรรม CCR กับ ครูกล้าสอน”
 เสริมศักยภาพ “การบูรณาการ CCR เพื่อการผลิตและพัฒนาครู”
 ประชุมวางแผนขับเคลื่อนโครงการ CCR ปีที่ 2 ระดับโหนดและมหาวิทยาลัย

เตรียมความพร้อมการใช้ CCR สำหรับนักศึกษาและครูที่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละมหาวิทยาลัย

อภิปราย สรุปผล

กิจกรรมที่ 3 การสัมมนาอาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (อาจารย์นิเทศก์นักศึกษาฝึกประสบการณ์ ชั้นปีที่ 5)

ชี้แจงแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สัมมนาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

นำเสนอผลการสัมมนา

อภิปราย/สรุปผล

กิจกรรมที่ 4 พัฒนาศักยภาพนักศึกษาครู (นักศึกษาฝึกประสบการณ์ ชั้นปีที่ 5)

บรรยาย เรื่อง แนวคิดการผลิตและพัฒนาครูยุคประเทศไทย 4.0

อบรมเชิงปฏิบัติการ “C-Contemplative education”

อบรมเชิงปฏิบัติการ “C-Coach”

อบรมเชิงปฏิบัติการ “R-Research based learning”

อบรมเชิงปฏิบัติการ “CCR”

อภิปราย/สรุปผล

กิจกรรมที่ 5 การบูรณาการ CCR ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ผู้แทนฝ่ายวิชาการ/ครูที่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 5)

ชี้แจงแนวคิดการผลิตและพัฒนาครู

นำเสนอตัวอย่าง/ประสบการณ์/ความสำเร็จ การใช้ CCR ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

เสริมศักยภาพ “การโค้ช”

เสริมศักยภาพ “จิตตปัญญาศึกษา”

ปฏิบัติการ “กิจกรรม CCR กับ ครูกล้าสอน”

เสริมศักยภาพ “การบูรณาการ CCR ในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์”

ชี้แจงแนวทางการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบูรณาการ CCR

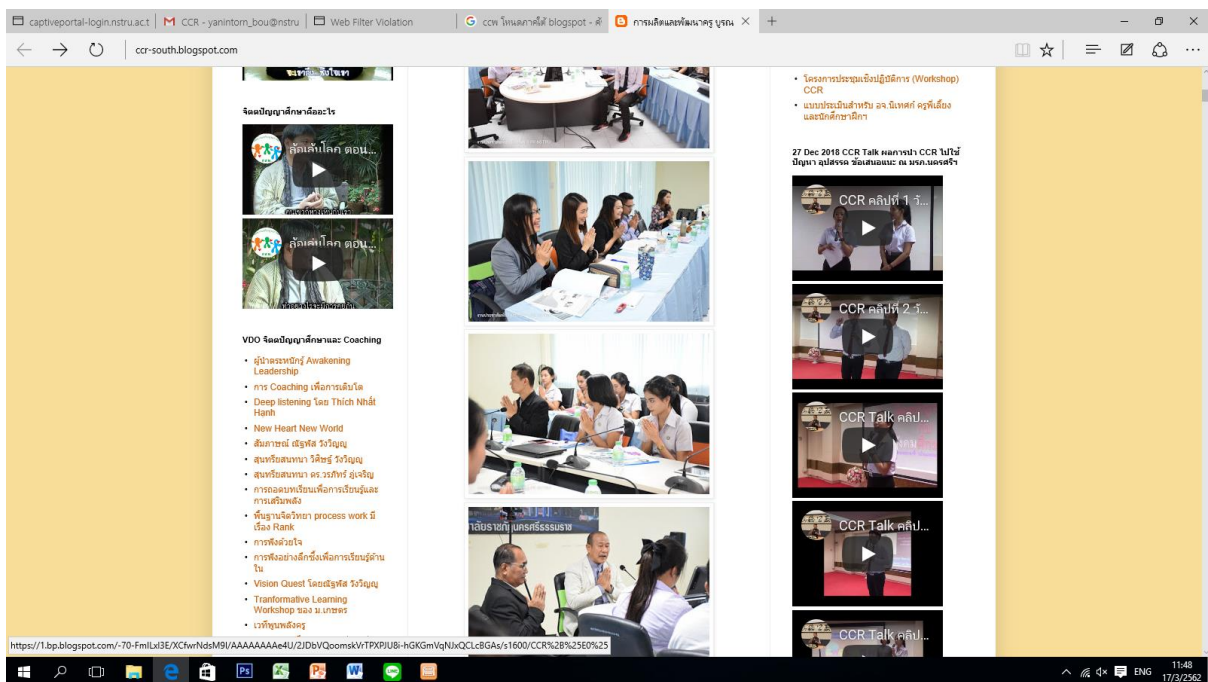
3.2.5 Blog / สื่อออนไลน์

บล็อก CCR

โครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู
โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ปีที่ 2

<http://ccr-south.blogspot.com/>

Presentation CCR มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้
<https://www.youtube.com/watch?v=vZMP83GV2KQ>

The screenshot shows a YouTube video player interface. The video title is "CCR มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้" (CCR Rajabhat Pattani). The video is 8:09 minutes long and has 885K views. The channel is " Auditorium". The video content shows a presentation slide with the Rajabhat Pattani logo and the text "CCR กับการผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคใต้" (CCR with teacher production and development Rajabhat Pattani). Below the video, there are 30 comments, 1 like, and 0 dislikes. The channel name is " Auditorium" and the video was uploaded on 22 Nov 2019. The channel has 0 subscribers. The video is categorized under "หมวดหมู่" (Category) and "การศึกษา" (Education). The video player is on a desktop screen with a Windows taskbar at the bottom showing the time 22:21 on 17/3/2562.

3.3 ข้อเรียนรู้ที่ได้รับ

3.3.1 สรุปลองค์ความรู้ CCR

สรุปข้อความรู้จากโครงการ“การวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัยในพื้นที่ภาคใต้ ปีที่ 1” วันที่ 1 มิถุนายน 2559 ถึง 31 พฤษภาคม 2560

กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิด CCR

กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ CCR ตั้งอยู่บนหลักการ แนวคิดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ตอบโจทย์ปัญหาคุณภาพผู้เรียนด้านการคิดและการสร้างสรรค์นวัตกรรม ปัญหาคุณภาพผู้สอนที่ยังมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนน้อย ดังนั้นจึงต้องให้ครูเข้าใจ เห็นความจำเป็นของการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดเชิงบูรณาการ CCR ได้แก่ กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative education) การโค้ช/ระบบพี่เลี้ยง (Coaching and mentoring) และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research based learning)

เอกสารฉบับนี้ นำเสนอหลักการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR กระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ CCR ในรายวิชา รวมทั้งบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน มีรายละเอียด ดังนี้

หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของ CCR

1. การเรียนรู้แบบ Active learning

1.1 การเรียนรู้โดยใช้โครงงาน/ โครงการ เป็นการแสวงหาความรู้จากการลงมือปฏิบัติโดยใช้ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีการนำเสนอผลโดยการจัดนิทรรศการ

1.2 การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นการแสวงหาความรู้หรือการสร้างองค์ความรู้จากกระบวนการคิด การทำงานอย่างเป็นระบบ ใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา ค้นหาคำตอบ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

2. การคิดอย่างเป็นระบบ และการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุ-ผล เป็นการเรียนรู้โดยการตั้งคำถาม การคิดวิเคราะห์ การใช้ผังกราฟิก การรู้คิด เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การสรุปเพื่อแก้ปัญหา การนำเสนอผลของการคิดวิเคราะห์ในเชิงเหตุ สามารถนำเสนอในรูปของผังกราฟิก (ฐานคิด) และเชื่อมโยงสู่การวางแผน ออกแบบ ทดสอบการแก้ปัญหา และปรับปรุงแก้ไข โดยการลงมือปฏิบัติจริง (ฐานกาย)

3. กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา (contemplative education) เป็นการเรียนรู้ด้วยใจที่ใคร่ครวญผ่านกระบวนการฟังอย่างลึกซึ้ง สนทนา และการสะท้อนความคิด เพื่อให้บุคคลเข้าใจความรู้สึกของตนเอง ผู้อื่น มองเห็นความเชื่อมโยงของสรรพสิ่งทั้งหลายในโลกอย่างเป็นกลาง นำไปสู่การปรับเปลี่ยน พัฒนาความรู้สึกของตนเองไปในเชิงบวกที่พึงประสงค์ในการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยโลก

4. การเรียนรู้โดยมีผู้ชี้แนะและพี่เลี้ยง เป็นการสะท้อนคิดสิ่งที่ได้เรียนรู้ (AAR) พบเห็นในระหว่างการศึกษาทั้งเชิงองค์ความรู้ กระบวนการ ความรู้สึก และปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีครูให้คำปรึกษา ชี้แนะ อำนวยความสะดวก (coach) ในการเรียนรู้ จนผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง หรือสร้างชิ้นงาน/ ภาระงานได้สำเร็จ

5. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community--PLC) เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ประสพการณ์จากการปฏิบัติจริง โดยผ่านกระบวนการจัดการความรู้ สำหรับนำไป

พัฒนางานในความรับผิดชอบต่อไป การทำ PLC นี้ช่วยให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ มองเห็นแนวทางและมั่นใจในการพัฒนางานเพิ่มขึ้น

6. การเรียนรู้แบบองค์รวมผ่านฐานกาย ฐานจิต และฐานใจ อย่างมีความสุข

6.1 ฐานกาย เป็นการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

6.2 ฐานจิต เป็นการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบมีเหตุ-ผลการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับชีวิตจริง การใช้คำถาม และการสะท้อนความคิด

6.3 ฐานใจ เป็นการเรียนรู้อย่างเข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม

กระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ CCR ในรายวิชา

การบูรณาการแนวคิด CCR ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นอาจมีน้ำหนักของแต่ละแนวคิดไม่เท่ากัน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม (ตระหนักรู้คือเตรียมพร้อม) --- ใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา คำถามกระตุ้นการคิด เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง เปิดใจพร้อมที่จะเรียน มองเห็นเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้

2. แสวงหาความรู้ (ถามคือสอน) --- ใช้คำถามนำสู่การคิดวิเคราะห์ แนวทางหรือเป้าหมาย ตั้งคำถามชวนคิด การอภิปรายให้ได้ความคิดรวบยอด ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนรู้ ผู้สอนโดยใช้ฐานแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา และเชื่อมโยงสู่จิตสำนึกและคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี จัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง และสถานการณ์จริง การสังเคราะห์องค์ความรู้จากการสืบค้นสารสนเทศ

3. การเชื่อมสู่การปฏิบัติ (ปฏิบัติได้คือเข้าใจ) --- ใช้การโค้ช แนะนำให้ผู้เรียนสามารถวางแผนออกแบบศึกษาค้นคว้า ขยายความรู้ นำความรู้สู่การทำชิ้นงาน/ภาระงาน (โครงการฐานวิจัย) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และบริการสังคม เช่น บทบาทสมมุติ นิทรรศการ เสวนา รายงาน ชิ้นงาน สื่อมัลติมีเดีย

4. การสะท้อนการเรียนรู้และประเมินผล (สะท้อนคิดคือเรียนรู้) --- สรุปการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมสะท้อนคิด โดยการสนทนา เขียนอนุทิน สะท้อนความรู้สึกล้างเรียน มีการจดบันทึกทุกครั้งหลังการเรียนการสอนในแต่ละครั้งหรือสัปดาห์มีการประเมินกระบวนการ ผลผลิต/ ชิ้นงาน ให้ผู้เรียนกำหนดเกณฑ์การประเมินชิ้นงาน/ภาระงานของตนเอง ผู้สอนแจ้งเกณฑ์การประเมิน โดยมีการประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อน และประเมินโดยผู้สอน

5. สรุปการเรียนรู้สู่การพัฒนา (เขียนคือคิด) - ผู้สอนวิเคราะห์การสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนเขียนบันทึกผลสะท้อนการสอนของตนเองและการเรียนรู้ของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง/หน่วย/รายวิชา เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

1. บทบาทของผู้สอน

1.1) จัดการเรียนรู้โดยเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน

1.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดแบบองค์รวม มองเห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของเหตุ ปัจจัย หรือองค์ประกอบย่อย

1.3 จัดกิจกรรมเตรียมผู้เรียน ทั้งฐานกาย ฐานจิต และฐานใจ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากการลงมือทำ แสวงหาความรู้ คิด วิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และจิตบริการสังคม

1.4 ให้ผู้เรียนได้ฝึกฟังอย่างตั้งใจ ใคร่ครวญ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนการเรียนรู้อย่าง
กัลยาณมิตร

1.5 สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางหรือกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การ
ปฏิบัติงานเดี่ยวและกลุ่ม ให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้อย่างมีความสุข และประสบผลสำเร็จ

1.6 กำกับติดตามความก้าวหน้าและประเมินความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.7 เตรียมเอกสาร ผลงานวิจัย สถานการณ์ และบริบทชุมชนสำหรับการศึกษาค้นคว้า และ
เรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย

1.8 ใช้คำถามกระตุ้นการคิด และส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ

1.9 ผลิตรายหรือเลือกใช้สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น (active learning)
ที่สอดคล้องคล้อยกับบริบทท้องถิ่นและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และคุ้มค่า

1.10. แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพ (PLC)

2. บทบาทของผู้เรียน

2.1 เป็นผู้เรียนรู้โดยเคารพผู้สอน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเพื่อน และคำนึงถึง
ความแตกต่างของผู้เรียนด้วยกัน

2.2 ฝึกคิดแบบองค์รวม มองเห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของเหตุ ปัจจัย หรือองค์ประกอบ
ย่อย

2.3 ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากการลงมือทำ แสวงหาความรู้ คิด วิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้
ด้วยตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้สร้างสรรค์ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และจิตบริการสังคม

2.4 เรียนรู้ด้วยการฟังอย่างตั้งใจ ใคร่ครวญ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนการเรียนรู้อย่าง
กัลยาณมิตร

2.5 ขอ หรือรับฟังคำชี้แนะแนวทางการเรียนรู้จากผู้สอนเพื่อปรับปรุง พัฒนาการกระบวนการ
เรียนรู้ของตนเองเพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเดี่ยวและกลุ่มประสบผลสำเร็จ

2.6 กำกับติดตามความก้าวหน้าและประเมินความสำเร็จในการเรียนรู้ของตนเอง และเพื่อน

2.7 ใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและ
นอกห้องเรียน ฝึกปฏิบัติการคิดเชิงเหตุ-ผล วางแผน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล สรุปผล
นำเสนอผลการเรียนรู้ และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8 ฝึกการใช้คำถาม-ตอบ เพื่อกระตุ้นการคิด การแก้ปัญหา และสร้างการเรียนรู้ของตนเอง

2.9 เรียนรู้จากสื่อที่สอดคล้องคล้อยกับบริบทท้องถิ่นและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่าง
สร้างสรรค์และคุ้มค่าเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระตือรือร้น (active learning)

2.10 แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ ความคิด ทักษะ องค์ความรู้กับเพื่อน (PLC)
อย่างเต็มศักยภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านกระบวนการเรียนรู้

1.1 ผู้เรียนและผู้สอนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 มีกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวม มองเห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของเหตุ ปัจจัย หรือ องค์ประกอบย่อย

1.3 ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการฟังอย่างตั้งใจ ไคร่ครวญ ฝึกปฏิบัติ เรียนรู้จากการลงมือทำ แสวงหาความรู้ คิด วิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนการเรียนรู้อย่างกัลยาณมิตร

1.4 มีการเรียนรู้ที่เน้นการใช้คำถาม-ตอบ เพื่อกระตุ้นการคิด การแก้ปัญหา และสร้างการเรียนรู้ของตนเอง ใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.5 มีการเรียนรู้จากสื่อที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และคุ้มค่าเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระตือรือร้น (active learning)

1.6 มีกระบวนการชี้แนะแนวทางการเรียนรู้อย่างกัลยาณมิตร ติดตามความก้าวหน้า และประเมินความสำเร็จในการเรียนรู้ของตนเอง และเพื่อน

1.7 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ ความคิด ทักษะ องค์ความรู้กับเพื่อน (PLC) อย่างเต็มศักยภาพ

2. ด้านผลการเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้

(1) ความรู้ตามศาสตร์เฉพาะสาขาและบูรณาการสาขาวิชา

(2) ความรู้สากล ความรู้ในบริบทและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 ด้านทักษะ

(1) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร

(2) ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ทักษะการวิจัย

(3) ทักษะการคิดขั้นสูง ได้แก่ ทักษะในศตวรรษที่ 21

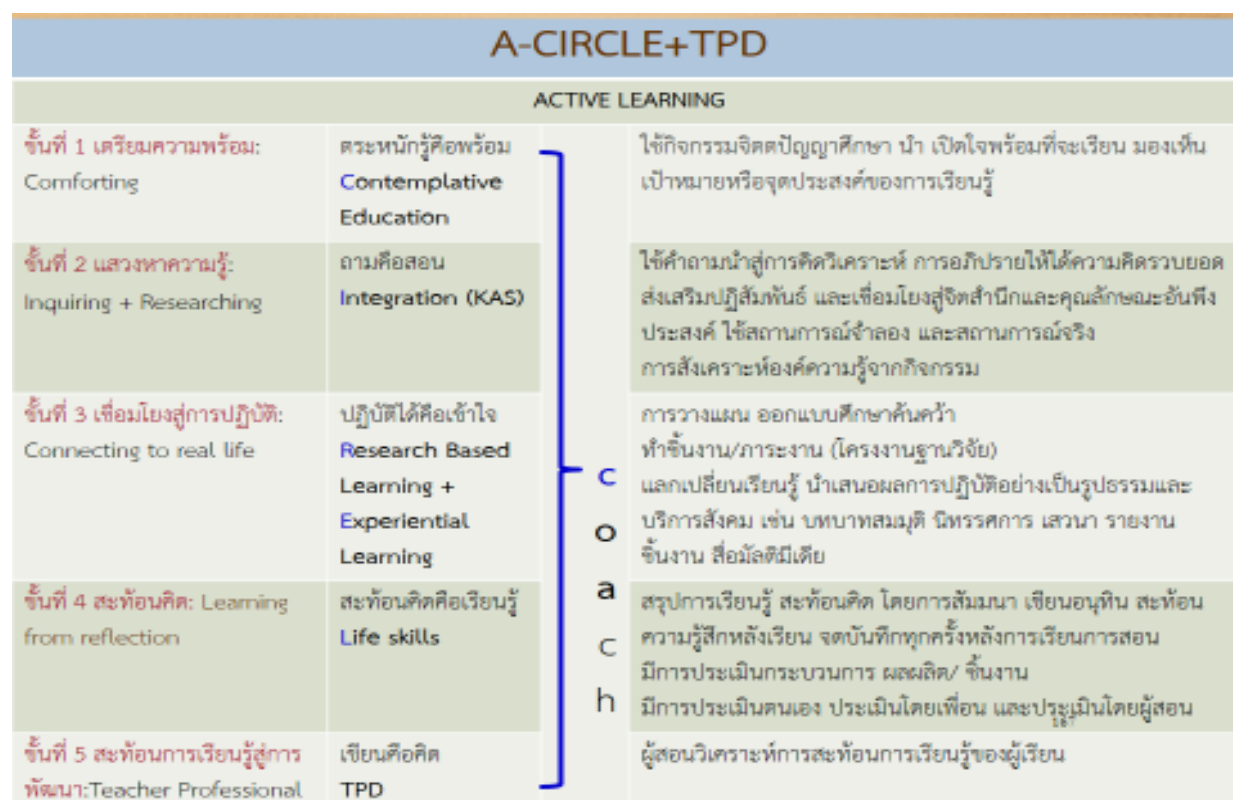
2.3 ด้านคุณลักษณะ

(1) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

(2) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมที่ดีงาม

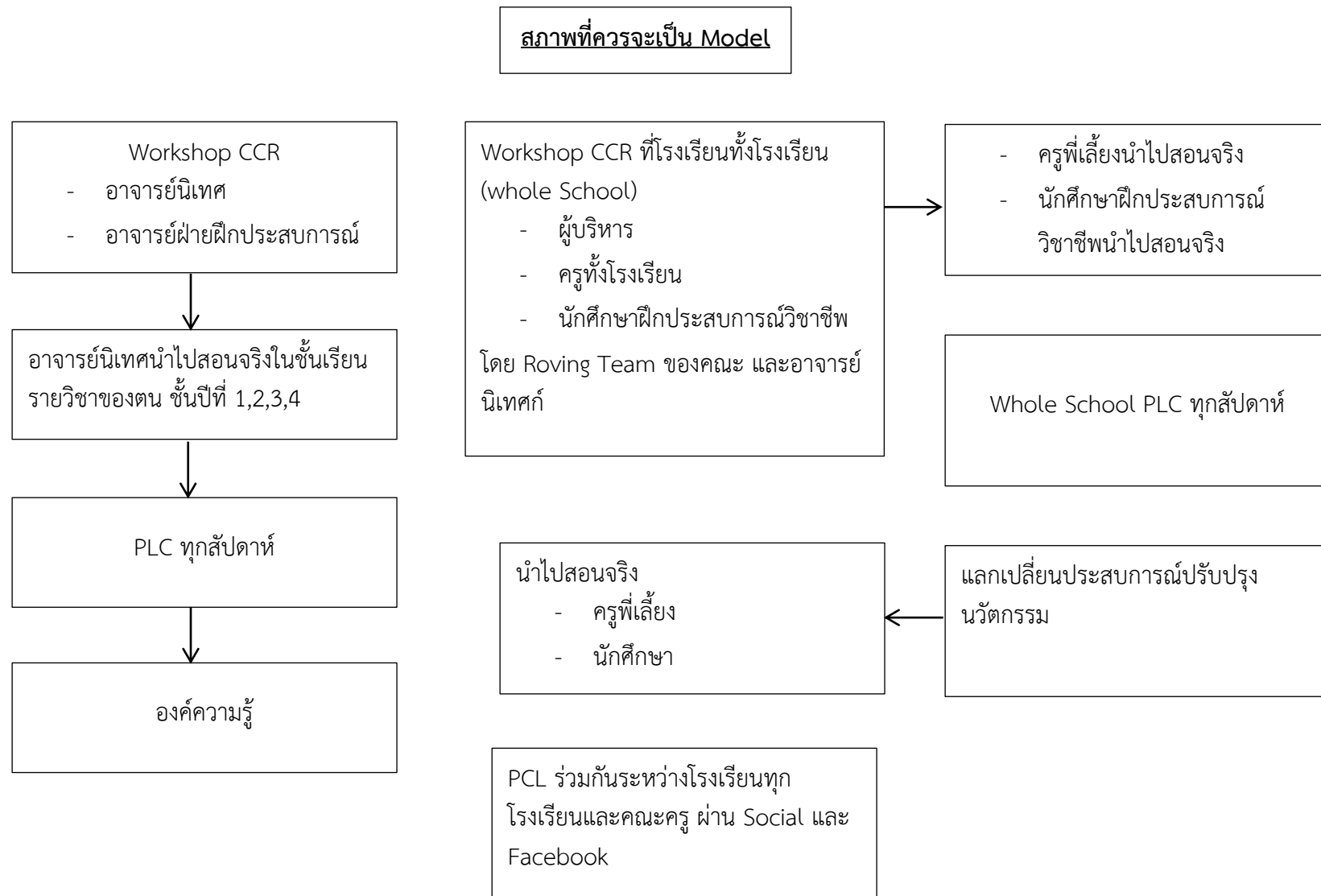
(3) เข้าใจตนเอง ปรารถนาดีต่อผู้อื่น และช่วยเหลือสังคม

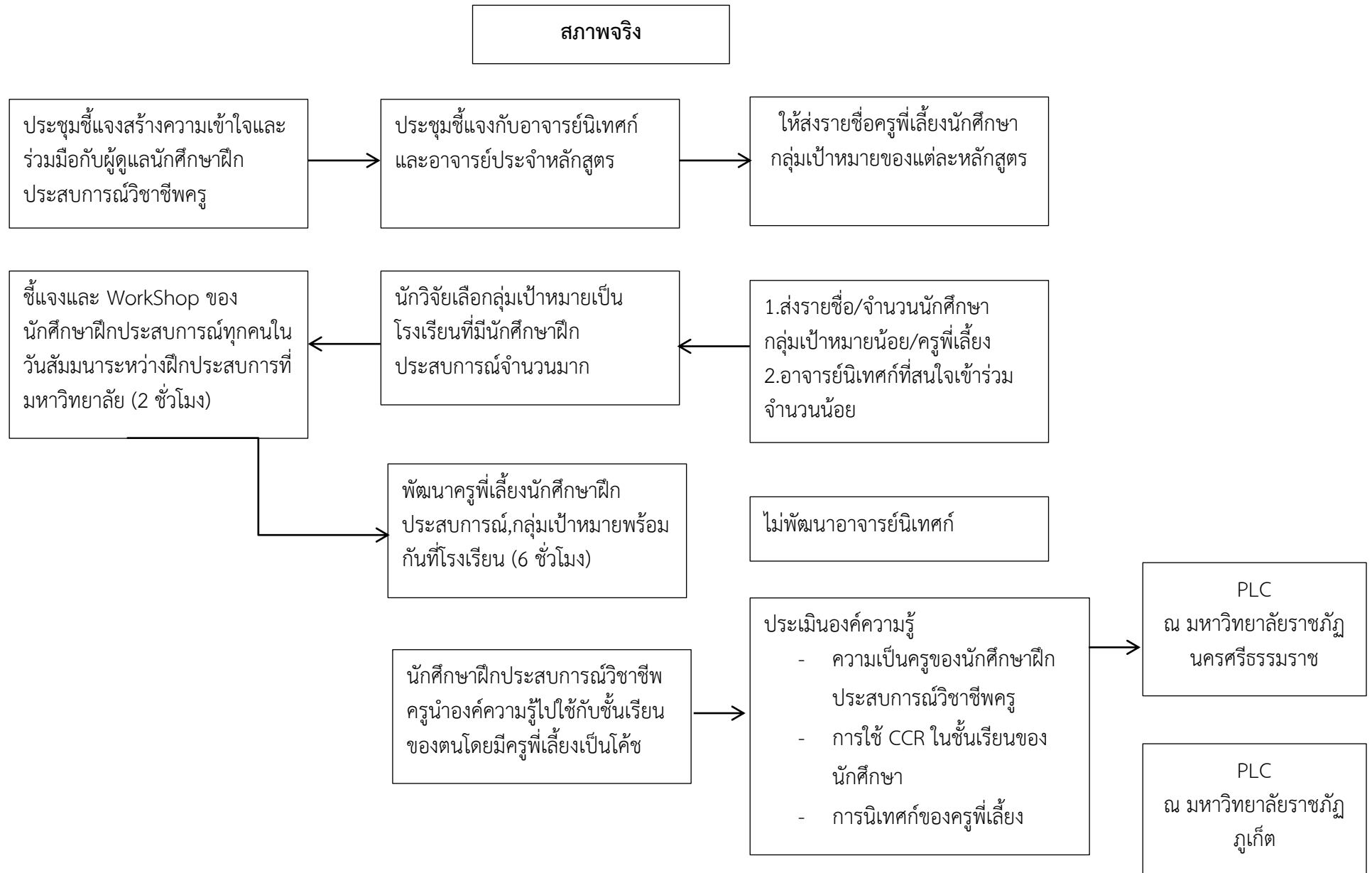
แนวคิด CCR สามารถบูรณาการร่วมกับแนวคิดต่างๆ ได้ดังแผนภูมิที่ 1

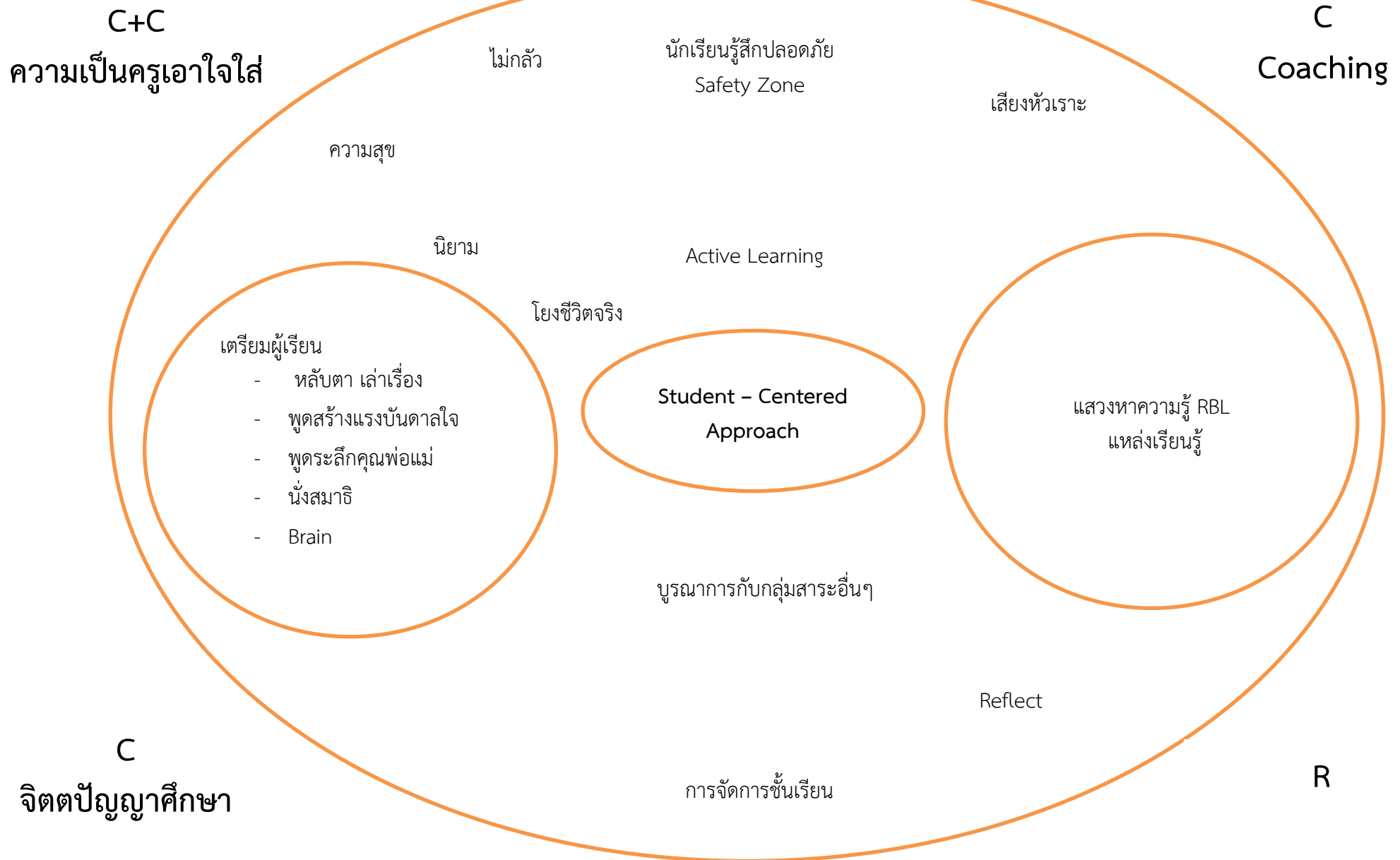

กรอบแนวคิดการบูรณาการ CCR กับการเรียนการสอน (อารี สารีปา และณรงค์ กาญจนะ, 2560)

3.3.2 Model CCR

3.3.3 การบริหารจัดการเครือข่าย

การขับเคลื่อนแนวคิด CCR สู่อการผลิตและพัฒนาครู: กรณีเครือข่ายพื้นที่ภาคใต้

อารี สาริปา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ปัญหาคุณภาพการศึกษาเป็นผลโดยตรงจากคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นผลมาจากคุณภาพการเรียนการสอน กล่าวคือผู้เรียนขาดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างลึกซึ้ง ขาดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบการคิดอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการวิเคราะห์ การเชื่อมโยงข้อมูลทำได้น้อย ขาดทักษะและการประยุกต์ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผู้สอนเองยังทำบทบาทส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนน้อย การสอนส่วนใหญ่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ขาดทักษะใหม่ ๆ ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก กระตุ้นและพัฒนาคิดอย่างไตร่ตรอง การฟังอย่างลึกซึ้ง และการชี้แนะ (เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “อภิวิวัฒน์เรียนรู้ สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย 6-8 พฤษภาคม 2557)

การปฏิรูปการศึกษาต้องปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนของครูโดยมุ่งพัฒนาครูให้เป็นครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 โดยครูต้องพัฒนาและปรับเปลี่ยนบทบาทเป็น “โค้ช” (นวพร ชลารักษ์, 2558) ครูต้องระลึกเสมอว่าการเรียนเป็นเรื่องของการคิด การฝึกทักษะของผู้เรียนผ่านกิจกรรม (Project Based Learning) และทบทวนไตร่ตรองว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง โดยครูต้องสามารถออกแบบการเรียนรู้/ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือทำ รวมทั้งครูควรรวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ครูเป็นชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (วิจารณ์ พานิช, 2554)

CCR เป็นแนวคิดเชิงบูรณาการในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (contemplative education) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการให้คำปรึกษา ชี้แนะ (coaching) และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (research based learning) เพื่อมุ่งสร้างระบบคิดและทักษะการเรียนรู้ใหม่พร้อมไปกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างทรงพลัง โดยเน้นกระบวนการแสวงหาความรู้ การสร้างโจทย์วิจัยจากพื้นที่ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการค้นหาคำตอบจริง มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีคุณธรรม ทั้งนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นโหนดในการขับเคลื่อนและประสานงานการบูรณาการแนวคิด CCR ในการผลิตและพัฒนาครูในพื้นที่ภาคใต้ การขับเคลื่อนแนวคิด CCR สู่อการผลิตและพัฒนาครูในสถาบันผลิตครูพื้นที่ภาคใต้ตอนบน มีประเด็นเรียนรู้ที่สำคัญดังนี้

1. แนวคิดการบริหารจัดการเครือข่าย ได้แก่ การบูรณาการแผนการขับเคลื่อนแนวคิด CCR กับพันธกิจและงบประมาณในแผนปฏิบัติราชการประจำปีและโครงการพิเศษอื่น ๆ ที่เข้ามาระหว่างปี เพื่อสร้างการรับรู้ เสริมศักยภาพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประยุกต์รูปแบบ CCR ในการผลิตและพัฒนาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

2. แนวทางการบูรณาการ CCR ในกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) เตรียมความพร้อม: ใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา นำ เปิดใจพร้อมที่จะเรียน มองเห็นเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ 2) แสวงหาความรู้: ใช้คำถามนำสู่การคิดวิเคราะห์ การอภิปรายให้ได้ความคิดรวบยอด ใช้สถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง การสังเคราะห์องค์ความรู้จากกิจกรรม 3) เชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ: วางแผน ออกแบบศึกษาค้นคว้า ทำชิ้นงาน/ภาระงาน (โครงการฐานวิจัย) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและบริการสังคม 4) สะท้อนคิด: สัมมนา เขียนอนุทิน สะท้อนความรู้สึกล้างเรียน จัดบันทึกทุกครั้งหลังการ

เรียนการสอนเพื่อสรุปการเรียนรู้ และสะท้อนคิดการเรียนรู้ มีการประเมินตามสภาพจริง และ 5) สะท้อนการเรียนรู้สู่การพัฒนา: ผู้สอนวิเคราะห์การสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ของตนเอง บันทึกผลหลังสอนและนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนครั้งต่อไป

3. กระบวนการขับเคลื่อน ได้แก่ การบ่มเพาะความรู้สู่การรวมตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง การพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยผ่านกิจกรรมตามแผนการขับเคลื่อน ได้แก่ การสร้างการเรียนรู้ การเสริมศักยภาพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. กลไกการขับเคลื่อน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหารทั้งระดับคณะและมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมของผู้ประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัย ประธาน/อาจารย์ประจำหลักสูตร หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนฝึกประสบการณ์และครูพี่เลี้ยง และกรณีตัวอย่างการใช้ CCR ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต

5. ความร่วมมือ ได้แก่ ความร่วมมือด้านการบริหารโครงการ ได้แก่ เก็บรวบรวมข้อมูล ความร่วมมือกระบวนการพัฒนา แนวปฏิบัติ เทคนิค วิธีการ อย่างต่อเนื่อง ความร่วมมือในการประสานงานและอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างจริงจัง และความร่วมมือในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และความร่วมมือด้านเนื้อหาโครงการ ได้แก่ การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน เตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา การนิเทศโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง การพัฒนาผ่านการสะท้อนคิดสิ่งที่ได้เรียนรู้ (AAR) การจัดการความรู้ (KM) ในระหว่างการศึกษาทั้งเชิงองค์ความรู้ กระบวนการ ความรู้สึก และปัญหาที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community--PLC)

6. ความท้าทาย ประกอบด้วย ด้านผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์/นักวิจัย/ครูพี่เลี้ยง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการแนวคิด CCR อย่างชัดเจนเพียงพอที่จะสามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับธรรมชาติของสาระรายวิชา ด้านการสนับสนุนส่งเสริมของแต่ละมหาวิทยาลัย ได้แก่ การดำเนินงานระหว่างมหาวิทยาลัยในเครือข่ายภูมิภาคใต้ และภาระงานด้านอื่น ๆ ของอาจารย์ที่ส่งผลกระทบค่อนข้างมากต่อการขับเคลื่อน CCR สู่การผลิตและพัฒนาครู

7. แนวทางการหนุนเสริม โดยเพิ่มการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง โดยผ่านกระบวนการจัดการความรู้ (KM) วางระบบและกลไกการประสานความร่วมมือและรับผิดชอบการดำเนินงานอย่างจริงจัง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การบ่มเพาะจิตวิญญาณครู และจัดเวทีวิชาการ สัมมนา เสวนา ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ เพื่อสร้างความตระหนักแก่ประชาคมวิชาชีพครู และยกระดับเป็นโครงการตามนโยบายการพัฒนาของแต่ละสถาบัน

โดยสรุป ในการขับเคลื่อนแนวคิด CCR สู่การผลิตและพัฒนาครูจำเป็นต้องสร้างฐานให้เข้มแข็ง โดยความร่วมมือของเครือข่าย เปิดโลกทัศน์โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ประยุกต์สู่การผลิตและพัฒนาครูของแต่ละสถาบัน และสร้างเวทีเผยแพร่และต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การขับเคลื่อนแนวคิด CCR สู่อการผลิตและพัฒนาครู: กรณีเครือข่ายพื้นที่ภาคใต้

ดร.อารี สาริปา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

นำเสนอในงานราชภัฏวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 4 ธันวาคม 2561

แนวคิดหลักการ

- กระบวนการแสวงหาความรู้
- สร้างโจทย์วิจัยจากพื้นที่
- เปิดโอกาสให้ได้ลงมือปฏิบัติค้นหาคำตอบจริง
- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีคุณธรรม

1. แนวคิดการบริหารจัดการเครือข่าย

แผนการขับเคลื่อนแนวคิด CCR

บูรณาการกับพันธกิจและงบประมาณใน
แผนปฏิบัติราชการประจำปี

กิจกรรม: สร้างการรับรู้ เสริมศักยภาพ และ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้การประยุกต์รูปแบบ CCR

2. แนวทางการบูรณาการ CCR ใน กระบวนการเรียนรู้

A-CIRCLE+TPD		ACTIVE LEARNING
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม: Comforting	ตระหนักรู้คือพร้อม Cont Ed.	ใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา นำ เปิดใจพร้อมที่จะเรียน มองเห็นเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ใช้คำถามนำสู่การคิดวิเคราะห์ การอภิปรายให้ได้ความคิดรวบยอด ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ และเชื่อมโยงสู่จิตสำนึกและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ใช้สถานการณ์จำลอง/สถานการณ์จริง สังเคราะห์ความรู้ การวางแผน ออกแบบศึกษาค้นคว้า ทำชิ้นงาน/ภาระงาน (RBL) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและบริการสังคม เช่น บทบาทสมมติ นิทรรศการ เสวนา รายงาน สื่อ สรุปการเรียนรู้ สะท้อนคิด โดยการสนทนา เขียนอนุทิน จดบันทึก ประเมินกระบวนการ ผลผลิต/ ชิ้นงาน มีการประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อน และประเมินโดยผู้สอน ผู้สอนวิเคราะห์การสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียน
ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้: Inquiring + Researching	ถามคือสอน Integration (KAS)	
ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ: Connecting to real life	ปฏิบัติได้คือเข้าใจ RBL+ Exp Learning	
ขั้นที่ 4 สะท้อนคิด: Learning from reflection	สะท้อนคิดคือเรียนรู้ Life skills	
ขั้นที่ 5 สะท้อนการเรียนรู้สู่ การพัฒนา	เขียนคือคิด TPD	

3. กระบวนการขับเคลื่อน

4. กลไกการขับเคลื่อน

- การสนับสนุนของผู้บริหารทั้งระดับคณะและมหาวิทยาลัย
- ภารกิจร่วมของผู้ประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัย
- ประธาน/อาจารย์ประจำหลักสูตร
- หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- โรงเรียนฝึกประสบการณ์และครูพี่เลี้ยง
- กรณีตัวอย่างการใช้ CCR ของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต

5. ความร่วมมือ

- ด้านการบริหารโครงการ ได้แก่ การวางแผน การเข้าร่วมกิจกรรม การนำไปพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล การค้นหาแนวปฏิบัติ เทคนิค วิธีการ อย่างต่อเนื่อง
- ด้านการประสานงานและอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างจริงจัง
- ด้านการปฏิบัติ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน เตรียม/ฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษา การนิเทศ
- ด้านการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้ระบบพี่เลี้ยง การพัฒนาผ่านการสะท้อนคิดสิ่งที่ได้เรียนรู้ (AAR) การจัดการความรู้ (KM) ในระหว่างการศึกษาทั้งเชิงองค์ความรู้ กระบวนการ ความรู้สึก และปัญหาที่เกิดขึ้น

6. ความท้าทาย

- ด้านผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์/นักวิจัย/ครูพี่เลี้ยง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการแนวคิด CCR ได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับธรรมชาติของสาระรายวิชา
- ด้านการสนับสนุนส่งเสริมของแต่ละมหาวิทยาลัย ได้แก่ การดำเนินงานระหว่างมหาวิทยาลัยในเครือข่ายภูมิภาคได้ และภาระงานด้านอื่น ๆ ของอาจารย์

7. แนวทางการหนุนเสริม

- เพิ่มกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
- วางระบบและกลไกการประสานความร่วมมือและผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน
- การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การบ่มเพาะจิตวิญญาณครู
- จัดเวทีวิชาการ สัมมนา เสวนา ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้แก่ประชาคมวิชาชีพครู
- ยกกระดับเป็นโครงการตามนโยบายการพัฒนาของแต่ละสถาบัน

3.3.4 การสะท้อนผลของนักศึกษา

นางสาว รัตติกานต์ ยะกะชัย

ถอดบทเรียน CCR แบบ 3HP

เมื่อก่อนเข้าอบรมคิดว่า CCR คือการนั่งสมาธิที่นำเปื้อนหรือสบงนั่งแล้วคิดว่าถ้านำไปใช้กับเด็กนักเรียนจะเกิดความน่าเบื่อกับเด็กนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือและเสียเวลาเรียนมากแต่พอเข้าร่วมอบรมก็เริ่มเข้าใจแต่ C ตัวแรกว่าเป็นจิตปัญญาใช้ในการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนการเข้าเรียนจึงได้ลองนำไปใช้กับผู้เรียนแต่เมื่ออบรมมา 2 ครั้ง หลังอบรมไป 2 รอบก็ารู้จัก CCR หมดทุกตัว

ก่อนการอบรมเริ่มรู้จัก CCR ที่อาจารย์ประจำหลักสูตรพูดให้ฟังแต่เมื่อเข้าอบรมไป 1 ครั้งได้ลองนำ CCR ไปลองใช้กับนักเรียนแต่ด้วยความที่มีความรู้แต่ C ตัวแรกเลยใช้ได้ไม่ครบแต่เด็กนักเรียนให้ความสนใจแต่หลังอบรมไป 2 ครั้ง ก็ได้รู้จักมากขึ้นไปประยุกต์ใช้กับบทเรียนเรื่องของไหวซึ่งคิดว่าเป็นเนื้อหาที่ยากสำหรับนักเรียนแต่พอได้ใช้ CCR ร่วมด้วยก็เกิดความสนใจแต่เมื่อมีความรู้และความเข้าใจจึงเริ่มมีทักษะการนำไปใช้ก่อนการอบรมยังไปมีความรู้หรือรู้จัก CCR และนำไปใช้ไปถูกแต่พออบรมได้สักระยะเริ่มนำ c ตัวแรกมาใช้ในการให้เด็กนั่งหลับตาแล้วฟังเมื่อดูเพลงเช่น เสียงกลอง เสียงเปียโน หรือเสียงกัฏฐา แล้วทายชื่อเพลงให้ถูกต้องเด็กๆเกิดความสนใจและเกิดการคิด แต่หลังการอบรมสามารถนำไปใช้กับบทเรียนเรื่องแรงดึงดูดโดยการให้นักเรียนนั่งสมาธิและเกมส์ 24 หลังจากที่ได้คิดเลขได้ 24 ก็มาตั้งคลิปหนีบกระดาษบนผิวน้ำให้ได้อย่างน้อย 10 วินาทีห้ามจมและเมื่อสอบไม่ผ่านก็มอบตรงงานการทำสมุดเล่มเล็กเรื่อง แรงดึงดูดโดยการค้นคว้าเนื้อหาและโจทย์

ก่อนการอบรมต้องการตัวอย่างงานเกี่ยวกับ CCR และอยากได้ CCR ที่ตรงประเด็นสามารถเชื่อมโยงกับบทเรียนและแนวทางการทำโครงการ CCR ที่สามารถผลิตสื่อหรือนวัตกรรมที่เกี่ยวกับวิชาฟิสิกส์ได้

นางสาว ไอริสสา คงต่อ
การจัดการเรียนรู้แบบ CCR การถอดบทเรียน CCR

ก่อนอื่นดิฉันไม่มีความรู้ความเข้าใจหรือทักษะกระบวนการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เลย จนได้เข้ารับการอบรม CCR ครั้งแรกกับอาจารย์ท่านหนึ่งที่ห้องประชุมอาคาร 19 ที่มีการนำกระบวนการจิตตปัญญาให้กับนักศึกษาที่เข้าอบรม อาทิ การอยู่กับตนเองโดยใช้ดนตรีเคาะจังหวะ หรือการรู้จักนิสัยตนเองจากสัตว์ 4 ทิศ ที่มีลักษณะอุปนิสัยที่แตกต่างกันที่มีความคล้ายกับตัวเรา

ทำให้มีความเข้าใจใน C ตัวแรก นั่นก็คือจิตตปัญญาแล้วจากนั้นทางมหาวิทยาลัยได้มีการจัดอบรมอีกครั้ง โดยเน้นโรงเรียนที่อยู่ในข่ายเครือข่ายของ CCR ทำให้ดิฉันได้เข้าร่วมอีกครั้ง โดยครั้งนี้มีความรู้ที่มีได้จบการศึกษามาเล่าเรื่องการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CCR จากการทำวิจัย ทำให้ทราบว่าจัดการเรียนรู้แบบ CCR เมื่อ C ตัวแรกที่ารู้แล้วก็หน้า C ตัวที่สอง คือ การเป็นโค้ชให้คำแนะนำผู้เรียนและ R คือ โครงงานฐานวิจัยได้ทราบจากการเล่าเรื่องของรุ่นพี่ที่ได้ทำก่อน จนทำให้มีความรู้และความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ที่สามารถนำไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง โดยการเริ่มใช้กับนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ของเทอมที่ 2 ในการทำกิจกรรมจิตตปัญญาเข้าร่วม ส่งต่อการเป็นโค้ชให้คำแนะนำ ปรัชญา โดยไม่ชี้แนะนำคำตอบ

สุดท้ายการได้โครงงานที่เป็นฐานวิจัยให้แก่ครูผู้สอนถึงแม้จะมีวิธีการถ่ายทอดหรือทักษะไม่มากพอ แต่ก็สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้กับผู้เรียนได้มีการพัฒนาของสมาธิ ทักษะ กระบวนการกิจกรรมได้ครบถ้วน

นางสาว อัดติมา แขน้อย ถอดบทเรียน CCR

เมื่อดิฉันยังเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้มีโอกาสไปทดลองสอน ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอเมือง จ. นครศรีธรรมราช เป็นเวลา 1 เดือน ดิฉันได้นำทักษะเทคนิคการสอนที่ได้เล่าเรียนมาอย่างเต็มที่ ทั้งเทคนิคต่างๆ แต่ดิฉันจะเน้นการสอบแบบ 5E มากที่สุดโดยไม่เปิดใจรับเทคนิคใหม่ๆเข้ามาเลย

ครั้นดิฉันกำลังจะก้าวสู่ชั้นปีที่ 5 ได้มีโอกาสเข้าสู่โครงการ CCR โดยไม่รู้ตัวจากการที่ทางคณะได้ส่งหนังสือเชิญท่านผู้อำนวยการตรงเรียนครูพี่เลี้ยงทางโรงเรียนที่ดิฉันได้ส่งชื่อฝึกสอนทำให้ชื่อดิฉันติดเข้าไปในโครงการ CCR ตอนที่มิชชีเข้าร่วมดิฉันไม่มีข้อมูลหรือไม่มีความรู้เกี่ยวกับ CCR เลย เพราะตนเองไม่มีความรู้ไม่มีแหล่งข้อมูลหรือไม่มีความรู้เกี่ยวกับ CCR ยังคงใช้หลักการสอนแบบ 5E อย่างเดิมยังไม่มีเปิดใจยอมรับหรือเปลี่ยนความคิดของตนเองเลย เมื่อได้เข้าอบรม CCR ในครั้งแรกได้รู้กับคำว่า CCR ว่ามาจากไหนทั้ง 3 คำ คือ C = Contemplative จิตปัญญา นำมาใช้ได้ทั้งนั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอนวันนั้นได้เรียนรู้กิจกรรมจิตปัญญา เช่น การดูวิดีโอที่แทรกข้อคิด การรับฟังหะ การนั่งสมาธิ การแบ่งกลุ่มตามสิ่งที่ชอบ C = coaching เป็นการออกแบบกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ ผู้ติดตามอีกตัวสุดท้าย คือ R = Research Best learning ในครั้งแรกดิฉันเข้าใจว่ามันคือโครงงานฐานวิจัยในการอบรมครั้งที่สองทำให้ดิฉันมีความรู้เกี่ยวกับ CCR มาใช้สังเกตได้ว่าชั้นเรียนของดิฉันมีพัฒนาการทางด้านการควบคุมชั้นเรียนที่ดีขึ้น นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น อยากที่จะเป็นห้องเรียนให้เร็วมากขึ้น เพื่อยุติให้มาทำกิจกรรมในห้องเรียน

เมื่อดิฉันได้นำ CCR มาประยุกต์ใช้กับชั้นเรียนแล้วสิ่งที่อยากให้มีเพิ่มคือ แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับ CCR ที่เข้าถึงได้ง่าย แนวทางหรือตัวอย่างการจัดการเรียนรู้แบบ CCR การเรียนแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เพื่อที่จะนำพัฒนาศักยภาพผู้เรียนรู้แบบ CCR ให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

นางสาว นวพร น้อยนารถ ถอดบทเรียน CCR

ก่อนที่ข้าพเจ้าจะเข้ารับการอบรม CCR ข้าพเจ้าทราบจากอาจารย์ในสาขาว่าโรงเรียนที่ข้าพเจ้าไปฝึกสอนนั้นมีรุ่นพี่ทำวิจัย CCR แล้วรุ่นต่อไปก็ต้องทำวิจัย CCR ด้วย ซึ่งในขณะนั้นข้าพเจ้า งงกับ CCR มากไม่รู้ว่า CCR คืออะไร ไม่รู้ว่าอบรมทำวิจัย CCR แล้วได้อะไร ไม่รู้ว่าต้องทำอะไร แล้วเมื่อได้เข้าอบรมครั้งแรก ข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนจะเข้าใจ CCR แต่ก็ได้แค่เหมือนจะเข้าใจ แต่เอาจริง ๆ ก็ยังไม่เข้าใจอยู่ดีแต่ก็พยายามเก็บความรู้อันน้อยนิดจากการอบรมมาเป็นความรู้พื้นฐานและได้ศึกษาต่อว่า

กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบ CCR คืออะไร จนได้รู้ว่า C ตัวแรกคือ จิตตปัญญา ซึ่งเป็นการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีสติและตั้งสมาธิของผู้เรียนให้จดจ่ออยู่กับครูผู้สอน C ตัวที่สอง คือ โค้ทซึ่ง ซึ่งครูปรับตัวเองเป็นที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำเมื่อผู้เรียนเจอปัญหาในช่วงการทำงานที่ได้รับมอบหมาย R คือ การใช้โครงงานของผู้เรียนเป็นฐานในการทำวิจัยของครูผู้สอน เมื่อได้นำกระบวนการสอนรูปแบบ CCR ไปใช้จริงพบว่าการสอนแบบ CCR นั้นใช้ทักษะทั้ง 3 ไม่ได้เพราะ C ตัวแรก ใช้กับผู้เรียนห้องนี้ได้ไม่ทุกคน

เนื่องจากกิจกรรมที่นำมาใช้ผู้เรียนเบื่อหน่ายซึ่งไม่ได้ผลมากแต่อย่างไร อาจจะเป็นเพราะผู้เรียนกลุ่มนี้เป็นเด็กโตเพียงแค่การพูดปกติเขาก็พร้อมที่จะฟังครูแล้ว แต่ในทางกลับกัน C ตัวที่สอง (โค้ท) และ R สามารถใช้กับผู้เรียนกลุ่มนี้ได้ดีมาก หลังจากผู้สอนได้มอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนแล้ว ตลอดเวลาที่ทำกรวิจัย ผู้เรียนมีการมาถามปรึกษา ขอคำแนะนำจากผู้สอนตลอดเวลาทำการวิจัย ผู้สอนจะเป็นคนตั้งคำถามให้ผู้เรียนกลับ ให้ผู้เรียนได้คิด หาคำตอบเองอีกครั้ง เมื่อผู้เรียนทำโครงการ (สิ่งประดิษฐ์) เสร็จจะให้ผู้เรียนสลับกันออกมานำเสนอผลงานของกลุ่มของตนเอง และหลังจากใช้ CCR ครบทุกกระบวนการแล้วพบว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนกลุ่มนี้มีการพัฒนาสูงขึ้นและผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาความรู้ในเรื่องนั้นมากขึ้น

เปรมจิต ทองทิพย์ เรื่องเล่า CCR

CCR คืออะไรตอนแรกก็ไม่เข้าใจว่า CCR นี่มันคือนวัตกรรมอะไรเอามาใช้กับใครใช้ไปทำไม จนมีอาจารย์ที่ได้สอนในศาสตร์พลศึกษาได้นำกระบวนการสอนในรูปแบบ CCR มาใช้ ตอนแรกก็ไม่เข้าใจไม่อยากจะรับรู้อะไรจากที่อาจารย์ได้สอน หลังจากนั้นทางคณะครุศาสตร์ได้จัดการอบรมกระบวนการ CCR ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ด้วยความที่ไม่อยากเปิดใจรับเพราะอบรมมานาน่าเบื่อก็เลยไม่เข้าใจรูปแบบ CCR เหมือนเดิม

จนกระทั่งอาจารย์ได้เสนอชื่อให้เข้าร่วมโครงการ CCR อีกครั้งและเมื่อเปิดใจในการยอมรับก็ได้เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CCR อย่างเข้าใจ จนกระทั่งได้ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพตอนแรกไม่ได้นำกระบวนการ CCR ไปใช้กับนักเรียนก็เลยทำให้ยากต่อการควบคุมชั้นเรียนเลยโทรปรึกษาอาจารย์นิเทศ อาจารย์ก็แนะนำให้เอากระบวนการ CCR มาลองใช้กับนักเรียนดู ใช้ไปแรก ๆ นำไปใช้เด็กก็ไม่ให้ความร่วมมือ หลังจากนั้นก็กลับไปนอนคิดว่าเราจะต้องหากิจกรรมที่แปลกใหม่ให้เด็กได้ร่วม ก็เลยเปิดเข้าไปหาในข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตก็ได้นำมาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนเมื่อเด็กเกิดความสนใจทำให้เราสามารถควบคุมชั้นเรียนและทำการสอนนักเรียนได้อย่างเต็มที่ และนักเรียนก็มีความสุขในการเรียนรู้ และนักเรียนก็ชอบที่จะเรียนในวิชาของเรา และสร้างมิตรภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนได้ยิ่งขึ้น และกระบวนการ CCR นี้ เรายังสามารถนำมาปรับใช้กับตัวเราเองได้ในชีวิตประจำวัน

ตัว C ตัวแรก คือ จิตตปัญญาศึกษา เราก็นำเอามาใช้เพื่อให้เกิดสติ และสมาธิ เมื่อเรามีสติและสมาธิก็จะทำให้การใช้ชีวิตเรามีความสุขและความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ทั้งทางกาย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ และใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ปราศจากข้อกังขาใด ๆ และความอคติใด ๆ ทั้งสิ้น

นางสาวฉัตรทริกา ฤทธิ์รงค์
ถอดบทเรียน CCR
ชื่อเรื่อง CCR เพื่อเด็กไทย ยุค IT

จากประสบการณ์การศึกษานวัตกรรมการศึกษา CCR ซึ่งเป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ และต้องนำการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ไปใช้จริงในการสอนเมื่อออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ในฐานะครูฝึกสอนคนหนึ่ง ตอนแรกได้ทำความรู้จักกับการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ซึ่งยังคงมีความสับสนว่า CCR คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร มีประโยชน์อย่างไร และสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร เกิดคำถามมากมาย ซึ่งนำไปสู่การค้นหาคำตอบสู่การเรียนรู้และปฏิบัติจริงอันนำมาสู่คำตอบ จึงได้เริ่มศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เพื่อนำไปใช้จริง ในช่วงแรก CCR ยังคงเป็นเรื่องใหม่ ๆ ทำให้มีตัวอย่างรูปแบบ แบบแผนกระบวนการจัดกิจกรรมน้อย ตัวอย่างการวิจัยก็น้อยและไม่ชัดเจนทำให้เกิดความสับสนเมื่อนำไปใช้จริง ก่อนที่จะออกฝึกประสบการณ์ก็ต้องฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าและกำหนดวางแผนศึกษารูปแบบการสอน แต่ทำได้ไม่เต็มที่เพราะยังขาดความรู้ความเข้าใจในส่วนนี้และไม่รู้ว่าจะสามารถใช้ได้จริงกับนักเรียนในยุคปัจจุบันได้หรือไม่ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาและลองผิดลองถูกกันต่อไป

ในการออกฝึกประสบการณ์ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในชั้นปีที่ 5 จะต้องสวมวิญญาณเป็นครูเป็นจุดเริ่มต้นและเท่ากับว่าเราเป็นครูคนหนึ่งในตอนแรกเราก็ต้องศึกษาบริบทของโรงเรียนเพื่อสามารถปรับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนักเรียนของเราได้ จนกระทั่งถึงเวลาที่เรานำ CCR ไปใช้จริง ในช่วงแรกที่เรายังขาดความเข้าใจก็ยังไม่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้เต็มที่ซึ่งนักเรียนที่ติดใจได้ทำการสอนนั้นเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก็ลองนำไปใช้เพื่อนำไปสู่วิจัยชั้นเรียน ในภาคเรียนแรกก็ผิดลองถูก ด้วยความเข้าใจผิดในการจัดการเรียนรู้และความสับสน จึงได้นำไปใช้ผิด ได้นำ CCR ไปแทรกในการจัดการเรียนรู้แบบ 5 E ก็พยายามจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปในรูปแบบ CCR ลองนำจิตปัญญาศึกษาไปใช้กับนักเรียน พบว่าในคาบแรก ๆ ของการสอนนักเรียนยังไม่เข้าใจและมีเสียงสะท้อนมากมาย เช่น “ครูให้ผมทำอะไร เหมือนเด็กเลยครับ” “ครูคะให้หนูทำอะไรทำไมไม่ใช้วิทยาศาสตร์น่ะคะ” ซึ่งนักเรียนยังไม่เข้าใจเป้าหมายในการปฏิบัติ ในฐานะของผู้สอนในตอนแรกที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR น้อยและโดยธรรมชาติของ ตนคือบางครั้งก็อารมณ์ร้อนก็พยายามปรับตนเองให้ใจเย็นและอธิบายถึงเป้าหมายในการให้นักเรียนได้ฝึกจิต ก็ต้องทนรับในการไม่เข้าใจของนักเรียนให้ได้ เมื่อคาบต่อไปนักเรียนก็เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการฝึกปฏิบัติ นักเรียนมีสติกับตนเองเสียงสะท้อนด้านลบก็ลดลงแต่เปลี่ยนเป็นความเข้าใจในเป้าหมายว่าทำไมครูถึงให้ฝึกกิจกรรมจิตปัญญา ซึ่งได้ผล 80 เปอร์เซ็นต์ ไม่ได้ผลทั้งหมดโดยธรรมชาติของวัยจะมีสมาธิจดจ่อกับสิ่งหนึ่งในระยะเวลาอันสั้นซึ่งไม่สามารถใช้ได้ทั้งคาบเรียนและทันต่อไปของการนำไปใช้คือขั้นโคทโดยการตั้งปัญหาและนำไปสู่การหาคำตอบของนักเรียนในภาคเรียนแรกได้ลองให้นักเรียนได้ทำโครงการการประดิษฐ์เป็นโครงการประดิษฐ์เซลล์พืชและเซลล์สัตว์และทำงานระบบกลุ่มเป็นผลว่านักเรียนก็จะเกิดคำถามมากมายว่าโครงการคืออะไรและมีรูปแบบอย่างไรจึงแก้ปัญหาโดยการวางแผนฟอร์มของโครงการให้กับนักเรียนแต่ถึงอย่างไรผลงานก็ออกมาไม่ดีเท่าที่ควรแต่อย่างน้อยในการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงนักเรียนจะเกิดข้อสงสัยในสิ่งที่ศึกษานำไปสู่การสืบค้นเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองนักเรียนจะมาปรึกษาเสมอว่าสิ่งที่เขาทำถูกต้องหรือไม่ทำแบบนี้หรือไม่ก็เกิด

ทักษะเหล่านี้ขึ้นกับนักเรียนจริงๆ แต่ในภาคเรียนแรกก็ยังไม่ชัดเจนในกิจกรรมจิตปัญญาศึกษาสอนยังคงขาดความเข้าใจและขาดตัวอย่างงานอย่างที่กำลังข้างต้นว่ายังคงเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ยังใหม่

ต่อมาในภาคเรียนที่ 2 เรามองเห็นปัญหาจากภาคเรียนที่ผ่านมาจึงได้นำจุดด้อยมาแก้ไขพัฒนาและจากการได้รับการอบรมการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ในระดับหลักสูตรและที่มหาวิทยาลัยจัดอบรมให้รวมถึงเริ่มจะมีตัวอย่างงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เช่นมีการตีพิมพ์ผู้สอนจึงเริ่มและความเข้าใจในกระบวนการว่า CCR มีการจัดการเรียนรู้ที่มีแบบแผนเฉพาะเป็นรูปแบบ CCR จึงแก้ไขความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้สอนได้มากยิ่งขึ้นและสามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้องโดยเริ่มจากการสร้างจิตปัญญาศึกษาการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนอันนำมาสู่การเรียนรู้ให้นักเรียนให้ความร่วมมืออย่างดีแต่ก็มีบางส่วนที่ไม่ให้ความร่วมมือซึ่งเป็นจุดที่ผู้สอนต้องนำไปแก้ไขต่อไปและขั้นต่อไปผู้สอนได้ตั้งปัญหาซึ่งในภาคเรียนที่ 2 ดิฉันในฐานะผู้สอนได้ตั้งปัญหานักเรียนว่านักเรียนสามารถสร้างเครื่องมือในการวัดปริมาณน้ำฝนอย่างง่ายได้อย่างไรอันนำไปสู่การปฏิบัติเป็นโครงงานของนักเรียนก็ได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายนักเรียนเกิดคำถามมากมายและครูจะคอยเป็นผู้ชี้แนะแนวทางและจากภาคเรียนที่ผ่านมาว่านักเรียนขาดทักษะด้านการทำโครงงานจึงปรับแบบฟอร์มโครงงานและวางรูปแบบโครงงานทำเป็นรูปเล่มในหัวข้อต่างๆ ของโครงงานและให้นักเรียนได้กรอกข้อมูลในแต่ละหัวข้อโครงงานก็ได้ผลที่ลดเวลาในการทำโครงงานของนักเรียนไม่ได้เป็นรูปแบบการทำโครงงานแต่เน้นทักษะการสืบค้นหาความรู้และการปฏิบัติก็ได้ผลที่ดีกว่าภาคเรียนที่ผ่านมา

จากการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CCR เป็นรูปแบบที่มีประโยชน์อย่างมากในการพัฒนานักเรียน นอกจากการพัฒนาในด้านความรู้ทักษะแล้วแต่เป็นการพัฒนาคนอย่างแท้จริงพัฒนาจิตใจให้มีคุณธรรมรู้จักตนเองและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้พร้อมที่จะเรียนรู้แต่ก็พบปัญหายังมีกิจกรรมที่ยังไม่หลากหลายและผู้สอนขาดความเข้าใจด้านการวัดประเมินผลที่จะวัดว่าเกิดจิตปัญญาอย่างไรกับนักเรียนรวมถึงความพร้อมของนักเรียนในรูปแบบโครงงานที่จะต้องหาแนวทางแก้ไขพัฒนาต่อไป

นางสาววิลาวัลย์ ดัทยาวัตร เรื่องเล่า CCR

ครั้งแรก ได้ยินคำว่า CPR คือไม่เข้าใจว่าคืออะไรทำไมเราถึงต้องเข้าไปอบรมอบรมแล้วจะนำไปใช้กับเด็กได้จริงไหมจะเกิดประโยชน์จริงๆหรือถ้าเราไม่เข้าร่วมโครงการอบรม CPR จะได้ไหมก็คิดมาหลายๆคำถามแต่เราก็ต้องเข้าร่วมการอบรมเนื่องจากครุฑิศาเอกเข้าร่วมโครงการนี้อยู่เราก็เลยได้เข้าร่วมอบรมครั้งแรกที่เข้าอบรม CPR ได้เข้าใจแค่การใช้ Contemplative (จิตปัญญา) แต่ในการอบรมครั้งนี้ใช้เวลาแค่ 1 วันเมื่อกลับไปก็คิดว่าจะจัดทำไหม แคว้นเดียวกระบวนการนี้มีตั้ง 3 ตัวมาอบรมได้แค่นี้จะเอาไปใช้ยังงี้ก็ไม่ได้สนใจอะไรจนมีการอบรมครั้งที่ 2 คือมีตัวแทนรุ่นพี่มาแนะนำและนำเสนอวิจัย ที่รุ่นพี่ได้ใช้

กระบวนการ CCR ในการเรียนการสอนเห็นว่ารุ่นพี่เขาจะนำไปใช้และนักเรียนมีผลตอบรับที่ดีคือนักเรียนมีสมาธิในการเรียนผลการเรียนดีขึ้นจึงมีการเปลี่ยนความคิดจากเดิมที่ไม่อยากเข้าร่วมไม่อยากทำเกี่ยวกับ CCR ได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ CCR มาใช้ในการสอนและใช้ในการทำงานวิจัยด้วยซึ่งถ้าถามว่าตอนนั้นเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ CCR ดีแล้วใช่ไหมคือตอบได้เลยค่ะว่ายังเข้าใจไม่เต็มที่แต่คิดว่าเราน่าจะทำตามความเข้าใจและนำไปใช้ได้ดีจากนั้นจึงนำกระบวนการ CCR ไปใช้ในการสอนเริ่มจากขั้น Contemplative (จิตปัญญา) ใช้แค่คาบเดียวมีเสียงสะท้อนกลับมาจากนักเรียนว่ามันน่าเบื่อเพียงเรียนสังคมมานั่งสมาธิก็แล้วสวดมนต์ก็แล้วทำไมต้องมานั่งสมาธิอีกหลังจากคาบนั้นก็ปรับเปลี่ยนวิธีการจากการให้นั่งสมาธิไปเปลี่ยนการทำท่าประกอบเพลงการฟังดนตรีเพื่อให้เด็กใช้สมาธิในการฟังว่าในเพลงมีเสียงสัตว์เสียงเครื่องดนตรีชนิดใดบ้างจะใช้เวลาประมาณ 10 นาทีก่อนเริ่มคาบเรียนซึ่งเมื่อผ่านไปเด็กก็จะมาบอกว่าเขาเข้าใจและมีสมาธิมากยิ่งขึ้นและในขั้นของ R ให้นักเรียนจัดทำโครงงานโดยครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้นักเรียนทุกกลุ่มแล้วให้นักเรียนออกแบบกิจกรรมออกแบบการทดลองซึ่งในระหว่างการทำโครงงานครูจะทำหน้าที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแล้วให้นักเรียนจัดทำโครงงาน 5 บทพร้อมทั้งนำเสนอโครงงานและชิ้นงานที่ได้จัดทำขึ้นหลังจากนั้นครูก็นำกระบวนการเรียนโดยใช้ CCR มาวิเคราะห์ผลทำการวิจัยพบว่า

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของทางโรงเรียนจึงได้นำกระบวนการ CCR มาใช้ในการสอนในภาคเรียนที่ 2 อีกก็เห็นว่าผลการเรียนนักเรียนก็เพิ่มขึ้นอีกและนักเรียนยังมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ CCR เนื่องจากนักเรียนเห็นว่าการเรียนแบบนี้เป็นการส่งเสริมให้พวกเขาได้ทำงานร่วมกันเป็นทีมได้เป็นอย่างดีครูจึงได้นำผลการวิจัยโดยใช้การเรียนรู้แบบ CCR เข้าร่วมการนำเสนอในวันราชภัฏวิชาการของมหาวิทยาลัยและได้รับรางวัลชมเชยจากการนำเสนอเนื่องจากคณะกรรมการเห็นว่ากระบวนการที่แปลกใหม่และสามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้จึงเกิดความคิดที่ว่าเราจะนำกระบวนการ CCR นี้ไปใช้ในการสอนต่อไป และหากิจกรรมใหม่ๆที่ทำให้ผู้เรียนคิดว่าเป็นการเรียนที่สนุกไม่น่าเบื่อจนถึงตอนนี้รู้สึกภูมิใจที่ตัวเองได้เข้าร่วมโครงการอบรม CCR ในครั้งนั้นและสามารถนำ CCR ไปใช้และเกิดผลดีต่อตัวนักเรียน

นางสาว อมิตา ศุภวาทีน
ถอดบทเรียน CCR
เรื่องเล่า CCR

จากการได้รับโอกาสให้เข้าร่วมโครงการการอบรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ได้รับประสบการณ์ที่ดีความรู้การปฏิบัติทั้งกิจกรรมการเคาะจังหวะโดยใช้เพลงการเข้าใจตนเองรู้จักตนเองถึงแม้ในช่วงแรกไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ CCR เพราะในตอนที่ได้เรียนวิชาการจัดการเรียนรู้เทคนิคการสอนแบบ CCR ยังไม่มีแบบแผนหรือเป็นที่รู้จักเท่าที่ควรและก่อนหน้านี้อัตว์ดิฉันเองก็เขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 5E โดยบูรณาการกับ s t e m ศึกษาแต่เมื่อได้ร่วมโครงการก็เข้าใจในหลักของ CCR อย่างลึกซึ้งเพราะเป็นเทคนิคที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองและเกิดผลประโยชน์ของผู้เรียนในฐานะครูในอนาคตสิ่งใดที่เป็นผลดีเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนครูก็พร้อมนำมาใช้พัฒนา

การนำ CCR ไปใช้ในชั้นเรียนถือว่าโชคดีที่ได้รับโอกาสให้เข้าร่วมโครงการนี้ช่วงเทอม 1 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องยอมรับว่าไม่ได้นำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ CCR พอมาเทอม 2 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก็ได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้ในชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ต้องขอกล่าวไว้ว่านักเรียนที่สอนเป็นนักเรียนที่เก่งและสามารถควบคุมได้ง่ายเพราะนักเรียนยังเป็นผ้าขาวที่เมื่อครูมอบหรือให้ทำอะไรนักเรียนก็จะทำ เพียงแต่ในการทำอะไรนั้นผู้สอนจะต้องมีเหตุผลมีเทคนิคการอธิบายต้องมองจุดประสงค์แก่นักเรียนว่าทำเพื่ออะไรในชั้น hand การนำ CCR ไปใช้เริ่มจากการใช้ C = จิตตปัญญาศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนได้มีการเตรียมความพร้อมในการสอนและออกแบบกิจกรรมได้นำ CCR ไปใช้ในการทำวิจัยชั้นเรียนเรื่องแสงและตัวกลางของแสงระดับชั้น ม. 4 วิชาวิทยาศาสตร์ในชั้นจิตตปัญญาศึกษาด้วยธรรมชาติของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันก็จะมีผู้เรียนที่ไม่ชอบเมื่อครูให้ปฏิบัติกิจกรรมครูก็ใช้จิตตปัญญาศึกษาเข้ามาช่วยโดยให้ผู้เรียนได้ทำความรู้จักคุ้นเคยเปิดใจที่จะยอมรับครูผู้สอนเพื่อที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อครูโดยการแสดงออกถึงความเมตตาความห่วงใยบุคลิกท่าทางการใช้วัจนภาษาที่นุ่มนวลอ่อนน้อมนักเรียนก็จะแสดงพฤติกรรมหรือดูพฤติกรรมของครูเลียนแบบเนื่องด้วยเป็นเด็กประถมศึกษาโดยธรรมชาตินักเรียนจะชอบเล่นเกมครูให้นักเรียนออกมาหน้าชั้นและแบ่งนักเรียนเป็น 2 ฝั่งเท่าๆกันเล่นเกมส่น้ำท่วมถ้าครูออกคำสั่งและตรงกับเราให้นักเรียนเดินข้ามมาอีกฝั่งหนึ่ง นักเรียนและเพื่อนในห้องก็จะรู้จักเพื่อนและสนุกสร้างความสัมพันธ์บรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีระหว่างนักเรียนกับครูและนักเรียนกับนักเรียนการใช้จิตตปัญญาศึกษาในชั้นต่อไปก็ให้นักเรียนนั่งสมาธิหลับตาครูก็จะอธิบายไปว่าการมีสมาธิดีมีผลดีต่อตัวนักเรียนอย่างไรเนื่องจากสอนเรื่องแสงก็จะให้นักเรียนหลับตาให้นึกถึงความรู้สึกหากโลกเรามีดสนิทไม่มีแสงสว่างนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรซึ่งเป็นการเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนด้วยจากนั้นครูจะใช้คำถามคือการสอนถ้านักเรียนปฏิบัติได้คือเข้าใจในการใช้โคเซซ (C) ใช้การถามเพื่อให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ใช้ R= การทำโครงการงานโดยโครงการที่ให้นักเรียนประถมศึกษาได้ทำจะเป็นแบบง่ายๆครูมีแบบฟอร์มมาให้ให้นักเรียนสั้นๆโดยทำโครงการแบบสรุปมีหัวข้อมาให้การใช้ประโยชน์จากแสงครูจะให้นักเรียนบอกประโยชน์มาว่าเรานำแสงมาใช้ประโยชน์อะไรบ้างจากการให้นักเรียนได้ทำโครงการการเกิดเงาจากตัวหุ่นเรื่องตัวกลางของแสงนั้นนักเรียนชอบสนุกเพราะได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนการได้ประดิษฐ์ตัวหุ่นได้สืบค้นนิทานแต่งเรื่องและนำปฏิบัติโดยแสดงเป็นละครหุ่นเงาซึ่งครูก็ได้บูรณาการเข้ากับภูมิปัญญาวัฒนธรรม

ประจำท้องถิ่นคือการแสดงหนังตะลุงซึ่งเกิดจากการใช้ประโยชน์จากเงาซึ่งผู้เรียนจะชอบและอยากเรียนมากเมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้เกิดกระบวนการ active Learning

จากการนำกิจกรรม CCR ไปใช้ใน C จิตตปัญญาศึกษานักเรียนที่มีพฤติกรรม มีสมาธิมีเจตคติที่ดีต่อครูต่อวิชาชอบและตั้งใจเรื่องจากนักเรียนได้เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่นสามารถนำไปใช้ได้จริงและดีกับนักเรียนมากเพราะรากฐานของการเรียนรู้ล้วนมาจากจิตตปัญญาศึกษาการมีสติสมาธิการรู้จักตนเองการมีเป้าหมายจะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ดีและสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียนได้หากทุกกลุ่มสาระนำเทคนิคการสอนโดยใช้ CCR ไปบูรณาการในชั้นเรียนจริงและใช้ได้ทุกระดับ

นางสาวสุจิรา ศิริเพชร เรื่องเล่า CCR

ก่อนอื่นเลยเมื่อพูดถึง CCR ในช่วงแรกจะโดนบังคับให้มาอบรมตอนนั้นก็อยู่ปี 4 ได้บ้างก็มั่ว ๆ วิทย้อยู่ด้วยก็ไม่เต็มใจมาอบรมเท่าไรเพราะคิดว่าอะไรอีก CCR ทำไมเราต้องมาอบรมด้วยอยากนอนอยู่หอมากกว่าเพราะไม่ค่อยได้นอนต้องนำเบาะนอนเลยจากนั้นก็โดนมาอบรมจนได้สิ่งแรกที่เข้าไปคือเจอเพื่อนก็พูดคุยเสียงดังมากและนั่งเป็นหลักสูตรด้วยก็ยังพูดไปกันใหญ่จากนั้นอาจารย์ที่มาอบรมก็เริ่มเรียกละเอียดโดยการนั่งสมาธิก่อนก็กำหนดลมหายใจเข้าออกก็เริ่มง่วงนอนจิตใจก็เริ่มจะคิดถึงหมอนขึ้นมาจากนั้นเริ่มมีเพลงมาเป็นเพลงที่มีทำนองไพเราะมากและเริ่มให้มีการนับนิ้วตามจังหวะก็เริ่มมีสมาธิเพราะใจเราจะเพ่งเล็งไปที่นิ้วและคอยฟังจังหวะเพลงด้วยทำให้เรามีสมาธิมากขึ้น ใจจดใจจ่ออยู่กับจังหวะเพลงและนิ้วมือจากการอบรมครั้งนี้ทำให้ดิฉันเข้าใจ

C ตัวแรกมากขึ้นว่ามีเทคนิคยังงี้และควรใช้เทคนิคใดได้บ้างในการเรียกสมาธิให้กับตนเองจากนั้นได้ไปฝึกสอนในโรงเรียนได้สอนทั้งหมด 3 ห้องในระดับชั้น ม. 2 ซึ่งครั้งแรกที่ได้สอนทำให้ทราบว่าเด็กแต่ละห้องไม่เหมือนกันเลย 2 อาทิตย์ผ่านไปถึงกับร้องเพราะสอนไปเด็กไม่ฟังแถมต้องบรรเลงเพลงทุกคาบหิบบอะไรได้คือจะกลายเป็นมือกลองไปซะหมดสำหรับผู้ชายดิฉันจึงคิดมากและคิดไม่หยุดวันๆก็คิดแต่เรื่องเด็กว่าถ้าเป็นแบบนี้คงต้องปรับใบแก่ 0 กันหลายแผ่นกระดากแน่นนอนหลังจากผ่านไป 1 เดือนกว่าๆก็ได้มีการจัดอบรม CPR อีกรอบโดยรอบนี้แปลกไปตรงมีรุ่นพี่ในหลักสูตรของตนเองและเป็นพี่รหัสมาให้ความรู้ด้วยเราดีใจมากถึงกับกระโดดก่อนว่าพี่เก่งจังทำได้ขนาดนี้อบรมครั้งนี้หวังมากในเรื่องการจัดการชั้นเรียนจากนั้นดิฉันได้เข้าหาปรึกษาพี่รหัสเกี่ยวกับกระบวนการ CCR โดยใช้ C ตัวแรกนำมาทดลองใช้ก่อน คาบแรกที่ใช้ วิชาญจะเปิดเพลงเป็นดนตรีอย่างเดียวแต่เป็นเพลงที่นักเรียนสามารถร้องตามได้ เมื่อเขาเข้ามาปั๊บเขาจะแปลกใจมากแล้วจะนั่งแล้วเริ่มเพลงไปเบาๆโดยที่แปลกมากคือไม่มีการเคาะโต๊ะแต่ยังมีสองกระຈกแทนจากนั้นดิฉันบอกว่าเอามือขึ้นมาแล้วทำการนับนิ้วตามจังหวะเพลงจะร้องเพลงไปด้วยก็ได้แต่นั่งต้องตรงตามจังหวะนะเขาก็วางกระຈกและเริ่มนับนิ้วกันอยู่ประมาณ 5 นาทีจากนั้นดิฉันให้เขาประสานมือโดยให้เอานิ้วมือทั้งห้า ของตนเองไปแตะกับของเพื่อนตามจังหวะเพลง มีบางคนเขินอายบ้างแต่ก็ยอมทำตามจากนั้นหลับตาแต่นิ้วยังเคาะตามจังหวะอยู่เขาก็จะมีสมาธิมากขึ้นเมื่อลืมตาขึ้นเขาจะนั่งนิ่งขึ้นจากนั้นก็เริ่มจัดการเรียนรู้โดยเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนคือให้ได้ลงมือปฏิบัติจริงเพราะเด็ก ม. 2 จะอยากรู้อยากลองดิฉันจึงต้องดึงศักยภาพแต่ละคนออกมาให้ได้โดยทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและแต่ละคนในกลุ่มต้องมีหน้าที่ของตนที่ต้องรับผิดชอบจากนั้นเมื่อเราให้งานไปวิทยาศาสตร์การทำโครงการถือว่าเป็นเรื่องปกติแต่รอบนี้ไม่ปกติคือจะให้ทำเองทั้งหมดโดยมีเราคอยแนะนำซึ่งขั้นนี้จะอยู่ใน C ตัวที่ 2 ครูทำได้แค่แนะนำเด็กเท่านั้น

ดิฉันเปิดโอกาสให้เขาได้ออกแบบเองอย่างเต็มที่โดยเขาจะชอบมากเพราะได้คิดออกแบบโดยไม่มีกรอบความคิดและเราคอยดูแลและให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนก้าวไปสู่เป้าหมายเดียวกันจากนั้นเมื่อเริ่มได้ข้อสรุปแล้วจะเริ่มเข้าสู่ตัว R โดยจะมีการออกแบบโดยให้เขียนในกระดาษกรู๊ปและออกมานำเสนองานที่ตนได้ทำไว้เป็นกลุ่มไม่ยากเชื่อเลยจริงๆว่านักเรียนที่เคาะโต๊ะในวันนั้นจะสามารถออกมานำเสนอความคิดของตนเองได้ถึงแม้ว่าจะไม่ราบรื่นในการพูดแต่ครูคอยให้กำลังใจให้คำแนะนำตลอดเวลาที่สอนทำให้นักเรียน

เหล่านี้สามารถค้นพบความสามารถและเข้าใจตัวเรามากขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ CCR ถึงแม้ว่าการใช้ CCR
แต่ละครั้งที่จะใช้ได้ไม่เต็มที่แต่อย่างน้อยก็สามารถนำมาจัดการเรียนให้นักเรียนมีสมารถได้มากขึ้นด้วย

นาย ฮาเรส จิตะ

CCR สู่การค้นพบตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน

เมื่อย้อนนึกถึงวัยเรียนสมัยมัธยมหรือตอนเป็นนักศึกษาเองทุกครั้งเวลาเราเรียนหรือไม่ได้เรียน แต่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูหรืออาจารย์สิ่งแรกเมื่อเวลาเราเรียนหรือทำการบ้านเราจะต้องใช้สมองคิด เพราะฉะนั้นมนุษย์เราเมื่อคิดไม่ได้ส่งผลให้การทำงานไม่สำเร็จด้วยตนเองได้มีส่วนร่วมในการเข้าอบรม CCR โดยที่ก่อนหน้านี้ไม่รู้จักคำว่า CCR สิ่งที่ทำให้ผมสนใจดีที่สุดคงหนีไม่พ้น C ตัวแรก และรองลงมาด้วย C ตัวที่ 2 ส่วน R ตัวสุดท้ายยังไม่สนใจเท่าไรซึ่ง C ตัวแรกที่เรียกว่าจิตตปัญญาศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่วนตัวคิดว่า เป็นเรื่องสำคัญที่สุดของคนที่จะเป็นครูเพราะครูที่จะเข้าใจน้องเรียนได้ดีต้องรู้จักจิตตปัญญาที่มีจิตตวิทยา ที่เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ซึ่งจิตตปัญญาศึกษาในการเข้าร่วมอบรมครั้งแรกผมเองยังไม่เห็นชัดเจนของการใช้จิตตปัญญาศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้เมื่อได้เข้าอบรมเป็นครั้งที่ 2 ในการจัดการอบรมทำให้เข้าใจกระบวนการนำมาใช้มากขึ้นโดยมีตัวอย่างงานวิจัยมาเล่าเกี่ยวกับ CCR ในการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนทำให้หลังจากอบรม 2 ครั้งมาแล้วคงเองได้ศึกษาต่อเพื่อนำมาใช้เองในการทำวิจัยแบบ CCR เป็นของตนเองจนส่งผลให้ตนเองได้รู้จักคำว่า CCR ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

C = Contemplative (จิตตปัญญาศึกษา) อย่างที่ผมได้พูดก่อนหน้านี้เมื่อได้ศึกษามาพอสมควรทำให้เข้าใจตนเองมากขึ้นเช่นเมื่อเวลาเราทำงานหรือทำอะไรก็ตามที่ต้องใช้ทั้งกาย และสมมติพบว่าคนเราจะต้องมีจิตใจที่สงบต้องรู้จักตนเองว่ากำลังทำอะไรอย่างไรเมื่อเรามีจิตใจที่สงบรู้จักว่าตนเองคือใครกำลังทำอะไรนั้นจะเป็นสิ่งแรกที่จะเริ่มกระบวนการเรียนรู้ของเราในทางบวกทันทีและถามว่าส่งผลอย่างไรต่อการจัดการเรียนรู้ผมจะอธิบายง่ายๆจิตตปัญญาศึกษานำมาใช้ในการนำบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมในการเรียนส่งผลให้สามารถควบคุมผู้เรียนขณะเรียนได้ด้วยครูทุกคนหรือแม้แต่อาจารย์เวลาเจอผู้เรียนจริงๆสิ่งที่เป็นปัญหาที่สุดการควบคุมชั้นเรียนเพราะฉะนั้นต่อให้คุณเก่งมาจากไหนความรู้หนักแน่นแค่ไหนถ้าคุณไม่รู้จักรู้ความต้องการของผู้เรียนควบคุมชั้นเรียนไม่ได้ก็จะส่งผลให้คุณสอนไม่ได้เช่นกัน

C = Coaching ถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่ครูทุกคนต้องทำให้ได้ลองจาก C ตัวแรก เนื่องจากการเป็นโค้ชเป็นผู้ติดตามงานเป็นพี่เลี้ยงคอยดูแลนักเรียนจะทำให้ระหว่างงานที่มอบหมายการปฏิบัติของผู้เรียนถ้าครูคอยชี้แนะแนวทางเวลาผู้เรียนมีปัญหาติดตามไม่ทันช่องว่างให้ผู้เรียนศึกษาคนเดียวมีเวลาทบทวนข้อดีที่พบนักเรียนเรียนรู้ห้องเรียนมีขึ้นมีกำลังใจมากขึ้นอีกทั้งไม่ลืมงานที่ครูสั่งส่งผลให้นักเรียนสามารถทำงานตามที่กำหนดได้

R = Research - Based Learning (R B L) = เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยพื้นฐานซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่ก่อให้เกิดให้ผู้เรียนรู้จักปัญหาวิเคราะห์แก้ไขซึ่งระหว่างกระบวนการนี้ครูจะต้องรู้ใช้กระบวนการโค้ชเข้ามาเลี้ยงไล่นักเรียนเกิดความคิดได้

จากเรื่องเล่านี้ความรู้ความเข้าใจทั้งหลายเกิดจากส่วนตัวกระผมเองเพราะฉะนั้นหากผิดพลาดทางความรู้ความเข้าใจต้องขออภัยและพร้อมรับคำชี้แนะเสมอ

เปรมจิตร ทองทิพย์

ถอดบทเรียน CCR

H1 ความเข้าใจ

ก่อน = ไม่เข้าใจอะไรเลย

ระหว่าง = เริ่มเข้าใจขึ้นเมื่ออาจารย์ได้นำกระบวนการสอนมาใช้ในการสอน

หลัง = มีความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เพราะอาจารย์ได้ชวนเข้าอบรมและเข้าร่วมโครงการอย่างถาวรแต่ที่ยังไม่เข้าใจคือตัว R เพราะไม่ทราบถึงกระบวนการขั้นตอนตัว R ที่ชัดเจน

คะแนนเต็ม 10 ให้ 8 เพราะจิตวิญญาณของเรายังเข้าไปไม่ถึงกระบวนการ CCR แบบเต็ม 100%

H2 ความรู้

ก่อน = CCR ไม่มีความรู้เลยก็ว่าได้

ระหว่าง = ความรู้ที่เราไม่รู้เลยก็ค่อยๆกระจ่างเมื่อเราสอบถามอาจารย์ว่า CCR นั้นคืออะไรเอาไปใช้อย่างไรบ้าง

หลัง = เมื่อผ่านการเข้าร่วมโครงการบวกกับอาจารย์ที่เคยสอนก็พอจะมีความรู้ในด้าน CCR พอสมควร

คะแนน = 9 เต็ม 10 เพราะความรู้ในด้าน R ไม่มีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้เท่าที่ควร

H3 ทักษะ

ก่อน = ไม่เคยนำทักษะเกี่ยวกับเรื่องนี้ไปใช้เลยทั้งกับตัวเองและตัวนักเรียน

ระหว่าง = ก็ได้ได้นำไปใช้เลยเช่นกันเนื่องจากว่าจะนำทักษะนี้ไปใช้เพื่ออะไรและทำไปทำไม

หลัง = ได้นำไปใช้แบบเต็มรูปแบบทั้งกับตนเองและกับนักเรียนเองเพราะการเข้าร่วมโครงการ CCR ทำให้เราได้นำไปใช้ได้จริงในการสอนและกับชีวิตจริง

คะแนน = 9 เต็ม 10 เพราะเราไม่สามารถนำทักษะที่เคยเข้าร่วมอบรมมาใช้ได้หมดเพราะตัว R เราไม่เข้าใจว่าจะนำทักษะจากตัว R นี้ไปใช้กับนักเรียนหรือตัวเราเองได้อย่างไร

D แนวทางการพัฒนา

ก่อน = ไม่มีเพราะไม่ทราบว่า จะนำไปพัฒนาอะไร

ระหว่างเรียน = ไม่มีเพราะไม่รู้จะพัฒนากับใคร

หลังเรียน = ไม่นำเอากระบวนการ CCR ไปจัดทำในรูปแบบการเรียนการสอนในห้องเรียนและในอนาคต

สิ่งที่ประทับใจในการเรียนรู้ CCR

1. การเปลี่ยนให้ยอมรับการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ
2. การเรียนรู้ CCR ช่วยให้ผู้สอนและนักเรียนใกล้ชิดและเป็นการมอบความรักให้แก่กัน
3. CCR เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโลกกว้างสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมิตรภาพที่ดี
5. ได้ประสบการณ์ซึ่งนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้
6. การนำความรู้เรื่อง CCR มายกตัวอย่างหรือนำเสนอ
7. การนำกิจกรรมของ CCR มาใช้ตลอดเวลา
8. กิจกรรมที่ได้รับบนมทุกกิจกรรม
9. เข้าใจแก่นแท้ของ CCR มากขึ้น
10. ได้เรียนรู้ว่าก่อนนำ CCR ไปใช้และหลังนำไปใช้แตกต่างกันอย่างไร
11. สามารถถ่ายทอด ให้ข้อเสนอแนะแนวทางอย่างสร้างสรรค์
12. ได้เรียนรู้และเข้าใจกิจกรรมของ CCR
13. มีกิจกรรมน่าสนใจสนุกสนาน
14. กิจกรรม 4 กุมภาพันธ์
15. นำวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
16. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อนำมาปรับใช้
17. บรรยากาศการศึกษาเป็นกันเองผ่อนคลาย
18. รู้จุดเด่นและจุดที่ยังขาด
19. ความร่วมมือของทุกฝ่ายทั้งผู้ดูแล อาจารย์ วิทยากร
20. ทำให้ได้ลงมือปฏิบัติและเข้าใจ CCR
21. การลงไปสังเกต CCR ในการใช้จริง
22. ได้เห็นพฤติกรรมผู้เรียนที่มีผลต่อ CCR
23. กิจกรรมยืดหยุ่น เหมาะสม
24. ผู้จัดโครงการมีความเข้าใจความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ
25. การได้เปิดใจตนเองในการรับฟังสะท้อนคิด สะท้อนผลการนำ CCR ไปใช้กับห้องเรียน
26. มีความร่วมมือและการแบ่งปันและการเรียนรู้ที่ปลูกฝังในตัวเรา
27. ทราบถึงขั้นตอนปฏิบัติการของ CCR
28. มีเทคนิควิธีใหม่ๆ
29. คนที่นำ CCR ไปใช้ประสบความสำเร็จในการใช้ CCR ในชั้นเรียน
30. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การเรียนรู้ใหม่

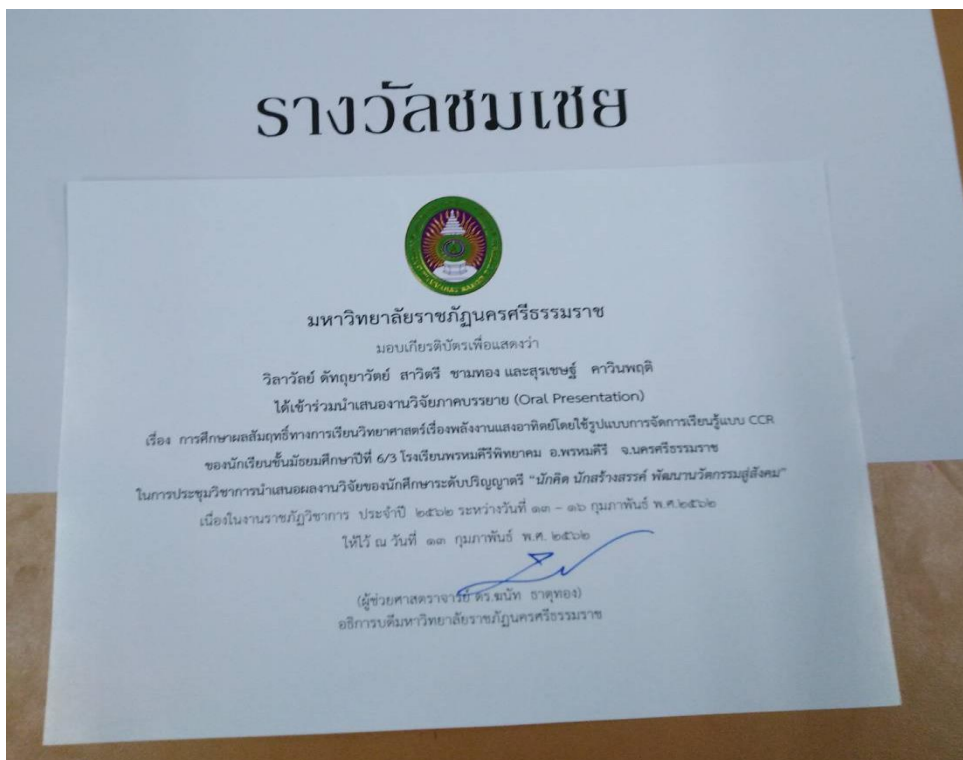
- 1.การนำ CCR ไปใช้ทำให้เด็กมีสมาธิและตั้งใจเรียนมากขึ้น
- 2.เรียนรู้การคิดและการพูดเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ
- 3.กระบวนการเรียนรู้ CCR ที่จะนำไปใช้ในอนาคต
- 4.การยอมรับผู้อื่นทั้งด้านความคิด การตัดสินใจ และความสามารถที่ทุกคนมี
- 5.เทคนิคการสอนต่างๆในเรื่อง CCR
- 6.การประยุกต์ใช้ CCR
- 7.ได้รู้ว่า CCR มีประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร
- 8.ประสบการณ์ความรู้การใช้ CCR
- 9.เทคนิคการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
- 10.เรียนรู้ที่จะสังเกตการณ์ใช้ชีวิต
- 11.รู้ว่า CCR คืออะไร สามารถนำไปใช้ได้อย่างไร
- 12.เรียนรู้เกี่ยวกับ R ใน CCR เพิ่มมากขึ้น
- 13.ทราบเทคนิค CCR ที่ชัดเจน
- 14.เรียนรู้แนวทางการพัฒนาชั้นเรียนของตนเอง
- 15.การจัดตารางเรียนแบบ CCR
- 16.รู้จักเพื่อนใหม่ๆ
- 17.เปิดใจกับแนวคิดของ CCR
- 18.การจัดการเรียนรู้แต่ละสถาบันเพื่อพัฒนาตนเอง
- 19.เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 20.ประโยชน์ของ CCR
- 21.แนวคิดวิธีใช้ CCR
- 22.นำความคิดผู้อื่นมาประยุกต์ใช้
- 23.การนำไปใช้
- 24.หลักการบริหารชั้นเรียน
- 25.CCR ใช้ได้กับผู้เรียนบางกลุ่ม
- 26.CCR เป็นเรื่องใกล้ตัว
- 27.CCR เป็นสิ่งบ่งชี้ตัวตน
- 28.วิธีสร้างสมาธิให้นักเรียน
- 29.ความหมายของ CCR
- 30.แนวทางการนำ CCR ไปใช้
- 31.การจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย
- 32.วิธีการควบคุมชั้นเรียน

ปรัชญา CCR

- 1.กล้าเปิดใจ กล้าเรียนรู้ กล้าสร้างสรรค์และมอบความสุขในห้องเรียน
- 2.ฝึกจิตใจ สร้างการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการCCR
- 3.บูรณาการ CCR มุ่งพัฒนาผู้เรียน พากเพียรสู้วิจัย
- 4.พฤติกรรมดี การเรียนเด่น เน้นCCR
- 5.CCR มุ่งสู่การพัฒนาการเรียนการสอน นำพาการศึกษาก้าวไกล
- 6.การเป็นโค้ชให้กับนักเรียน สร้างรอยยิ้ม ความสนุกในการเรียนของนักเรียนและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 7.CCR + การจัดการเรียนรู้ = ความสุขในการสอน ความสุขในการเรียน
- 8.การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ความขยันหมั่นเพียร จะทำให้ผู้เรียนมีความสุข
- 9.พัฒนากายและจิต เสริมสร้างศิษย์สู่สังคมแห่งการเรียนรู้
- 10.หากทำสิ่งใดด้วยความสมัครใจก็จะเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- 11.การทำสมาธิอยู่กับตนเอง เข้าใจ และยอมรับผู้อื่น
- 12.ความรู้และการเรียนที่สนุก จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็ว
- 13.ครูที่ตื่นั้นต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ดี ซึ่ง CCR ก็เป็นองค์ประกอบ
- 14.การเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน เริ่มจากตัวคุณครู
- 15.การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาต่อตนเอง และต่อผู้เรียน
- 16.จิตตปัญญา สู่การเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 17.CCR เพื่อเด็กไทยยุคIT
- 18.ความรู้คู่ CCR
- 19.เข้าใจ CCR เข้าถึงผู้เรียนมุ่งพัฒนาครูไทยสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา
- 20.CCR พัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน
- 21.CCR สู่การค้นพบตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน
- 22.การเข้าใจตนเอง การมีสติ นำไปสู่ความสามารถในการเรียนรู้ การรับรู้ และการพัฒนา จากการกระตุ้นโดยครูผู้สอนเพื่อเชื่อมโยงไปยังเป้าหมายที่ชัดเจน
- 23.เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ช่วยในการเรียนรู้ เสนอแนะแนวทางในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
- 24.พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาการสอนของครู
- 25.ผู้เรียนจะมีคุณภาพ เกิดจากการที่ผู้สอนเกิดการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
- 26.จิตตปัญญานำสู่กระบวนการเรียนรู้ที่ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้การควบคุมด้านอารมณ์ ด้านจิตใจและด้านสังคม
- 27.การเรียนรู้ควบคู่การจัดการอารมณ์ ชั้นเรียน สังคม เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้แบบ เก่ง ดี มีสุข
- 28.CCR นั้นมีข้อดี จึงต้องมีในชั้นเรียน
- 29.ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี ครูต้องมีกระบวนการ CCR
- 30.การเรียนที่เน้นผู้เรียน มีความรู้และสนุกสนาน

- 31.CCR เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะนำมาใช้ในการเรียนการสอนกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 32.การเรียนรู้ที่ยิ่งใหญ่ จะเกิดขึ้นได้ตั้งแต่คุณเริ่มเปิดใจ
- 33.การแสวงหาความรู้เกิดจากการลงมือทำและพร้อมเปิดใจที่จะเรียนรู้ไปพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงต่อไป
- 34.สมาธิดี เป็นสิ่งนำไปสู่ความสำเร็จ

บทความวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์แนวคิด CCR ไปใช้

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม

อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช

The Study of Science Achievment about Solar energy by using CCR Model Of
Mathayomsuksa 6/3 phromkiripittayakhom school Amphoe Promkiri, Nakhon Si
thammarat Province

วิลาวัลย์ ดัทยาวัตร¹ สาวิตรี ชามทอง¹ สุรเชษฐ์ คาวินพฤติ²

¹สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช

²โรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช

Wilawan3999@hotmail.com s.chamthong@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาแสงอาทิตย์และพลังงาน เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาแสงอาทิตย์และพลังงานของนักเรียน เฉลี่ยทั้งชั้นร้อยละ 70.90 อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนการวัดผลก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 55.30 % และคะแนนเฉลี่ยจากการวัดผลหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 64.30 % แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนแบบ CCR สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนทุกคนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์คะแนนที่กำหนดร้อยละ 60 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้นี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับมาก ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ดี จึงเหมาะที่จะนำกระบวนการเรียนรู้แบบ CCR ไปปรับใช้ในการสอนครั้งต่อไป

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบ CCR , ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aim to study the satisfaction of learning achievement in science on solar energy by using the CCR learning management model and to compare the mean scores of learning achievement in science on solar energy of mattayom 6/3 at phromkiripittayakhom school between pretest and posttest by using the CCR learning management model. The subjects were consisted of 28 mattayom 6/3 students at phromkiripittayakhom school during academic year 2018. The multiples choices test, satisfaction form, lesson plans, evaluation form and report were used as research instruments. Statistics used in this study were mean scores and t – test dependent sample. The results showed that the mean scores in science of mattayom 6/3 students is 70.90 percent. The pretest score is 55.30 percent and posttest score is 64.30 percent. All students have an average score that higher than the specified score at 60 percent. The satisfactions of learning by using CCR learning management model were at high level.

Keywords: CCR learning management model, learning achievement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในด้านการคิดนั้น เป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนา ซึ่งความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้ยุคปัจจุบัน การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและการแก้ปัญหา ในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ทำให้ได้ คิดให้เป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การคิดเป็น คือ การคิดอย่างมีเหตุผลและไตร่ตรองรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อหรือกระทำการสิ่งใด การคิดดังกล่าวจะส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545:14)

การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ส่งเสริมให้เกิดการคิด แต่ปัจจุบันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ และการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ซึ่งประกอบด้วย

C = Contemplative (จิตตปัญญาศึกษา) เป็นการพัฒนาจิตใจ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยใจ มีใจพร้อมที่จะเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ เมื่อนักเรียนมีเจตคติที่ดีส่งผลให้มีความตั้งใจเรียน มีความพยายาม ขยัน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ สูงขึ้น

C = Coaching เป็นการเรียนรู้โดยมีครู เป็นพี่เลี้ยงสอนงานให้อย่างมีขั้นตอน และให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ มีการติดตามการทำงานเพื่อให้นักเรียนมีการนำไปใช้ปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ช่วยพัฒนาทักษะ เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ ให้คิดเป็น ทำเป็น ช่วยแก้ปัญหาในการทำงานและเกิดความมั่นใจ

R = Research-Based Learning (RBL) หมายถึง การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหา เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ โดยอาจใช้การประมวลผลงานวิจัยมาประกอบการสอนเนื้อหาสาระ ใช้ผลการวิจัยมาเป็นเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาเนื้อหา

อีกทั้งทางโรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 เป็นจำนวนมาก ทำให้เวลาเรียนน้อยลง และไม่มีเวลาที่จะทำการสอนชดเชย ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาฝึกประสบการณ์ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่จะนำไปใช้ต่อไป จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 และ ศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นพร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการพัฒนาการเรียนวิทยาศาสตร์ตามศักยภาพของตนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้ได้ประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาแสงอาทิตย์และพลังงาน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาแสงอาทิตย์และพลังงาน เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบ CCR

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ CCR

ระยะเวลาที่ศึกษา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2561 ถึง 31 มกราคม 2562 เป็นเวลา 4 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม อำเภอพรหมคีรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 ห้อง 157 คน

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง 28 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง พลังงานและอาทิตย์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้แบบทดสอบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ
2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ CCR
3. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR จำนวน 1 แผน เวลา 6 คาบ
4. แบบประเมินชิ้นงานและรายงาน

ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

(C : Contemplative Education) ก่อนการเรียน ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมฝึกสมาธิโดยการให้นักเรียนนั่งสมาธิ เพื่อสร้างสมาธิและสร้างความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ ด้วยดนตรีบำบัดสร้างเสริมสมาธิ

(R = Research-Based Learning (RBL)) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จัดทำโครงงานประเภททดลอง เรื่อง ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ โดยออกแบบตู้อบแห้ง และออกแบบการทดลอง เพื่อหาข้อสรุป และจัดทำรูปเล่มรายงาน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ (C: Coaching (การชี้แนะ))

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้เนื้อหาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม จำนวน 1 ห้องเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ระหว่างเดือน ตุลาคม ถึง มกราคม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) โดยใช้ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เพื่อเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการเรียน
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดทำโครงงานตามแผนที่นักเรียนวางไว้
3. ตรวจสอบผลงานนักเรียนและสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
4. ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) โดยใช้ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เพื่อเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลังงานและแสงอาทิตย์ ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ CCR เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ กับคะแนนการประเมินชิ้นงาน มารวมกัน และหาค่าร้อยละ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้
ร้อยละของคะแนน 80-100 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ ดีมาก
ร้อยละของคะแนน 70-79 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ ดี

ร้อยละของคะแนน 60-69 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ ปานกลาง
 ร้อยละของคะแนน 50-59 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ น้อย
 ร้อยละของคะแนน ต่ำกว่า 50 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ ปรับปรุง

2. หาสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลังงานและแสงอาทิตย์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ CCR เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ กับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60 ถ้าคะแนนร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 ไม่ผ่านเกณฑ์
4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาแสงอาทิตย์และพลังงาน เรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ CCR วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 มากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 มาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 ปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 น้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ภาพที่ 1 ตัวอย่างชิ้นงานของนักเรียน

ตารางที่ 1 คะแนนและร้อยละคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลังงานแสงอาทิตย์ ของนักเรียน
 หลังที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบ CCR เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ ของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีวิทยา

เลขที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์				ระดับ ผลสัมฤทธิ์
	แบบทดสอบ (10)	ตรวจชิ้นงาน (10)	รวม (20)	ร้อยละ	
1	5	8	13	65	ปานกลาง
2	7	9	16	80	ดีมาก
3	6	8	14	70	ดี
4	6	8	14	70	ดี
5	6	8	14	70	ดี
6	5	8	13	65	ปานกลาง
7	6	7	13	65	ปานกลาง
8	6	7	13	65	ปานกลาง
9	7	7	14	70	ดี
10	8	9	17	85	ดีมาก
11	8	9	17	85	ดีมาก
12	5	9	14	70	ดี
13	9	8	17	85	ดีมาก
14	5	8	13	65	ปานกลาง
15	6	8	14	70	ดี
16	5	7	12	60	ปานกลาง
17	8	8	16	80	ดีมาก
18	9	6	15	75	ดี
19	8	9	17	85	ดีมาก
20	6	6	12	60	ปานกลาง
21	5	8	13	65	ปานกลาง
22	6	7	13	65	ปานกลาง
23	6	8	14	70	ดี
24	5	8	13	65	ปานกลาง
25	5	8	13	65	ปานกลาง
26	7	7	14	70	ดี
27	8	7	15	75	ดี
28	7	7	14	70	ดี
เฉลี่ย	6.43	7.75	14.18	70.90	ดี

จากตารางที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาแสงอาทิตย์และพลังงานของนักเรียน

เฉลี่ยทั้งชั้นร้อยละ 70.90 มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีมาก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 21.42 ระดับดีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29 ระดับปานกลางจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาแสงอาทิตย์และพลังงานของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ CCR เรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ CCR	จำนวน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
ก่อนการจัดการเรียนรู้	28	10	5.53	55.30
หลังการจัดการเรียนรู้	28	10	6.43	64.30

จากตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาแสงอาทิตย์และพลังงาน เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม หลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CCR มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 6.43 ก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CCR มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 5.53

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ CCR เรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม

กิจกรรม	$\bar{x}$	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.26	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้สนุกสนานและน่าสนใจ	3.97	มาก
3. ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา	4.06	มาก
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม	5.00	มากที่สุด
5. ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่างไปจากครู	4.83	มากที่สุด
6. ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน	3.94	มาก
7. ครูใช้วิธีการสอนหลายวิธี (เช่น การทำงานกลุ่ม โครงงาน จับคู่ ฯลฯ)	4.97	มากที่สุด
8. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	4.29	มาก
9. ครูประเมินผลอย่างยุติธรรม	4.43	มาก
10. นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	4.77	มากที่สุด
รวม	4.45	มาก

จากตารางที่ 3 การจัดการเรียนรู้แบบ CCR ผู้ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้มีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นข้อๆ พบว่าทั้ง 10 ด้าน ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

และด้านที่ความพึงพอใจน้อยที่สุดคือด้านที่ ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก

5.3 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาแสงอาทิตย์และพลังงาน เรื่อง พลังงานแสงอาทิตย์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6/3 โดยการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ CCR มีกระบวนการจัดการเรียนรู้คือการนำ จิตปัญญา(Contemplative) มาใช้ในการเตรียมตัวนักเรียนให้มีสมาธิในการเรียน การทำงาน และในการจัดการเรียนรู้เรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ ครูได้มอบหมายให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำโครงงานวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากพลังงานแสงอาทิตย์ โดยให้นักเรียนได้วางแผนการทำงาน สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมและลงมือทำงานด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรีกษา(coaching) ประเมินผลการจัดการเรียนรู้จาก ผลการสอบหลังการอบรม การตรวจประเมินชิ้นงาน การประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 70.90 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีมาก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 21.42 ระดับดีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29 ระดับปานกลางจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าก่อนเรียนคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.30 หลังเรียนคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64.30 และผลการประเมินความพึงพอใจเฉลี่ย 4.45 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และประเด็นที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คะแนนประเมินเท่ากับ 5.00 คือครูส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม/ทีม

จากผลการประเมิน แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบ CCR สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนนักเรียนมีผลการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ทุกคน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม ได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนแบบ CCR เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจให้ตรงกับความถนัดและความสามารถของตนเอง ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และกระบวนการอื่นๆ ที่เป็นระบบไปใช้ในการหาคำตอบในเรื่องนั้นๆ จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนวิทยาศาสตร์ให้สูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

- 1.ควรใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ CCR กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นช่วงที่คิดเรื่องที่จะเข้ามหาวิทยาลัย ไม่ค่อยสนใจการเรียนรู้เท่าที่ควร
- 2.ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ในวิชาวิทยาศาสตร์กับเทคนิควิธีการสอนอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ควรมีการพัฒนาการสอน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นต่างๆ และเนื้อหาวิชาอื่นๆ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

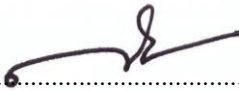
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**
 กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- ธัญพร ชื่นกลิ่น. (2553). **การพัฒนารูปแบบการโค้ช เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้**
พยาบาล ที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลในสังกัด
สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตุศฎิบัณฑิต.
 นครปฐม : มหาวิทยาลัย ศิลปากร
- ธนพร เรือนทับ, ณัฐนิชา กล้าหาญ และ เบญจวรรณ ชัยปลัด, (2554), **การศึกษาการจัดการ**
เรียนรู้ตามเทคนิค CCR เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และส่งเสริมเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์, โรงเรียนชา
กังราววิทยา (อินทร์ - ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์)
- นันทิยา คุมพล. (2545). **ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น**
สำคัญการสอนแบบโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อรรถพลการพิมพ์
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2548). **การสอนด้วยโครงงาน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- วัชรพร พวงทอง, เบญจวรรณ ชัยปลัด และ ศิริลักษณ์ จันทอง, (2556), **การพัฒนากิจกรรมการ**
เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกและ การลบจำนวนที่มีผลลัพธ์และ
ตัวตั้งไม่เกิน 100 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวคิด CCR, โรงเรียนบ้านเขาพริกไทย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต2

ภาคผนวก

1. ตารางเปรียบเทียบ กิจกรรมที่เสนอในโครงการและผลที่เกิดขึ้นจริง
2. คำสั่ง

1. ตารางเปรียบเทียบ กิจกรรมที่เสนอในโครงการและผลที่เกิดขึ้นจริง

ที่	Output		หมายเหตุ
	กิจกรรมในข้อเสนอโครงการ	ผลสำเร็จ	
1	มรภ. แต่ละแห่งประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับผู้บริหาร/ผู้ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย	100%	
2	พัฒนาอาจารย์นิเทศตามหลักสูตร CCR สำหรับอาจารย์นิเทศก์	100%	
3	อาจารย์นิเทศพัฒนานักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และร่วมกันวางแผนการนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์ร่วมกัน	100%	
4	จัดทำรายงานความก้าวหน้า	100%	
5	นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ชั้นปีที่ 5) นำแนวคิดที่ได้รับการพัฒนา มาใช้กับนักเรียนของตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็นโค้ช	100%	
6	สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ดังนี้ - อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง - นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	100%	
7	แลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดองค์ความรู้ระหว่างดำเนินการเพื่อให้ได้ชุดความรู้ ที่นำไปใช้ในกระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยมีส่วนร่วมจากสถาบันผลิตครูและหน่วยงานผู้ใช้ครู	100%	
8	จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละมหาวิทยาลัย และสังเคราะห์ผลการดำเนินงานของ Node เรียบเรียงเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ และสรุปแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน	100%	

ลงนาม.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอม เลขาพันธ์)

หัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน

28 กุมภาพันธ์ 2562

คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการ
แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏปีที่ 2

คำสั่ง สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ที่ ๐๐๗/๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิด
จิตตปัญญาศึกษา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ ๒
ภายใต้ความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.

ตามที่ ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ทำบันทึกความร่วมมือการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนสังคมท้องถิ่น โดยสนับสนุนโครงการวิจัยและพัฒนาแนวทางการหนุนเสริมทางวิชาการ เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินโครงการ และเพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของบันทึกความร่วมมือฯ จึงขอแต่งตั้งคณะทำงาน ดังนี้

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัย มรภ.-สกว. เป็นที่ปรึกษา และมีคณบดีคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏที่ได้รับการคัดเลือกจากแต่ละภูมิภาคเป็นคณะกรรมการ และเป็นผู้รับทุนจากกองทุนวิจัย มรภ.-สกว. และ สกว. ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัย มรภ.-สกว.	ที่ปรึกษา
๒. ดร.ดิเรก พรสีมา	ประธานกรรมการ
ประธานที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์ / คณบดีวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารณา โกวิทยางกูร	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคเหนือ
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยโท ญัฐชัย จันทชุม	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคอีสานบน
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคอีสานล่าง
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคกลางตะวันออก
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	
๗. ดร.มิตภานี พุ่มกล่อม	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคกลางตะวันตก
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณอม เลขาพันธ์	กรรมการ โหนดครุศาสตร์ภาคใต้
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	
๙. รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวต์ มณีโชติ	กรรมการและเลขานุการ
ผู้ช่วยคณบดีวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	
๑๐. อาจารย์วิทเอก สว่างจิตร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง/ผู้ประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว.	

บทบาทหน้าที่

๑. ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ร่วมกันให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการและความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.
๒. แต่งตั้งคณะทำงานในระดับภูมิภาค และระดับมหาวิทยาลัย รวมทั้งบริหารจัดการงบประมาณตามที่ได้รับทุนวิจัยฯ
๓. ประสานงานและเอื้ออำนวยให้เกิดการขับเคลื่อนฯ และการเรียนรู้ในการพัฒนาอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง
๔. เผยแพร่ นำเสนอและรายงานผลต่อผู้บริหาร และที่ประชุมอธิการบดีฯ
๕. บูรณาการและประสานงานกับโครงการหรือกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

๒. คณะกรรมการทุนเสริมวิชาการ ประกอบด้วยตัวแทนคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านจิตตปัญญาศึกษา การวิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง และเข้ารับการพัฒนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัย มรภ.-สกว.	ที่ปรึกษา
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิดา เหล่มตระกูล มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	ประธานกรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุติมา เมทนีธร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	กรรมการ ภาคเหนือ
๔. อาจารย์ ดร.ศิริมาศ โกศลย์พิพัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ ภาคเหนือ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ ใจฉลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	กรรมการ ภาคเหนือ
๖. อาจารย์ ดร.หฤทัย อนุสรราชกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	กรรมการ ภาคกลาง
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	กรรมการ ภาคกลาง
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรัณย์พล วิวรรณมงคล มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	กรรมการ ภาคกลาง
๙. อาจารย์ ดร.สุภัทรา คงเรือง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุยงยา	กรรมการ ภาคกลาง
๑๐. อาจารย์ ดร.วัฒนา รัตนพรหม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	กรรมการ ภาคใต้
๑๑. อาจารย์ ดร.อารี สาริปา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	กรรมการ ภาคใต้
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กาญจนะ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	กรรมการ ภาคใต้
๑๓. อาจารย์ ดร.ณัฐชวรัตน์ ณ นคร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	กรรมการ ภาคใต้
๑๔. อาจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๕. อาจารย์ ดร.อาทิตย์ อาจหาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑๖.อาจารย์ ดร.ณัฐกิตติ์ สวัสดิ์ไธสงค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๗.อาจารย์ ดร. เทพพร โลมารักษ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๘.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ ดาแก้ว
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๙.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาชนะดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	กรรมการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๒๐.อาจารย์วิทเอก สว่างจิตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง/ผู้ประสานงานความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.	กรรมการและเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

๑. หนุนเสริมและสนับสนุนเชิงเนื้อหาในการขับเคลื่อนโครงการฯ ร่วมกันให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการและความร่วมมือฯ มรภ.-สกว.
๒. หนุนเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง
๓. ประสานและร่วมดำเนินงานกับโครงการหรือกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ทั้งนี้ ขอให้ทั้งสองคณะดำเนินการภายใต้ความร่วมมือฯ มรภ.-สกว. ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาโครงการที่ได้รับทุน

ทั้งนี้ตั้งแต่ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ